

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

IZVJEŠTAJ

o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti
Ministarstva unutrašnjih poslova, sa organizacionom
jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove
za 2023. godinu

Podgorica, jun 2024. godine

SADRŽAJ

Uvod	3
I Pravci aktivnosti Ministarstva u 2023. godini	4
II Proces evropskih i evroatlantskih integracija, održavanje i unaprjeđenje dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje, razvijanje bilateralne i multilateralne saradnje	6
III Realizovane aktivnosti u pogledu politike razvoja	18
IV Izvršavanje zakona i drugih propisa	18
V Realizacija programa Vlade	106
VI Izvještaj o radu Uprave policije za 2023. godinu	107
VII Ocjena stanja i predlog mjera za unaprjeđenje stanja	173

UVOD

U 2023. godini, Ministarstvo unutrašnjih poslova obavljalo je poslove iz svoje nadležnosti, u okviru 17 organizacionih jedinica, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, i to: šest direktorata (Direktorat za normativne poslove i razvoj policije, Direktorat za bezbjednosno-nadzorne poslove, Direktorat za upravne poslove, državljanstvo i strance, Direktorat za zaštitu i spašvanje, Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte i Direktorat za finansijsko materijalne i karovske poslove), šest odjeljenja (Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti slobodan pristup informacijama, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu rada policije, Odjeljenje za integrisano upravljanje granicom, Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima, Odjeljenje za antikorupciju i Odjeljenje za investicije), Kabineta ministra, tri službe (Služba za unutrašnju reviziju, Služba za odnose sa javnošću i Služba za informacione tehnologije) i Uprave policije.

Zakonom o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 70/2021, 123/2021 i 3/2023) i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG”, br. 49/2022, 52/2022, 56/2022, 82/2022, 110/2022 i 132/2022) predviđeno je da je Uprava policije osnovna organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za policijske poslove. Uzimajući u obzir da su zakonska rješenja po kojima je Uprava policije prestala da postojikao samostalni organ stupila na snagu 03. jula 2021. godine, ovaj Izvještaj sadrži prikaz radu Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije kao organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova.

Izvještaj je sačinjen shodno članu 65 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, br. 78/18, 70/21 i 52/22), i članu 7 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblastibezbjednosti i odbrane („Službeni list CG”, broj 80/10).

Takođe, izvještaj je sačinjen shodno članu 49 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave kojim je propisano da Ministarstvo po pravilu, u prvom kvartalu tekuće godine, podnosi Vladi izvještaj o radu i stanju u određenoj upravnoj oblasti za prethodnu godinu, koji obavezno sadrži prikaz:

- ostvarenih ciljeva sadržanih u programu rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama i programima propisanim zakonom kojim se uređuje državna uprava,
- mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva,
- izvršavanja zakona i drugih propisa,
- realizacije zaključaka Vlade,
- realizovanih aktivnosti u vršenju upravnog nadzora,
- predloga mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, i
- podataka iz finansijskog izvještaja ministarstva.

Organ uprave podnosi izvještaj o radu ministarstvu koje nad njegovim radom vrši nadzor, koji sadrži prikaz realizacije poslova i zadatka iz djelokruga rada utvrđenihovom uredbom.

I PRAVCI AKTIVNOSTI MINISTARSTVA U 2023. GODINI

Ministarstvo unutrašnjih poslova vrši poslove uprave koji se odnose na: analitičkopraćenje stanja i strateško planiranje u oblasti borbe protiv kriminaliteta, javnog reda i mira, bezbjednosti saobraćaja na putevima i drugim oblastima policijskog rada i djelovanja i instruktivno djelovanje za sprovođenje strategija i politika u ovim oblastima; pripremu predloga zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti unutrašnjih poslova; nadzor i unutrašnju kontrolu nad vršenjem policijskih poslova i procedura, stručnosti, zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja i preduzimanje mjera i radnji u cilju otkrivanja i suzbijanja krivičnih djela učinjenih od strane policijskih službenika na radu i u vezi sa radom, efikasnosti obavljanja policijskih poslova, preduzimanje preventivnih i operativnih mjera i radnji na otkrivanju i suzbijanju krivičnih djela sa elementima korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja službenika ministarstva izvršenih na radu ili u vezi sa radom, prevenciju korupcije i jačanje integriteta zaposlenih u ministarstvu u vezi sa vršenjem poslova javnih nabavki i nadzora nad sprovođenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbeđuje državai kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima; praćenje realizacije i realizaciju preporuka datih u vezi sa radom policije; poslove bezbjednosne zaštite i zaštitetajnih podataka; predlaganje broja polaznika osnovnog policijskog obrazovanja; učestvovanje u donošenju programa za poseban ispit za rad u policijskom zvanju; učestvovanje u donošenju i sprovođenju obuka za policijska zvanja i stručno usavršavanje policijskih službenika; tekuće i investiciono održavanje objekata ministarstva, graničnih prelaza i drugih objekata koje koristi ministarstvo; integrisano upravljanje granicom i obezbeđivanje tehničkih i materijalnih resursa predviđenih Šengenskim akcionim planom (izgradnja graničnih prelaza, rekonstrukcija, modernizacija i održavanje objekata koji su potrebni za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja iza vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova, nabavka opreme, vozila, plovila, vazduhoplova i dr.); projektovanje, uspostavljanje, razvoj i održavanje informaciono-komunikacionih tehnologija i sistema tehničkog nadzora graničnih prelaza, objekata ministarstva i javnih površina; predlaganje, praćenje i primjenu mehanizma za efikasnuborbu protiv trgovine ljudima; vođenje Centralnog registra stanovništva; državljanstvo; putne isprave; ličnu kartu i prebivalište; privremeni i stalni boravak stranaca u Crnoj Gori; vođenje biračkog spiska; jedinstveni matični broj; lično ime; matični registar rođenih i matični registar umrlih; vozačku i saobraćajnu dozvolu i evidencije vozila i vozača; vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu; prihvat i smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Centru za prihvat ili drugom objektu za smještaj stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita i pomoć pri integraciji u društvo; koordiniranje u ostvarivanju zakonom propisanih prava stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita i pružanje podrške za uključivanje u društveni, ekonomski i kulturni život; realizaciju nacionalnih, regionalnih i međunarodnih dokumenata za rješavanje pitanja izbjeglica; pomoć u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru u skladu sa obvezama utvrđenim ugovorom o readmisiji; zaštitu podataka o ličnosti; nabavku, držanje, nošenje, sakupljanje i prenošenje i propisivanje uslova za proizvodnju, ispitivanje i obilježavanje vatrenog oružja, popravljanje i

prepravljanje, promet i prevoz oružja; proizvodnju, promet, nabavku, skladištenje, prevoz i upotrebu eksplozivnih materija; promet, držanje, rukovanje, upotrebu i skladištenje zapaljivih tečnosti i gasova; prevoz i tranzit naoružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putem; pregled tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite od požara; upravljanje rizicima; upravljanje zaštitom i spašavanjem i upravljanje sanacijom posljedica u slučaju elementarnih nepogoda i od strane čovjeka izazvanih nesreća (zemljotresi, požari i druge prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe); organizovanje i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja pripadnika operativnih jedinica; organizovanje i sprovođenje preventivnih, operativnih i sanacionih mjera zaštite i spašavanja; poslove civilne zaštite kao dio integrisanog sistema zaštite i spašavanja; akcije traganja i spašavanja iz vazduha; traženje i prihvatanje pomoći od drugih država u slučaju nastanka elementarnih nepogoda i od strane čovjeka izazvanih nesreća; primanje poziva i obavještenja u hitnim situacijama preko jedinstvenog operativnog komunikacionog centra 112; sprovođenje međunarodnih ugovora iz nadležnosti ministarstva; pripremu za zaključivanje i sprovođenje međunarodnih ugovora o graničnim prelazima i utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama; nadzor nad sprovođenjem Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u okviru utvrđenih nadležnosti; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnom tekvinom Evropske unije; saradnju sa međunarodnim i regionalnim organizacijama; vođenje propisanih evidencija; zaštitu i unapređenje bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava; zaštitu imovine; sprečavanje vršenja, otkrivanje i rasvjetljavanje krivičnih djela za koja se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti i prekršaja; prevenciju svih oblika kriminaliteta i drugih nezakonitih postupanja, pronalaženja učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima, kao i preduzimanje mjera i radnji za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; obezbjeđivanje tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom i prekršajnom postupku, vođenje DNK registra i obradu podataka u tom registru, uzimanje otiska prstiju, kao i druga kriminalističko-forenzička vještačenja i analize upotrebom savremenih forenzičkih metoda i evidencija; održavanje javnog reda i mira i sprečavanje nasilja i ne doličnog ponašanja na sportskim priredbama; pružanje pomoći u izvršenjima; operativne i analitičke poslove, kao i poslove koji se obavljaju primjenom policijsko-obavještajnog modela; obezbjeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora; zaštitu kritične infrastrukture za potrebe policije; regulisanje, kontrolu i nadzor u saobraćaju na putevima; graničnu kontrolu; postupanje prema strancima u slučajevima propisanim zakonom; izvršavanje odluka nadležnog organa o zadržavanju lica i drugih odluka u skladu sa zakonom; policijske poslove na moru i unutrašnjim plovnim putevima; obezbjeđivanje javnih okupljanja građana i javnih priredbi u skladu sa zakonom; sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma; međunarodnu policijsku saradnju; izradu analiza, elaborata, studija i praćenje određenih bezbjednosnih pitanja; upravni nadzor u oblasti za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Poslovi u okviru organizacionih jedinica Uprave policije propisani su Pravilnikom unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova.

***II PROCES EVROPSKIH I EVROATLANTSKE INTEGRACIJE, ODRŽAVANJE I
UNAPREĐENJE DOBROSUSJEDSKIH ODNOSA I REGIONALNE SARADNJE,
RAZVIJANJE BILATERALNE I MULTILATERALNE SARADNJE***

Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i prethodnih godina je polagalo dosta pažnje sproveđenju međunarodnih obaveza i jačanju odnosa sa zemljama susjedima i partnerima.

U proteklom periodu Ministarstvo unutrašnjih poslova je održalo kontinuitet intenzivnih aktivnosti na međunarodnom planu i nastavilo da razvija dobre bilateralne odnose sa susjedima, članicama EU i NATO, i šire.

Ostvaren je kontakt sa velikim brojem diplomatsko-konzularnih predstavništava u Crnoj Gori – ambasadom Sjedinjenih Američkih Država, Republike Slovenije, Palestine, Republike Austrije, Republike Italije, Republike Francuske, Republike Hrvatske, Savezne Republike Njemačke, Republike Albanije, Ujedinjenog Kraljevstva, Ujedinjenih Arapskih Emirata itd.

Susreti na međunarodnom bilateralnom i multilateralnom nivou poslužili su, između ostalog, da se izraze stavovi da je Ministarstvo unutrašnjih poslova pouzdan partner za realizovanje različitih projekata koji će uticati na jačanje bezbjednosti, održavanje stabilnosti i unapređenje odnosa, posebno u regionu Zapadnog Balkana, na čemu evropska zajednica posebno insistira.

U dijelu sproveđenja međunarodnih aktivnosti može se konstatovati da je svaka godina bila dinamičnija od prethodne, što govori o intenzivnom angažmanu Direktorata u sproveđenju međunarodnih obaveza, što uvijek nije osigurano, niti jednostavno, uzimajući u obzir otežane uslove pod kojima se preuzete obaveze realizuju. Ovdje skrećući pažnju na značajno smanjene kadrovske kapacitete, te komplikovanu koordinaciju aktivnosti sa paralelnim službama, sa istim nadležnostima u Upravi policije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je vrlo interesantan partner međunarodnim akterima, i to izuzetno kad se tiče procesa evropskih integracija. Evropski fondovi koji su na raspolaganju za „razvojnu“ podršku, daju lepezu različitih mogućnosti za projektne aktivnosti na bilateralnom i regionalnom planu. Takođe, bilateralni fondovi koji se opredjeljuju za podršku zemljama koje su u procesu integrisanja, daleko su od zanemarljivog. Usljed uticaja male sredine i relativno lakog ostvarivanja direktnog kontakta, nerijetko se saradnja uspostavi neposredno i uz suglasnost nadležnog rukovodioca.

Konstatujemo da je, kao i prethodnih godina Ministarstvo unutrašnjih poslova ostalo pouzdan partner u svim međunarodnim relacijama. Uprkos produženim epidemiološkim ograničenjima, kadrovskim kapacitetima i organizacionim izazovima Ministarstvo je učestvovalo u velikom kapacitetu na događajima od nacionalnog interesa na međunarodnoj sceni.

Predstavnici Ministarstva redovno učestvuju na svim događajima u organizaciji regionalnih okvira.

Značajno na planu unaprjeđenja bilateralnih, a posebno dobrosusjedskih odnosa je zvanična posjeta ministra sigurnosti Bosne i Hercegovine Podgorici, kojom prilikom su ministri razgovarali o unaprjeđenju saradnje u oblasti bezbjednosti, a konstatovano je da postoji obostrana spremnost za jačanje međusobnih odnosa i zajedničkih interesa. Ovom prilikom potpisana je Sporazum o izmjenama i dopunama Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne

i Hercegovine o graničnim prelazima za pogranični saobraćaj, kao i anekse Sporazuma o sproveđenju graničnih provjera na zajedničkim graničnim prelazima. Ovim Sporazumima se omogućava efikasnije rješavanje svakodnevnih životnih pitanja stanovništva koje živi u pograničnim područjima obje države.

Prilikom organizovanja zajedničke sjednice Vlada Crne Gore i Republike Albanije potpisana je Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola-Puljaj na teritoriji Republike Albanije. Cilj otvaranja ovog graničnog prelaza Sveti Nikola – Puljaj za međunarodni drumske putničke saobraćaj je poboljšanje regionalne i evropske saobraćajne infrastrukture, u želji da se unaprijedi kretanje građana između dviju država i olakša saobraćaj preko zajedničke državne granice. Otvaranje ovog graničnog prelaza doprinosiće obostranom razvoju turizma i održivom razvoju turističkih privreda Crne Gore i Republike Albanije.

Intenzivna saradnja nastavljena je i sa Sjedinjenim Američkim Državama, što je potvrđeno i potpisivanjem Memoranduma o saradnji Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva za unutrašnju bezbjednost SAD-a. Ovim dokumentom su se formalizovale namjere potpisnica da implementiraju mehanizme razmjene informacija o međunarodnim putnicima, kako bi se prepoznali mogući bezbjednosni rizici, sprovele procjene rizika i identifikovale osobe umiješane u transnacionalni organizovani kriminal i terorizam.

Prijateljske relacije između Crne Gore i Republike Austrije, potvrđeni su tokom zvanične posjete ministra unutršnjih poslova Austrije Podgorici 2021. godine, kada je iskazana saglasnost za jačanje kvalitetne saradnje na planu borbe protiv organizovanog kriminala, pranja novca, međunarodnog terorizma i trgovine ljudima, kao i sprečavanja krijumčarenja narkotika i suzbijanja ilegalnih migracija.

Značajna saradanja koja se odvija sa Republikom Austrijom već dvije godine odnosi se na zajedničke patrole na državnoj granici, zbog čega je u Crnoj Gori bio angažovan austrijski policijski kontingenat, koji je do 24. oktobra, kada je aktivnost okončana, brojao 96 policijskih službenika. Zadatak je bio nadzor zelene granice prema Republici Albaniji i prema Republici Kosovo. U okviru faze angažovanja (ukupno 8 faza godišnje) i po lokaciji (Ulcinj/Podgorica) angažovano su po dva patrolna vozila, 2, odnosno 3 drona, kao i dvije ručne termovizijske kamere.

Ministarstvo unutrašnjih poslova nastavilo je i ove godine da ostvaruje izuzetno značajnu saradnju sa Saveznim Ministarstvom unutrašnjih poslova Njemačke. Od 2017. godine, vrijednost donacije samo za Graničnu policiju iznosi preko 5 miliona eura.

Sa Njemačkom stranom postoji i jedno otvoreno pitanje koje se tiče potpisivanja Sporazuma o međusobnom priznavanju vozačkih dozvola, povodom čega smo uputili više inicijativa. Njemačka strana je ponudila opciju potpisivanja „Zajedničke izjave o namjeri“, koja neće imati pravnu snagu.

U isto vrijeme, sa njemačkom stranom je usuglašen Sporazum o saradnji u oblasti bezbjednosti. Procedure za dobijanje saglasnosti u SR Njemačkoj za potpisivanje bilateralnih sporazuma dugo traju, te sada čekamo na potvrdu da je SR Njemačka spremna da potpiše predmetni sporazum.

Tokom prve polovine 2023. godine vođeni su pregovori sa usaglašavanje i potpisivanje Sporazuma o statusu između Crne Gore i Evropske unije o operativnim aktivnostima koje sprovodi Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu (Frontex) u Crnoj Gori.

Tokom vođenja pregovora izuzetno se vodilo računa da tekst korelira i upućuje na Operativni plan koji se donosi na godišnjem nivou, a koji izrađuju nadležne službe obje strane, zadužene za njegovo sproveđenje. Sporazumom se, između ostalog, težilo da se definiše značenje

„izvršnih ovlašćenje“ članova tima Fronteksa, uzimajući u obzir da se to direkto povezuje sa njihovim imunitetima i privilegijama koji im se dodjeljuju tokom izvršavanja službenih zadataka.

Novim sporazumom, koji je počeo da se primjenjuje zvanično 1. novembra 2023. godine biće moguće sprovoditi operativnu aktivnost na bilo kojem dijelu državne granice Crne Gore, na graničnim prelazima i u području između graničnih prelaza (tzv. zelena granica), gdje će, pored službenika Uprave policije Crne Gore, poslove granične kontrole sprovoditi i članovi timova Stalnih snaga Evropske agencije za graničnu i obalsku stražu. Članovi timova su eksperti iz različitih oblasti (suzbijanje krijumčarenja, otkrivanje falsifikovanih isprava, suzbijanje krijumčarenja vozila itd.) i trenutno ih je 60 u Crnoj Gori.

Sa ciljem bliže saradnje sa EU, te regionalnim i međunarodnim partnerima, apelujući se na ciljanu podršku po pitanju zloupotreba sistema azila, te efikasnog upravljanja migracijama, Ministarstvo unutrašnjih poslova aktivno učestvuje u različitim regionalnim i međunarodnim formatima, čiji je fokus na upravljanju migratornim tokovima. S tim u vezi, Brdo Proces je jedan od takvih mehanizama, koji je posvećen uspostavljanju efikasnije razmjene informacija o potencijalnim bezbjednosnim rizicima, u cilju doprinošenja boljoj regionalnoj i međunarondoj saradnji iz oblasti bezbjednosti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova u kontinuitetu ulaže napore da doprine stvaranju čvrstih političkih veza i odnosa među susjednim državama, kako bi bio ostvaren cilj koji nas približava integracionim standardima. U tom smislu, MARRI predstavlja priliku za jačanje veza i zajedničkih vrijednosti na putu ka Evropskoj uniji. Crna Gora je od juna 2020. do juna 2021. godine predsjedavala ovom inicijativom.

Predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova redovno učestvuju u radu tijela koja su oformljena radi sproveđenja odredbi Konvencije o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi (PCC SEE). Konvencija nudi široke i dalekosežne mogućnosti saradnje, pružajući odličnu pravnu osnovu za stratešku policijsku saradnju u borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i ilegalnih migracija.

Komitet ministara Konvencije o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi se održava najmanje jednom godišnje. Kad se tiče obaveza koje proističu iz Konvencije, trenutno je fokus stavljen na implementaciju Sporazuma o automatizovanoj razmjeni DNK podataka, daktiloskopskih podataka i podataka o registraciji vozila (PCC Prum).

Sporazum je potpisana od strane Albanije, Austrije, Bugarske, Crne Gore, Mađarske, Moldavije, Rumunije Sjeverne, Makedonije i Srbije.

Nakon potpisivanja, Evropska komisija pokrenula nekoliko pitanja vezano za zakonitost samog teksta. Iz tog razloga trenutno se dogovaraju izmjene i dopune člana Sporazuma koji se odnosi na pristupanje novih članica Konvencije Sporazumu.

Naime, trenutno ne postoji mehanizam koji Ugovornim stranama PCC SEE daje mogućnost da se odobri ili ospori pristupanje novih Ugovornih strana Konvenciji, uzimajući u obzir da je Konvencija otvorena za pristupanje za sve one Strane koje izraze želju.

Kako otvaranje, tj mijenjanje Konvencije nije opcija, i nosi sa sobom previše pitanja koja bi se mogla pokrenuti, a uzimajući u obzir to nikome nije u intisu, Rumunsko predsjedavanje, a trenutno i predsjedavanje Republike Srbije je predložilo da se nastavi dalje sa pripremama za pregovore po pitanju izmjena Sporazuma Interpretativnom deklaracijom.

Sporazum je potpisana od strane Albanije, Austrije, Bugarske, Crne Gore, Mađarske, Moldavije, Rumunije, Sjeverne Makedonije i Srbije nakon čega je Evropska komisija pokrenula

nekoliko pitanja vezano za zakonitost samog teksta, naročito zbog činjenice da je potpisana i od strane nekoliko zemalja članica, a bez prethodnih konsultacija sa nadležnim tijelima EU.

Crna Gora je predsjedavala Procesom saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEECP) od jula 2022. do juna 2023. godine. U oviru tog predsjedavanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova je, u saradnji sa Evropskom mrežom za migracije (EMN) i uz podršku GIZ-a i kancelarije Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) u Crnoj Gori, 6. juna 2023. u Podgorici, organizovalo međunarodnu konferenciju na temu „Migratori izazovi na zapadnobalkanskoj ruti”. Pored visokih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, moderatori i panelisti su bili i predstavnici međunarodnih agencija, FRONTEX-a, Europol-a, EUAA, UNHCR-a, IOM-a, UNODC-a.

Za Ministarstvo unutrašnjih poslova posebno je važna kontinuirana saradnja i konstantno unaprjeđenje saradnje sa međunarodnim organizacijama i agencijama. Godinama unazad, Ministarstvo je pokazalo da je pouzdan partner u sprovodenju brojnih projekata i aktivnosti, koji su direktno uticali na jačanje kadrovske, pa tako i institucionalnih kapaciteta.

IPA 2021- Sektorska budžetska podrška za integrisano upravljanje granicom

Izmjene evropskog koncepta integrisanog upravljanja granicom, iziskivale su usklađivanje nacionalnog koncepta, te je krajem 2019. godine, Vlada Crne Gore usvojila Strategiju za integrisano upravljanje granicom sa Okvirnim akcionim planom za period 2020-2024. Strategija je pripremljena u skladu sa EU standardima, uvažavajući i dodatne nacionalne elemente od značaja za funkcionisanje sistema. To je opet naišlo na odobravanje Evropske komisije i uz Izvještaje sa godišnjih misija za granicu odobrena je i druga sektorska budžetska podrška iz programa IPA 2021 u iznosu od 15 miliona eura. Predviđen period implementacije je 2023-2025.

Ukupan budžet je 15 miliona eura od čega je 12 miliona eura direktna budžetska podrška i 3 miliona su komplementarna podrška. (1,5 milion eura tvining ugovor, ekspertska podrška 1.350.000€ i okvirni ugovor 150.000€).

Iz direktne budžetske podrške od 12 miliona planirano je ostvarivanje sljedećih rezultata:

R1. Unapređenje sistema nadzora granice

Planirana nabavka stacionarnih centara za elektronski nadzor i fiksnih stanica za elektronski nadzor , nabavka patrolnih brodova i terenskih vozila i nabavka opreme za nadzor zelene granice sa Albanijom, Kosovom, Srbijom i BiH

R2. Uspostavljanje Plana upravljanja ljudskim resursima

Jačanje kapaciteta Sektora granične policije ciljanim treninzima i pripreme za Šengen evaluaciju

Ovaj rezultat se realizuje dijelom kroz tvining projekat u vrijednosti od 1,5 miliona eura. Specifičan cilj tvininga je da ažurira Šengenski Akcioni plan (ŠAP) i organizuje specijalizovane treninge u skladu sa preporukama sa Peer Review misije za granicu i SBP za IUG.

Projekat će imati 2 komponente:

1. Ažuriranje ŠAP-a, pružanje neophodnih inputa za dalje usklađivanje IUG strategije sa EU IBM konceptom i šengenskim katalogom u skladu sa pripremama za šengensku evaluaciju; prethodno će biti odraćena analiza trenutne usklađenosti sa ŠAP-om u pogledu infrastrukture, organizacije, ljudskih resursa, obuke, opreme, međuinstitucionalne saradnje, međunarodne saradnje i internih pravila i procedura.

2. Program jačanja kapaciteta u skladu sa preporukama sa PR misije iz 2021, jačanje kapaciteta za detekciju i presretanje u skladu sa IUG strateškim ciljevima (specijalizovani treninzi u oblasti migracija, nadzora granice, kursevi engleskog jezika itd).

Pored navedenog, tvining će pomoći u uspostavljanju Plana za upravljanje ljudskim resursima i uspostavljanje nacionalnog programa obuke za graničnu policiju.

Ugovor o tehničkoj podršci u vrijednosti od 1.350.000€

Aktivnosti koje će se sprovesti su: Podrška u uspostavljanju okvira ostvarenih rezultata (indikatora) – podrška Delegaciji EU u procjeni zahtjeva za isplatu tranši; Uspostavljanje sistema kontrole nabavki u skladu sa ŠAP-om; analiza postojećeg sistema nabavki MUP-a i preporuke za unapređenje; uspostavljanje centralizovane baze nabavki za ŠAP koja će uključiti sve faze od tenderske dokumentacije i postupka nabavke do isporuke opreme na dodijeljenu lokaciju; podrška u pripremi tenderske dokumentacije; podrška u pripremi kampanje vidljivosti i komunikacije; podrška u donatorskoj koordinaciji i političkom dijalogu sa NVO.

Okvirni ugovor u vrijednosti od 150.000€

Ovaj ugovor odnosi se na eksternu verifikaciju, monitoring i izvještavanje o potvrdi kredibilnosti podataka.

R3. Poboljšanje IT infrastrukture na GP i jačanje antikoruptivnih aktivnosti

Predviđene aktivnosti su postavljanje optičkog kabla i implementacija anti-koruptivnih mjera na granici.

Tenderska procedura za ugovaranje komplementarne podrške je u toku. Sve postupke vodi Delegacija EU u Crnoj Gori.

Projekat IPA 2022 „Individualna mjera za jačanje kapaciteta za upravljanje granicom u korist zemalja Zapadnog Balkana“

Zemlje korisnice ovog projekta su Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo i Srbija.

Ukupan budžet je 39.241.000 eura od čega je Crnoj Gori opredjeljeno 15 miliona eura i to kroz direktni grant koji će sprovoditi IOM (Međunarodna organizacija za migracije).

U okviru opredjeljenog budžeta koji je umanjen za operativne troškove IOM-a realizovaće se nabavka i instalacija opreme i softvera u skladu sa Masterplanom za uvođenje EURODAC sistema u iznosu od oko 5,4 miliona eura, predviđena je i nabavka sistema za elektronski nadzor plave granice kao i izgradnja zgrade Nacioalnog koordinacionog centra (NCC), adaptacija pomorskih baza granične policije i postavljanje optičkih kablova za povezivanje graničnih prelaza.

Projekat je počeo u martu 2023. godine, održavaju se redovni sastanci projektnog tima i relevantnih organizacionih jedinica. Sačinjen je plan aktivnosti i za sada se sve realizuje u planiranom roku. Raspisan je međunarodni tender za izvođenje radova na izgradnji zgrade NCC-a, očekuje se da procedura bude završena do kraja godine.

Projekat IPA 2023 „Individualna mјera za jačanje kapaciteta za upravljanje granicom u korist zemalja Zapadnog Balkana“

Zemlje korisnice ovog projekta su Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo i Srbija.

Ukupan budžet za Crnu Goru je 12 miliona eura.

U okviru opredjeljenog budžeta koji je umanjen za operativne troškove UNOPS-a realizovaće se finansiranje nabavke preostale IT i komunikacione opreme kako bi se zaokružio sistem elektronske identifikacije i registracije migranata uz finansiranje godišnjeg održavanja sistema za godinu dana (EURODAC), sistem automatske razmjene podataka i vizni informacioni sistem.

Projekat je sa realizacijom počeo u septembru 2023. godine, trenutno su nalazimo u tzv. uvodnoj fazi kada se preciziraju potrebe i definišu buduće aktivnosti.

Projekat EUROL III (EU Rule of Law)

Ovaj projekat zajednički realizuju Ministarstvo pravde i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Projekat je počeo sa realizacijom 23.03.2022. godine i trajeće do marta 2024.

Cilj projekta je da podrži Crnu Goru na putu učlanjenja u EU pomažući u usaglašavanju i efikasnoj implementaciji relevantne pravne tekovine i evropskih standarda u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova.

Očekivani rezultati projekta su:

1. Poboljšan bilans rezultata u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije (budžet 1 milion eura- Komponenta Ministarstva unutrašnjih poslova/Policije)
2. Unaprijeđena efikasnost i rezutati u pravosuđu
3. Unaprijeđena pravosudna saradnja

Najvažnije aktivnosti u okviru komponente za policiju odnosile su se na prihvatanje ocjene usaglašenosti nacrtta Strategije za suzbijanje transnacionalnog organizovanog kriminala 2022-2025,

i Akcionog plana 2022-2023, sa strateškim okvirom EU u ovoj oblasti, s preporukama za izmjene i dopune, angažovanje srednjeročnog eksperta za finansijske istrage za pružanje podrške Specijalnom državnom tužiocu i Specijalnom policijskom odjeljenju, angažovanje srednjeročnog eksperta za organizaciona i koordinaciona pitanja u sistemu suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije u CG, pripremu dalje podrške SDT-u i njegovim tužiocima kroz angažovanje međunarodnog tužioca sa specijalizovanim znanjem u oblasti finansijskih istraga, angažovanje međunarodnog eksperta za finansijske istrage koji će biti raspoređen za rad u Jedinici za borbu protiv privrednog kriminala i Specijalnom policijskom odjeljenju, osnivanje mreže eksperata u cilju razmjene iskustava i najboljih praksi u oblasti finansijskih istraga, borbe protiv pranja novca i oduzimanja imovine i dr.

Projekti iz oblasti migracija

Ministarstvo unutrašnjih poslova realizuje nekoliko projekata iz oblasti migracija od kojih je posebno bitno pomenuti regionalni IPA projekat „Zaštitno-osjetljivo upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu“. Projekat se ralizuje u saradnji sa svim ključnim agencijama EU i sistema UN iz oblasti upravljanja granicama, migracijama i azilom i to: FRONTEX-om, Evropskom agencijom za azil, UNHCR-om i IOM-om. Projekat ima tri osnovna cilja: da na regionalnom nivou unaprijedi i standardizuje mehanizme za identifikaciju, registraciju i upravljanje mješovitim migracionim tokovima, unaprijedi sprovođenje međunarodnih mjera zaštite, s osrvtom na posebno osjetljive kategorije, unaprijedi mehanizme za povratak i doprinese unapređenju u oblasti planiranja i odgovora na krizne situacije.

Takođe, u saradnji sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) implementira se i „Instrument podrške za izgradnju kapaciteta za readmisiju na Zapadnom Balkanu (WBCAP)“, uz finansijsku podršku Ministarstva vanjskih poslova kraljevine Danske. Ukupan budžet ovog projekta je 3 000 000 eura za svih šest zemalja Zapadnog Balkana. Opšti cilj ovog instrumenta je doprinos poboljšanju sistema upravljanja migracijama i readmisije u zemljama Zapadnog Balkana i snažnijoj saradnji sa relevantnim zemljama porijekla i državama članicama EU. Jedna od ključnih aktivnosti čija je realizacija predviđena u okviru WBCAP projekta je uspostavljanje digitalizovane baze podataka o licima koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji i elektronsko uvezivanje svih nadležnih organa koji se bave ovim pitanjem.

Uz finansijsku podršku Ministarstva vanjskih poslova kraljevine Danske, a u saradnji sa IOM-om kao implementacionim partnerom sprovodi se i regionalni projekat „Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za integrisano upravljanje granicom (WBIBM)“. Opšti cilj ovog projekta je pružanje podrške vlastima na Zapadnom Balkanu u efikasnom upravljanju granicama i odgovoru na izazove granične bezbjednosti. Projekat obuhvata niz specijalizovanih obuka za granične službenike, regionalnih radionica i konferencija koje imaju za cilj da unaprijede saradnju u regionu u oblasti upravljanja granicama, kao i tehničku podršku pri izradi standardnih operativnih procedura, pravilnika i drugih akata u kontekstu rješavanja izazova u upravljanju granicama. Trenutno su najavljeni još dva projekta iz oblasti migracija i to: „Operativni mehanizam za povratak za Zapadni Balkan“ u saradnji sa Ministarstvom pravde i bezbjednosti Holandije i Zajedničkom koordinacionom platformom (JCP) iz Beča. Projekat je prezentovan krajem oktobra u Sarajevu i predloženo je da se u decembru u Crnoj Gori održi kick-off sastanak kojim bi projekat i zvanično otpočeo. Takođe, Švedska mreža za migracije je prezentovala nacrt projekta „Jačanje regionalne

saradnje u upravljanju migracijama između zemalja Zapadnog Balkana i susjednih zemalja članica EU”, čiji početak se isto očekuje krajem tekuće godine.

IPA 2018- Jačanje kapaciteta Sektora za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma/Finansijsko-obavještajne jedinice

Tokom oktobra 2023 godine realizovana je procedura za dva ugovora o nabavci opreme i ugovora o uslugama izrade aplikacije. Nabavljena je tempest oprema i oprema za obradu dokumenata velikih kapaciteta u vrijednosti od 73.483,54€; nabavljena je specijalizovana kompjuterska oprema u vrijednosti od 74.867€ i razvijena je poslovno-obavještajna aplikacija- BIA u vrijednosti od 100.000€. Realizacijom ovog projekta u značajnoj mjeri su unapređeni kapaciteti Finansijsko obavještajne jedinice. Nabavljenom opremom omogućava im se rukovanje povjerljivim podacima na siguran način i uz potpuno poštovanje odredaba Zakona o tajnosti podataka i Uredbom o bližim uslovima i načinu sprovođenja mjera zaštite tajnih podataka. BIA aplikacija služi za prikupljanje podataka od nacionalnih i međunarodnih organizacija kroz sigurne kanale s jedne i druge strane za prikupljanje podataka od subjekata koji su u obavezi da dostavljaju izvještaje.

Instrument za pretpriступnu podršku – IPA, regionalni projekti

Regionalni IPA III projekat “Jačanje zaštite javnih prostora i kritične infrastrukture na Zapadnom Balkanu”

Projekat je zvanično otpočeo u martu 2023. godine i predviđeno je da traje tri godine. Ukupan budžet za svih šest zemalja Zapadnog Balkana je 4 000 000 eura. Kroz projekat je planiran niz aktivnosti i to prvenstveno procjena usklađenosti institucionalnog i legislativnog okvira u oblasti zaštite javnih prostora i kritične infrastrukture u Crnoj Gori, pružanje tehničke podrške u cilju daljeg usklađivanja sa EU propisima i najboljim praksama, kao i niz relevantnih obuka za službenike MUP-a i Uprave policije.

U avgustu je realizovana ekspertska posjeta Ministarstvu unutrašnjih poslova, a krajem oktobra mjeseca projektni tim je poslao izvještaj o nalazima te misije. U izvještaju je pohvaljeno interesovanje i motivacija naših službenika da aktivno učestvuju na svim sastancima koji su organizovani tokom misije i posebno je istaknut visok kvalitet odgovora na upitnike koje su eksperti prezentovali tokom posjete.

CEPOL WBPaCT

Ministarstvo unutrašnjih poslova ostvaraje intenzivnu saradnju sa Agencijom EU za obučavanje u oblasti sprovođenja zakona (CEPOL) pod okriljem WB PaCT regionalnog projekta, koji ima za cilj da potpomogne jačanje kapaciteta zapadnobalkanskih zemalja u borbi protiv organizovanog kriminala i terorizma. Implementacija ovog projekta je otpočela u oktobru 2020. godine, a rok predviđen za realizaciju je do februara 2024. godine. U inicijalnoj fazi, CEPOL je sproveo analizu potreba za obukama na nivou službi koje se bave sprovođenjem zakona i shodno tome izradio katalog obuka. Prateći utvrđeni kurikulum, tokom prethodnih 18 mjeseci realizovano preko 20 specijalizovanih obuka na kojima je više desetina službenika dobilo priliku da se dodatno usavrši za

poslove koje obavljaju, i to u skladu sa najboljim evropskim praksama.

Ostale aktivnosti:

I) Informacije o realizovanim donacijama

Direkcija za evropske integracije i projekte je, između ostalog, zadužena i za saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova u pogledu evidentiranja ugovora kroz koje se realizuju brojne donacije Ministarstvu unutrašnjih poslova od strane međunarodnih organizacija i diplomatsko-konzularnih predstavništava. U proteklih godinu dana ova direkcija je evidentirala 40 ugovora o donacijama, putem kojih su za potrebe ministarstva i Uprave policije mahom donirani računari, kancelarijski namještaj, oprema za dva centra za prihvat lica koja traže međunarodnu zaštitu (Božaj i Spuž), vozila, kao i širok spektar specijalizovane tehničke i taktičke opreme za policijske potrebe.

II) Informacije o Evropskoj mreži za migracije (EMN)

Ministarstvo unutrašnjih poslova je u septembru prošle godine potpisalo Administrativni aranžman kojim je uspostavljena saradnja između Evropske komisije i MUP-a u okviru Evropske mreže za migracije, čime je Crna Gora stekla status zemlje posmatrača u toj stručnoj mreži. Shodno tadašnjem dogovoru sa Direktoratom za upravne poslove, državljanstvo i strance, dogovoreno je da mreža koju čine nacionalni koordinator i nacionalna kontakt tačka bude uspostavljena u okviru našeg direktorata.

Tokom proteklih godinu dana nacionalna struktura za EMN je uzela aktivno učešće u brojnim radionicama, redovnim mjesечnim sastancima nacionalnih kontakt tačaka, sastancima upravnog odbora, sastancima sa zemljom-mentorom (Hrvatskom). Uredno su dostavljeni kvartalni izvještaji, kao i godišnji izvještaj koji se predaje u tri faze (februar-april-jun). Naročito ističemo značaj međunarodne konferencije na temu „Migratori izazovi na zapadnobalkanskoj ruti“ koja je organizovana u junu ove godine u saradnji nacionalne kontakt tačke za EMN i crnogorskog predsjedavanja Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP), a koja je u pohvalnom tonu pomenuta i u najnovijem non-pejperu Evropske komisije.

III) Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija (TAIEX)

Ministarstvo unutrašnjih poslova veoma aktivno koristi instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija TAIEX. S tim u vezi, Direkcija za evropske integracije i projekte je u proteklom periodu pripremila nekoliko aplikacija i to za potrebe Direktorata za zaštitu i spašavanje – za izgradnju kapaciteta za postupanje u slučaju incidenata pri transportu opasnih materija (serija radionica i kurseva) i za ekspertsку misiju koja ima za cilj da službenicima ovog direktorata pruži podršku u izradi podzakonskih akata koji regulišu oblast transporta i skladištenja zapaljivih materija i gasova. Posredstvom ovog instrumenta su realizovane i ekspertska misija koja je imala za cilj reviziju nacrta izmjena i dopuna Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma. Od 24. do 26. oktobra ove godine realizovana je još jedna ekspertska misija, koja je imala za cilj da članove Međuresorne radne grupe za skladištenje, čuvanje i uništenje dokaznog materijala oduzetog

prilikom izvršenja krivičnog ili prekršajnog djela upozna sa uporednom ekspertizom država članica Evropske unije o bezbjednom skladištenju i uništenju dokaznog materijala - droga.

Obaveze direkcije u dijelu praćenja procedura u IPA sistemu

Direkcija za evropske integracije i projekte, kao jedinica za implementaciju projekata koji se finansiraju iz IPA sredstava, je u obavezi da redovno ažurira i dostavlja niz dokumenata Ministarstvu finansija, tj. Direktoratu za upravljačku strukturu i kancelariji Nacionalnog službenika za ovjeravanje, a sve u cilju obezbjeđivanja efikasnog i efektivnog funkcionisanja sistema upravljanja IPA sredstvima. S tim u vezi, službenici ove direkcije su nedavno pripremili, ažurirali i dostavili sljedeću dokumentaciju:

- Godišnja izjava o upravljanju (sa pratećom dokumentacijom)
- Analizu radnog opterećenja za tekuću godinu, sa projekcijama za naredni dvogodišnji period;
- Plan zapošljavanja za tekuću godinu;
- Izvještaj o sprovođenju Plana zapošljavanja za tekuću godinu;
- Narativnu informaciju o sprovedenom zapošljavanju tokom 2023. godine i planiranom zapošljavanju u 2024. i 2025. godini;
- Analizu potreba za obukama za 2023. godinu;
- Plan obuka za 2023. godinu;
- Kumulativni registar obuka (ažuriran na 15. oktobar 2023. god.)
- Godišnji plan rada za 2023. godinu;
- Polugodišnje praćenje plana rada za 2023. godinu
- Izrada tabele ključnih rizika uz polugodišnje praćenje i dostavljanje sa pratećom dokumentacijom Ministarstvu finansija
- Kontinuirano praćenje realizovanih preporuka iz revizorskih i kontrolnih izvještaja

Evropske integracije

Na sjednici Vlade održanoj 28. decembra 2022. godine, donesena je nova Odluka koja se odnosi na obrazovanje pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji u oblasti pravne tekovine Evropske unije, posebno fokusirana na pregovaračko poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost.

Razlog donošenja ove nove Odluke bio je u potrebi za usklađivanjem s krovnom Odlukom o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, koju je Vlada usvojila 3. avgusta 2022. godine, a koja je objavljena u "Službenom listu Crne Gore", broj 112/22. Ova krovna odluka utvrđuje okvir i strukturu za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, uključujući formiranje pregovaračkih radnih grupa za pojedinačna pregovaračka poglavљa.

Jedna od ključnih promjena koju nova Odluka donosi jeste prenošenje rukovođenja pregovaračkom radnom grupom za pregovaračko poglavlje 24 iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na Ministarstvo evropskih poslova. Ova odluka se suprotstavlja prethodnoj praksi, koja je bila usmjerena na davanje Ministarstvu unutrašnjih poslova veće odgovornosti s

obzirom na specifične oblasti koje obuhvata pregovaračko poglavlje 24, kao što su pravda, sloboda i bezbjednost.

Uvezši u obzir činjenicu da se aktivnosti iz poglavlja 24 većim dijelom finansiraju iz sredstava EU, logično je bilo uvezati ove aktivnosti sa aktivnostima u vezi pripreme i praćenja projekata finansiranih iz sredstava EU. Međutim, od 2020. godine prekinut je ovakav način rada a trenutno Direkcija za evropske integracije i projekte nema čak ni člana u radnoj grupi.

Imajući u vidu činjenicu da je članom 4 navedene Odluke predviđeno održavanje redovnih sjednica, po pravilu, najmanje četiri puta godišnje te tematskih, po potrebi i u skladu sa dinamikom koju utvrđi Pregovaračka radna grupa, koristimo priliko da Vas informišemo da je u okviru radne grupe održana jedino konstitutivna sjednica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 24, u martu 2023. godine.

Nadalje, ostvaruje se redovna komunikacija sa Evropskom Komisijom na temu pribavljanja relevantnih informacija za potrebe pripreme Izvještaja o procjeni ispunjenosti privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 (Interim Benchmark Assessment Report - IBAR), te je u julu o.g održan onlajn sastanak, nakon kojeg su proslijeđene informacije o ispunjenosti većine privremenih mjerila dok se, kod onih mjerila koja do sada nijesu ispunjena, definisao redoslijed koraka koji vodi do potpune realizacije.

Intencija je da se blagovremeno obezbijede svi relevantni podaci koji potkrepljuju ispunjenost većine privremenih mjerila te da se, kod onih mjerila koja nijesu ispunjena do sada, definiše redoslijed koraka koji vode do njihove potpune realizacije. Sve ovo kako bi Evropska komisija, u momentu kada se pristupi finalizaciji Izvještaja o procjeni ispunjenosti privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 (tzv. IBAR), imala u posjedu sve relevantne informacije u odnosu na stepen realizacije svakog pojedinačnog privremenog mjerila i reagovala brzo i efikasno u pogledu procedura koje se tiču kandidovanja ovog dokumenta na nivou EU.

Uzimajući u obzir do sada realizovane aktivnosti i ostvarene rezultate, interna, okvirna, procjena je da su u potpunosti ispunjene dvije trećine od ukupnog broja privremenih mjerila definisanih u pp 23 i 24, dok jedna trećina mjerila nije ispunjena u potpunosti. Dakle, 30-ak privremenih mjerila od ukupno 83 u oba poglavlja nije ispunjeno.

Neophodno je intenzivirati napore u pravcu konsolidacije bilansa rezultata u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (optužnice, pravosnažne sudske presude, trajno oduzimanje nezakonito stečene imovine), polazeći od preporuka Evropske komisije koje se u kontinuitetu adresiraju Crnoj Gori.

U martu mjesecu, tačnije, 22. i 23. marta, održan je sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između Crne Gore i Evropske komisije, u hibridnom formatu, na kojem su predstavnici Evropske komisije i relevantnih crnogorskih institucija analizirali ostvarene rezultate i razmatrali ključne naredne korake u oblastima obuhvaćenim poglavljima 23 i 24, koje se odnose na reformu pravosuđa, temeljna prava, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, pravosudnu saradnju, saradnju u oblasti borbe protiv krijumčarenja droga i protiv terorizma, kao i migracije i upravljanje granicama.

Nadalje, u okviru preporuka pp 24, potrebno je povećati smještajne kapacitete za prihvatanje tražilaca azila, uskladiti u potpunosti viznu politiku s viznom politikom EU, kako bismo izbjegli zloupotrebe (državljanji Egipta, ali i stranci s boravišnom dozvolom Ujedinjenih Arapskih Emirata), povećati broj službenika Granične policije, modernizovati opremu na graničnim prelazima, unaprijediti kapacitete Uprave policije i SDT-a; osnažiti kapacitete za odlaganje dokaznog

materijala, uključujući značajne količine zaplijenjene droge; uspostaviti u potpunosti sistem za bezbjednu razmjenu podataka između organa uključenih u borbu protiv organizovanog kriminala, otvoriti sklonište za žrtve trgovine ljudima, inovirati zakonodavni okvir koji se tiče borbe protiv pranja novca u skladu s FATF standardima, revidirati Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću shodno preporukama Evropske komisije.

Veoma je značajna i finalizacija Strategije borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala, kao i finalizacija internih procedura za ratifikaciju u parlamentu Sporazuma između CG i EU o operativnim akcijama FRONTEX-a. S aspekta nadležnosti MUP-a, potrebno je prioritizovati uspostavljanje centralizovane baze podataka (Case Management System).

Uništavanje zaplijenjenih cigareta ostaje i dalje značajan izazov. Napominjemo da je g. Gert Jan Kopman (Gert Jan Koopman) generalni direktor za susjedsku politiku i pregovore o proširenju u septembru o.g. uputio pismo tadašnjem ministru, kojim informiše da je EK izradila studiju o uništavanju cigareta zaplijenjenih u Slobodnoj zoni Luke Bar (kroz projekat EUROL III), a kojom su obuhvaćene finansijska, sigurnosna i logistička komponenta. U tom smislu, DG NEAR očekuje povratnu informaciju u dijelu važećeg normativnog okvira, količine, transporta i odlaganja otpada nakon uništavanja cigareta te imenovanja koordinatora koji će rukovoditi procesom.

Osim toga, Crna Gora najmanje dva puta godišnje priprema priloge za Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori, te su shodno tome u prethodnom periodu urađeni i poslati I i II prilog Izvještaju EK o Crnoj Gori 2023 (u martu i junu o.g.) sa informacijama u vezi s ovim oblastima za realizovane aktivnosti koje se odnose na strateški i zakonodavni okvir.

Početkom septembra, u Tirani, održana je regionalna TAIEX radionica na temu preporuka sa peer-review misije u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, iz juna 2022. godine u Podgorici, kojoj je prethodio pripremni onlajn sastanak s predstavnicima Evropske komisije na temu preporuka sa pomenute misije iz 2022. godine. Tom prilikom dostavljene su informacije o statusu pojedinačnih preporuka iz izvještaja sa misije kao i detalji o realizaciji svake pojedinačne preporuke, shodno nadležnostima ovog Ministarstva.

Na mjesечnom nivou, Ministarstvu evropskih poslova dostavljaju se Izvještaji o viznoj liberalizaciji, koji se sačinjavaju od informacija dobijenih od strane Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance, Sektora granične policije, Službe za informacione tehnologije i Ministarstva za ljudska i manjinska prava;

U komunikaciji s linijskim direktoratom EK (DG HOME) pokrenute su dvije inicijative:

1. Zaključivanje Radnog aranžmana o saradnji s Agencijom EU za azil (EUAA). Početkom godine, tadašnji ministar unutrašnjih poslova, Filip Adžić uputio je pismo Nini Gregori direktorici EUAA, kojim je predložio unapređenje saradnje na viši nivo, potpisivanjem dugoročnog sporazuma o saradnji (Working arrangement);

2. Zaključivanje Radnog aranžmana o saradnji s Agencijom EU za droge (EMCDDA). Predloženo je da resorna ministarstva (Ministarstvo zdravlja/MUP), u najskorijem roku, upute zvanično pismo Alekisu Gusdilu (Alexis Goosdeel) direktoru EMCDDA, kojim će inicirati zaključivanje predmetnog aranžmana, kako bi MEU, u razgovoru s relevantnim kontaktima, lobirala da se na narednom sastanku Upravnog odbora EMCDDA ova tačka uvrsti u dnevni red.

III REALIZOVANE AKTIVNOSTI U POGLEDU POLITIKE RAZVOJA

Ministarstvo unutrašnjih poslova učestvovalo je u pripremi i implementaciji ukupno **14 strateških dokumenta**.

IV IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA

4.1. DIREKTORAT ZA NORMATIVNE POSLOVE I RAZVOJ POLICIJE

U oblasti strateško - razvojnih poslova, u Direktoratu za normativne poslove i razvoj policije usvojen je jedan zakon, dok je sačinjen jedan predlog zakona. Donijeto je 10 podzakonskih akata, a sačinjeni su nacrti 10 podzakonskih akata. Usvojena je jedna strategija, dva akcionala plana i pet izvještaja, a sačinjeni su nacrti još jednog strateškog dokumenta. U periodu 2023. godine organizovano je ukupno 160 obuka koje je pohađalo 1508 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije, od kog broja je realizovano 112 obuka za 1385 policijskih službenika i 48 obuka za 123 državna službenika i namještenika.

Sačinjeni su sledeći zakoni:

- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (“Sl. list Crne Gore”, br. 110/23)
- Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Evropske unije o operativnim aktivnostima koje sprovodi Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu u Crnoj Gori

Donijeti su sledeći podzakonski akti:

- Uredbu o uniformi, oznakama zvanja i posebnim oznakama policijskih službenika (“Sl. list Crne Gore”, br. 55/2023);
- Pravilnik o izgledu, tehničkim karakteristikama, vrsti materijala, načinu nošenja i rokovima trajanja uniformi policijskih službenika za izvršavanje posebnih zadataka (“Sl. list Crne Gore”, br. 109/2023);
- Pravilnik o izgledu, tehničkim karakteristikama, vrsti materijala, načinu nošenja i rokovima trajanja službene uniforme policijskih službenika (“Sl. list Crne Gore”, br. 75/2023 i 110/2023);
- Pravilnik o sprovođenju internog oglasa unutar policije (“Sl. list Crne Gore”, br. 7/2023);
- Pravilnik o službenoj legitimaciji i službenoj znački službenika za kontrolu rada u ministarstvu (“Sl. list Crne Gore”, br. 20/2023);
- Pravilnik o sprovođenju postupka napredovanja u više policijsko zvanje (“Sl. list Crne Gore”, br. 21/2023);

- Pravilnik o službenoj legitimaciji i službenoj znački policijskih službenika koji vrše poslove bezbjednosnog nadzora i bezbjednosne zaštite Ministarstva unutrašnjih poslova (“Sl. list Crne Gore”, br. 40/2023);
- Naredba o vremenskom periodu i putu, odnosno djelovima puta na kojima je obavezna upotreba pneumatika za zimsku upotrebu (“Sl. list Crne Gore”, br. 95/23);
- Uredba o izmjeni Uredbe o grupama poslova I koeficijentima za zarade policijskih službenika (“Sl. list Crne Gore”, br. 121/23);
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o obliku, sadržini i izgledu oznaka i signalizacije kojima se upozorava na približavanje graničnoj liniji i označava granični prelaz i njegovo područje (“Sl. list Crne Gore”, br. 97/23).

Takođe, izrađeni su i sledeći podzakonski akti:

- Predlog odluke o dopuni Odluke o specijalnom dodatku;
- Predlog pravilnika o uslovima koje moraju da ispunjavaju prostorije za zadržavanje lica lišenih slobode i zadržanih lica;
- Nacrt pravilnika o kontroli imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika;
- Nacrt odluke o obezbjeđivanju objekata, ličnosti i prostora;
- Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu sprovođenja osnovne policijske obuke;
- Nacrt pravilnika o uslovima i načinu izbora policijskog službenika koji se upućuje u inostranstvo radi vršenja policijskih poslova;
- Nacrt pravilnika o izgledu, tehničkim karakteristikama, vrsti materijala, načinu nošenja i rokovima trajanja dodatne opreme policijskih službenika;
- Nacrt pravilnika o vrsti i načinu dodjele nagrada, priznanja i pomoći;
- Nacrt pravilnika o oduzimanju, čuvanju i postupanju sa predmetima koje policijski službenik privremeno oduzima.

U dijelu poslova koji se odnose na strateško planiranje policije, ogledalo se u pripremi strateških dokumenata, i to:

- Strategija razvoja Uprave policije 2023-2026. godine, s Aktionim planom za 2023. godinu;
- Izvještaj o realizaciji Aktionog plana za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2025. godinu, za 2022. godinu;
- Aktioni plan za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024. godina, za 2023. godinu i Izvještaj o realizaciji Aktionog plana za 2022. godinu;
- Završni izvještaj o realizaciji Aktionog plana za sprovođenje Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2020-2022.), za period 2020-2022. godine;
- Izvještaj o primjeni Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama u 2022. godini;
- Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2022. godinu;
- Nacrt strategije poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za period od 2024. do

Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, sa organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove za 2023. godinu

2030. godine.

Strateški dokumenti usklađeni su sa osnovnim principima i kriterijumima utvrđenim Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških

4.2. DIREKTORAT ZA BEZBJEDNOSNO-NADZORNE POSLOVE

Tokom 2023. godine, izvršen je **redovni** bezbjednosni nadzor u sledećim organizacionim jedinicama Uprave policije:

- Forenzički centar Uprave policije;
- Odsjek za bezbjednost drumskog saobraćaja - SPON;
- Mobilna jedinica saobraćajne policije - SPON;
- Stanica granične policije I Podgorica - RCGP "Centar";
- Stanica granične policije I Pljevlja - RCGP "Sjever";
- Stanica policije Žabljak - RCB "Zapad";
- Stanica policije Nikšić - OB Nikšić, RCB "Zapad";
- Stanica policije Šavnik - OB Nikšić, RCB "Zapad";
- Odjeljenje bezbjednosti Berane, - RCB "Sjever";
- Stanica granične policije I Rožaje - RCGP "Sjever";
- Stanica granične policije II Plav - RCGP "Sjever";
- Odjeljenje bezbjednosti Kotor - RCB "Jug";
- Odjeljenje bezbjednosti Tivat, Stanica policije - RCB "Jug";
- Organizacione jedinice Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance nad kojima je sproveden **redovni** bezbjednosni nadzor tokom 2023. godine su:
 - Filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance Žabljak - PJ Pljevlja;
 - Filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance Šavnik - PJ Nikšić;
 - Filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance Rožaje - PJ Berane.

Tokom 2023. godine, izvršen je **kontrolni** bezbjednosni nadzor u sledećim organizacionim jedinicama Uprave policije:

- Stanica policije za bezbjednost saobraćaja - OB Podgorica, RCB "Centar";
- Odsjek za obezbjeđivanje objekata i DKP - SPON;
- Stanica policije za Javni red i mir - OB Podgorica, RCB "Centar";

Organizacione jedinice Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance nad kojima je sproveden **kontrolni** bezbjednosni nadzor tokom 2023. godine su:

- Filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance Cetinje - PJ Podgorica;
- Područna jedinica za upravne poslove, državljanstvo i strance Pljevlja;
- Područna jedinica za upravne poslove, državljanstvo i strance Nikšić;
- Područna jedinica za upravne poslove, državljanstvo i strance Berane;
- Filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance Tivat - PJ Herceg Novi.

Tokom 2023. godine, povodom zahtjeva i inicijativa Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije (OUK), Savjeta za građansku kontrolu rada policije (Savjet), građana i po sopstvenoj inicijativi, formirani su predmeti i izvršeni **vanredni** nadzori, te sačinjeni izvještaji prema ministru, direktoru Policije i OUK u sljedećim predmetima:

- Stanica policije Šavnik (Oduzimanje putničkog motornog vozila-Dacia);

- Regionalni centar granične policije "Centar" (Nemanja Pavlićević);
- Stanica policije Šavnik (Prebivališta);
- Stanica granične policije I Pljevlja -RCGP "Sjever" (Zabрана ulaska lica u CG-Dragan Vasić);
- Sektor policije opšte nadležnosti (Tablice);
- Odjeljenje bezbjednosti Danilovgrad (Strelište);
- Odjeljenje bezbjednosti Danilovgrad (Sindikat);
- Odjeljenje bezbjednosti Podgorica (DNK);
- Odsjek za obezbjeđivanje domaćih štićenih ličnosti UP i Odsjek za održavanje i eksploraciju prevoznih sredstava MUP-a (Vozilo premijera);
- Sektor policije opšte nadležnosti (Terenske provjere za izdavanje dozvola za zaštitu lica i imovine);
- Odsjek za obezbjeđivanje objekata i DKP-a i Odjeljenje bezbjednosti Podgorica, Stanica policije za javni red i mir (Tunel);
- Odjeljenje bezbjednosti Podgorica (L.H.);
- Odjeljenje bezbjednosti Kolašin (Milica Živković);
- OB Kolašin po pritužbi zamjenika komandira Slađana Vukčevića u vezi uslova za rad;
- Odjeljenje bezbjednosti Berane (Batrić Šoškić);
- Odjeljenje bezbjednosti Berane (Ena Zejničević).

Takođe, tokom izvještajnog perioda formirani su i drugi predmeti u kojima je postupano, u kojima izvještaji nijesu sačinjeni, već samo informacija, obavještenje ili drugi akt:

- OB Žabljak, po obraćanju PS Stijepović Ratimira zbog povrede prava;
- OB Ulcinj, a povodom obraćanja građanina Curanovic Fadila zbog oduzimanja vozila;
- UP, vezano za zasnivanje radnog odnosa PS Miloja Šćepanovića;
- Odjeljenju za analitiku UP vezano za raspored i angažman PS Ivana Drobnjaka;
- OB Kolašin, po obraćanju PS Danilović Ane;
- OB Podgorica, a povodom obraćanja građanke Vesne Barac, koja je iskazala sumnju u zakonitost zavođenja Zapisnika od strane policijskih službenika;
- OB Danilovgrad povodom obraćanja Sindikata i PS Miloša Mitrovića, kada je njegov sindikalni zahtjev okačen na oglasnoj tabli uklonjen;
- Direktorat za materijalno finansijske i pravne poslove, po pritužbi PS Nedović Vojislava;
- RCGP „SJEVER“ po osnovu natpisa na portalu „STANDARD“ - „ILEGALNI GRANIČNI PRELAZI: Šverceri rade „prekovremeno“ od 30.01.2023. godine.;
- po dopisu Etičkog odbora u vezi sa provjerama o dodatnom radu za policijskog službenika Miloša Radulovića;
- OB Podgorica vezano za obraćanje NVU „Roditelji“, a apelom o zaštiti djece, ukazujući na slučaj učenika podgoričke gimnazije „Slobodan Škerović“ od 10.04.2023. godine, kada su isti oko 19:00 časova, u blizini pomenute obrazovne ustanove napadnuti od strane grupe tinejdžera, kojom prilikom su povrijeđeni, po kojem je postupano upućivanjem zahtjeva Upravi policije za dostavu informacije o preduzetim mjerama i radnjama povodom istog;

- SGP, predmet "Car Rental", u vezi obraćanja od strane advokatske kancelarije Čeđović Vesna i Sonja.

Ciljevi obilazaka organizacionih jedinica MUP-a i UP u sjedištu i unutrašnjih organizacionih jedinica ogledaju se u sljedećem:

Opšti ciljevi:

- utvrđivanje u kojoj mjeri organizaciona struktura Ministarstva i Policije, organizacija i način vršenja poslova i donijeta interna pravila, procedure, planovi i metodologije u procesu rada, odgovaraju savremenim potrebama u vršenju unutrašnjih poslova i da li su usklađeni sa zakonima, drugim propisima i politikama;

- utvrđivanje da li službenici Policije raspolažu znanjem potrebnih propisa i drugih akata koji su osnov za pravilno obavljanje njihovih poslova, te ocjena u koliko mjeri su policijski službenici sposobni, obrazovani, obučeni i stručno osposobljeni za vršenje konkretnih zadataka. Provjera znanja uključuje i periodična testiranja preko *e-learning* i *Distance Learning System* (DLS) platformi učenja na daljinu;

- sagledavanje stanja sredstava, opreme i materijalno-tehničkih resursa koja se nalaze na zaduženju kod službenika Ministarstva i Policije utvrđivanje ispravnosti tih sredstava, da li se ta sredstva održavaju, čuvaju i skladište u skladu sa propisima i sagledavanje potreba za njihovom nabavkom, zanavljanjem ili unapređenjem;

- upoznavanje sa kadrovskim, tehničkim i prostornim kapacitetima pojedinačnih organizacionih jedinica;

- upoznavanje sa bezbjednosnom problematikom, obimom aktivnosti i učinkom rada organizacionih jedinica Policije, međusobnom saradnjom, uključujući i druge organizacione jedinice MUP-a, tužilaštva, sudove, bezbjednosne službe i druge subjekte zajednice;

- obilazak objekata, naročito u cilju upoznavanja sa načinom vršenja bezbjednosne zaštite, uslova za boravak zadržanih lica i lica lišenih slobode, uslova za postupanje i čuvanje.

Radi ostvarivanja bolje saradnje, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Direktorat za bezbjednosno-nadzorne poslove već u I kvartalu 2024. godine uputiće inicijativu za sastanak sa predstavnicima Savjeta, sa ciljem ostvarivanja boljih zajedničkih rezultata.

Borba protiv kriminala, ostvarivanje vladavine prava i efikasan rad Policije nijesu realni niti mogući bez punog povjerenja javnosti u policijski servis, a to je i ključna intencija Savjeta za građansku kontrolu rada policije kojom se vodilo i Ministarstvo tokom 2023. godine. Detaljno je razmotren dosadašnji odnos Uprave policije prema preporukama građanskog nadzora i ocijenjeno je da u ukupnom institucionalnom i društvenom kontekstu, značajno i vidljivo unaprijeđena odgovornost i otvorenost Uprave policije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova će i u 2024. godini odgovorno nastaviti realizovati sve zadatke i raditi na snaženju institucionalne i pravne povezanosti, kroz poštovanje i uvažavanje preporuka Savjeta i osnažiti međusobno povjerenje, koje će u krajnjoj mjeri dati doprinos unapređenju transparentnosti i kvalitetu rada Policije i njenih službenika.

Tokom 2023. godine, Direktorat za bezbjednosno-nadzorne poslove, Direkcija za bezbjednosno-nadzorne poslove, Odsjek za nadzor je u sklopu redovnih aktivnosti nadzora

kontrolisao i primjenu CPT standarda. Detaljnije informacije sadržane su u Godišnjem izvještaju o nadzorima za 2023. godinu.

Direktorat za bezbjednosno-nadzorne poslove, krajem 2023. godine, sačinio je Izvještaj o sprovođenju preporuka Evropskog komiteta za sprečavanje i mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) za 2023. godinu, u kojem je data detaljna analiza ove problematike.

Mjere na ispunjavanju preporuka sprovedene su u kontinuitetu, posebno kada je u pitanju propisivanje procedura, gdje ističemo ranije donešenu Instrukciju o postupanju policijskih službenika prema licima lišenim slobode i zadržanim licima. Nadzornim aktivnostima uočene su neažurnosti kada je u pitanju vođenje pojedinih evidencija, poput evidencije o boravku lica u službenim prostorijama i dr., kao i poteškoće prilikom utvrđivanja preciznog vremena boravka lica u službenim prostorijama, na koje smo u više navrata ukazivali. Slična situacija je i kod sačinjavanja Zapisnika o zadržavanju lica, gdje je, između ostalog, uočeno da izostaje adekvatna kontrola od strane rukovodilaca po liniji rada.

Provjera saznanja o mučenju ili nečovječnom i ponižavajućem postupanju policijskih službenika prema građanima, mora biti prioritet u radu kontrolnih i nadzornih organizacionih jedinica Ministarstva. U vezi sa navedenim, između ostalih oblasti za koje je Komitet dao preporuke, jeste i pitanje adekvatnog i pravovremenog pružanja ljekarske pomoći licima koja borave u službenim prostorijama Policije (lišenim slobode, zadržanim licima, licima od kojih se prikupljaju ovavljenja i dr.). Predlažemo da se u cilju praćenja stanja u predmetnoj oblasti i ispunjavanja datih preporuka, sprovode iznenadne i nenajavljene kontrole rada i postupanja organizacionih jedinica Policije.

Potrebno je prekinuti sa praksom, koja je stvorena usled nedostatka adekvatnih prostornih i tehničkih uslova, da stranke borave po dvorištima ili hodnicima, čekajući prijem, a da se razgovori i uzimanje izjava odvijaju po kancelarijama, što često nije praćeno adekvatnim evidentiranjem na kontrolnim tačkama, kao ni unošenjem preciznih podataka u službenim spisima, a same kancelarije i prilaz istima nije pokriven video i audio nadzorom.

U tom cilju potrebno je opremiti adekvatne prostorije za prijem, obavljanje razgovora i uzimanje izjava od stranaka, kao i obavljanje "povjerljivih razgovora" između stranaka i branilaca.

Kretanje i boravak lica, kao i način postupanja i ophođenja policijskih službenika prema licima kojima je ograničena sloboda kretanja, odnosno strankama koje po bilo kojem osnovu borave u službenim prostorijama Policije, mora u svakom trenutku biti kontrolisano.

Ukazujemo na potrebu opremanja objekata i prostorija tehničkim sredstvima, pomoću kojih bi bilo obezbijeđeno elektronsko evidentiranje dolaska i napuštanja objekta, audio i vizuelno praćenje i snimanje kretanja i boravka lica, uključujući i kamere na uniformi policijskih službenika. Tehnički zapis mora biti bez prekida i tzv. nepokrivenih tačaka ili prostora.

Realizacijom predložene aktivnosti, pored prevencije, bila bi olakšana kontrola rada policijskih službenika, kao i zaštita istih od neosnovanih optužbi.

Podsjećamo i na odredbe Pravila o unutrašnjem redu u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Oznake na intervencijskoj opremi, koju koriste policijski službenici, moraju biti u skladu sa sa odredbama Pravilnika o bližim karakteristikama oznaka na posebnoj opremi policijskih službenika ("Službeni list CG", broj 34/22 od 01.04.2022. godine), a postupak zaduženja uređen na način da se u svakom trenutku može nesporno utvrditi identitet policijskih službenika koji su učestvovali u konkretnim policijskim aktivnostima.

Ukazujemo na značaj obuka, vezanih za predmetnu oblast, koje je, prvenstveno, potrebno organizovati za službenike sa kraćim radnim iskustvom u Policiji.

Rad kontrolnih i nadzornih organizacionih jedinica Ministarstva treba dodatno usmjeriti na rad i aktivnosti rukovodilaca, čijim nečinjenjem dolazi do situacija da službenici koji su optuženi za torturu prema strankama, nastave da obavljaju istu vrstu poslova za vrijeme trajanja postupka, ili da se protiv njih ne pokrene postupak privremenog udaljenja sa dužnosti, u situacijama kada su ispunjeni zakonom propisani uslovi.

Odsjek za bezbjednosnu zaštitu - Službenici Odsjeka za bezbjednosnu zaštitu vrše poslove koji se odnose na: bezbjednosnu zaštitu Ministarstva i neposredno obezbjeđivanje određenih objekata i prostora koje, shodno posebnim propisima, ne vrši Policija, a posebno obezbjeđenje i drugu bezbjednosnu zaštitu objekata Odsjeka za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i objekata alternativnog smještaja; izradu planova obezbjeđenja štićenih objekata Ministarstva koje ne obezbjeđuje Policija; kontrolu nad bezbjednosnom zaštitom Ministarstva koju vrši Policija; učešće u izradi analize rizika za sektor kritične infrastrukture Ministarstva; operativne, analitičke i ostale policijske poslove u cilju vršenja poslova bezbjednosne zaštite; kontrolu poštovanja bezbjednosnih procedura i pravila bezbjednosne kulture u Ministarstvu i Policiji i upozoravanje na uočene nepravilnosti, određivanje mjera i rokova za njihovo otklanjanje i nalaganje izvršavanja utvrđenih obaveza; preduzimanje mjera i aktivnosti u realizaciji bezbjednosne zaštite i ostvarivanje saradnje sa drugim bezbjednosnim službama u vezi sa sprovođenjem bezbjednosne zaštite Ministarstva; pripremu izvještaja i informacija o radu; obavljanje policijskih i drugih poslova iz djelokruga Odsjeka.

Službenici Odsjeka za drugostepeni upravni postupak su shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, u toku izvještajnog perioda vršili poslove koji se odnose na upravno rješavanje po žalbama na pojedinačne upravne akte koje u prvom stepenu donosi Uprava policije, vršenje drugih ovlašćenja drugostepenog organa u upravnom postupku, upravno rješavanje po žalbama protiv prvostepenih upravnih akata nadležnih organa u oblasti kontrole i regulisanja saobraćaja na putevima, kao i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Odsjeka.

U periodu za 2023. godinu, Odsjek za drugostepeni upravni postupak postupao po žalbama na prvostepena rješenja Uprave policije, Komunalne inspekcije glavnog grada Podgorica i zahtjevima za Odobrenja dodatnog rada za policijske i državne službenike. Kao rezultat postupanja na prvostepena rješenja Uprave policije donesena su drugostepena rješenja: 01-100/23-42591, 01-100/23-50859, 01-100/23-42590, 01-079/23-UPII-213/1, 01-100/23-12190, 01-707/23-UPII-243, 01-100/23-20769, 01-100/23-51915, 01-100/23-51914, 01-100/23-62520, 01-100/23-5409, 01-222/23-UPI-5604, 01-100/23-5409, 01-100/23-42148, 01-100/23-42149, 01-100/23-12236, 01-100/23-39031, 01-100/23-39031, 01-219/23-UPI-1460, 01-39/7-100/23-51864, 01-219/23-UPI-5533, 01-UPII225/23-144, 01-39/7-074/23-26285, 01-072/23-56198, 01-222/23-UPI 5250, 01-100/23-34741, 01-UPII-074/23-130, 01-106/23-400, 01-106/23-21199, 01-106/23-3112, 01-100/23-20770, 01-100/23-20758, 01-223/23-8585, 01-223/23-12236, 01-UPI-219/23-624.

Kao rezultat postupanja po žalbama na rješenja Komunalne inspekcije glavnog grada Podgorica, donesena su drugostepena rješenja: UPII 707/23-6/1, UPII 707/23-8/1, 01- 707/23-

UPII-151/2, 01- 707/23-UPII-44, 01-UPII-707/23-22/2, 01- 707/23-UPII-19/1, 01- 707/23-UPII-18/1, 01- 707/23-UPII-17/1, 01- 707/23-UPII-15/1, 01- 707/23-UPII-20/1, 01- 707/23-UPII-16/1, 01- 707/23-UPII-14/1, 01- 707/23-UPII-23/1, 01- 707/23-UPII-21/1, 01- 222/23-UPII-26/1, 01- 707/23-UPII-299, 01- 707/23-UPII-298, 01-707/23-UPII-243.Takođe, u izvještajnom period izrađeno je 9 nacrta

Odobrenja po zahtjevima policijskih i državnih službenika za dodatni rad po osnovu člana 156 aktuelnog Zakona o unutrašnjim poslovima i člana 79 aktuelnog Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Odgovor na Tužbu 01 - UPII-223/23-148, 01 - 01/3-074/22-40129/2, 01 - 219/23-UPI624. Tokom izvještajnog perioda obrđeno je i više desetina dopisa-akata drugim oragnizacionim jedinicama Ministarstva unutrasnjih poslova i Uprave policije. U dijelu organizacije obuka u ovom Odsjeku nije bilo organizacije obuka i pohađanja obuka od strane službenika Odsjeka.

U Direkciji za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti vrše se poslovi koji se odnose na: nadzor nad sprovodenjem zakona kojima je uređena oblast zaštite lica i imovine, detektivske djelatnosti, javnih okupljanja i sprečavanja nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama; vršenje nadzora nad transportom i tranzitom naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene, čije obezbjeđenje vrše privredna društva i preduzetnici koji se bave djelatnošću zaštite; vršenje nadzora prilikom prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova čije obezbjeđenje vrše privredna društva i preduzetnici koji se bave djelatnošću zaštite; vođenje propisanih evidencija o izvršenim nadzorima pripremanje informacija, izvještaja i analiza o izvršenim nadzorima; predlaganje mjera od značaja za unapređivanje stanja u oblastima nadzora; prikupljanje podataka potrebnih za ostvarivanje funkcije nadzora; predlaganje mjera od značaja za unapređivanje stanja u oblastima nadzora; pripremu analitičkih, informativnih i drugih stručnih materijala; ostvarivanje saradnje sa državnim organima i nevladinim sektorom; obavljanje i drugih poslova iz djelokruga Direkcije.

Tokom 2023. godine Direkcija za nadzor u oblasti zaštite lica, imovine i detektivske djelatnosti realizovala je sledeće aktivnosti:

Izvršen je 81 nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti lica i imovine o čemu su sačinjeni zapisnici o izvršenom nadzoru. Pokrenuto je 54 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. 18 protiv fizičkih lica koji neposredno obavljaju poslove zaštite, 34 protiv pravnih lica i 34 protiv odgovornih lica. Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni je 36.040 eura.

U tabelarnom prikazu predstavljen je broj izdatih odobrenja i dozvola od strane službenika Uprave policije shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine.

U Direkciji za nadzor u oblasti sprečavanja pranja novca, finansiranja terorizma i međunarodnih restriktivnih mjera vršili su se poslovi koji se odnose na: nadzor nad sprovodenjem Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama; neposredni nadzor i preuzimanje upravnih mjera i radnji; inspekcijsku instruktažu; vođenje propisanih evidencija o izvršenim inspekcijskim kontrolama; pripremanje informacija, izvještaja i analiza o izvršenim kontrolama; obradu dokumentacionog materijala iz ove oblasti; objedinjavanje podataka dobijenih od drugih organa o preduzetim mjerama i vođenje evidencije o tim mjerama; pružanje stručne pomoći, mišljenja i preporuka u vezi sa primjenom zakona iz

nadležnosti Direkcije; ostvarivanje saradnje sa državnim organima i nevladinim sektorom; obavljanje i drugih poslova iz djelokruga Direkcije.

Službenici Direkcije za nadzor u oblasti sprječavanja pranja novca, finansiranja terorizma i međunarodnih restriktivnih mjera u 2023. godini, preduzeli su mjere i radnje iz nadležnosti Direkcije, postupali po 124 radna naloga i ostvarili sledeće rezultate:

- sačinili: 105 Zapisnika o inspekcijskom nadzoru i 18 službenih zabilješki;
- izdali: 20 prekršajnih naloga pravnim licima i isto toliko pekrašajnih naloga odgovornim licima u pravnim licima;
- izrekli novčanih kazni u ukupnom iznosu od 72.400,00€;
- proslijedili: 12 informacija za preuzimanje mjera i radnji iz nadležnosti drugih državnih organa:
 - Upravi policije, Sektoru za finansijsko obavještajne poslove - 11 i
 - Upravi prihoda i carina - 1.

U Odeljenju za koordinaciju i nadzor u oblasti kritične infrastrukture vrše se poslovi koji se odnose na: nadzor nad sprovođenjem zakona kojima je uređena oblast kritične infrastrukture; neposredni nadzor i preuzimanje upravnih mjera i radnji; vođenje propisanih evidencija o izvršenim inspekcijskim kontrolama; pripremanje informacija, izvještaja i analiza o izvršenim kontrolama; predlaganje mjera od značaja za unapređivanje stanja u oblastima nadzora; objedinjavanje predloga za određivanje kritične infrastrukture i pripremanja istih radi upućivanja Vladi; pripremanje predloga za izmjenu i dopunu kritične infrastrukture; saradnju sa operatorima kritične infrastrukture, kao i koordinatorima za zaštitu kritične infrastrukture; davanje mišljenja u vezi propisa kojim se uređuje kritična infrastruktura; učestvovanje u osposobljavanju koordinatora kritične infrastrukture; postupanje sa podacima o kritičnoj infrastrukturi u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka stepena tajnosti „TAJNO“; vođenje evidencije o koordinatorima kritične infrastrukture, položenim stručnim ispitima za zaštitu kritične infrastrukture i bezbjednosnim planovima; saradnju sa međunarodnim organizacijama po pitanju zaštite kritične infrastrukture; prikupljanje podataka potrebnih za ostvarivanje funkcije nadzora; pripremu analitičkih, informativnih i drugih stručnih materijala; ostvarivanje saradnje sa državnim organima i nevladinim sektorom; obavljanje i drugih poslova iz djelokruga Odjeljenja.

Odjeljenje za koordinaciju i nadzor u oblasti kritične infrastrukture je organizaciona jedinica Direktorata za bezbjednosno-nadzorne poslove, koji je u prethodnom periodu više puta mijenjao svoju nadležnost i organizacionu strukturu, što je bilo uslovljeno čestim izmjenama propisa koji su uređivali organizaciju i rad državne uprave, kao i donošenjem propisa koji su uvodili nove nadležnosti.

4.3. DIREKTORAT ZA UPRAVNE POSLOVE, DRŽAVLJANSTVO I STRANCE

U oblasti upravnih unutrašnjih poslova vrše se poslovi koji se odnose na: praćenj i analiziranje stanja u oblasti upravnih poslova, državljanstva i stranaca; pripremu i praćenje realizacije strategija, programa i međunarodnih dokumenata; ostvarivanje procesa harmonizacije zakonodavstva sa međunarodnim standardima i posebno pravnim sistemom EU; sprovođenje utvrđenih i opredijeljenih programa saradnje sa međunarodnim i regionalnim organizacijama, institucijama i drugim subjektima; pripremu nacrta zakona i drugih propisa u oblasti upravnih poslova, državljanstva i

stranaca; davanje inicijativa i prijedloga za utvrđivanje politike i donošenje propisa; izvršavanje zakona i drugih propisa; vršenje nadzora nad zakonitošću upravnih akata područnih jedinica i filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance, nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organa lokalne uprave u vršenju prenijetih, odnosno povjerenih poslova i inspekcijski nadzor u skladu sa propisom; usklađivanje i usmjeravanje rada područnih jedinica; vođenje i objedinjavanje službenih evidencijskih; državljanstvo, lično ime, matične registre, migracije, strance, međunarodne i privremene zaštite stranaca, integracija stranaca kojima je odobren azil ili međunarodna zaštita i reintegracija crnogorskih državljana i drugih lica prilikom povratka u Crnu Goru po sporazumima o readmisiji, putne isprave, prebivalište, lične karte, jedinstveni matični broj građana, oružje, vozačke dozvole, registraciju vozila ostvarivanje saradnje sa drugim organima prekršajnog postupka, vrši poslove vezane zavođenje biračkih spiskova i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Direktorata.

Pravci aktivnosti

Kvalitet pružanja usluga građanima i dalje ima uzlazni trend. Nastavljeno je sa ažuriranjem baza podataka, kao jednog od bitnih činilaca i izvora podataka za Centralni registar stanovništva. Nastavljene su aktivnosti na normativno-pravnoj nadogradnji sistema kojom su stvoreni uslovi za primjenu zakona, kao i aktivnosti na stvranju uslova za povezivanje elektronskih registara državnih organa, čime se omogućava olakašano ostvarivanje prava građanima.

Osnovne aktivnosti i ukupna postupanja, u izvještajnom periodu, bila su usmjerena u pravcu primjene propisa, kako ukupnog sistema državne uprave, tako i službeničko-namještenečkog sistema. Praćenje primjene propisa u ovoj oblasti nastavljeno je i odvija se shodno propisima i strateškim dokumentima. Pri tome, svakako, može se postaviti pitanje da li se moglo postići više, ali je nesporno da je kvalitet učinjenih koraka, u osnovi, zadovoljavajući.

Takođe, stvoren su uslovi rada gdje Direkcija za azil ima prostor za nezavisno djelovanje, te profesionalnošću službenika koji su otvoreni za kontinuirano usavršavanje. Ovakvim strukturiranim pristupom stvorena je platforma za donošenje objektivnijih i pravičnijih odluka uz puno poštovanje pravnih standarda iz ove oblasti.

Novi pristup u smislu reorganizacije posla se pokazao efikasnijim u odnosu na prethodni model u kojem su svi imali, manje-više, iste uloge, te je samim tim i „case management“ bio znatno otežan. Podjelom odgovornosti i raščlanjivanjem nadležnosti postigla se veća motivacija za užom specijalizacijom i bolja sinhronizacija među zaposlenima.

Takođe, Crna Gora je samim zaključivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Sporazuma sa Evropskom zajednicom o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su u nezakonitom boravku, a koji se primjenjuje od januara 2008. godine, preuzela obavezu ne samo u pravcu poštovanja odredbi sporazuma kada je u pitanju povratak crnogorskih državljana iz EU zemalja i drugih lica za koja postoji obaveza prihvatanja, već i obavezu u pravcu njihove održive reintegracije u crnogorsko društvo, čime bi se u jednom znatnom obimu sprječile kružne migracije, te obavezu da će će svojim državljanima obezbijediti odgovarajuće lične isprave i u tu svrhu im pružiti neophodne administrativne olakšice. Odsjek za reintegraciju povratnika po readmisiji kao organizaciona jedinica u Ministarstvu unutrašnjih poslova, samostalno sprovodi proces reintegracije povratnika shodno potpisanim sporazumima o readmisiji. Povratak, readmisija u

zemlje porijekla ili treće zemlje, kao i proces njihove reintegracije u društvo koje ih prihvata jesu odlike internacionalne mobilnosti.

Pravci aktivnosti ovog Direktorata usklaćeni su i Strategijom o migracijama i reintegraciji povratnika po readmisiji u Crnoj Gori za period 2021-202. godine.

Osnovni cilj Strategije i Akcionog plana koji je donijet na osnovu Strategije je potpuno usklađivanje nacionalnih propisa sa relevantnim međunarodnim standardima i EU acquisem iz oblasti migracija, posebno iz oblasti kretanja radnika, uspostavljanje sistema koordinacije između institucija koje se bave pitanjima migracija, s jedne strane i drugih međunarodnih i nevladinih organizacija, s druge strane, osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju migrantima, djelotvorno vođenje aktivne migracione politike, kao i obuke zaposlenih koji su procesu integrisanog upravljanja migracijama, njihova tehnička opremljenost i obučenost. Ovo podrazumijeva uspostavljanje održivog, funkcionalnog i transparentnog sistema migracija i reintegracije povratnika po readmisiji, uz uključivanje svih institucija koje su potpuno sposobljene da budu funkcionalan dio sistema.

S tim u vezi, međuresorska radna grupa za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima je utvrdila nacrt zakona, koji je od 1. VI - 10. VII 2023. na javnoj raspravi, tokom koje je zainteresovana javnost bila u mogućnosti da dâ doprinos u razmatranju nacrtu zakona. Izmjenama Zakona potrebno je unaprijediti postojeći zakonodavni okvir u smislu daljeg usklađivanja s pravnom tekovinom EU, kada je u pitanju prenošenje direktiva o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga. Takođe, potrebno je Zakon o strancima uskladiti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020). Isto tako, izmjenama i dopunama Zakona se pristupilo i zbog potrebne dodatne razrade postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, a na osnovu preporuka Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i TAIEX misije Evropske komisije iz 2021. Zakonom je potrebno ukloniti i određene nedostatke koji su se pojavili u praksi prilikom primjene važećeg zakona, kao i pojednostaviti proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad. Utvrđen je Predlog zakona u avgustu 2023. godine, koji je do kraja 2023. godine prosao prvu fazu usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, u smislu usaglašenosti zakona sa Ustavom i pravnim sistemom Crne Gore, i s obzirom da je donijeta nova Uredba o organizaciji i načinu ržavne uprave, Predlog zakona je ponovo dostavljen svim vladinim resorima na mišljenje. Predlog ovog zakona će uskoro biti dostavljen EK na mišljenje.

Napominjemo da je izrada Standardne operativne procedure za primjenu člana 7 Zakona o crnogorskom državljanstvu predviđena Strategijom o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, za 2023. godinu prenijeta za 2024. godinu.

Pravci aktivnosti Direktorata i u narednom periodu biće stvaranje društva sa efikasnim sistemom i prepoznatljivim rezultatima u oblastima koji su u nadležnosti ovog Direktorata, što podrazumijeva uspostavljanja održivog, funkcionalnog i transparentnog sistema, uz uključivanje svih institucija koje su potpuno sposobljene da budu funkcionalan dio sistema.

II Proces evropskih i evroatlantskih integracija, održavanje i unaprjeđenje dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje, razvijanje bilateralne i multilateralne saradnje

Direktorat ostvaruje se saradnju sa UNDP-om, OEBS-om, ODIHR-om, UNHCR-om, IOM-om, NVO Građanska alijansa, NVO Pravni Centar i drugim relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama kao i diplomatsko-konzularnim predstavništвима i nevladnim organizacijama.

U izvještajnom periodu, a imajući u vidu dva izbora procesa, i to: predsjedničke izbore i prijevremene parlamentarne izbore, te imajući u vidu da je ODIHR bio posmatrač navedenih

izbornih procesa, ovaj Direktorat je imao kontinuiranu saradnju sa istima, u cilju sprovođenja prioritetnih preporuka, dostavljanja informacija vezanih za procedure koje primjenjuje ovo Ministarstvo, kao i sačinjavanje izvještaja od strane ODIHR-a, povodom sprovedenih izbora. Tim povodom, a u toku trajanja izbornog procesa, kao i okončanja istog, održan je veliki broj sastanaka sa predstavnicima ODIHR-a, a kako bi se jasno definisale eventualne manjkavosti u izbornom procesu, te jasno definisala mogućnost ispunjavanja preporuka.

Saradnja sa EUAA (Agencija Evropske unije za azil)

Cijeneći činjenicu da je EUAA (bivši EASO) pozicionirana kao punopravna Agencija EU za azil sa ciljem poboljšanja funkcionisanja zajedničkog evropskog sistema azila, sa proširenim mandatom započeli smo saradnju sa EUAA, decembra 2021. godine, potpisivanjem Mape puta za saradnju između Crne Gore i EUAA (2022-2023) kojom je predviđeno da se dodatno jača već postojeće partnerstvo. Ista dodatno precizira podršku EUAA u jačanju sistema azila i prihvata u skladu sa zajedničkim evropskim sistemom azila i standardima EU-a, te samim tim za opšti cilj ima unapređenje prostora zaštite za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori u skladu sa CEAS-om (Zajednički evropski sistem azila) i praksama država članica EU.

Na osnovu procjene potreba i planiranja i dizajna mape puta, EUAA i nadležni organi Crne Gore identifikovali su i osmislili sljedeće oblasti u kojima su se implementirale relevantne aktivnosti i doprinijeli:

- (1) efikasnim procedurama za azil i
- (2) efikasnom sistemu prijema.

Period implementacije Mape puta je bio od 1. januara 2022. do 31. decembra 2023. godine.

U skladu sa prethodnim, u saradnji sa predstavnicima EUAA, a shodno implementacionoj dinamici aktivnosti iz Mape puta, Direkcija za azil je realizovala niz aktivnosti kroz ON-LINE treninge, online sesije za module EUAA, webinare o zemljama porijekla, treninge „Train the trainers-face to face“, „ON THE JOB COACHING“ posjete eksperata EUAA i izradu standardnih operativnih procedura vezane za postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.¹

Intenzivna saradnja Crne Gore i EUAA je već dala značajne rezultate kroz implementaciju dvogodišnje Mape puta, potpisane sa ciljem podrške i jačanja crnogorskog sistema azila i njegovog daljeg usklađivanja sa Zajedničkim evropskim sistemom azila (CEAS), te je inicirano potpisivanje nove Mape puta o saradnji za period nakon 2023. godine.

¹ Sve navedeno je istaknuto i u Šestom izvještaju Evropske komisije o praćenju bezviznog režima EU sa zemljama Zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva i Izvještaju EK za CG za 2023. godinu.

Na toj liniji, 14. decembra 2023. godine, održan je sastanak između predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova i Agencije EU za azil, čiji je povod bio pregled saradnje kroz prvu Mapu puta, ali i dogovaranje sljedećih koraka koji se tiču priprema za drugu Mapu puta.

Tom prilikom, obostrano je izražena spremnost za nastavak saradnje, kroz potpisivanje nove Mape puta za naredni trogodišnji period, gdje je za kao kontakt tačka za koordinaciju ovih aktivnosti, ispred Ministarstva unutrašnjih poslova, određan službenik Direkcije za azil.

Realizovane aktivnosti koje su predvidjene Mapom puta za saradnju između EUAA i Crne Gore za oblast međunarodne zaštite:

- Sektor COI zajedno sa Sektorom za međunarodnu saradnju EUAA organizovao je COI brifing o Burundiju (webinar), koji je održan online u januaru 2023. godine, od strane stručnjaka za COI iz Belgije.
- Modul za procjenu dokaza - Online sesija: 1. mart – 7. april 2023. godine
- Sektor EUAA za COI, organizovao je u marta 2023. godine webinar „Vodiči o zemljama porijekla: Afganistan i Sirija“, publikacije o smjernicama za zemlje porijekla stranaca koji traže međunarodnu zaštitu.
- Regionalni trening „Train the trainers-face to face“, održan u Albaniji, april 2023. godine, na temu „Procjena dokaza“.
- EUAA Smjernice za zemlju: Avganistan (webinar)
- EUAA Smjernice za zemlju: Sirija (webinar)
- EUAA Izvještavanje: Rusija (webinar)
- EUAA Izvještavanje: Iran (webinar)
- EUAA Izvještavanje: Somalija (webinar)
- EUAA Smjernice za zemlju: Egipat (webinar)
- “ON THE JOB COACHING” u skladu sa Mapom puta između CG-EUAA
- Viša ekspertkinja za ranjive kategorije i procjenu starosne dobi EUAA, održala je trening na temu “Procjena starosne dobi” u marta 2023. godine
- Viši ekspert za procedure azila EUAA, održao je trening na temu “Standardne operativne procedure za postupak azila” i uputstva o kompleksnim slučajevima, takođe u marta 2023. godine.

U oktobru ove godine, službenici Direkcije za azil bili su učesnici regionalnog događaja u Sarajevu na temu „Kvalitet donošenja odluka u postupcima po zahtjevima za međunarodnu zaštitu u BiH, Sjevernoj Makedoniji i Crnoj Gori, koji je bio sjajna prilika za razvijanje alata za poboljšanje kvaliteta odluka i vođenja postupaka kroz razmjenu praksi i iskustava, sa akcentom na predstavljanje specifičnih slučajeva iz prakse, nacionalnih standardnih operativnih procedura i aktivno učešće u odabranim tematskim prioritetima i izradu pravnih priručnika.

Pregovaračko poglavlje 24 – oblast AZIL i MIGRACIJE

Azil, kao i migracije predstavljaju oblasti u Pregovaračkom poglavlju 24 i ključne oblasti kojoj EU posvećuje visok stepen pažnje. U tom kontekstu, u kontinuitetu su, tokom izvještajnog perioda, preduzimane radnje na implementaciji preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2022. godinu. Predmetne aktivnosti su prepoznate u Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. godinu.

Pregovaračko poglavlje 23-oblast Temeljna prava

Budući da je službenica ovog Direktorata, imenovana u izvještajnom periodu za koordinatorku za mjere iz Pregovaračkog poglavlja 23, a koje su u nadležnosti ovog Ministarstva, u

tom kontekstu, u kontinuitetu su, tokom izvještajnog perioda, preduzimane radnje na implementaciji preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2022. godinu, te pripremani izvješaji za period 2023. godine, kao i tabele bilansa postignutih rezultata, kao prilog izvještaju EK o primjeni mjerila iz poglavlja 23.

Tokom 2023. godine realizovane aktivnosti koje odnose na PP 2, PP 3, PP 23 i PP 24, te održani su sastanci zajedničkih odbora za readmisiju u državama okruženja.

Otvarena je saradnja sa Međunarodnom organizacijom za migracije posredstvom Kancelarije Međunarodne organizacije za migracije u Crnoj Gori. Kancelarija IOM u Crnoj Gori osnovana je 2001. godine. Njene aktivnosti usmjerene su na uključivanje Crne Gore u niz humanitarnih i socijalnih programa podrške, kao i regionalnih projekata iz oblasti izgradnje kapaciteta, razvoja institucionalnog i zakonodavnog okvira u domenu azila, migracija i viznog režima, sve u kontekstu pospješivanja regionalne saradnje u borbi protiv neregularnih migracija, organizovanog i prekograničnog kriminala, čime se na direktni način doprinosi većem stepenu bezbjednosti u regionu Zapadnog Balkana, a i šire. Ova saradnja se ogleda u sljedećem:

- Kancelarija IOM-a u Crnoj Gori promoviše dijalog kroz radionice o temama vezanim za migracije; razvija programe informisanja i obuke za službenike; poboljšava prekograničnu saradnju.
- IOM pruža savjetodavnu i operativnu podršku crnogorskim vlastima u njihovim naporima na jačanju kapaciteta upravljanja migracijama u zemlji, uključujući poboljšanje granične kontrole, jačanje napora u borbi protiv trgovine ljudima kroz izgradnju kapaciteta za identifikaciju migranata.
- IOM pruža podršku Vladi u cilju uspostavljanja neophodnih mehanizama za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija sa susjednim zemljama radi analize o regionalnim migracionim tokovima.

U toku je postupak za potpuno usaglašavanje i potpisivanje Memoranduma o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Međunarodne organizacije za migracije, u postupku dobrovoljnog povratka stranca i reintegracije uz pruženu pomoć u državu povratka. Cilj ovog Memoranduma je uspostavljanje mehanizama dugoročne saradnje i omogućavanje bliske saradnje i konsultacija u postupku povratka stranca u zemlju porijekla.

Ovaj Direktorat, a kako je i prethodno navedeno ostvaruje saradnju sa Kancelarijom UNHCR-a u Crnoj Gori koja je otvorena je 1992. godine. Od 1992. godine UNHCR pruža snažnu podršku Crnoj Gori na prijemu, zbrinjavanju i traženju trajnih rješenja za izbjeglice sa prostora bivše Jugoslavije i lica registrovana u sistemu azila, sprečavanju apatridije, kao i na izgradnji nacionalnog zakonodavnog i administrativnog okvira koji bi u potpunosti odgovorio međunarodnim obavezama Crne Gore iz oblasti azila i apatridije, te registracije rođenja za svu djecu rođenu u Crnoj Gori, pod jednakim uslovima, poslužujući konvencije o zaštiti djece te univerzalno pravo registracije rođenja. Pored toga, UNHCR će doprinijeti postizanju definisanih ciljeva Strategije sproveđenjem programa pomoći licima obuhvaćenih Strategijom, direktno ili preko partnerskih NVO. To se, prije svega, odnosi na besplatnu pravnu pomoć, psihosocijalnu podršku i pomoć u integraciji licima koja su pod mandatom UNHCRa.

Takođe, u saradnji sa Kancelarijom UNHCR-a u Crnoj Gori u izgradnji nacionalnog zakonodavnog i administrativnog okvira koji bi u potpunosti odgovorio međunarodnim obavezama

Crne Gore iz oblasti apatriđije i izrada standardnih operativnih procedura za primjenu odredbi Zakona o crnogorskom državljanstvu.

U saradnji sa međunarodnim organizacijama za migracije IOM i UNHCR, preduzete su aktivnosti na unapređenju uslova prihvata kako bi se za ova lica obezbijedilo povoljno okruženje i adekvatni uslovi prihvata u skladu sa EU standardima. Organizovane su i obuke na temu trgovine ljudima i najboljeg interesa djeteta, kao o poštovanju, zaštiti i promocije osnovnih ljudskih prava.

U 2023. godini u Crnu Goru je vraćeno ukupno 43 lica shodno sporazumima o readmisiji, uključujući i jedan grupni povratak, dana 15. 05. 2023. godine, letom na relaciji Hanover-Podgorica, a shodno prethodnoj najavi, izvršena je readmisija kao i prihvat 19 lica, državljana Crne Gore i drugih lica, za koja je shodno Sporazu između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka, utvrđena obaveza prihvatanja. Jedno lice je prihvaćeno od strane Uprave policije na dalju nadležnost i postupanje jer je vraćen u pratnji policijskih organa Španije.

Najveći broj povratnika je vraćeno iz SR Njemačke i to ukupno 37 lica, a potom iz sljedećih država: Švedska: 2 lica, Španija: 1 lice, Norveška: 1 lice, Grčka: 1 lice, Francuska: 1 lice.

Pripremljen je i dokument „Procjena institucionalnih nedostataka i nedostataka u oblasti politika i servisa za održivu Socio-ekonomsku reintegraciju povratnika u Crnu Goru“. Ova publikacija je izrađena uz finansijsku pomoć Evropske unije, u sklopu Projekta „Jačanje nacionalnih i lokalnih sistema u cilju davanja podrške za djelotvornu socio-ekonomsku integraciju povratnika na Zapadnom Balkanu“ koji implementira UNDP.

April 2023. Godina-Prisustvo na sastanku visokih zvaničnika „Senior Officials' Meeting“ Praškog procesa,

Cilj sastanka je da pokrene rad na praktičnoj implementaciji nusvojenog Akcionog plana Praškog procesa 2023-2027 i Ministarske deklaracije, te obezbijediti prostor za diskusiju o najhitnjim prioritetima u oblasti upravljanja migracijama.

U oktobru 2023. godine, održan je sastanak između predstavnika IOM-a i predstavnika MUP-a, u vezi sa sprovođenjem projekta u okviru Instrumenta za izgradnju kapaciteta u domenu readmisije na Zapadnom Balkanu (WBCAP), i u vezi uspostavljanja digitalnog alata za upravljanje predmetima readmisije i reintegracije, eRCMS-a (Readmission Case Management System). Cilj sastanka je upoznavanje sa postojećom IT strukturom u Crnoj Gori i mogućnostima iste da integriše eRCMS (Readmission Case Management System), analiziranje postojećeg pravnog okvira koji bi mogao da utiče na integrisanje eRCMS sistema u Crnoj Gori (regulativa u vezi sa zaštitom podataka i pitanje razmjene podataka između institucija).

U oktobru 2023. godine, održan radni sastanak sa predstavnicima AVRR tima IOMa iz BiH. Cilj je pregled trendova migracija u Crnoj Gori u smislu povratnih integracija kao i izazovi i uspjesi u upravljanju i sprovođenju reintegracije povratnika.

U oktobru 2023. godine, održan sastanak Upravnog odobora za projekte Instrument za izgradnju kapaciteta u domenu readmisije na Zapadnom Balkanu (WBCAP) i Instrument za izgradnju kapaciteta u domenu integrisanog upravljanja granicom na Zapadnom Balkanu (WBIBM). Cilj pregled aktivnosti i dinamika implementacije i vremenski okvir realizacije.

U decembru 2023. godine, službenice ovog Direktorata uzele su učešće i na online konferencijama, u organizaciji EMN Srbija. "Cirkularne migracije i inicijative za dijasporu koja se vraća u matičnu zemlju: podrška privrednom razvoju zemlje porijekla". Primarni cilj ove konferencije je da olakša diskusiju o različitim praksama i inicijativama koji se tiču programa

cirkularnih migracija i nastojanja da se pripadnici dijaspore podstaknu da se vrate u svoje zemlje porijekla. Takođe, imala je za cilj da otvori diskusiju na koji način pripadnici dijaspore - kroz transfer vještina, znanja, društvenog i kulturnog kapitala – mogu doprinijeti dalem razvoju svojih zemalja porekla. I druga konferencija pod nazivom „Cirkularne migracije u Srbiji: povezivanje svjetova – izgradnja budućnosti“. Cilj konferencije je da razotkrije kompleksnost cirkularnih migracija, tako što će ponuditi uvide, dobre prakse i komparativnu perspektivu koja će pomoći oblikovanju politika i strategija zasnovanih na informacijama, u Srbiji i šire.

Na Samitu lidera Zapadnog Balkana, održanog 10. novembra 2020. godine u Sofiji, dogovoren je pojačavanje ekonomske saradnje u regionu razvojem zajedničkog Regionalnog tržišta, zasnovanog na pravilima i standardima Evropske Unije, a u cilju povećanja aktivnosti i konkurentnosti regiona kao i dublje regionalne ekonomske integracije regiona.

Uzimajući u obzir Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu kao i Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište (CRM) usvojene na gore pomenutom Samitu, a kojim je akcionim planom definisano VIII komponenti, između ostalog i „Sloboda kretanja ljudi“ koja predstavlja V komponentu istog, predviđeno je i zaključivanje, a samim tim i potvrđivanje Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, koji je između ostalog zasnovan na principima međunarodnog prava i dobrim odnosima zemalja potpisnica u cilju unaprjeđenja saradnje i nastojanju da se međusobno olakšaju uslovi putovanja pojednostavljinjem administrativnih procedura za građane Zapadnog Balkana.

Sa tim u vezi, a izražavajući spremnost za jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumjevanja, kao i uzimajući u obzir važnost slobodnog kretanja ljudi, osnovni razlog zaključivanja ovog sporazuma jeste doprinos ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, kao i osiguranje napretka i prosperiteta, pružajući time nezamjenljiv doprinos evropskoj perspektivi regiona.

Sporazum o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, potpisali su predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije u Berlinu, 3. novembra 2022. godine.

Ovim sporazumom postavlja se adekvatan okvir za saradnju Crne Gore i država potpisnica, a između ostalog propisuju se:

- uslovi međusobnog ulaska, izlaska, tranzita i kraćeg boravka državljana strana potpisnica sa važećim ličnim kartama u cilju pojednostavljinjanja postojećih administrativnih procedura;
- period tokom kojeg državljanin strana potpisnica imaju pravo slobodnog ulaska, tranzita i kraćeg boravka na teritoriji država potpisnica;
- uslovi pod kojima državljanin jedne države potpisnice može u skladu sa Sporazumom da ulazi i kraće boravi na teritoriji druge države potpisnice;
- pravo države potpisnice na ukidanje boravka na svojoj teritoriji državljaninu druge države potpisnice;
- formiranje Komisije čiji je zadatak organizovanje, koordinisanje i praćenje aktivnosti vezano za sprovođenje ovog Sporazuma, a sve u cilju doprinsosa ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, kao i osiguranje napretka i prosperiteta, pružajući time nezamjenljiv doprinos evropskoj perspektivi regiona.

Shodno potpisanim Sporazumu, donijet Zakon o ratifikaciji navedenog Sporazuma, u cilju primjene istog.

Realizovane aktivnosti u pogledu politike razvoja

Imajući u vidu evropsko zakonodavstvo koje decidno nalaže procjenu kredibiliteta i upotrebu informacija o zemljama porijekla, MUPCG je u cilju poboljšanja procedura i ishoda postupka reorganizovalo Direkciju za azil formiranjem dva odsjeka u okviru iste, i to: Odsjeka za procedure i Odsjeka za COI.

Prethodno iskustvo i manjkavosti u kvalitetu odluka, uslovilo je potrebu za drugačijom podjelom posla koja za rezultat ima znatno veći kvalitet odluka koji je potvrđen od strane Upravnog suda Crne Gore, u većini slučajeva.

Ovakvim strukturiranim pristupom stvorena je platforma za donošenje objektivnijih i pravičnijih odluka uz puno poštovanje pravnih standarda iz ove oblasti. Na ovom putu podržani smo od UNHCR i EUAA, posebno kroz specijalističke obuke i podršku u izradi proceduralnih i praktičnih instrumenata za službenike.

Migracije su, uz oblast azila, u posebnom fokusu Evropske unije. Iz tog razloga, ali i u cilju čuvanja sopstvenog javnog poretku, svaka država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji mora obezbijediti usklađenost svog normativnog okvira sa komunitarnim pravom u ovoj oblasti, ali i njegovu punu implementaciju. Oblast migracija podrazumijeva širok dijapazon podoblasti, kao što su: regularne migracije, sprječavanje neregularnih migracija, readmisija, postupanje sa strancima itd.

U oblasti upravnih unutrašnjih poslova, teži se pojednostavljinju procedura i omogućavanju strankama da brže, lakše i jeftinije ostvare prava za izdavanje identifikacionih dokumenata i ostvarivanje svojih prava i obaveza.

Izvršavanje zakona i drugih propisa

U izvještajnom periodu, aktivnosti su bile usmjerenе na izvršavanju sljedećih propisa: Zakona o upravnom postupku, Zakona o ličnom imenu, Zakon o centralnom registru stanovništva, Zakona o matičnim registrima, Zakona o registrima prebivališta i boravišta, Zakona o ličnoj karti, Zakona o putnim ispravama, Zakon o biračkom spisku, Zakona o izboru odbornika i poslanika, Zakona o strancima, Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Zakona o oružju, Zakona o crnogorskom državljanstvu, Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, Zakona o administrativnim taksama, Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i Zakona o slobodnom pristupu informacijama, kao i podzakonskih akata za njihovo sprovođenje, koji su usklađeni sa navedenim zakonima kao i Zakonom o upravnom postupku.

Prilikom primjene navedenih zakona kao i podzakonskih akata vezanih za navedene oblasti, procedure su sproveđene u skladu sa odredbama istih, poštujući načela upravnog postupka, i to:

- načelo zakonitosti i opravdanih očekivanja stranaka
- načelo srazmernosti
- pravo stranke na pravnu zaštitu
- načelo aktivne pomoći stranci
- načelo upotrebe jezika i pisma u postupku
- načelo ekonomičnosti i efikasnosti postupka
- načelo utvrđivanja istine
- načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza
- načelo pribavljanja podataka po službenoj dužnosti
- pravo stranke na izjašnjavanj
- zabrana zloupotrebe prava
- pravo na razgledanje spisa

Strankama je omogućeno da zahtjeve i druge podneske predaju na jednom mjestu, dobiju obavještenja, informacije, savjete i propisane obrasce u vezi sa ostvarivanjem prava ili pravnih interesa, u vezi čega imaju informacije i na sajtu Ministarstva. U svim područnim jedinicama, u šalter salama, istaknute su ove informacije i postavljena sandučad za prigovore. U cilju upoznavanja fizičkih i pravnih lica na prava, obaveze ili pravne interese u upravnim stvarima, organizovani su upravni dani, da bi doprinijeli ekonomičnosti i efikasnosti postupka. Prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši se uvid u službene evidencije ovog javnopravnog organa i pribavljaju podaci od drugih nadležnih organa. Na taj način, stranki i drugim učesnicima u upravnom postupku omogućava da lakše i efikasnije ostvare prava i pravnih interesa sa manje troškova. Postupa se u skladu i sa drugim načelima.

Takođe, starom, bolesnom i licu sa invaliditetom omogućava se olakšan način podnošenja zahtjeva uz upotrebu mobilne stanice, radi uzimanja podataka za izdavanje ličnih isprava (otisak prstiju, fotografija i dr.)

Odlukom ministra unutrašnjih poslova određeni su upravni dani u toku 2023. godine, u cilju pružanja usluga građanima iz oblasti upravnih poslova, državljanstva i stranaca za područje opštine Budva, mjesnih zajednica Petrovac i Sveti Stefan.

Imajući u vidu turističku sezonu, veći priliv stranaca, te veliki priliv izbjeglica iz ratom zahvaćene Ukrajine, a time i porast frekvencije i gustine saobraćaja, građani opštine Budva, mjesnih zajednica Petrovac i Sveti Stefan, poslodavci, predstavnici turističke privrede i druga zainteresovana javnost, bili su u prilici da na jednom mjestu, u mobilnoj kancelariji Filijale za upravne poslove, državljanstvo i strance Budva, u krugu Policijske stanice u Petrovcu, podnesu zahtjeve za izdavanje ličnih karata, pasoša, vozačkih dozvola, izvoda iz matičnih registara i uvjerenja, zahtjeve za izdavanje dozvola za boravak i rad stranaca, kao i zahtjeve za izdavanje isprave licima iz Ukrajine sa odobrenom privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

U želji da se izade u susret potrebama građana, cilj uvođenja upravnih dana, jeste prilika kojom se olakšava pristup pravima, te istovremeno doprinosi i garantuje jednaka prava na pristup uslugama za sve djelove populacije, smanjenju gužvi i dužine čekanja na uslugu, posebno vodeći računa o osjetljivim kategorijama.²

Uz podršku EUAA izrađene su standardne operativne procedure o postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, sa aneksom „Rodno osjetljive smjernice za postupke međunarodne zaštite“.

Tokom 2023. godine ažurirani su i štampani višejezični informativni materijali za strance koji traže međunarodnu zaštitu (9 jezika) i distribuirani nadležnim organizacionim jedinicama iz sistema međunarodne zaštite.

Sprovedeni postupci

U izvještajnom periodu, u radu je bilo 625.417 predmeta iz oblasti koji su u nadležnosti ovog Direktorata po zahtjevima, dok je 14.277 neriješenih predmeta iz prethodnog peroda. Usvojeno je 605.262 (prijava rođenja 8.949, prijava smrti 7.877, lično ime 491, prijava i odjava prebivališta 8.682, promjena adrese 20.704, promjena prebivališta 5.478, lična karta 65.001, pasoš 62.857, vozačka dozvola 47.203, registracija vozila 285.000, nabavka oružja 2.407, registracija oružja 2.773, 2.502 odobrenja privremene zaštite, 17 obezbjeđenje privremenog smještaja, neophodne pomoći i osnovnih sredstava za život, 9 integracija u društvo stranaca pod međunarodnom zaštitom, 16 izdatih ličnih isprava za stranca pod međunarodnom zaštitom, 49 izdatih putnih isprava za stranca pod međunarodnom zaštitom, 14 azil, 69.709 izdatih dozvola za privremeni boravak i rad, 1.362 dozvola za stalni boravak, 3.093 rješenja o pravu na prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, 8.117 sticanje crnogorskog državljanstva porijekлом, 2.839 sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, 113 otpusta iz crnogorskog državljanstva), odbijeno 4.639 zahtjeva i obustavljeno 1.965 postupka.

U izvještajnom periodu, pokrenuto je prvostepenih upravnih postupaka po službenoj dužnosti 43.151 određivanje matičnog broja 42.994 i 157 gubitka državljanstva po sili zakona, dok je broj prenijetih postupaka određivanja matičnog broja iz 2022. godine 57 i 837 prenijetih postupaka za gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona. Usvojeno je 42.919 i obustavljeno 107 postupak.

U područnim jedinicama, vodi se birački spisak na osnovu podataka iz registara prebivališta i crnogorskih državljana, kao i matičnih registara rođenih i umrlih, za raspisane izbore, odnosno glasanje, kao i postupak provjere upisa u birački spisak, zaključivanje istog, izrada izvoda iz biračkog spiska i vođenje biračkih mjesta. Promjene u biračkom spisku (upis, brisanje, izmjena, dopuna ili ispravka), vrše se shodno zahtjevima koje građani podnose područnim jedinicama i filijalama.

U toku izvještajnog perioda, ovo Ministarstvo, sprovelo je, s apsekta svojih nadležnosti dva izbora procesa na državnom nivou, i to: predsjedničke izbore u dva izbora kruga, kao i prijrevemene parlamentarni izbore. Prilikom sproveđenja izbornog procesa, blagovremeno i efikasno su sproveđene odredbe izbornih zakona, kao i zakona povezanih sa izbornim zakonodavstvom, a povodom kog procesa nije bilo primjedbi na isti.

² Prethodno konstatovano u Izvještaju EK za CG za 2023. godinu.

Ukupno je podnijeto 196 žalbi, prenijetih iz prethodnog perioda 40 žalbi- Drugostepeni organ ukupno je riješio 104 žalbe.

Podnijetih prigovora nije bilo i postupanja po istima.

Pokrenuto je 100 upravnih sporova iz oblasti koji su u nadležnosti ovog Direktorata, donijeto 20 odluka po tužbama (usvojeno 10 tužbi i odbijeno 10) dok su drugi postupci u toku. Dostavljeni odgovori na tužbe za sve pokrenute upravne sporove.

Realizacija programa i zaključaka Vlade

Realizovane su sljedeće aktivnosti iz nadležnosti ovog Direktorata koje su bile predviđene Programom rada Vlade i Programom rada MUP-a za 2023. godine:

Akcioni plan za implemenaciju Strategija o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021 - 2025. godine, za period 2023 -2024. godina, sa Izveštajem o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za 2022. Godinu (AP usvojen na sjednici Vlade od 01.06.2022. godine);

Izvještaj o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnu Goru, za period 2021-2025. godine, za 2022. godinu (Izvještaj usvojen na sjednici Vlade od 01.06.2022. godine);

Donijet je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sprovođenju postupka po zahtjevu za utvrđivanje da je podnositelj zahtjeva lice bez državljanstva ("Službeni list CG", br. 28/2023);

Donijet je Pravilnik o obrascima putnog lista za stranca i posebne putne isprave za stranca ("Službeni list CG", br. 28/2023 od 10.3.2023. godine);

Sačinjen je Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance za 2022. godinu;

Sačinjen je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine, malokalibarskim i lakinim oružjem i municijom od 2019. do 2025. godine za 2023. godinu;

Donijet je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrazaca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom;

Donešena Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine ("Službeni list CG" broj 19/23);

Donešena Odluka o izmjenama Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine ("Službeni list CG" broj 30/23);

Donijet Izvještaji o radu Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine

Donijet Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Centru za prihvat.

Takođe, realizovan je Zaključak Vlade Crne Gore koji se odnosi na preusmjeravanje sredstava sa potrošačke jedinice Ministarstva finansija na potrošačku jedinicu Ministarstva unutrašnjih poslova broj 07-11/23-322/2 od 02.02.2023. godine.

Nije realizovana aktivnost koja se odnosi na usvajanje Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima i ova aktivnost je predviđena za III Kvartal 2024. godine, kao ni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim registrima, budući da se javila potreba usaglašavanja navedenog zakona sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola, kojem usaglašavanju prethodi prвobitno usaglašavanje Zakona o centralnom registru stanovništva sa odredbama pomenutog Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola. Takođe, imajući u vidu veliki broj zakona koje je neophodno usaglasiti sa pomenutim zakonom, ne samo na nivou ovog Ministarstva, već i na nivou organa državne uprave, to je ostalo otvoreno pitanje načina usaglašavanja istih, bilo kroz formiranjem međuresorske radne grupe koja bi pripremila izmjene i dopune svih zakona ili kroz izmjene Zakona o životnom partnerstvu lica istog pola.

Realizovane aktivnosti u vršenju upravnog nadzora

Nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa u upravnom postupku vršen je u područnim jedinicama i filijalama a u dijelu primjene Zakona o oružju i podzakonskih akata u navedenoj oblasti, kao i u Filijali za upravne poslove, državljanstvo i strance Cetinje, kako u dijelu primjene Zakona o oružju, tako i u postupanju, odnosno primjeni zakonskih i podzakonskih akata u oblastima izdavanja putnih isprava i ličnih karata.

Napominjemo, da je u toku izvještajnog perioda vršen i svakodnevni elektronski nadzor nad sprovođenjem propisa i zakona u oblastima koje su u nadležnosti ovog Direktorata, s posebnim osvrtom na održane predsjedničke i prijevremene parlamentarne izbore, a imajući u vidu da je vođenje biračkog spiska u nadležnosti ovog Direktorata.

Takođe, u svim opštinama, a povodom pomenutih održanih izbora, nadzor je vršen i od strane upravne inspekcije, kojom prilikom nijesu konstatovane nepravilnosti vezane za vođenje biračkog spiska, kao ni izbornih registara na osnovu kojih se isti formira.

Nadzorom, kao i koordinacijom rada područnih jedinica i filijala je obezbjeđen značajan doprinos ažurnijem i efikasnijem ostvarivanju i zaštiti prava i pravnih interesa građana, pravnih lica i drugih stranaka, odnosno jačanju zakonitosti u oblastima nadzora. Sačinjeni su zapisnici o

nadzoru, konstatovano utvrđeno činjenično stanje, naloženo otklanjanje nepravilnosti i prati se njihova realizacija.

Službenici Direktorata i područnih jedinica stalno se usavršavaju i razmjenjuju iskustva na seminarima, sastancima, obukama i radionicama, radi unaprjeđenja znanja i vještina.

Ocjena stanja i predlog mjera za unaprjeđenje stanja

Kvalitet pružanja usluga građanima i dalje ima uzlazni trend. Nastavljeno je sa ažuriranjem baza podataka, kao jednog od bitnih činilaca i izvora podataka za Centralni registar stanovništva. Nastavljene su aktivnosti na normativno-pravnoj nadogradnji sistema kojom su stvoreni uslovi za primjenu zakona, kao i aktivnosti na stvranju uslova za povezivanje elektronskih registara državnih organa, čime se omogućava olakašano ostvarivanje prava građanima, kao i uspostavljen sistem elektronskog zaprimanja zahtjeva za izdavanje putne isprave za strance pod međunarodnom zaštitom - azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Osnovne aktivnosti i ukupna postupanja, u izvještajnom periodu, bila su usmjereni u pravcu primjene propisa, kako ukupnog sistema državne uprave, tako i službeničko-namješteničkog sistema. Praćenje primjene propisa u ovoj oblasti nastavljeno je i odvija se shodno propisima i strateškim dokumentima. Pri tome, svakako, može se postaviti pitanje da li se moglo postići više, ali je nesporno da je kvalitet učinjenih koraka, u osnovi, zadovoljavajući. U prethodnom periodu nastavljeno je sa povećanjem stepena efikasnosti i ekonomičnosti u radu, jačanja povjerenja građana, kao i nivoa kvaliteta pružanja usluga, i to kroz:

- unaprjeđenje i harmonizaciji normativnog okvira sa pravnom tekvinom EU;
- primjenu strateškog i normativnog okvira;
- sproveđenje zakona kroz donošenje podzakonskih akata;
- organizaciono, kadrovsko i funkcionalno prilagođavanje, u cilju ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti rada, posebno u dijelu otvaranja mobilne biometrijske stanice u Petrovcu, odnosno organizovanja upravnih dana u Petrovcu, u cilju omogućavanja građanima mjesnih zajednica Petrovac i Sveti Stefan podnošenja zahtjeva i ostvarivanja svojih prava i obaveza;
- povećanje kapaciteta, obima i kvaliteta usluga koje se pružaju građanima i privrednim subjektima.

Prilikom odlučivanja u upravnim stvarima, upravni postupak se vodi bez odugovlačenja i sa manje troškova, radi zaštite prava i pravnih interesa stranke. Radi pribavljanja podataka iz službenih evidencija od drugih nadležnih organa, treba omogućiti korišćenje tih podataka na elektronski podržan način. Svim ranjivim kategorijam treba omogućen je olakšan pristup pružanja usluga, kao i starim i bolesnim, koji treba unaprijeđivati. Takođe, potrebno je omogućiti ostvarivanje više usluga na elektornski podržan način, čime bi se olakašalo ostvarivanje prava građanima.

U budućim aktivnostima nužno je obezbijediti dalji razvoj i progres procesa u cjelini, kao i potpuniju primjenu propisa, pri čemu je značajno postići veći stepen posvećenosti svih relevantnih subjekata ovim obavezama, kako bi promjene bile vidljivije i prepoznatljivije u široj javnosti. To treba da rezultira, pored ostalog, većim stepenom povjerenja građana i jednostavnijem, bržem i jeftinijem ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i sloboda. Pri tome, treba imati u vidu značaj procesa reforme državne uprave i sa stanovišta ispunjavanja obaveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji

i pridruživanju Evropskoj uniji i privremenim sporazumom u pojedinim oblastima i postupka ocjenjivanja ukupnog napretka Crne Gore.

Takođe, kako na nivou EU postoje izazovi u situacijama pritiska i u kriznim situacijama, to će se svakako reflektovati i na zemlje Zapadnog Balkana, te će u tom kontekstu biti izazov održati postignuti kvalitet i kontinuitet koji je trenutno utemeljen kao odgovor na sadašnje prilike iz oblasti azila. Svjesni činjenice da se i sada u praksi susrujećemo sa kompleksnim slučajevima u kojima je teško utvrditi činjenično i pravno stanje, samim tim i donijeti odgovarajuću odluku, cijenimo da ćemo kroz mehanizme saradnje sa EUAA i UNHCR iznaći način da adekvatno i odgovorno izazovimo.

Budući fokus usmjeriće se i na razvoj Odsjeka za pretraživanje informacija o zemljama porijekla kroz specijalističke obuke i izradu posebnih evidencija o prikupljenim podacima iz ove oblasti, sa tendencijom razvijanja nacionalne baze koja bi se periodično ažurirala.

Takođe, uspostavljanje elektronskog sistema za registraciju lica iz sistema međunarodne zaštite je dio obaveza na putu pristupanja EU i kao kratkoročna mjera, dijelom će pobošljati sistem registracije, do potpunog usklađivanja sa EURODAC standardima.

Posebno ističemo poteškoće u radu prilikom izvještavanja Upravi za statistiku, u skladu sa Sporazumom o saradnji zaključenim 2015. godine, a u vezi Regulative (EK) 862/2007 o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti.

Integracija biometrijskog modula i unosa podataka za strance koji traže međunarodnu zaštitu omogućilo bi pouzdanu i efikasnu registraciju i provjeru podataka pomoću biometrijskih metoda identifikacije i interoperabilnost između nadležnih službi automatskom razmjenom podataka i generisanje podataka u skladu sa pomenutom

regulativom, a što bi svakako stvorilo osnove za pouzdano i tačno izvještavanje prema EUROSTAT-u.

Takođe, imajući u vidu posljednji izvještaj EK za Crnu Goru, zatim činjenicu da će se uskoro u Republici Albaniji otvoriti Kamp za migrante iz Italije, kao i da je Evropski parlament usvojio novi Pakt o migracijama, u narednom periodu neophodno je:

☒ uspostaviti sistem elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.
☒ unaprijediti standardne operative procedure za sprovođenje povratka u smislu preduzimanja mjera kojima se obezbjeđuje i ohrabruje visok stepen dobrovoljnog povratka, programom podrške dobrovoljnog povratka, uključujući korišćenje i uključivanje korišćenja sredstava EU, te s tim u vezi potrebno je u 2024. godini potpisati Memorandum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u vezi dobrovoljnog povratka i reintegracije.

☒ uspostaviti bilateralne mehanizme dobrovoljnog povratka putem potpisivanja sporazuma o readmisiji sa glavnim izvorima neregularnih migranata, kao što su Pakistan, Irak, Iran, Maroko i Alžir.

Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, sa organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove za 2023. godinu

Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, sa organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove za 2023. godinu

Izvještaj o rješavanju prvostepenih upravnih predmeta po zahtjevu za period od 01.01. 2022. do 01.01.2023. godine
Obrazac IZV. 3 - br. 22

Klasifikaci oni znak	Broj neriješ enih predm eta izpretho dnog period a	Broj postup aka utih u izvješta jnom period u	Ukupa n broj predm eta (2+3)	Broj predmeta riješenih u izvještajnom periodu							Broj neriješenih predmeta		
				obzirom na rok		S obzirom na način rešavanja					Zako nski rok isteka o	Zako nski rok nije istek ao	Ukupno neriješ enih predm eta
				U zako nsko m roku	Po istek u zak ons kog roka	Zahtjev odanje niz form.ra zla	Zah tjev odb ijen iz mat pr razl	Zahtij ev usvoj en	Postu pak obust avljen	Ukupn o riješen o predm eta			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.prijave rođenja	79	8.817	8.896	8.702	-	164	-	8.537	1	8.702	-	194	194
2.prijava smrti	175	9.200	9.375	9.064	-	347	-	8.712	5	9.064	-	311	311
3.lično ime	82	572	654	471	-	15	-	444	12	471	-	183	183
4.prij. i odj. preb	141	7.871	8.012	7.762	-	41	-	7.721	-	7.762	-	250	250
5.promj adresе	-	29.578	9.578	9.22	-	8	-	9.24	-	29.262	-	316	316
6.promjen apreb.	-	10.554	0.554	0.474	-	41	-	0.433	-	0.474	-	0	80
7.lična karta	309	74.714	5.023	4.394	-	171	-	4.223	-	4.394	-	29	629

Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, sa organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove za 2023. godinu

8.pasoš	249	66.649	6.898	5.874	-	173	-	5.701	-	5.874	-	1.024	
9.vozačka dozv	202	40.379	0.581	0.222	-	-	-	0.072	50	0.222	-	59	359
10.registr.vozila	-	265.468	65.48	65.68	-	-	-	65.68	-	65.48	-	-	-
11.nab.or uđa	745	3.154	3.899	2.561	-	-	-	2.441	20	2.561	-	1.338	1.338
12..registr.oruđja	458	3.265	3.723	2.989	-	-	-	2.946	43	2.989	-	734	734
13.prijem držav	1.214	3.125	4.339	1.075	-	-	26	1.000	49	1.075	-	3.264	3.264
14.otputst državlji	67	152	219	168	-	-	-	131	37	168	-	51	51
15.privrborav	6.327	62.519	68.846	59.268	-	1.920	308	6.10910	59.268	-	9.578	9.578	
16.stalniborav	1.091	1.304	2.395	1.402	-	7	72	1.308	15	1.402	-	993	993
17.med. zaštita	66	175	241	142	-	-	36	9	97	142	-	99	99
18.smješt stran	-	6.022	6.022	6.022	-	-	-	6.022	-	6.022	-	-	-
ukupno:	11.205	593.518	04.73	585.320	-	2.927	442	580.12	1.439	585.320	-	19.403	19.403

Izvještaj o rješavanju prvostepenih upravnih predmeta po službenoj dužnosti za period od 01.01.2022. do 01.01.2023. godine

Klasifikaci oni znak	Broj nerij ešenih pred meta iz preth odnog perioda	Broj ppost upak a izvješ tajno m perio du	Ukupan broj pre dmeta (2+3)	Broj predmeta riješenih u izvještajnom periodu							Broj neriješenih predmeta			
				Obzirom narok		S obzirom na način rešavanja					Pro pisani rok iste kao	Pro pisani rok nije istekao	Ukupno nerij ešen ih pred meta	
				Upropi sanom roku	Po isteku propis anog roka	Zah tjev odijen iz for mal nih razl oga	Za htj ev od bij en iz mat pr.	Za htij ev usv ojen	Post upak obus tavlje n	Ukupno riješeno pre dme ta				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			14
1.matbr- odr	-	35.250	35.250	35.193				35.12 2	71	35.193	-	57	57	
2.gub držav	506	411	917	80				26	54	80	-	837	837	
Ukupno:	506	35.661	36.167	35.273				35.14 8	125	35.2 73	-	894	894	

Izvještaj o rješavanju drugostepenog organa po žalbi za period od 01.01. 2022. do 01.01.01.2023. godine. Obrazac IZV.5- br. 24.

Klasifi kacioni znak	Broj nerije šenih žalbi na rješe nja iz ranije gu perio da	Broj primlje nih žalbi u izvješt ajnom period u (2+3)	Ukup no žalbi u izvješt ajnom period u (2+3)	Broj predmeta riješenih u drugostepenom postupku								
				U propis	Po isteku propis anom roku	Uku pno riješ eno roka	Žalb a odbi jena form žalb i razl oga	Žalb a odbi jena mat- prav razl oga	Žalb a usvo jena izjena	Povr eda pravi la post upka	Pogr ešno ili nepot puno utvrđ eno	Pogre šna na materij alnog čenj. st.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.upis u rođene	-	1	1	1	-	1		-	1		-	
2. pr i lič karta	-	5	5	5	-	5		-	5		-	
3.matič ni broj	-	1	1	1	-	1		-	1		-	
4. pasoš	-	1	1	1	-	1		-	1		-	
5.vozač i	-	2	2	2	-	2	2	-	-	-	-	
6. oružje	-	30	30	30	-	30		9	21		-	
7.borav ak	18	142	160	142	-	142		111	31		11	
ukupn o:	18	182	200	182	-	182	2	120	60	28	11	/

Broj neriješenih žalbi na kraju prethodnog perioda	Propisani rok istekao	Propisani rok nije istekao	Upravni spor			Primjedbe
			Broj pokrenutih upravnih sporova	Broj izmijenjenih odluka povodom podnijete tužbe	Broj poništenih odluka u upravnom sporu	
14	15	16	17	18	19	20
			81 (8 državljanstvo 69, boravak 4 oružje)	-	-	79 u radu (14 (6 iz prethod nog perioda)- državljanstvo, 65 boravak oružje) obustavljeno (3 boravak, 1 oružje)

Izvještaj prvostepenog ili drugostepenog organa o poništavanju i ukidanju rješenja u upravnom postupku za period od 01.01.2022. do 01.01.2023. godine

Obrazac IZV.6 -br. 26

Član 136 ZUP-a – ponavljanje postupka

Član 143 ZUP-a – mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi sa upravnim sporom

Član 139 ZUP-a – obavezno poništavanje i ukidanje rješenja (po osnovu službenog nadzora)

Član 140 ZUP-a – poništavanje i ukidanje nezakonitog rješenja

Član 141 ZUP-a – ukidanje zakonitog rješenja

Izvještaj o izdatim uvjerenjima za period od 01.01.2022. do 01.01.2023. godine

Obrazac Izv. 10 - broj. 29

Klasifikaci jni znak	Broj neriješenih zahtjeva u prethod noj periodi	Broj zahteva primljenih u izvještajn om periodu	Ukup no	Broj izdatih uvjerenja	Broj odbijeni zahtjeva z izdavanje uvjerenja	Broj žalb na negativnu odluku (ukupno)	Broj odluka izmijenjenih po žalbi	PRIMJE DBA
				Po članu 33. ZUP- a	Po član 34. ZUP-a			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.bračno stanje				8.222	8.222	8.222		
2.matični broj				33.96	33.96	33.96		
				3	3	3		
3.prebivalište				55.22	55.22	55.22		
				8	8	8		
4.lična karta				59	59	59		
5.pasoš				50	50	50		
6.državljanstvo				18.50	18.50	18.50		
				6	6	6		
7.vozačka doz.				298	298	298		
8.oružje				124	124	124		
ukupno				116.4	116.4	116.4		
				50	50	50		

4.4 DIREKTORAT ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

U oblasti zaštite i spašavanja, u oblasti upravnog rješavanja na osnovu zahtjeva donijeto je ukupno 2446 rješenja, dozvola, odobrenja, saglasnosti i mišljenja.

Rad Direktorata za zaštitu i spašavanje organizovan je u sedam direkcija u sjedištu i sedam područnih organizacionih jedinica.

Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je obavezu da realizuje dva zadatka iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu, i to: Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2022. godinu i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2022. godinu. Ove obaveze su realizovane u predviđenom roku.

Takođe, Direktorat za zaštitu i spašavanje uspješno je sprovodio zaključke Vlade Crne Gore kojima je bio zadužen za realizaciju određenih aktivnosti.

Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je obavezu da realizuje 17 aktivnost iz Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2023. godinu. Realizovano je 16 aktivnosti, dok jedna nije realizovana – Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o programu i načinu polaganja ispita i obrascu licence za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika.

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore i Programom rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2023. godinu, Direktorat za zaštitu i spašavanje pripremio je, a nadležni su organi donijeli sljedeća dokumenta i propise:

- Zakon o izmjeni Zakona o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, broj 3/23),
- Odluku o izmjenama Odluke o utvrđivanju koeficijenata na zaradu i dodatak na zaradu zaposlenih u Avio helikopterskoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova („Službeni list CG“, broj 92/23),
- Naredbu o zabrani prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava razreda II – petardi („Službeni list CG“, broj 94/23),
- Rješenje o imenovanju Koordinacionog tima za zaštitu i spašavanje („Sl. list CG“, broj 114/23).

Izrađena je Procjena sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore u okviru projekta finansiranog od Evropske komisije-Generalnog direktorata za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći (DG ECHO) kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)“. Ova procjena sadrži informacije i podatke o tehničkim, finansijskim i administrativnim kapacitetima u Crnoj Gori za vršenje adekvatne procjene rizika, planiranje upravljanja rizicima za prevenciju i pripravnost i mjere za prevenciju i pripravnost rizika. Mjere prevencije i pripravnosti su jasno identifikovane u navedenom dokumentu zajedno sa informacijama o nadležnim organima, organima učesnicima i njihovim zadacima, rasporedom mjera (rokovi, faze), finansijskim i materijalnim sredstvima za planiranje mjera i prioritetima mjera i konsolidovanom bazom podataka o rizicima koji utiču na Crnu Goru.

Pristupilo se izradi posebnog Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, koji će obezbijediti uspostavljanje koncepta organizovanog djelovanja državnih i drugih institucija u procjeni šteta, gubitaka i potreba, te uspostavljanju adekvatnog načina pružanja pomoći i determinisanja programa obnove nakon katastrofa, a sve u skladu sa važećim međunarodnim standardima u ovoj oblasti (Ujedinjenim nacijama, Svjetskom bankom,

Evropskom komisijom i dr.). Shodno jasno definisanoj potrebi za izradu ovog zakonskog rješenja, Vlada Crne Gore je na sjednici od 20. januara 2023. godine donijela Zaključak broj 07-333 kojim se Ministarstvo unutrašnjih poslova zadužuje da započne proces izrade Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća. Rješenjem ministra unutrašnjih poslova od 28. marta 2023. godine obrazovana je Radna grupa za izradu Nacrta zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće. Radnu grupu su činila 23 predstavnika relevantnih institucija čiji je zadatak bio da sprovedu sve propisane aktivnosti radi pripreme Nacrta zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće, te da Nacrt zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća pripremi najkasnije do oktobra 2023. godine. Kako je rad na izradi Nacrta zakona tekaо planiranim dinamikom, 30. novembra 2023. godine Predlog zakona je poslat na mišljenje relevantnim ministarstvima, kao i Sekretarijatu za zakonodavstvo i trenutno je u toku usaglašavanje ovog zakona.

Izrada planske dokumentacije i davanje saglasnosti na izrađene opštinske i preduzetne planove

Direktorat za zaštitu i spašavanje dao je osam saglasnosti na opštinske planove zaštite i spašavanja, i to na: Plan zaštite i spašavanja od požara opštine Bar, Plan zaštite i spašavanja od klizišta i odrona Glavnog grada Podgorice i opštine Bar, Plan zaštite i spašavanja od zemljotresa Glavnog grada Podgorice i opština Bar i Budva, Plan zaštite i spašavanja od tehničko-tehnoloških nesreća Glavnog grada Podgorice i Plan zaštite i spašavanja od hemijskih i bioloških rizika Glavnog grada Podgorice; 220 saglasnosti na preduzetne planove zaštite i spašavanja od požara, 10 saglasnosti na preduzetne planove zaštite i spašavanja od poplava, kao i 45 saglasnosti na preduzetne planove zaštite i spašavanja od zemljotresa.

Sпровођење preventivnih i operativnih aktivnosti

Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na područjima opština u Crnoj Gori sa stanovišta ugroženosti od elementarnih nepogoda, sa nivoa Direktorata i u skladu sa teritorijalnim nadležnostima područnih jedinica za zaštitu i spašavanje. Konstantno se sarađivalo sa opštinskim službama zaštite i spašavanja, specijalističkim jedinicima i dobrovoljnim vatrogasnim društvima. U 2023. godini, naglasak je dat na zajedničke aktivnosti u sklopu mjera i aktivnosti opštinskih timova za zaštitu i spašavanje, a sprovodile su se mjere iz oblasti zaštite i spašavanja od požara, poplava i ekstremnih meteoroloških pojava. U okviru priprema za period pojačane požarne opasnosti 2023. godine, Direktorat za zaštitu i spašavanje realizovao je niz aktivnosti preventivnog karaktera kako bi se ukazalo na značaj zaštite od požara i potrebu ispoljavanja savjesnog odnosa prema ovom pitanju. U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovodenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara u periodu pojačane požarne opasnosti u svim lokalnim samoupravama.

Avio-helikopterska jedinica (AHJ), u periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine, izvršavala je zadatke vezano za trenažno letjenje, kao i zadatke gašenja požara protivpožarnim

avionom. Ukupna količina vode izbačena iz protivpožarnog aviona AT-802 za pomenuti period iznosi 57 tona.

AHJ - svi vazduhoplovi Ostvareni nalet	Broj letova
Ukupno avion	90:10
Ukupno helikopter	00:00
Ukupno AHJ	90:10
	263
	000
	263

Tabela 1: Nalet i broj letova vazduhoplova Avio-helikoterske jedinice u 2023. godini.

Organizacija za održavanje vazduhoplova ME.145.0004 i organizacija za obezbjeđivanje kontinuirane plovidbenosti ME.CAMO.0004 Avio-helikopterska jedinica je u kontinuitetu obezbjeđivala ispravnost i kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova, kao i izradu priručnika i reviziju priručnika koji su u upotrebi u Avio-helikopterskoj jedinici, koji odobrava Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Raspisani su sljedeći postupci javnih nabavki:

- Usluge stručnog usavršavanja pripadnika AHJ;
- Usluge servisiranja i održavanja aviona i helikoptera AB 212;
- Usluge servisiranja helikoptera AB 412;
- Usluge remonta propelera;
- Nabavka opreme za održavanje vazduhoplova;
- Nabavka tehničke dokumentacije za održavanje vazduhoplova;
- Nabavka rezervnih djelova za helikopter AB 412;
- Nabavka ulja i maziva za vazduhoplove;
- Nabavka rezervnih djelova za protivpožarne avione;
- Nabavka opreme za traganje i spašavanje, i
- Nabavka izvođenja radova na izradi podkonstrukcije za pokrivanje kontejnera.

Izvršena je obuka o konceptu unapređenja potencijala posade i obuka iz vazduhoplovne sigurnosti. Izvršeno je produžavanje ovlašćenja za Type Rating AB-212/412 za pilote helikoptera i Type Rating za AT-802 za pilote aviona.

U 2023. godini, izvršen je prijem sedam službenika u AHJ: dva pilota helikoptera, jednog pilota aviona, jednog menadžera za sigurnost, dva vazduhoplovna tehničara i jednog magacionera.

Službenici Odsjeka za NUS, tokom 2023. godine, realizovali su 271 aktivnost na zaštiti od neeksplozivnih ubojnih sredstava i tom prilikom je prikupljeno oko 13.5 tona najrazličitijeg NUS-a. Pored toga, u 62 navrata pružali su asistenciju službenicima Uprave policije (Specijalni policijski tim i Forenzički centar) u vršenju pretrage terena, razoružavanju i transportu eksplozivnih naprava koje su predmeti krivičnih djela. U devet akcija vršili su ronilačke aktivnosti na pretraživanju podmorja i korita rijeka pri traženju NUS-a. Na zahtjev Službe zaštite i spašavanja Danilovgrad vršili su pretragu terena od zaostalih NUS. Četiri službenika Odsjeka za NUS prošla su obuku na temu „Menadžment kontrole kvaliteta u protivminskim akcijama“. Obuka je realizovana u Sarajevu i Podgorici u organizaciji Norveške narodne pomoći (NPA).

Operativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje tokom 2023. godine ukupno je primio 292.132 poziva i koordinirao sa 54 akcije spašavanja u planinama u

kojima su spašene 73 osobe (16 crnogorskih i 57 stranih državljana, dok je 6 osoba preminulo – 3 crnogorska i 3 strana državljanina).

Stručno ospozobljavanje i usavršavanje subjekata zaštite i spašavanja

Tokom 2023. godine, shodno Planu ospozobljavanja i usavršavanja subjekata zaštite i spašavanja za 2023. godinu, izvršene su četiri obuke (obučeno 62 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje i ostalih subjekata zaštite i spašavanja).

Kursevi Pružanje prve pomoći u vanbolničkim uslovima – osnovni nivo i Pružanje prve pomoći u vanbolničkim uslovima – napredni nivo planirani su u cilju sticanja osnovnih i specijalističkih znanja i vještina potrebnih za efikasno zbrinjavanje povrijeđenih lica i organizuju se od 2014. godine. U 2023. godini, 11 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje završilo je osnovni kurs i 11 pripadnika napredni kurs.

Radionica Prevazilaženje profesionalnog stresa prilikom reagovanja u slučaju prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća planirana je sa ciljem usvajanja određenih mehanizama koji mogu biti korisni u prevazilaženju profesionalnog stresa, ali i da se ukaže na značaj pružanja psihosocijalne podrške profesionalnim spasiocima i volonterima. Kroz tematske sadržaje: krizni događaji, uobičajene reakcije i uloga (ne)profesionalaca; sindrom izgaranja i druge posljedice na mentalnom i fizičkom planu kod spasilaca; preporuke za prevazilaženje profesionalnog stresa i primjeri dobre prakse, pripadnici operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje dobili su priliku da razmijene iskustva i izgrade mehanizme odbrane od stresnih situacija kojima su svakodnevno izloženi. Ovu radionicu u 2023. godini uspješno je prošlo 19 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje.

Obuka Andragoško ospozobljavanje kadra koji radi u obrazovanju odraslih, sprovedena je za 11 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova sa ciljem da kroz teorijski i praktičan rad unaprijede znanja i vještine iz oblasti andragogije, didaktike i metodike. Potreba za ovakvom obukom proistekla je iz činjenice da je otvaranjem Trening centra za zaštitu i spašavanje u Podgorici potrebno obezbijediti određeni broj licenciranih predavača i ispitivača iz ove oblasti, a koji su andragoški licencirani za poslove rada sa odraslim osobama.

Obuku spašavanje na brzim vodama, RESCUE 3 International, uspješno je savladalo 10 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Danilovgrada, Šavnika, Bijelog Polja, Mojkovca i Plužina. Obuku su sproveli instruktori iz Gorske službe spašavanja Republike Hrvatske po međunarodnom programu obuke Rescue 3 International. Nakon sprovedene obuke organizovana je i pokazna vježba na kojoj su polaznici demonstrirali stečena znanja i vještine. Svi polaznici obuke dobili su međunarodno priznati sertifikat Rescue 3 International. Ova aktivnost je sprovedena kroz projekat RESCOMM.

U prethodnoj 2023. godini, u okviru programa i projekata službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje pohađali su različite obuke po različitim temama. Kroz 17 različitih oblika obuka po različitim temama iz oblasti zaštite i spašavanja, smanjenja rizika od katastrofa i sl, obučeno je 99 službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje (50 muškaraca i 49 žena).

Odlučivanje u upravnom postupku o pravima i obavezama subjekata prava

U oblasti upravnog rješavanja, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2597 rješenja, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 255 zahtjeva prema nadležnim

ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme.

Doneseno je:

- 432 saglasnosti na mjere zaštite od požara;
- 38 mišljenja na nacrt urbanističko-tehničkih uslova;
- 1 saglasnost na plansku dokumentaciju;
- 24 mišljenja na lokaciju objekata za prodaju pirotehničkih sredstava;
- 309 rješenja o prevozu naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene;
- 122 saglasnosti za prevoz naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene

Ministarstvu ekonomskog razvoja;

- 5 mišljenja na bezbjedan smještaj oružja i municije;
- 7 rješenja o prevozu oružja;

- upućeno 85 zahtjeva Ministarstvu vanjskih poslova u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;

- upućeno 85 zahtjeva Ministarstvu odbrane u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;

- upućeno 85 zahtjeva Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;

- 19 mišljenja Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma za uvoz/izvoz eksplozivnih materija;

- 847 rješenja o prevozu eksplozivnih materija pri unutrašnjem prevozu/ uvozu/ izvozu/ tranzitu;

- 195 rješenja za nabavku eksplozivnih materija;
- 25 saglasnosti za prevoz radioaktivnih materijala i izvora jonizujućeg zračenja;
- 1 dozvola za stavljanje u promet eksplozivnih materija;
- 2 dozvole za vršenje djelatnosti miniranja;
- 2 dozvole za vršenje poslova nadzemnog/podzemnog miniranja, za dva fizička lica;
- 2 dozvole za promet eksplozivnih materija;
- 41 rješenje o izvođenju javnog vatrometa;
- 34 rješenja za prevoz pirotehničkih sredstava;
- 55 rješenja o obavljanju stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara;
- evidentirao je 1 privredno društvo za obavljanje poslova ispitivanja, servisiranja i održavanja protivpožarnih aparata;
- 2 rješenja o verifikaciji ADR sertifikata za savjetnika za bezbjednost;
- 298 uvjerenja za utovar/istovar opasnih materija;
- 135 ADR sertifikata za vozače koji prevoze opasne materije.

Inspeksijski nadzor

Poslove inspeksijskog nadzora u okviru nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova vrše inspektori Direkcije za inspeksijski nadzor u skladu sa zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor i posebnim zakonima i propisima u oblasti zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, nabavke, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova i dr, a u skladu sa godišnjim planom i dinamikom rada.

Izvršeno je 398 inspekcijskih nadzora u 2023. godini.

Inspekcijski nadzori po subjektima nadzora:

- Proizvodni, skladišni i prodajni objekti eksplozivnih materija.....	39
- Skladišta i objekti za promet zapaljivih tečnosti i gasova.....	95
- Skladišta i prodajni objekti boja i lakova.....	9
- Ustanove (obrazovne, zdravstvene i dr).....	52
- Ugostiteljski objekti.....	96
- Opštinski organi.....	10
- Ostali subjekti nadzora.....	97

Sačinjeno:

- Ukupan broj inspekcijskih pregleda/akata/službenih zabilješki i dr.....	399
- Broj zapisnika o izvršenom inspekcijskom pregledu.....	340
- Broj službenih zabilješki i dr. akata	29
- Broj donijetih rješenja.....	9
- Zaključaka o obustavljanju postupka protiv subjekta nadzora.....	216
- Ostale upravne mjere i radnje.....	142

Projekti

Direktorat za zaštitu i spašavanje u 2023. godini učestvovao je u realizaciji sljedećih aktivnosti u okviru projekata:

- U okviru projekta HOPE – Kompleksno upravljanje zemljotresima u osjetljivim područjima Južnog Kavkaza kroz efikasno planiranje, reagovanje i zajedničke operacije, koji se realizovao u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, izdvajamo učestvovanje na dvije planske konferencije za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju zemljotresa, kao i na dvije vježbe, međunarodnu štabnu vježbu na temu reagovanja u slučaju zemljotresa, 15. i 16. maja 2023. godine u Jerevanu, na kojoj su učestvovala dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a (vođa tima za traganje i spašavanje iz ruševina – USAR i oficir za vezu) i međunarodnu terensku vježbu na temu reagovanja u slučaju zemljotresa u Jermeniji, od 9. do 13. oktobra 2023. godine na području Jerevana i okoline, na kojoj se simulirao odgovor na zemljotres jačine 8,00 jedinica Rihterove skale. Na vježbi u Jermeniji učestvovalo je oko 500 pripadnika spasilačkih timova iz Crne Gore, Francuske, Kipra, Grčke, Sjeverne Makedonije, Gruzije i Jermenije, Tim EU za civilnu zaštitu, posmatrači iz država članica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, predstavnici Konzorcijuma koji sprovodi HOPE projekat, kao i predstavnici Evropske komisije i drugih međunarodnih organizacija i nadležnih institucija u Republici Jermeniji. Iz Crne Gore na vježbi je učestvovao Tim za traganje i spašavanje iz ruševina, koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore i službi zaštite i spašavanja Prijestonice Cetinje i opština Kotor, Tivat, Budva, Bar i Ulcinj, ukupno 23 pripadnika tima. Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a na vježbi je imao i jednog predstavnika u rukovodstvu vježbe i tri evaluatora, dok je jedan predstavnik učestvovao u VIP posmatračkom programu. Na vježbi su se testirale procedure traženja i primanja međunarodne pomoći preko Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i procedure podrške zemlje

domaćina – HNS, uvježbavale koordinacija, saradnja i interoperabilnost među timovima na terenu, kao i jačala komunikacija i saradnja između glavnih aktera vježbe. Takođe, testirale su se i procedure zaštite kulturnih dobara (istorijskih spomenika, muzeja, eksponata i slično) u pogodjenom području zemljotresom. Posebni segment vježbe bio je spašavanje osoba sa invaliditetom i starijih osoba.

- U sklopu projekta SEE ME – Jednaki i sigurni u vanrednim situacijama, koji se realizovao u okviru Mechanizma Unije za civilnu zaštitu održana je obuka za postupanje prema osobama sa invaliditetom u hitnim situacijama, 19. i 20. aprila 2023. godine u Regionalnom nastavnom centru Divulje u Splitu, na kojoj su učestvovali predstavnici nadležnih institucija i organizacija iz sistema zaštite i spašavanja Hrvatske, Slovenije i Crne Gore, te predstavnici udruženja osoba sa invaliditetom, i same osobe sa invaliditetom kao predavači. Učesnici su se tokom dvodnevne obuke upoznali s načinom komunikacije i tehnikama evakuacije osoba koje imaju tjelesna oštećenja, oštećenja vida i sluha, kao i sa strategijama komunikacije i evakuacionim tehnikama sa osobama sa poremećajem iz spektra autizma i osobama sa mentalnim i intelektualnim teškoćama. Uz predavanja, na obuci su prezentovane simulacije situacija, kao i primjeri dobre prakse te smjernice za razvoj procedura. Iz Crne Gore na obuci su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, opštinske organizacije Crvenog krsta Bijelo Polje, službi zaštite i spašavanja Bar, Berane, Danilovgrad i Pljevlja, zdravstvenog i obrazovnog sektora, kao i predstavnici udruženja osoba sa invaliditetom. U okviru projekta sprovedena je i pokazna vježba na temu Postupanje prema osobama sa invaliditetom u hitnim situacijama, 14. i 15. juna 2023. godine na širem području Centra za rehabilitaciju Rijeka – Podružnica Pulac u Republici Hrvatskoj. Na vježbi je demonstriran postupak spašavanja osoba sa invaliditetom na osnovu usvojenog znanja na obuci održanoj u Divuljama i implementacija Smjernica izrađenih kroz ovaj projekat. Iz Crne Gore na vježbi je učestvovalo 17 predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje, službi zaštite i spašavanja Berane, Bar, Danilovgrad i Pljevlja, zdravstvenog i obrazovnog sektora, kao i predstavnici NVO koji se bave osobama sa invaliditetom. Radionica pod nazivom "Obuka operativnih jedinica za postupanje sa osobama sa invaliditetom u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća", održana je 12. i 13. septembra 2023. godine u Podgorici. Ovoj aktivnosti prisustvovali su predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, predstavnici Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a Republike Hrvatske (koji su ujedno i koordinatori projekta), kao i predstavnici Uprave policije, službi zaštite i spašavanja, Crvenog krsta Crne Gore, Resursnog centra „1.jun“, Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi, NVO i NVU koji se bave ovom problematikom. Kroz dvodnevni rad učesnici radionice su konstatovali da se pružanje pomoći OSI u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća mora unaprijediti, prije svega, kroz izmjene i dopune zakonske legislative i izrade standardnih operativnih procedura, koje su neophodne za brz i efikasan odgovor u slučaju vanrednih događaja. Tokom radionice prezentovane su potrebe osoba sa oštećenjem vida, sluha, intelektualnim smetnjama, kao i potrebe osoba oboljelih od multiple skleroze i iz spektra autizma, kao i njihovim specifičnostima tokom spašavanja u hitnim situacijama. Posljednja aktivnost u okviru projekta bila je studijska posjeta Vatrogasnoj Akademiji u Varšavi, 19. i 20. septembra 2023. godine (učestvovalo je 5 službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan predstavnik Službe zaštite i spašavanja Danilovgrad). U okviru projekta

izrađene su Smjernice za postupanje sa osobama sa invaliditetom, koje će pomoći spasiocima da primijene određenu tehniku spašavanja zavisno od invaliditeta i brošure za postupanje OSI u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća i film za osobe sa oštećenjem vida i osobe sa oštećenjem sluha u cilju jačanja bezbjednosti i sigurnosti u slučaju požara, poplava i zemljotresa.

- U okviru regionalnog projekta „Jačanje kapaciteta za pripremu i odgovor na radijacione i nuklearne vanredne situacije u zemljama zapadnog Balkana (JRODOS)”, održano je nekoliko projektnih sastanaka, trening i radionica, a kao najznačajniju aktivnost izdvajamo nacionalnu štabnu vježbu, sprovedenu 27. i 28. februara 2023. godine u Podgorici, sa ciljem testiranja odgovora na prekogranično ispuštanje radioaktivnosti korišćenjem JRODOS sistema. Na nacionalnoj vježbi učestvovali su predstavnici: Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Agencije za zaštitu životne sredine, Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju i Centra za ekotoksikološka ispitivanja (CETI), kao i predstavnik ENCO-consulting iz Beča. Na vježbi je simuliran odgovor sistema na prekogranično širenje radioaktivnosti uslijed akcidenta na nuklearnoj elektrani „Kozloduj” u Bugarskoj korišćenjem meteoroloških podataka iz različitih izvora. Izvršena je radijaciona procjena uticaja na Crnu Goru u hitnoj fazi vanrednog događaja (prije ispuštanja, za vrijeme ispuštanja i prvih 48 sati). Formulisane su preporuke za donosioce odluka i preporuke i mjere za stanovništvo u hitnoj fazi ispuštanja radioaktivnosti.
- U sklopu Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF, održane su tri planske konferencije za pripremu terenske vježbe na temu gašenja šumskih požara, koja će se održati u Skoplju od 18. do 22. marta 2024. godine i štabna vježba na temu gašenja šumskih požara, od 4. do 6. jula 2023. godine u Skoplju. Takođe, održano je nekoliko sastanaka, obuka i radionica u okviru dvije komponente progama, komponente 1 – poplave i komponente 2 – šumske požare.
- U okviru Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija IPA CARE, koji je započeo sa realizacijom 1. marta 2023. godine, pripremljeni su odgovori na pitanja iz Upitnika za samoprocjenu – upitnik ocjenjuje nivo razvoja tehničkih oblasti koje obuhvata program, i održani su sljedeći sastanci: sastanak sa predstavnicom Konzorcijuma iz Švedske agencije za vanredne situacije – MSB, na temu volonterizma u okviru civilne zaštite, 15. septembra 2023. godine; onlajn sastanak sa predstvincima Konzorcijuma iz Švedske agencije za vanredne situacije – MSB, na temu međuinsticunalne saradnje, 5. oktobra 2023. godine; sastanak u vezi sa saradnjom u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, 10. oktobra 2023. godine i validacioni sastanak sa predstvincima Konzorcijuma, 16. novembra 2023. godine, na kojem su pored predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovali i predstavnici Ministarstva zdravlja.
- Kroz realizaciju projekta RESCOMM – Otporne zajednice, koji se implementira u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora nabavljeni su kompleti lične zaštitne opreme za protivpožarno spašavanje za pet službi zaštite i spašavanja u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori (Mojkovac, Kolašin, Šavnik, Berane i Petnjica) i za opštinu Danilovgrad, vrijednosti 74.745,00 eura, a sprovedene su i obuke na brzim vodama i za

pružanje prve pomoći u vanbolničkim uslovima za po 10 spasilaca iz dvije države (Crne Gore i Bosne i Hercegovine).

- U sklopu projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR), koji je podržan od japanske Agencije za međunarodnu saradnju (JICA), na osnovu NFFIS Metodologije izrađen je softver i pripremljen za probnu upotrebu tokom „ljetnje požarne sezone“ – MEFFIS. Takođe, u okviru projekta održana je radionica u okviru koje je prikazan Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS), 13. marta 2023. godine; izvršen je obilazak lokacije u Ulcinju – Velika plaža, 14. marta 2023. godine na kojoj su primijenjena rješenja Eco-DRR-a; uručena je donacija JICA-e Zavodu za hidrometeorologiju i seismologiju, u vidu automatskih meteoroloških stanica (AWS), 28. marta 2023. godine; prezentovan je MEFFIS na sastanku Operativnog štaba za zaštitu i spašavanje, 20. jula 2023. godine, kao i na radionicici Upravljanje požarima u zaštićenim područjima, 25. jula 2023. godine; sprovedeno je 7 obuka za korišćenje MEFFIS sistema (obuke je uspješno završilo 30 polaznika – predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima i Nacionalnih parkova Crne Gore) i obuka za trenere koju su završila tri polaznika; izvršen je obilazak klizišta u Kolašinu, 13. i 14. septembra 2023. godine; realizovana je studijska posjeta Japanu, od 8. do 22. oktobra 2023. godine na temu prevencije i ublažavanja katastrofa primjenom Eko rješenja i rješenja zasnovanih na prirodi (Eco-DRR); sproveden je kurs na temu prevencije i ublažavanja katastrofa primjenom Eko rješenja i rješenja zasnovanih na prirodi (Eco-DRR), od 15. do 28. oktobra 2023. godine u Japanu, na kojem je učestvovao jedan službenik Direktorata za zaštitu i spašavanje i održan seminar na temu Eco-DRR kroz Održivi šumski menadžment, od 31. oktobra do 3. novembra 2023. godine, u Skoplju.
- U okviru projekta „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)“, data je podrška i započelo se sa izradom Nacrta zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće; održan je sastanak na temu upoznavanja sa institucionim, strateškim i pravnim okvirom procesa obnove i rekonstrukcije nakon elementarne i druge nepogode, od 25. do 28. januara 2023. godine u Beogradu, kao i sastanak sa predstavnicima Ministarstva za javna ulaganja Republike Srbije na temu izrade Zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge katastrofe, 3. aprila 2023. godine, a sprovedene su i radionica – PDNA trening trenera za predstavnike Vlade Crne Gore, 3. i 4. oktobra 2023. godine u Podgorici i obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Kolašin, Nikšić, Danilovgrad, Tuzi, Zeta, Bar i Ulcinj, 6. i 7. decembra 2023. godine u Podgorici.
- Takođe, održano je nekoliko sastanaka projektnih partnera u sklopu projekta ROSES – Sviest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu, koji se implementira u okviru Mechanizma Unije za civilnu zaštitu, kao i regionalna štabna vježba na temu pružanja međunarodne pomoći u slučaju katastrofa, na kojoj su uvježbavane procedure pružanja pomoći i upotreba softvera za prikupljanje podataka i klasifikaciju artikala u magacinima subjekata zaštite i spašavanja i humanitarne pomoći u zemljama učesnicama projekta X-STOCK – Poboljšanje

prekogranične pripremljenosti kroz zajedničko upravljanje zalihamu u jugoistočnoj Evropi, a koji se mogu koristiti kao pomoć drugim državama u slučaju katastrofa.

- U sklopu projekta „Nepogode ne poznaju granice 2“ koji realizuje FORS Montenegro-Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore zajedno sa Prefekturom Skadar iz Albanije, a koji finansira Evropska unija u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020, čiji je cilj jačanje kapaciteta ljudi, institucija i službi koje se bave poslovima zaštite i spašavanja za smanjenje rizika od katastrofa kroz edukaciju i podizanje nivoa svijesti građana, modernizaciju opreme i unapređenje saradnje u ciljnog području, službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje, su u okviru kampanje informisanja stanovništva u martu 2023. godine, sproveli sljedeće aktivnosti: edukativne radionice-predavanja na teme zaštite i spašavanja od požara i poplava i smanjenja rizika od katastrofa za sve učenike od 4. do 9. razreda osnovnih i učenike srednjih škola (od 1. do 4. razreda), u trajanju od po jednog školskog časa, i to: u osnovnim školama „Bajo Jojić“ u Andrijevici, „Džafer Nikočević“ u Gusinju, „Mahmut Adrović“ u Petnjici i „Vuk Karadžić“ u Beranama, Srednjoj mješovitoj školi u Andrijevici i Srednjoj mješovitoj školi u Petnjici. Tokom aprila 2023. godine, učenici koji su prethodno edukovani na temu zaštite od požara i poplava i smanjenju rizika od katastrofa posjetili su službe zaštite i spašavanja u Plavu, Gusinju, Beranama, Andrijevici i Petnjici. U okviru ovog projekta, realizovala se radionica „Unapređivanje sistema zaštite i spašavanja“, 29. novembra 2023. godine, u Podgorici, na kojoj je učestvovalo 8 predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje; obuka „Dobra praksa u koordinaciji zaštite i spašavanja u slučaju poplava“, 30. novembra i 1. decembra 2023. godine u Skadru (Republika Albanija), na kojoj je učestvovalo 7 predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje, a među predavačima na ovoj obuci bila su dva službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje; obuka „Zaštita i spašavanje u slučaju poplava“, od 4. do 7. decembra 2023. godine, u Skadru na kojoj su učestvovala dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje, a među predavačima na ovoj obuci bila su dva službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje; završna konferencija u okviru projekta, 13. i 14. decembra 2023. godine u Budvi na kojoj je učestvovalo 5 predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Međunarodna saradnja i evropske integracije

U okviru Mechanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM) realizovan je veliki broj aktivnosti, i to: bilateralni sastanak ministra unutrašnjih poslova i komesara Lenarčića, 23. marta 2023. godine u Briselu, u vezi sa saradnjom Crne Gore i UCPM-a, sastanci generalnih direktora za civilnu zaštitu (dva sastanka – 15. i 16. maja 2023. godine, u Arlandi (Kraljevina Švedska) i 17. i 18. oktobra 2023. godine, u Valensiji (Kraljevina Španija)); sastanak generalnih direktora za civilnu zaštitu država Unije za Mediteran, 18. i 19. oktobra 2023. godine; sastanci Komiteta za civilnu zaštitu (četiri sastanka od kojih jedan u onlajn formatu), sastanci nacionalnih trening koordinatora (onlajn informativna sesija – ciklusi 19. i 20. programa obuke UCPM-a (2023-2025), onlajn sastanak 25. maja 2023. godine i sastanak od 13. do 15. novembra 2023. godine u Madridu); radionica Švedskog predsjedništva „Jačanje otpornosti cijelog društva: Djelovanje zajedno u suočavanju sa budućim krizama“, 17. i 18. januara 2023. godine u Arlandi, (Kraljevina Švedska); Informativni dan – Višegodišnji program rada 2021-2024 / Poziv „Znanja za akciju u prevenciji i pripravnosti“, 10. marta 2023. godine u onlajn formatu; sastanak u onlajn formatu u vezi sa tehničkom pomoći za upravljanje rizikom od katastrofa („Track 1“) – UCPM-2023-TRACK1-IBA, 24. marta 2023. godine; mrežna platforma znanja

– vebinari na mreži tokom proljeća 2023. godine, jedan uvodni webinar o novim diskusionim grupama koje se otvaraju održan je 10. maja 2023. godine; radionica o finansijskoj pomoći Unije u akcijama odgovora („Transportni grantovi“), 6. i 7. juna 2023. godine u Briselu; sastanak sa zemljama IPA-e o regionalnim programima, 12. juna 2023. godine; INEGMA-E2 radionica grupe evaluadora, 20. juna 2023. godine (onlajn), sastanak ekspertske grupe za sisteme ranog upozoravanja (EWS), decembar 2023. godine; radionica „UCPM alati tehničke pomoći za ulaganje u upravljanje rizikom od katastrofa“, 27. i 28. novembra 2023. godine u Briselu; radionica o naučenim lekcijama o požarima i poplavama 2023. godine, 30. novembra i 1. decembra 2023. godine u Rimu; sastanak ekspertske grupe Komisije za kapacitete, 23. oktobra 2023. godine; sastanak ekspertske grupe za prevenciju i upravljanje rizikom od katastrofa – DPEG, 20. novembra 2023. godine u Briselu; Vebinar o revizijskim informacijama korisnicima grantova civilne zaštite, 15. decembra 2023. godine, onlajn sastanak radne grupe DRM za nauku i planiranje UCP mreže znanja, 7. decembra 2023. godine; onlajn sastanak o pristupu Službi za hitno izvještavanje koju pruža Evropsko naučno partnerstvo za prirodne opasnosti (ENHSP-ARISTOTLE) u okviru Naučno-tehničkog savjetodavnog fonda (STAF), 6. decembra 2023. godine.

U okviru UCPM učešćevalo se i na štabnoj modulskoj vježbi, u periodu od 23. do 27. januara 2023. godine, u Kranju, u Republici Sloveniji; Tehničkoj radionici o masovnoj evakuaciji u kontekstu UCPM, dok je jedan službenik Direktorata učešćevalo u razmjeni ekperata na Kipru u periodu od 20. do 23. novembra 2023. godine. Učešćevalo se i na obuci u ERCC-u tokom požarne sezone (jedan službenik Direktorata za zaštitu i spašavanje, u avgustu 2023. godine).

Crna Gora odnosno Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a u 2023. godini predsjedavao je Inicijativom za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE). U okviru predsjedavanja DPPI SEE održana je konferencija na temu Šumski požari – preventivne mjere i operativna postupanja, 9. i 10. maja 2023. godine, u Podgorici. Konferenciju su zajednički organizovali Direktorat za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Sektor za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije. Ova dvodnevna konferencija omogućila je razmjenu informacija, znanja, najboljih praksi, iskustava i naučenih lekcija između predstavnika zemalja članica DPPI SEE i šire u vezi sa prevencijom i odgovorom u slučaju šumskih požara. Istaknuto je da se moraju jačati regionalni kapaciteti za odgovor u slučaju šumskih požara, ali i da se prije svega mora raditi na sprovođenju preventivnih aktivnosti. Učesnici konferencije su se saglasili da u primjeni preventivnih aktivnosti posebno treba обратити pažnju na ranu najavu požara, potencirati aktivnosti na podizanju svijesti građana o posljedicama požara, zatim obezbijediti krivično-pravno procesuiranje počinilaca, kao i pronaći adekvatan medijski pristup kako bi građani imali pravovremenu, preciznu i tačnu informaciju. Takođe, upriličena je posjeta Službi zaštite i spašavanja Bar, gdje su se učesnici upoznali sa nadležnostima, aktivnostima i ulogom ove službe u sistemu zaštite i spašavanja, kao i vidjeli sa kojim resursima služba raspolaže u susret požarnoj sezoni. Pored predstavnika nadležnih institucija iz Crne Gore i Srbije, na konferenciji su učešćevali predstavnici ostalih država članica DPPI SEE i relevantnih međunarodnih organizacija. Iz Crne Gore, na radionici učešćevali su predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju i JP Nacionalni parkovi Crne Gore.

U okviru DPPI SEE učešćevalo se i na dva regionalna sastanka, koji su održani 31. maja i 1. juna 2023. godine u Sarajevu i 28. novembra 2023. godine u Podgorici, kao i na: seminaru – Dijalogu na temu „Razumijevanje i saopštavanje postojećih i budućih rizika: Obezbeđivanje komunikacije

zasnovane na dokazima i sprečavanje pogrešnih informacija i dezinformacija”, 23. i 24. februara 2023, u Bukureštu (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje); radionici na temu „Izgradnja kapaciteta za reagovanje na velike požare otvorenog prostora – model organizovanja i funkcionisanja vazduhoplovstva, iznajmljivanje i kupovina aviona (dobre i loše prakse)”, od 11. do 13. aprila 2023, u Sarajevu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan predstavnik Agencije za civilno vazduhoplovstvo); obuci na temu „Pripremite aerodrome za katastrofe (GARD)”, od 29. maja do 1. juna 2023, u Sarajevu (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje); studijskoj posjeti na temu „EU ModEX vježba – prilika za povećanje pripremljenosti za reagovanje na katastrofe”, od 3. do 5. oktobra 2023, u Montani, u Bugarskoj (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); 11.-om Svjetskom CBRN kongresu, od 22. do 26. oktobra 2023, u Cavtatu (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje); radionici o naučenim lekcijama o Podršci zemlje domaćina – HNS, od 31. oktobra do 2. novembra 2023, u Beogradu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje) i radionici na temu „Upravljanje stresnim situacijama”, od 14. do 16. novembra 2023, u Ljubljani (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan iz Crvenog krsta Crne Gore).

Takođe, u okviru DPPI SEE, u periodu od 23. do 27. oktobra 2023. godine u Brčkom (Brčko distrikt, BiH), održala se regionalna terenska vježba DPPI FLEX 2023 na temu reagovanja u slučaju devastirajućih poplava, na kojoj su učestvovali timovi iz svih 10 država članica Inicijative (Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije, Slovenije, Rumunije, i Turske). Ovo je prva vježba u ovom formatu, koja je realizovana u okviru DPPI SEE. Scenario vježbe bio je baziran na stvarnom događaju – poplavama, koje su pogodile područje Brčko distrikta u maju 2014. godine. Vježba je pružila realnu platformu za obuku predstavnika svih država članica DPPI SEE i rezultirala poboljšanim razumijevanjem o tome kako koordinirati slanje i primanje međunarodne pomoći preko Mechanizma Unije za civilnu zaštitu, u slučaju poplava. Crnu Goru na vježbi je predstavljao tim koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije i Crvenog krsta Crne Gore, koji su tokom vježbe izvodili operacije dronovima, pružali logističku podršku i sprovodili aktivnosti na podizanju i upravljanju kampom za smještaj stanovništva pogođenog katastrofom. Održavanju DPPI FLEX 2023 terenske vježbe prethodile su tri planske konferencije, dvije obuke (obuka za Sphera-u, od 3. do 5. maja 2023. godine, u Tirani, na kojoj je učestvovala predstavnica Crvenog krsta Crne Gore i obuka za upravljanje dronovima, od 1. do 3. jula 2023. godine, u Jastrebarskom (Hrvatska), na kojoj su učestvovala dva predstavnika iz Crne Gore, iz Direktorata za zaštitu i spašavanje i Uprave policije) i regionalna štabna vježba (učestvovala tri predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje). Radionica o naučenim lekcijama sa DPPI FLEX 2023 terenske vježbe, održana je 21. decembra 2023. godine na Igmanu, na kojoj su učestvovala tri predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan predstavnik Uprave policije.

U martu 2023. godine završilo se sa realizacijom donacije Rumunske agencije za međunarodnu razvojnu saradnju (RoAid), u okviru koje su nabavljena tri kontejnera za multi-rizik za Direktorat za zaštitu i spašavanje, vrijednosti 16.800 €. Kontejneri će se koristiti za sprovođenje obuka i vježbi i skladištenje opreme i sredstava za zaštitu i spašavanje, a u slučaju elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća mogu poslužiti kao smještajni kapacitet.

S obzirom na to da je Crna Gora potpisnica Evropskog sporazuma o prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju, koji reguliše oblast prevoza opasnih materija u drumskom saobraćaju i da ova oblast zahtijeva primjenu određenih pravila i procedura prilikom intervencija u slučaju udesa sa opasnom materijom, kao i adekvatnu primjenu sredstava i opreme za

neutralizaciju terena, Ministarstvo unutrašnjih poslova apliciralo je kod Evropske komisije za TAIEX podršku sa ciljem jačanja kapaciteta službi zaštite i spašavanja i ostalih službi za prvi odgovor u slučaju katastrofa, kako bi se unaprijedila prevencija i reagovanje uslijed akcidenta pri prevozu opasnih materija, a samim tim zaštitili ljudi, materijalna dobra, životna sredina i kulturno nasljeđe. U okviru ove TAIEX podrške pod nazivom „Jačanje kapaciteta službi za prvi odgovor u slučaju akcidenta prilikom transporta opasnih materija“ planirala se realizacija tri događaja, i to: radionica na temu analize postojećeg stanja u državi vezano za navedenu problematiku, studijske posjete crnogorskih predstavnika nekoj od država EU i obuka vatrogasaca-spasilaca po standardu za obuke koje se sprovode u nekoj od država EU na temu reagovanja službi za prvi odgovor u slučaju akcidenta prilikom transporta opasnih materija. Stoga je 22. i 23. marta 2023. godine održana radionica u prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova u Podgorici, Trening centru za zaštitu i spašavanje i Službi zaštite i spašavanja Danilovgrad, na kojoj su učestvovali komandiri službi zaštite i spašavanja Bar, Kotor, Berane, Pljevlja, Bijelo Polje, Mojkovac i Danilovgrad, predstavnici Ministarstva kapitalnih investicija, Uprave policije, Direktorata za zaštitu i spašavanje i kompanije Hemosan iz Bara, kao i predstavnica Transportne zajednice Evropske unije i predstavnik Delegacije EU u Crnoj Gori. Predavači su bili eksperti izabrani od strane Evropske komisije, i to iz Vatrogasne službe iz Dortmundu i Vatrogasne Akademije u Varšavi. Navedena aktivnost je omogućila da se ocijeni trenutno stanje i postojeće potrebe za edukacijom i opremanjem službi zaštite i spašavanja i drugih subjekata sistema zaštite i spašavanja, koje su prvi odgovor u slučaju akcidentnih situacija u kojima je uključena roba klasifikovana kao opasna za transport, u skladu sa zahtjevima i standardima EU. Rezultat ove aktivnosti je Izvještaj koji su podnijeli eksperti angažovani od Evropske komisije. Druga aktivnost okviru TAIEX podrške – studijska posjeta, sprovedna je 4. i 5. decembra 2023. godine u Dortmundu (SR Njemačka) i 6. i 7. decembra 2023. godine u Varšavi (Poljska). Cilj studijske posjete bio je razmjena iskustava, dobrih praksi i pružanje savjeta i smjernica o iskustvu Njemačke i Poljske, kao članica EU, u vezi sa kapacitetima i propisima za sprečavanje, pripremu i reagovanje na katastrofe u vezi sa transportom opasnih materija. Crnogorskim predstavnicima predstavljena su dva različita modela organizacije prevencije i odgovora na katastrofe u transportu opasnih materija i HazMat uopšteno, jedan centralizovaniji (Poljska) i jedan koji se upravlja na lokalnom nivou (Njemačka).

Vlada Crne Gore na predlog Ministarstva unutrašnjih poslova, 6. februara 2023. godine, donijela je odluku da, radi spašavanja stanovništva pogodjenog katastrofalnim zemljotresom, u Tursku pošalje tim za traganje i spašavanje iz ruševina – light USAR, koji je sačinjavalo 18 vatrogasaca-spasilaca iz Prijestonice Cetinje i opština Nikšić, Danilovgrad, Tivat, Kotor, Bar, Budva i Ulcinj i 5 pripadnika Direktorata za zaštitu i spašavanje. Tim je upućen u Tursku, 7. februara i bio je operativan u provinciji Hataj – gradu Antakiji do 11. februara 2023. godine, kada više nije bilo potrebe za njegovim angažovanjem na terenu. Tokom sproveđenja spasilačkih akcija, tim je spasio jednu žensku osobu starosti oko 40 godina i dječaka od 4 godine.

Takođe, radi saniranja posljedica ovog zemljotresa, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo zdravlja (Zaključak Vlade, broj 07-078/23-3117/2 od 6. jula 2023. godine) pružili su humanitarnu pomoć Republici Turskoj, u vidu 200 komada čebadi; 500 komada jakni; 500 komada pantalona; 500 komada zimskih potpantalona; 500 komada džempera; 7 paketa zaštitnih hirurških mantila (ukupno 350 komada) i 7 paketa odijela – skafandera (ukupno 350 komada), procijenjene

vrijednosti 70.807,00 eura. Pomoć je isporučena Upravi za upravljanje vanrednim situacijama i katastrofama Republike Turske (AFAD), u Malatji, 20. decembra 2023. godine.

Saradnja sa NATO-om

Tokom 2023. godine učestvovalo se u radu radnih interresornih grupa u vezi sa implementacijom NATO Ciljeva sposobnosti, kao i u radnoj grupi za izradu NATO mjera za odgovor na krize.

Aktivno se učestvovalo u međuresornim radnim tijelima i Radnim grupama NATO-a u kojima je prepoznat Direktorat za zaštitu i spašavanje.

Sprovedena je CMX 23 vojno-civilna vježba, u periodu od 10. do 15. marta 2023. godine, u Podgorici, na kojoj su pored predstavnika drugih ministarstava i predstavnika Vojske Crne Gore učešće uzeli i predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Crnu Goru su, 21. i 22. septembra 2023. godine, posjetili eksperti iz NATO-a, u vezi sa implementacijom NATO Ciljeva sposobnosti, kako bi se dodatno pojasnila određena pitanja u vezi sa civilnom pripremljenosti u vanrednim situacijama (Interresorna Radna grupa/Sindikat – Civilna pripremljenost u vanrednim situacijama). Na sastancima koji su organizovani ovim povodom, učešće su uzeli predstavnici Ministarstva zdravља, Ministarsva kapitalnih investicija, Uprave za katastar i državnu imovinu, Vojske Crne Gore, a navedenim Sindikatom je moderirao predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Takođe, učestvovalo se i na sastanku u Ministarstvu odbrane u vezi sa Analizom Cilja sposobnosti 1703 – Sposobnost za podršku u vanrednim situacijama, 21. decembra 2023. godine.

Druge aktivnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje

Od aktivnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje u 2023. godini koje je važno napomenuti, izdvajaju se:

Obilježen je 11. februar, Dan jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije „112”.

Obilježen je 1. mart – Dan zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Međunarodni dan civilne zaštite. Ovom prilikom dodijeljene su nagrade i priznanja učesnicima zaštite i spašavanja za doprinos u razvoju sistema zaštite i spašavanja u prethodnoj godini.

Povodom obilježavanja 13. oktobra – Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa organizованo je niz aktivnosti od kojih izdvajamo: edukativne prezentacije u osnovnim školama „Radoje Tošić“ na Srdanovom Grobu i „Dušan Obradović“ na Žabljaku, na kojima su prisustvovali učenici od petog do osmog razreda, a govorilo se o opasnostima od prirodnih katastrofa sa posebnim osvrtom na požare na otvorenom prostoru; edukacije učenika na temu smanjenja rizika od katastrofa u osnovnim školama „Dušan Korać“ i „Rifat Burdžović-Tršo“ u Loznoj na području opštine Bijelo Polje i u osnovnoj školi „Aleksa Bećo Đilas“ u Mojkovcu, kojima je prisustvalo preko 130 učenika i nastavnog osoblja; edukativna predavanja u Obrazovnom centru „25. Maj“ u Šavniku, Obrazovnom centru „Braća Topalović“ u Plužinama i osnovnoj školi „Milija Nikčević“ u Nikšiću (ciljna grupa su bili učenici od VI do IX razreda); edukativne prezentacije u osnovim školama „Orjenski bataljon“ u Bijeloj, „Ilija Kišić u Zelenici, „Donja Ržanica“ u Beranama, „Džafer Nikočević“ u Gusinju i „Bajo Jović“ u Andrijevici, Srednjoj mješovitoj školi „Bećo Bašić“ u Plavu i Gimnaziji „30. septembar“ u Rožajama. Održane su edukacije i vježba evakuacije za sve učenike, nastavno i vannastavno osoblje u osnovnoj školi „Donja Ržanica“ u Beranama, osnovnoj školi „Mrkojevići“ – Pečurice u Baru i osnovnoj školi „Kekec“ u Sutomoru. Održane su i prezentacije učenicima petog razreda u OŠ „Novka Ubović“ u Podgorici i OŠ „Njegoš“ na Cetinju na temu požara, dok je u osnovnoj školi „Milorad Musa Burzan“ u Podgorici održana prezentacija o boravku i

aktivnostima Nacionalnog tima za traganje i spašavanje iz ruševina, koji je pružio pomoć Republici Turskoj nakon katastrofalnog zemljotresa u februaru 2023. godine.

Realizujući aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2023. godinu, kroz 5 dvodnevnih seminara koji su održani u Nikšiću i Podgorici (117 polaznika), kao i dva seminara na temu „Psihosocijalna podrška djeci/učenicima u stresnim situacijama“ (60 polaznika) izvršena je edukacija nastavnog osoblja za sprovođenje međupredmetne oblasti Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa. Edukacija je sprovedena u saradnji sa Zavodom za školstvo, a prisustvovalo je ukupno 177 vaspitača, nastavnika i direktora škola. Osim pomenutih realizovana su još četiri seminara sa profesorima srednjih i osnovnih škola u Podgorici gdje su edukovana 104 nastavnika/ce. Takođe, realizovano je i 6 seminara sa zaposlenima u vrtićima u Podgorici, Cetinju, Bijelom Polju, Tivtu i Herceg Novom gdje je edukovano ukupno 168 vaspitačica. Ukupno je u 2023. godini održano 17 seminara koje je pohađalo 449 zaposlenih u vaspitno obrazovnim ustanovama.

Sprovedeno je više kampanja u organizaciji i realizaciji područnih jedinica za zaštitu i spašavanje sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je u toku 2023. godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o programu i načinu polaganja drugog stručnog ispita za rad u državnim organima („Službeni list CG“, broj 18/15), organizovao polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Tokom 2023. godine, organizovana su četiri ispitna roka za polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Ukupno je bilo prijavljeno 207 kandidata, a ispit su položila 184 kandidata.

Ministar unutrašnjih poslova je Rješenjem 01 broj 078/22-32959 od 6. oktobra 2022. godine obrazovao Komisiju za pripremu javnog konkursa za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje i vrednovanje projekata za zaštitu i spašavanje. Na sastanku, koji je održan 23. novembra 2023. godine, Komisija je vrednovala predloge projekata koji su dostavljeni za finansiranje na osnovu javnog konkursa i utvrdila predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2023. godinu. Na javni konkurs za raspodjelu 95.000,00 eura podnešeno je 26 predloga projekata od kojih je Komisija izabrala 9 kojima je raspodijeljeno 104.582,95 eura. Komisija je Rang listu i Predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje dostavila ministru unutrašnjih poslova, koji je donio Odluku o raspodjeli tih sredstava 30. novembra 2023. godine. Ugovor o načinu isplate i korišćenju sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta potpisani je sa dobitnicima sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje, 22. decembra 2023. godine. Korisnici sredstava za 2023. godinu su: Opština Danilovgrad za projekat „Nabavka izolacionih disajnih aparata i kompresora visokog pritiska za punjenje izolacionih aparata“, 12.000,00 eura; Opština Rožaje za projekat „Nabavka ATV vozila (all terrain vehicle – vozilo za sve terene)“, 11.790,00 eura; Opština Petnjica za projekat „OPREMLJENI-SPREMNI – Nabavka lične i kolektivne opreme“, 10.955,00 eura; Opština Mojkovac za projekat „Uspori, život te čeka“, 11.999,75 eura; Opština Berane za projekat „Za spremne vatrogasce – spasioce sa sjevera Crne Gore“, 10.662,76 eura; Opština Plav za projekat „Budimo spremni“, 11.990,00 eura; Opština Plužine za projekat za „Ospozabljanje za brze intervencije prilikom saobraćajnih nezgoda“, 11.882,20 eura; Nevladina organizacija „Dobrovoljno vatrogasno društvo Tivat“ za projekat „Opremljenost i obuka za DVD Tivat, Krtoli i Boka“, 11.983,24 eura; i Nevladina

organizacija Zeleni dom – Green Home za projekat „Unapređenje rendžerskih službi za bolju zaštitu parka prirode Komovi“, 11.320,00 eura.

Održana je IX konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa na temu „Procjena sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore“, 22. septembra 2023. godine.

Ocjena stanja i prioriteti u 2024. godini

Rezultati rada Direktorata za zaštitu i spašavanje ostvareni u 2023. godini, pokazuju da su ostvareni veoma dobri rezultati u primjeni propisa iz svoje nadležnosti, a učinjen je i značajan napredak na unapređenju sistema zaštite i spašavanja i stvaranju uslova za efikasno koordiniranje i rukovođenje u zaštiti i spašavanju i planiranju, pripremanju i jačanju ljudskih i materijalnih resursa na nacionalnom nivou.

Posebno ističemo izradu Procjene sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore, kao i rad na izradi posebnog Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, koji će obezbijediti uspostavljanje koncepta organizovanog djelovanja državnih i drugih institucija kada je u pitanju odgovor državnih kapaciteta i angažovanje cijele društvene zajednice u slučaju prirodne i druge katastrofe, te uklanjanju i umanjenju posljedica istih, a sve u skladu sa važećim međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Tokom 2023. godine, sprovodile su se i aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2023. godinu, učestvovalo se na međunarodnoj štabnoj i terenskoj vježbi na temu reagovanja u slučaju zemljotresa u Jerevanu u okviru HOPE projekta i regionalnoj terenskoj vježbi DPPI FLEX 2023 na temu reagovanja u slučaju devastirajućih poplava u Brčkom, kao i na drugim regionalnim i nacionalnim vježbama. Održana je IX konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa, raspodijeljeno 104.582,95 eura sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za implementaciju 9 projekata i sprovedeno je više kampanja sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. Takođe, nastavljena je edukacija nastavnog osoblja za sprovođenje međupredmetne oblasti Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa. Uspješno su implementirani brojni programi i projekti, realizovale planirane obuke, a pružena je i humanitarna pomoć Republici Turskoj – tim za traganje i spašavanje iz ruševina – light USAR, koji je sačinjavalo 18 vatrogasaca-spasilaca iz Prijestonice Cetinje i opština Nikšić, Danilovgrad, Tivat, Kotor, Bar, Budva i Ulcinj i 5 pripadnika Direktorata za zaštitu i spašavanje bio je operativan od 7. februara do 11. februara 2023. godine u provinciji Hataj – gradu Antakiji, dok su Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo zdravlja postali pomoć u vidu: 200 komada čebadi; 500 komada jakni; 500 komada pantalona; 500 komada zimskih potpantalon; 500 komada džempera; 7 paketa zaštitnih hirurških mantila (ukupno 350 komada) i 7 paketa odijela – skafandera (ukupno 350 komada), pocijenjene vrijednosti 70.807,00 eura. Tokom 2023. godine, uspješno se predsjedavalo DPPI SEE i učestvovalo u aktivnostima u okviru DPPI SEE, Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i NATO-a, kao i u drugim aktivnostima vezanim za evroatlantske integracije itd. Takođe, donijeto je ukupno 2597 rješenja, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 255 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja

odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme, kao i izvršeno 398 inspekcijskih nadzora.

Prioritetne aktivnosti u 2024. godini su:

- Izrada Strategije za smanjenje rizika od katastrofa sa Akcionim planom za period od 2025. do 2030. godine;
- Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija, Zakona o eksplozivnim materijama i Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća;
- Završetak izrade ERP – Plana djelovanja u vanrednim situacijama u Avio-helikopterskoj jedinici;
- Nastavak aktivnosti oko dovođenja vazduhoplova u operativnu upotrebu;
- Uspostavljanje funkcionalnog SMS-a (Sistema za upravljanje sigurnosti u vazdušnim operacijama Avio-helikopterske jedinice);
- Nastavak aktivnosti u vezi sa nabavkom i uvođenjem u upotrebu savremene opreme i tehnologije i metoda rada iz domena rada Avio-helikopterske jedinice (Standardne operativne procedure, sistem za letenje noću sa upotrebom naočara, podvesni teret, dizalica, spasilačka oprema, oprema za praćenje letova sopstvenih vazduhoplova, i sl.);
- Organizacija Evropskog foruma za smanjenje rizika od katastrofa (EFDRR), od 6. do 8. novembra 2024. godine, u Crnoj Gori. Očekuje se da će na EFDRR Forumu učestvovati preko 350 osoba iz različitih država i međunarodnih organizacija (Kancelarija za smanjenje rizika od katastrofa UN-a, Evropska komisija, Japanska Agencija za međunarodnu saradnju – JICA, Kancelarija UN-a u Crnoj Gori – UNDP itd);
- Održavanje X konferencije Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa;
- Sprovođenje osposobljavanja članova Koordinacionog i Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje;
- Obučavanje opštinskih komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda;
- Sprovođenje osposobljavanja i usavršavanja subjekata zaštite i spašavanja;
- Nabavka opreme za zaštitu i spašavanje;
- Održavanje uspostavljene i dalji razvoj bilateralne i regionalne saradnje, implementacija preuzetih obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, učestvovanje u aktivnostima i radnim tijelima Mechanizma Unije za civilnu zaštitu, učestvovanje u radu Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama (CEPC), Grupe za civilnu zaštitu (Civil Protection Group) i drugim aktivnostima u okviru NATO-a;
- Učestvovanje u aktivnostima u okviru Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE);
- Učestvovanje na terenskim vježbama u okviru projekata i programa (IPA FF);
- Jačanje saradnje sa lokalnim samoupravama i podizanje svijesti nadležnih lokalnih subjekata na teme vezane za smanjenje rizika od katastrofa i zaštitu i spašavanje;
- Unapređenje saradnje sa svim državnim organima i organima državne uprave, ustanovama, institucijama, preduzećima, predstavnicima civilnog društva i drugim subjektima na planu

preventivnog i operativnog djelovanja, s ciljem njihovog efikasnijeg uključivanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća;

- Nastavak realizacije projekata koji su započeti u prethodnoj godini, kao i realizacija novih projekata s ciljem unapređenja stanja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;
 - Praćenje realizacije projekata koji se finansiraju iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje;
 - Edukacija zaposlenih u školskim i predškolskim ustanovama kroz realizaciju međupredmetne oblasti Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa;
 - Nastavak jačanja svijesti građana i djece o zaštiti i spašavanju u slučaju zemljotresa sa posebnim akcentom na edukaciju putem medija.

4.5. DIREKTORAT ZA FINANSIJSKO MATERIJALNE I KADROVSKE POSLOVE

Početkom 2023.godine, Ministarstvu finansija-Državnom trezoru, su dostavljeni godišnji finansijski izvještaji za 2022.godinu: Izvještaj o novčanim tokovima - Obrazac 3 i Izvještaj o neizmirenim obavezama - Obrazac 5, Izvještaj o neizmirenim obavezama za 2022.godinu, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine - Obrazac 8, Analitičke kartice za račune kod poslovnih banaka (Prva banka) za račune posredstvom kojih se vrši plaćanje prema inostranstvu (poseban izvještaj o prihodima ostvarenim na računima kod poslovnih banaka i utrošku tih sredstava) a koji nisu evidentirani kroz konsolidovani račun trezora, Pregled izvršenja donacija u 2021. godini po donatorima, Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve - Obrazac 9, Izvještaj o realizovanim aktivnostima u toku 2022. godine (sadržao je detaljan prikaz aktivnosti u 2022. godini).

Nakon što je završen redovni godišnji popis imovine (član 48 Zakona o imovini, kao i Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini) sa stanjem na 31.decembar 2022.godine, pristupilo se usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i dostavljen je Upravi za imovinu, izvještaj o imovini (Obrasci PS1 i NS1). U knjigovodstvu MUP-a se vodila evidencija o pokretnim i nepokretnim stvarima (član 41 i 42 Zakona o imovini), redovno se vršio obračun amortizacije istih.

Pripremljen je i dostavljen Izvještaj Državnoj revizorskoj instituciji, Pregled prihoda po eko kodu - sa računa za uplatu prihoda Ministarstva unutrasnjih poslova i Uprave policije (identifikacioni kod 825 i 840) za period od 01.01.2022.godine do 31.12.2022.godine.Počev od januara do septembra 2023.godine, Državna revizorska institucija je izvršila detaljnu kontrolu, reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022 godinu Ministarstva unutrašnjih poslova, što je zahtijevalo

maksimalno angažovanje svih zaposlenih za dostavljanje kopije dokumentacije, pripremu tabela i ostalih podataka.

Revizija je obuhvatila sledeće oblasti:

1. Planiranje i izvršenje budžeta
2. Finansijski izvještaj
3. Izdaci
4. Blagajničko poslovanje
5. Imovina
6. Javne nabavke
7. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola
8. Sprovođenje strategije upravljanja ljudskim resursima u upravi policije (2019-2024) za 2022. godine.

U oktobru 2023. godine iz Državne revizorske institucije dostavili su Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022 godinu Ministarstva unutrašnjih poslova i dali preporuke. Shodno dostavljenom Konačnom izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Ministarstvo unutrašnjih poslova za 2022.godinu, dostavljeno je izjašnjenje na preporuke Državne revizorske institucije za sledeće oblasti:

1. Finansijska revizija
2. Strategija upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije
3. Izdaci za sudske sporove
4. Imovina
5. Javne nabavke
6. Unutrašnje finansijske kontrole

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova za 2022. godinu, nadležni Kolegijum DRI dao je pozitivno mišljenje na finansijski izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova za 2022. godinu.

Revizijom pravilnosti poslovanja Ministarstva, utvrđene su neusklađenosti u oblastima upravljanja ljudskim resursima i imovinom, javnih nabavki, unutrašnjim finansijskim kontrolama i upravljanju i izdacima za sudske sporove,

Date su 22 preporuke od kojih se preporuke u nastavku djelimično odnose na Direkciju za finansijsko računovodstvene poslove a realizacija preporuka je uslovljena ispunjenjem uslova ostalih nadležnih organizacionih jedinica a preporuke su iz oblasti:

Izdaci za sudske sporove

Preporuka P12

Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da u saradnji sa Ministarstvom finansija i Zaštitnikom imovinsko pravnih odnosa, obezbijedi da se postupa po pravosnažnim i izvršnim odlukama nadležnih sudova i drugih organa i tako izbjegne neekonomično trošenje budžetskih

sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja i obezbijedi vršenje finansijske kontrole potrošnje državnog novca, na način propisan Uputstvom o radu Državnog trezora.

Akcionim planom za implementaciju preporuka DRI definisane su nadležne organizacione jedinice za realizaciju preporuka :

- Zaštitnik imovinsko pravnih odnosa
- Ministarstvo finansija
- Direktorat za finansijsko materijalne i kadrovske poslove
- Direkcije za ljudske resurse, kadrovske i pravne poslove
- Odsjek za kadrovske i pravne poslove policijskih službenika
- Direkcija za finansijsko računovodstvene poslove, budžet i obračun zarada

Izjašnjenje na preporuku:

Ministarstvu unutrašnjih poslova Zakonom o budžetu za 2022.godinu i za 2023.godinu na izdatku 4630-otplata obaveza iz prethodnog perioda, nijesu odobrena sredstva a Zahtjevom za budžetskim sredstvima za 2022.godinu i za 2023.godinu, su tražena. Najveći dio presuda se odnosi na utuženja službenika koje je teško predvidjeti do dostavljanja pravosnažnih presuda, već se iste vrše u postupku prinudne naplate posredstvom Državnog trezora na poziciji 4630-otplata obaveza (utuženja većinom policijskih službenika za prethodni period).

Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije se ne dostavlja dokumentacija po kojoj su vršena plaćanja, već se iznos po osnovu prinudne naplate samo evidentira u budžetu Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, Na izdatku 4630 - otplata obaveza iz prethodnog perioda, evidentiraju se izdaci nastali po osnovu pravosnažnih i izvršnih rješenja.

Direkcija za finansijske računovodstvene poslove, budžet i obračun zarada će postupati po preporuci ako se ispune svi uslovi, odobre sredstva Zakonom o budžetu na izdatku 4630-otplata obaveza koja su zahtijevana i ako se dostave sve original.

Direkcija za pravne i kadrovske poslove, Odsjek za kadrovske i pravne poslove policijskih službenika će u saradnji sa Zaštitnikom imovinsko pravnih odnosa i Ministarstvom finansija da obezbijedi da se postupa po pravosnažnim i izvršnim odlukama nadležnih sudova i drugih organa i tako izbjegne neekonomično trošenje budžetskih sredstava u postupku prinudne naplate potraživanja i obezbijedi vršenje finansijske kontrole potrošnje državnog novca, na način propisan Uputstvom o radu Državnog trezora.

Odsjek za kadrovske i pravne poslove policijskih službenika (Direkcija za pravne i kadrovske poslove) u Ministarstvu unutrasnjih poslova ne dostavlja dokumentaciju jer ne dobija sve presude od Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa, kako bi se u zakonom predviđenom roku plaćale dospjele obaveze nastale pravosnažne presude posredstvom Odsjeka za kadrovske i pravne poslove državnih službenika - Direkcije za ljudske resurse, kadrovske i pravne poslove.

Imovina

Preporuka P13

Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da u knjigovodstvenoj evidenciji vodi podatke za sve objekte koje koristi, u skladu sa Zakonom o državnoj imovini.

Akcionim planom za implementaciju preporuka DRI definisane su nadležne organizacione jedinice za realizaciju preporuka :

- Odjeljenje za investicije Ministarstva unutrašnjih poslova
- Uprava za katastar i državnu imovinu

Izjašnjenje na preporuku:

Ministarstvo unutrašnjih poslova- Odjeljenje za investicije, će u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu preduzeti aktivnosti kako bi se vodila knjigovodstvena evidencija za sve objekte koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova, u skladu sa Zakonom o državnoj imovini.

Preporuka P14

Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu, preduzme aktivnosti u cilju evidentiranja Ministarstva kao korisnika objekata u kojima su smještene organizacione jedinice MUP-a i Uprave policije.

Akcionim planom za implementaciju preporuka DRI definisane su nadležne organizacione jedinice za realizaciju preporuka :

- Odjeljenje za investicije MUP-a u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu

Izjašnjenje na preporuku:

Ministarstvo unutrašnjih poslova Odjeljenje za investicije, će preduzeti aktivnosti i uputiti potrebna akta, prema Upravi za katastar i državnu imovinu, kako bi se evidentirali objekti (za upis na nosioca prava) u kojima su smještene organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, a na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora u skladu sa Zakonom o državnoj imovini.

Preporuka P15

Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da obezbijedi da se u postupku i načinu nabavke, zaduženja, izdavanja i razduženja naoružanja i municije, u potpunosti primjenjuju utvrđene procedure.

Akcionim planom za implementaciju preporuka DRI definisane su nadležne organizacione jedinice za realizaciju preporuka :

- Služba za informacione tehnologije
- Direktorat za finansijsko materijalne i kadrovske poslove

Izjašnjenje na preporuku:

Ministarstvo unutrašnjih poslova će preduzeti aktivnosti na stvaranju uslova za rad u već postojećoj aplikaciji magacinskog poslovanja koja se odnosi na zaduženje/razduženje naoružanja i municije, kod onih organizacionih jedinica koji nemaju pristup aplikaciji (nedostatak računara i instaliranje aplikacije za pristup magacinskom poslovanju), kako bi se u potpunosti primjenjivala procedura.

Državna revizorska institucija je dostavila korisničko uputstvo za rad u aplikaciji kao i korake koji prate cjelokupni proces izrade, kontrole i praćenje realizacije preporuka kako bi imali generalni

sliku koje su obaveze DRI i dat je Link za pristup aplikaciji je shodno uputstvu. U početnoj fazi, MUP je popunio Akcioni plan (unešene su planirane aktivnosti za ispunjavanje dath preporuka iz predmetne revizije).

Mjesečni obračun zarada, zahtijevao je ažuriranje potrebnih podataka o zaposlenima za obračun zarada, zatim unos podataka o ostvarenim časovima rada (redovan, rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, rad u vrijeme državnih i vjerskih praznika, vrijeme provedeno na bolovanju), unos podataka o naknadama zarada (rad u radnim grupama, dopunski rad, ostale naknade), kontrolu podataka koji se importuju iz kadrovske evidencije i kontrolu ispravnosti obračuna zarada, tačnu i blagovremenu obradu zarada državnih službenika i namještenika, dostavljanje podataka Fondu PIO i ostalim državnim organima, obradu obrazaca za penzionisanje službenika, vođenje evidencije o dokumentaciji koja nije blagovremeno dostavljena.

Upravi za statistiku, su mjesечно dostavljani izvještaji, obrasci RAD1 za 2023.godinu.

U izvještajnom periodu su realizovane aktivnosti na provjeri ispravnosti faktura, obradi prispjelih faktura i ostalih dokumenata za plaćanje, unos u knjigu ulaznih faktura (gdje se razvrstavaju po dobavljačima, kategorijama), stvarale su se obaveze za plaćanje na osnovu koje se formirala interna naredba za isplatu, zatim aktivnosti na provjeri raspoloživosti sredstava na budžetskim pozicijama, formiranje zahtjeva za plaćanje, unos faktura u SAP sistem i dostavljanje zahtjeva za plaćanje Državnom trezoru. Nakon izvršene uplate Direktorata za državni trezor i dobijanja mjesечnog izvoda plaćanja iz SAP sistema i kopije zahtjeva za plaćanje, vršilo se rasknjižavanje uplata, zatvaranjem obaveza prema dobavljačima i odlagala dokumentacija u skladu sa zakonom.

Po instrukcijama iz Ministarstva finansija, vršio se unos po putnim nalozima u zemlji i inostranstvu, u aplikaciji Infostrim na osnovu obračuna bez isplate preko blagajne, već kroz uplatu na tekući račun zaposlenog, sa Aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova (osim Aktivnosti policije i Aktivnosti Finansijsko obavještajni poslovi).

Od septembra mjeseca shodno Izmjeni Uputstva o radu Državnog trezora vršio se unos u SAP sistem Državnog trezora po putnim nalozima u zemlji i inostranstvu, u aplikaciji Infostrim na osnovu obračuna bez isplate preko blagajne, već kroz uplatu na tekući račun zaposlenog za sve kativnosti na nivou MUP-a, što je podrazumijevalo unos velikog broja zahtjeva za plaćanje u SAP sistem Državnog trezora i u aplikaciji Infostrim.

Izvršeni su povraćaji pogrešno uplaćenih sredstava, shodno dostavljenim Rješenjima sa uplatnih računa Ministarstva unutrašnjih poslova (Uprave policije) a posredstvom Službe za informacione tehnologije vršilo se redovno slanje prihodne izjave Ministarstvu finansija za Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Vršena su knjiženja u glavnoj knjizi i pomoćne evidencije, materijalne evidencije u knjizi osnovnih sredstava, evidencije magacinskog poslovanja, evidencije u likvidaturi, evidencije u knjizi blagajne, evidencije dobavljača po analitičkim kontima i budžetskim pozicijama, evidencije o utrošku goriva i razduženja istog.

Tokom izvještajnog perioda preduzete su aktivnosti na ažuriranju materijalne evidencije osnovnih sredstava, kao i aktivnosti na dostavi inventarnih brojeva po organizacionim jedinicama, radi inventarisanja nabavljenе opreme.

Ministarstvo finansija je bilo zaduženo shodno Zaključku Vlade CG 04-242/2 od 02. februara 2022.godine, da preduzme aktivnosti na sprovođenju projekta „Implementacija centralizovanog obračuna zarada“ a Ministarstvo unutrašnjih poslova da sa Ministarstvom finansija, koordinira

proces prelaska obračuna zarada zaposlenih na jedinstveni sistem obračuna zarada Ministarstva finansija. Nijesu nastavljene aktivnosti za realizaciju planiranog, nakon sajber napada zbog kojih nisu bili dostupni sadržaji na gov.me domenu i službeni mejlovi.

Ministarstvu finansija je poslat Predlog politika koji su uputile organizacione jedinice MUP-a za Srednjoročni budžetski okvir za period 2024-2026.godine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa članom 7 Odluke o načinu pripreme i sadržaja programskog budžeta potrošačkih jedinica (Službeni list CG, br.075/17 i br.117/20), polugodišnje i godišnje dostavljalo izvještaj o realizaciji programskog budžeta Ministarstvu finansija, popunjavanjem u aplikaciji I unosom u aplikaciju Budget Cloud kroz finansijski i nefinansijski dio.

U toku avgusta mjeseca u skladu sa dopisom Ministarstva finansija, pristupilo se pripremi i izradi Zahtjeva za budžetskim sredstvima za 2024.godinu, po predlozima organizacionih jedinica i shodno tome je dostavljen Zahtjev za budžetskim sredstvima za 2024.godinu, unosom u aplikaciju Budget Cloud kroz finansijski i nefinansijski dio, koji je sadržao opšte informacije o Programu, Potprogramu i Aktivnosti, opis Programa, Potprograma i Aktivnosti, svrhu, pravni i strateški osnov i definisane ciljeve i indikatore učinka i opšte informacije o Programima, Potprogramima i Aktivnostima.

Zahtjevom za budžetskim sredstvima za 2023.godinu, predložena je programska struktura shodno uputstvima Ministarstva finansija i opredijeljena su sredstva za sljedeće Programme, Potprograme i Aktivnosti i to:

Program Zaštita i spašavanje

Potprogram Ublažavanje efekata elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća
Aktivnost Aktivnosti Zaštite i spašavanja
Aktivnost Avio helikopterska jedinica

Program Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva unutrašnjih poslova

Potprogram Stručni i operativni poslovi Ministarstva unutrašnjih poslova
Aktivnost Upravljanje i administracija Ministarstva unutrašnjih poslova
Aktivnost Borba protiv trgovine ljudima
Aktivnost Razvoj i unapređenje informacionih sistema
Aktivnost Objedinjene javne nabavke- Ministarstvo unutrašnjih poslova
Aktivnost Objedinjene javne nabavke-Policija

Program Izdavanje dokumenata

Potprogram Izgradnja kapaciteta, izdavanje dokumenata u oblastima upravnih poslova, državljanstava i stranaca
Aktivnosti na izdavanju ličnih isprava
Aktivnost Unapređenje i nabavka sistema za personalizaciju ID dokumenata

Program Međunarodna zaštita

Potprogram Vršenje poslova u oblasti međunarodne zaštite
Aktivnost Zbrinjavanje lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom
Aktivnost Centar za prihvrat

Program Upravljanje granicom
Potrogram Integrisano upravljanje granicom
Aktivnost Razvoj sistema integrisanog upravljanje granicom

Program Javna bezbjednost
Potprogram Poslovi iz oblasti rada policije
Aktivnosti Podrška radu policije
Aktivnosti Rad policije-opšte nadležnosti
Aktivnosti Borba protiv kriminala
Aktivnosti Rad granične policije
Aktivnosti Rad policije posebne namjene
Aktivnosti Rad forenzičkog centra
Aktivnosti Rad regionalnih centara bezbjednosti

Program Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom
Potrogram Sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma
Aktivnosti Finansijsko-obaveštajni poslovi

U toku novembra vršene su pripremne aktivnosti za vršenje godišnjeg popisa imovine, za 2023.godinu a shodno članu 44 i 48 Zakona o državnoj imovini, s tim u vezi sprovedene su aktivnosti na izradi Rješenja za popis imovine i na pripremi popisnog materijala popisnim komisijama i distribucija istog po organizacionim jedinicama.

U izvještajnom periodu su pripremljeni i dostavljeni Ministarstvu finansija, Kvartalni finansijski izvještaji za 2023.godinu za Prvi kvartal, Drugi kvartal i Treći kvartal 2023.godine (Izvještaj o novčanim tokovima - Obrazac 3 i Izvještaj o neizmirenim obavezama Obrazac 5).

Zakonom o budžetu za 2023.godinu, tekući budžet je iznosio 126.372.761,02€ a realizovano je sredstava u iznosu od 113.859.052,41€ i to:

- dio u iznosu od 2.819.957,01€ se odnosi na sudske presude u postupku prinudne naplate posredstvom Državnog trezora;
- dio u iznosu od 104.582,95€ se odnosi na namjenske prihode, po osnovu uplate namjenskih prihoda Fondu za zaštitu i spašavanje, za finansiranje projekata za nabavku opreme i sredstava za zaštitu i spašavanje;
- po osnovu donacija ostvareno je u iznosu od 420.739,07€.

Nije bilo neizmirenih obaveza, na dan 31.12.2023. godine.

U Direkciji za poslove nabavki u izvještajnom periodu vršeni su poslovi koji su se odnosili na javne nabavke roba, usluga i radova za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova, pripremu tenderske dokumentacije i sprovođenje navedenih postupaka, pripremani godišnji planovi nabavke roba, usluga i radova, godišnji izvještaji o izvršenim javnim nabavkama, praćenje realizacije

sklopljenih ugovora za sprovođenje postupaka javnih nabavki, kao i ostali poslova iz djelokruga rada ovog Direkcije.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim propisima koji regulišu djelatnost rada ove Direkcije u 2023. godini, posredstvom crnogorskog elekronskog Sistema javnih nabavki ukupno je pokrenut 61 postupak nabavki i 1 po osnovu okvirnog sporazuma. Pokrenuto je 58 otvorenih postupaka javnih nabavki po partijama, po osnovu kojih je zaključeno 54 ugovora o javnoj nabavci. Poništeno je devet postupaka iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda ili su dostavljene neispravne ponude, kao i 24 postupka su u toku. Bez predhodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, pokrenuto je 3 pregovaračkih postupka, po osnovu čega je zaključeno tri ugovora o nabavci, jedan pregovarački postupak je poništen.

Pokrenuto je 83 postupaka jednostavnih nabavki do 25.000,00 €, bez obračunanog PDV-a, po osnovu kojih je zaključeno 57 ugovora o jednostavnoj nabavci, 30 postupaka je poništeno iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda ili su dostavljene neispravne ponude, a 9 postupaka u toku.

U izještajnom periodu sprovedeno je 325 nabavki do 7.999,00 € bez uračunatog PDV-a.

Tokom 2023. godine donijet je Plan javnih nabavki, koji je više puta dopunjavan tj. bilo je 45 izmjena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u ostavljenom roku urađeni su polugodišnji i godišnji izještaji o sprovedenim postupcima nabavki u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

U Direkciji za kancelarijske poslove, zaštitu i čuvanje tajnih podataka u izještajnom periodu u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja, Zakonom o državnom pečatu i pečatima državnih organa, Zakonom o arhivskoj djelatnosti, Zakonom o tajnosti podataka i podzakonskim aktima koji regulišu ove oblasti, izvršavani su administrativno kancelarijski poslovi Ministarstva unutrašnjih poslova, kako u sjedištu tako i područnim organizacionim jedinicama dislociranim od sjedišta ovog organa.

Isti su se odnosili na primanje, pregledanje, evidentiranje, raspoređivanje i dostavljanje u rad službene pošte nastale u radu organizacionih jedinica Ministarstva, kao i pošte nastale u radu drugih državnih organa, organizacija, pravnih lica i građana, dostavljene ovom organu na dalje postupanje. Na pisarnici Ministarstva unutrašnjih poslova u sjedištu u 2023. godini, ukupno je primljeno, zavedeno i dostavljeno na obradu i dalje postupanje 404 922 akata.

U ostalim pisarnicama Ministarstva u Odjeljenjima bezbjednosti, Područnim jedinicama i Filijalama za upravne poslove, državljanstvo istrance i Stanicama policije ukupno je primljeno, zavedeno i dostavljeno na obradu 1 182 518 akata.

Iz navedenog slijedi da je na pisarnici Ministarstva u sjedištu i pisarnicama u organizacionim jedinicama dislociranim od sjedišta, ukupno evidentirano i dostavljeno na postupanje 1 587 440 akata. Za potrebe organizacionih jedinica Ministarstva ukupno je fotokopirano 246 274 akt.

Prosljeđivanje i dostavljanje u rad službene pošte vršeno je putem kurirske službe Ministarstva, Pošte Crne Gore i DHL pošte.

Redovno su obavljeni poslovi evidencije tajnih podataka u propisanim registrima po stepenima tajnosti podataka, kao i redovno praćenje promjene o izdatim, odnosno razduženim dozvolama za pristup tajnim podacima po stepenima tajnosti za službenike zaposlene u

Ministarstvu unutrašnjih poslova. U predhodnoj godini u registrima tajnih podataka evidentirano je „I”- 8210, „P”- 1920, „T” 962 tajna podatka.

U ovoj Direkciji se pored propisanih registara po stepenima tajnosti, vodi i podregistar tajnih podataka radi razmjene podataka sa Sjevernoatlanskim savezom (NATO) i misijom Crne Gore pri Evropskoj uniji, za potrebe ovog organa, tako da je u 2023. godini evidentirano „I”- tri i „T”- jedan tajni podatak, kao i jedan nestepenovan akt, a koji se vode u posebnom podregistru.

Takođe, vršene su i evidencije o licima, odnosno službenicima koji su potpisali Izjave za pristup tajnim podacima stepena tajnosti „INTERNO”, kao i praćene usaglašenosti sa tajnim podacima istog stepena koji su dostavljeni na evidentiranje, obradu, zaštitu čuvanje i prosleđivanje. Dostava tajnih podataka vršena je putem kurirske službe. Svi kuriri dostavljači koji vrše dostavu potpisali su izjave za pristup tajnim podacima, posjeduju dozvole za pristup tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti i posjeduju kurirska uvjerenja izdata od strane starještine organa.

Saglasno odredbama člana 15 Zakona o tajnosti podataka pripremani su nacrti rješenja o određivanju lica ovlašćenih za određivanje stepena tajnosti podataka.

Prema Direkciji za zaštitu tajnih podataka, pripremani su akti koji se odnose na obradu zahtjeva rukovodilaca organizacionih jedinica Ministarstva, za izdavanje i produženje dozvola za pristup tajnim podacima po stepenima tajnosti, za zaposlene koji imaju opravданu potrebu za korišćenjem tajnih podataka, kao i povraćaj potpisanih izjava kojim se potvrđuje da su službenici koji su dobili dozvole za pristup tajnim podacima, različitih stepena tajnosti, upoznati sa propisima koji regulišu oblast čuvanja i zaštite tajnih podataka, kao i povraćaj dozvola za pristup tajnim podacima čiji je rok važenja istekao, kao povraćaj važećih dozvola, onih službenika kojima su izdate dozvole za pristup tajnim podacima većeg stepena tajnosti ili je prestala potreba za posjedovanje dozvole za pristup tajnim podacima zbog prerasporeda na druge poslove. Po ovom osnovu, obradjeno je i upućeno 269 zahtjeva za izdavanje, odnosno produženje dozvole za pristup tajnim podacima.

Postupano je po zahtjevima organizacionih jedinica i preuzeti su tajni podaci na dalje čuvanje u Bezbjednosnoj zoni prvog stepena.

U Direkciji za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji MUP-a broj 040/22-1176 od 08.08.2022.godine i Izmjenama i dopunama pravilnika 01 broj 040/23-4724/2 od 07.02.2023.godine sistematizovano je 17 radnih mjesta i rasporedna rješenja imaju 13 službenika, od kojih 3 dipl.ecc, 1 pravnik i 9 službenika sa srednjom stručnom spremom i imaju 4 upražnjena radna mjesta (2 dipl.ecc, i 1 pravnik i 1 sss).

U segmentu magacinskog poslovanja urađeni su sledeći poslovi i zadaci:

Urađena Procedura o postupku i načinu nabavke, zaduženju, izdavanju i razduženju naoružanja i municije u magacinima Ministarstva unutrašnjih poslova. Izvršena dostava Procedure Direktoratu za normativne poslove i razvoj policije na detaljan uvid, mišljenje , razmatranje i saglasnost. Urađeni obrasci vezano za Proceduru o postupku i načinu nabavke, zaduženju, izdavanju i razduženju naoružanja i municije u magacinima Ministarstva unutrašnjih poslova. Izvršena dostava obrazaca Službi za informacione tehnologije radi implementacije istih u elektronskoj formi. Dostavljena Procedura o postupku i načinu nabavke, zaduženju, izdavanju i

razduženju naoružanja i municije u magacinima Ministarstva unutrašnjih poslova organizacionim jedinicama MUP-a i UP.

U saradnji sa Službom za informacione tehnologije i Direkcijom za finansijsko računovodstvene poslove izvršena analiza postojećih kapaciteta i prakse, identifikovani propusti u postojećim procesima i izvršena detaljna razrada i preciziranje obaveza organizacionih jedinica prilikom realizacije ugovora za nabavku IT opreme i sprovođenja magacinskog poslovanja u magacinu tehnike u Zagoriču prijema navedene opreme;shodno Instrukciji o načinu planiranja, nabavci, prijemu, izdavanju i vođenju evidencije osnovnih sredstava MUP-a, broj 125/23-2 od 08.05.2023.godine i izvršena izrada Zapisnika.

Preuzimanje i praćenje Ugovora o zakupu poslovnih prostora koji se koriste za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova od Direkcije za poslove nabavki i praćenje realizacije ugovora i to: "Radio difuzni centar" d.o.o. Podgorica, „Mješovito“ A.D Herceg Novi, "Castello Montenegro" A.D. Pljevlja, „ Port of Adria“ Bar, „ Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice“ d.o.o., „Želježnička infrastruktura Crne Gore“ A.D. Podgorica, „Centralna banka Crne Gore“ Berane, „Lovćen osiguranje“ Nikšić, „Pošta Crne Gore“ Škaljari, Opština Tivat. Pokrenuta inicijative i procedure za produženje Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa Stanicom granične policije I u Pjevljima , Sektorom kriminalističke policije u Baru i stanicom Granične policije Herceg Novi. Pokrenute inicijative i procedure za produženje Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa Stanicom granične policije I u Pjevljima , Sektorom kriminalističke policije u Baru i stanicom Granične policije Herceg Novi.

Upućen ministru razmatranje i potpis ugovor o zakupu zemljišta u selu Bogaje, Opština Rožaje, kat. Parcela 887 KO Rožaje, shodno zahtjevu i za potrebe Regionalnog centra granične policije „Sjever“ – Stanica granične policije Rožaje. Nakon potpisivanja isti proslijeden Stanici granične policije Rožaje, Direkciji za Finansijsko Računovodstvene poslove i advokatskoj kancelariji Ivane Magdalenić.

Upućeni ministru na saglasnost i odobrenje zahtjevi za prezaduženje i dodjelu oružja službenicima Ministarstava unutrašnjih poslova. Nakon odobrenja istih vršena izrada rješenja i dalja procedura za izdavanje oružja iz magacina naoružanja.

Zatraženo mišljenje Direkcije za normativne poslove i isto dostavljeno Direkciji za ljudske resurse, kadrovske i pravne poslove, 02 br. 239/23-60050/2 od 24.10.2023. godine, u vezi sa zahtjevima sa zahtjevima policijskih službenika za prenos kratkocijevnog naoružanja u lično vlasništvo.

Direkcija za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje je od Direkcije za poslove nabavki preuzela dokumentaciju vezanu za praćenje i realizaciju Ugovora za nabavku tonera. Izvršene su porudžbine tonera shodno potrebama magacina kancelarijskog materijala.

Urađena adaptacija jednog dijela magacina naoružanja površine oko 100 m², čime su stvoreni uslovi za odlaganje oružja i municije oduzete u pravosnažno okončanom krivičnom, prekršajnom i upravnom postupku, predatom i nađenom oružju i municiji, koje se nalazi na raznim lokacijama , kao i oruže vraćeno tokom kampanje „Poštuj život vrati oružje“.

Službenici Direkcije su u saradnji sa Radnom grupom formiranim na nivou Ministarstva, aktivno učestvovali u sprovođenju aktivnosti trajnog uništenja prikupljenog oružja oduzetog u pravosnažno okončanom krivičnom, prekršajnom i upravnom postupku, predatog i nađenog

oružja, a koje je komisijski predloženo i odlukom ministra odobreno. Uništenje predmetnog oružja je obavljeno dana 08.06.2023. godine u Nikšiću.

Shodno inicijalnim zahtjevima organizacionih jedinica iz magacina vršeno izdavanje kancelarijskog materijala i tonera, tehnike, auto djelova i intendantske opreme. Vršene su porudžbe kancelarijskog materijala i tonera shodno potrebama organizacionih jedinica MUP-a.

Naziv	Jedinica mjere	Ukupno
Toneri	komad	3568
Koverta velika	komad	94200
Koverta srednja	komad	57200
Koverta mala	komad	55160
Koverta torba	komad	5000
Papir A4	ris	20946
Papir A3	ris	500
Karo papir	ris	850
Usisnik	komad	25250
Prekršajni nalozi	blok	5920
Knjige	komad	1555
Fascikle	komad	26895
Blokovska roba	blok	2257
CD/ DVD	komad	5990
DVD printabilni	komad	12000
Izvod	komad	16400
Koverta dostavnica	komad	14200
Dvolisnice u boji	komad	400
Omot spisa	komad	1250
Memorandum	komad	5000
Droga test	komad	760
Vizit karta	komad	600
Registratori	komad	1020

Ulazi robe u magacinu tehnike:

Računarska oprema MUP-a	177.000,00€
Donacija računarske opreme	71.000,00€
Računarska oprema-Uprava za imovinu	179.000,00€
Potrošni materijal za labaratoriju Forenzički centar)	200.000,00€
Donacija (Forenzički centar -oprema)	13.000,00€
Donacija (Sektor kriminalističke policije -oprema)	139.000,00€
Direktorat za zaštitu i spašavanje (rezervni djelovi za Aviohelikoptersku jedinicu)	50.000,00€
Donacija opreme za kontrolu i nadzor državne granice i graničnih prelaza	1.000.069,00€
Nabavka za graničnu policiji (motocikli)	30.000,00€
Telekomunikaciona oprema	21.000,00€
Klima uređaji(Odeljenje za investicije)	24.000,00€
Rampe za Ministarstvo unutrašnjih poslova	11.000,00€

U segmentu koji se odnosi na stambene poslove_vršeni su poslovi koji su se odnosili na praćenje stambene problematike zaposlenih, vođenje evidencija o dodijeljenim stanovima, praćenje otplate i uknjižbe stanova, učešće u radu Komisije za popis imovine MUP-a sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, kao i drugi poslovi u skladu sa propisima koji regulišu djelokrug rada ove vrste poslova.

U izvještajnom periodu, sa stanjem na dan 31.XII.2022.godine, popisani su svi građevinski objekti i zemljišta Ministarstva unutrašnjih poslova i popisna lista sa izvještajem o istom dostavljena Centralnoj popisnoj komisiji i Birou za finansijsko računovodstvene poslove na dalje postupanje. Popisani su i o istim sačinjen izvještaj o reprezentativnim objektima i samačkim smještajem koje koristi Mistarstarstvo unutrašnjih poslova.

Vođene evidencije o ugovorima o zakupu poslovnih prostora sa opštinskim Odlukama kojima se utvrđuje cijena zakupa poslovnog prostora koje je zaključilo Ministarstvo unutrašnjih poslova sa drugim pravnim subjektima uz naknadu i bez naknade.

Na mjesecnom nivou obrađivane su i dostavljane na realizaciju Upravi za imovinu fakture koje su ispostavljene Ministarstvu po osnovu korišćenja poslovnih prostora za potrebe organizacionih jedinica ovog organa, fakture ispostavljene po osnovu pružanja usluga

snabdijevanja električnom energijom, vodom, odvozom smeća i drugog materijala, kao i fakture za pružanje usluga održavanja zgrada.

Po osnovu dobijenog punomoćja vršene su ovjere ugovora o zakupu poslovnih prostora pred Osnovnim sudom u Podgorici, preduzimane radnje u vezi sa ispravkama greški u notarskim aktima, kao i dostavljane na realizaciju fakture po osnovu pružanja notarskih usluga.

Zaključivani su aneksi ugovora o kupovini stana po povoljnijim uslovima za službenike Ministarstva, sa licima koja su se obratila za zaključenje aneksa ugovora zbog nedostajućih katastarskih podataka u Osnovnom ugovoru o kupovini stana.

Sproveden je upravni postupak po svim prispjelim zahtjevima koji se odnose na izdavanje potvrda da su podnosioci zahtjeva – službenici, riješili preko MUP-a stambeno pitanje .

Riješeni su svi prispjeli zahtjevi službenika koji su se obratili zahtjevom za izdavanje potvrde radi brisanja hipoteke na stanu, koja je u katastru ustanovljena u korist MUP-a, od kog Ministarstva je je otkupljen stan pod povoljnim uslovima, a uz prezentaciju Potvrde Sindikata Uprave policije , kojom se potvrđuje da podnositelj zahtjeva nema neizmirenih obaveza prema MUP-a i Sindikatu.

Takođe su obrađeni svi prispjeli zahtjevi za izdavanje izdavane potvrde o izmirenju kupoprodajne cijene stana radi prevođenja stana na vlasnika u katastru nepokretnosti.

Sačinjen Odgovor i dostavljena dokumentacija u vezi sa zahtjevom Privrednog suda tog suda P.br. 397/21 od 01.02.2023. godine, a za potrebe postupka po tužbi tužioca "Dak Petrol" D. O.O. Podgorica, protiv tuženih "PROTEKTOR MNE" i Miodraga Božovića, radi poništaja i isplate, Ministarstvo unutrasnjih poslova dostavlja dokumentaciju u vezi sa zaključenjem Ugovora o pružanju usluga zakupa poslovnog prostora koji se nalazi u Ul. 27 marta, b.b. u Podgorici, KO PODGORICA III, L.N. br. 6860, parcela br. 4881, br. zgrade 1., zaključeni sa dobavljačem "Dak Petrol" D. O.O. Podgorica:

Sačinjeno Obavještenje Sindikatu Bezbjednosnih institucija povodom rješenja Uprava za katastar i državnu imovinu PJ Bijelo Polje, koja je donjela je Rješenje br. 105-919/23-193-UPIII, kojim se vrši uređenje lista nepokretnosti br. 374 KO Bijelo Polje, u odnosu na nepokretnost označenu kao stambeno poslovna zgrada br. 7, na katastarskoj parceli br. 1803/1, na način što se u listu "V" briše dosadašnji upis prava svojine Ministarstva unutrašnjih poslova RCG-Centar bezbjednosti Bijelo Polje , u svojina 1/1, upisuje se kao svojina Crne Gore , sa pravom raspolažanja Vlade Crne Gore i pravom upravljanja Ministarstva unutrašnjih poslova.Sa tim u vezi , izjavljena je žalba Rješenje br. 105-919/23-193-UPIII, Uprave za katastar i državnu imovinu. Takođe izjavljena žalba na rješenje br. 105-919/23-416-UPI od 25.07.2023.godine, Uprave za katastar državnu imovinu, PJ Bijelo Polje.

Sačinjen Odgovor na Žalbu Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, Kancelarija Bijelo Polje UZP.br. 138/2023 od 27.07.2023. godine, koju je izjavio na Rješenje Uprave za katastar i državnu imovinu Bijelo Polje..

Sačinjena 3 Odgovora povodom zahtjeva za rješavanje stambenog pitanja službenika koji su se obratili Ministarstvu za rješavanje stambene potrebe .

Sačinjen Odgovor u vezi zatraženih podataka od Advokatske kancelarije Kovačević u Tivtu, a u vezi sa zahtjevom Vučinić Miodraga radi dobijanja rješenja na stan koji se u katastru u Tivtu, vodi na pravno lice „Sinteza” .

Upućena 2 zahtjeva Sektoru Granične policije za dostavu podataka u vezi sa korišćenjem nepokretnosti upisanim u listu nepokretnosti br. 132, KO Budža i dostavu podataka u vezi sa

korišćenjem nepokretnosti upisanim u listu nepokretnosti br. 341 KO Jošanica, Opština Andrijevica, a radi sačinjanja Informacije povodom istog Sekretaru Ministarstva.

Dostavljen zahtjev Investicijama kojim se obratila Advokatska kancelarija advokata Marka Miloševića, iz Podgorice, sa Urgencijom za postupanje 01-074/23-359/16/1 od 08.06.2023. godine, kojim zahtjeva dostavu informacije, u vezi sa projektovanjem i građenjem stambenih objekata na Starom Aerodromu, radi rješavanja stambenih potreba službenika Sindikata MUP-a, Sindikata Uprave policije, Sindikata ANB, i službenika Sindikata Policijske akademije.

Postupljeno po rješenjima Uprave lokalnih javnih prihoda kojima je Ministarstvu unutrašnjih poslova utvrđena poreska obaveza na objektima koji se vode na Ministarstvo.

Na rješenja Uprave lokalnih javnih prihoda Glavnog grada Podgorice kojima je Ministarstvu unutrašnjih poslova utvrđena poreska obaveza na sekundarnim objektima u Podgorici za 2017, 2018 i 2019.godinu, izjavljeno žalbi je 6 žalbi.

Dati su odgovori i na druge pristigle zahtjeve kojima su se ovoj Direkciji obraćale druge organizacione jedinice u Ministarstvu kao i drugi državni organi i institucije koji su bili u domenu ove Direkcije.

Na rješenja Uprave lokalnih javnih prihoda Glavnog grada Podgorice kojima je Ministarstvu unutrašnjih poslova utvrđena poreska obaveza na sekundarnim objektima u Podgorici za 2017, 2018 i 2019.godinu, izjavljeno žalbi.

Pored navedenog, uredno su dostavljeni mjesečni izvještaji o radu, kao i vršeni drugi poslovi iz djelokruga rada ove organizacione jedinice.

S obzirom da se radi o veoma složenim poslovima, a u Direkciji po rasporednom rješenju ima samo jedan pravnik, a shodno Pravilniku ima upražnjeno jedno radno mjesto, potrebno ga je što hitnije popuniti.

U cilju što efikasnijeg obavljanja magacinskog poslovanja potrebno je poboljšati materijalno tehničke uslove. Bilo bi veoma značajno, ukoliko to mogućnosti dozvoljavaju, da se uradi adaptacija preostalog dijela prostornih kapaciteta magacina naoružanja kao i magacina intendantske opreme.

U magacinima treba poboljšati tehničke uslove isporukom računarske opreme koja nedostaje na pojedinim lokacijama.

Direkcija za održavanje i eksploraciju prevoznih sredstava i organizovanje ishrane i smještaja

Autocentra od 01.01.2023 do 31.12.2023. god.

Organizacioni segment – Autocentar		
Obaveze	Opis aktivnost	Status realizacije
1. Servisiranje službenih vozila u radionicama Autocentra	Broj radnih naloga: 4277 Broj izdatih eksternih naloga: 844 Troškovi ulja: 10623,75 € Troškovi guma: 170604,84 € Troškovi rezervnih djelova: 113828,20 €	REALIZOVANO
1. Servisiranje vozila van Autocentra	Za održavanje vozila MUPa i UP putem eksternih usluga utrošeno je 208.033,09 €	REALIZOVANO
2. Registracija vozila	U ovom periodu Autocentar je primio 622 zahtjeva za produženje i 27 zahtjeva za prvu registraciju.	REALIZOVANO
3. Oštećenja vozila	U navedenom periodu prijavljena su oštećenja na 108 motornih vozila, za svaku havariju pokrenuta je procedura rješavanja.	PROCESUIRANO
4. Angažovanje vozača Autocentra	Vozači Autocentra su u izvještajnom periodu ostvarili kilometražu od 280.00km na osnovu 885 putnih naloga. Utrošeno je 22800 l nafte i 5200 l benzina.	REALIZOVANO
5. Kontrola rada GPS-a	U ovom periodu primljeno je 24 zahtjeva za kontrolu, opravku i ugradnju GPS uređaja.	REALIZOVANO

Odsjeka za organizovanje ishrane i smještaja za 2023. godinu

Red.br.	Godišnji Izvještaj o radu Odsjeka za organizovanje ishrane i smještaja za 2023. godinu- pregled realizovanih aktivnosti
1.	<p>Rad restorana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pružanje usluge ishrane u restoranima: · Ishrana za policijske službenike, · Organizovanje radnih ručkova u restoranima, · Posluženja pića za radne sastanke, · Organizovanje koktela. ...
2.	<p>Uplata pazara, za period januar-decembar 2023. godine iznosila je 56.521,92 eura.</p> <p>Pazari se uplaćuju na žiro-račun trezora.</p>
3.	<p>Provizija banchi</p> <p>Provizija banchi iznosila je 255,47 eura</p>
4.	<p>Ishrana za službenike Sektora policije posebne namjene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje ishrane za službenike Sektora policije posebne namjene, u restoranu objekta Sektora policije posebne namjene, na osnovu <i>Uputstva o uslovima, načinu rada i pružanju usluga u restoranima i smještaju u objektima MUP-a</i>, br. 01 050/14-58374/1 od 24.11.2014. godine.0 <p>Troškovi ishrane za period januar-decembar 2023. godine iznosili su 77.544,08 eura</p>
5.	<p>Interna reprezentacija</p> <ul style="list-style-type: none"> -Organizovanje interne reprezentacije, na osnovu Instrukcije o načinu korišćenja interne reprezentacije, br. 01 040/21-9115/2 od 9.4.2021. godine te Odluke o korisnicima interne reprezentacije i visini utroška sredstava, br. 01 040/22-37959 od 28.10.2022. godine <p>Troškovi interne reprezentacije Mupa-Uprave policije za period januar-decembar 2023. godine, iznosili su 17.940,15 eura</p>
6.	<p>Ishrana za zadržana lica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje ishrane (sendviči) za zadržana lica po Pravilniku o načinu obavljanja policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova <p>Troškovi ishrane za zadržana lica koji su organizovani u restoranima, za period januar-decembar 2023. godine, iznosili su 3.060,63 eura</p>
7.	<p>Eksterna reprezentacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje eksterne reprezentacije, po osnovu pismenih zahtjeva, koji su odobreni od strane direktora Uprave policije, odnosno ministra.

8.	<p>Tender za hranu i piće</p> <p>-Realizacija tendera za hranu i piće, po Ugovorima o javnoj nabavci od 11.7.2023. godine za Partije sa sljedećim dobavljačima:</p> <p>Meso-promet Bijelo Polje Partija Hljeb i pekarski proizvodi , IM Goranović NK Partija Svježe meso, Voli PG Partija Mlijeko, mlječni proizvodi i jaja, Partija Piće i napitci Veletex PG, Suhomesnati proizvod Meso-promet Bijelo Polje, Partija Konzervirani proizvodi Meso promet Bijelo Polje, Partija Voće i povrćeVoli PG.</p> <p>Vrijednosr tendera sa uračunatim PDV-om iznosio je 350.900,00 eura</p>
9.	<p>Ishrane službenika koji su obezbjeđivali javna okupljanja</p> <p>-Praćenje javnih skupova, sportskih i drugih manifestacija sa aspekta pripremanja i isporuke sendviča, lanč paketa i flašica vode za policijske službenike koji su obezbjeđivali skupove, po odobrenim zahtjevima od strane direktora Uprave policije.</p>
10.	<p>Ljetnja turistička sezona „Ljeto 2023“ godine</p> <p>-Praćenje ljetne turističke sezone sa aspekta organizovanja ishrane i smještaja policijskih službenika koji su bili angažovani kao ispomoć u primorskim opštinama.</p> <p>Usluga je realizovana sa sljedećim dobavljačima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Privredno društvo „B\$B Group DSD doo, Podgorica, -Privredno društvo „Djukica Tours“ doo, Bar, -JU „Resorni centar za sluh i govor dr. Peruta Ivanović“, Kotor, -„Meso-Promet“ doo, Bijelo Polje., -„Lighthouse of Montenegro“ doo Herceg Novi, -„Hasanaga company“ doo Ulcinj <p>Ukupni troškovi „Ljeto 23“ sa aspekta ishrane i smještaja iznosili su 350.561,22 eura, sa uračunatim PDV-om.</p>
11.	<p>Čišćenje kuhinjskih napa</p> <p>-Proces čišćenja kuhinjskih napa završen je u restoranima u Zagoriču, OB Podgorica, OB Bar, OB Budva, OB Herceg Novi i OB Berane.</p> <p>Fakture za uslugu čišćenja kuhinjskih napa i nabavke i ugradnje ventilatora u kuhinji objekta OB Budva, (Bioclean doo Podgorica), proslijeđene su na plaćanje u iznosu 5.914,00 eura i 794,73 eura.</p>
12.	<p>Ishrana lica koja traže međunarodnu zaštitu</p> <p>-Organizovanje ishrane za lica koja traže međunarodnu zaštitu.Troškovi ishrane lica koji traže međunarodnu zaštitu a koji se hrane u restoranu Centra za prihvat u Spužu iznosili su, u 2023. godini, 105.227,00 eura.</p>

13.	<p>Ugostiteljske uniforme</p> <p>-Nabavljeni su ugostiteljske uniforme za službenike i namještenike koji su radno angažovani u restoranima Ministarstva unutrašnjih ooslova-Uprave policije a na osnovu Odobrenja i saglasnosti na ponudu, br. akta 39/1 426/23-1791/3 od 27.1.2023. godine.</p> <p>Dobavljač za navedenu uslugu bio je „Simtex“ doo Podgorica. Vrijednost usluge iznosila je 5.710,72 eura.</p>
14.	<p>Krečenje restorana</p> <p>-Završeno je krečenje restorana u objektima Zagorič i u objektu OB Bar. Zahtjev za krečenje restorana u objektima OB Berane i OB Pljevlja proslijeđen je Odjeljenju za investicije (br. akta 39/5-427/23-46627/1 od 10.8.2023. godžine).</p>
15.	<p>Zimska obuka službenika Sektora policije posebne namjene</p> <p>-Završena je obuka u zimskim uslovima za policijske službenike sa aspekta ishrane i smještaja, po Ugovoru o javnoj nabavci, br. 01 39-426/23-11571/3 od 28.2.2023. godine.</p> <p>Dobavljač je bio Hotel Gorske oči Žabljak, Vrijednost usluge iznosila je 15.252,64 eura.</p>

Medicinski centar

BROJ PREGLEDA I BOLOVANJA

Aktivni	Penz.	Ukup	B O L O V A N J A					
			Do 30	Komisij Fonda	Trudničk bolovanj	Ukupno	Fizičke poštede	
16.416 96.6 %	577 3.4 %	16.993	437 87.2%	45 8.9 %	19 3.7 %	501	0	

Iz uvida u tabelu konstatuje se da je **ukupno pregledano 16.993 pacijenata**, aktivnih 16.416 ili 96.6 % i penzionera 577 ili 3.4 %.

Stomatološka služba: od 2.125 pacijenata (pregleda) ostvarila je 3.642 intervencija.

Laboratorija: od 1.440 pacijenta, ostvarila je 14.740 analiza.

Fizijatrija: bilo je 601 pacijent sa ostvarenih 11.525 usluga.

Ultrazvučni pregled: 2.260 pacijenata, sa ostvarenih 3.719 usluga.

Radiolog je očitao 1.925 Rtg snimka, za 2.084 službenika

Injekciono i previjalište sa EKG: Od 1.348 pacijenata, ukazana je 4.215 usluga.

Sistematski pregled: za 335 kandidata

Bolovanje: ukupno na bolovanju je bio 501 pacijent, što čini 3,0 % od ukupnog broja pregledanih aktivnih službenika.

Od ukupnog broja ostvarenih bolovanja 87.2 % su bila bolovanja do 30 dana, 8.9 % su bolovanja Komisije Fonda , dok je 3.7 % bolovanja ostvareno po osnovu trudničkog bolovanja

TERENSKI RAD

- sportske igre, Budva ----- 4 dana
- sanitetsko obezbjeđenje bojevo gadjanje ----- 1 dan
- ustupanje sanitetskog vozila sa vozačem za potrebe službe----- 7 dana
- ustupanje sanitetskog vozila bez vozača za potrebe službe----- 5 dana
- deportacija uz sanitet.pratnju do graničnog prelaza Bostun----- 1 dan
- san. obez. za Dan državnosti - Cetinje----- 1 dan
- sanitetsko obezbjeđenje fudbalske utakmice----- 1 dan
- sanitetsko obezbjeđenje povodom proslave Dana Evrope----- 1dan
- transport pacijenta sanitetskim vozilom na relaciji Danilovgrad -KCCG -----1 dan
- deportacija lica sanitetskim vozilom do graničnog prelaza Šćepan Polje ----- 1 dan
- transport pacijenta sanitetskim vozilom iz KBC Podgorica do stana-----1 dan
- sanitetsko obezbjeđenje štićene ličnosti----- 3 dana
- transport pacijenta sanitetskim vozilom iz Opšte bolnice Nikšić do Podgorice--1 dan
- sanitetsko obezbjeđenje javnog okupljanja----- 1 dana
- ustupanje sanitetskog vozila sa vozačem za potrebe službe----- 3 dana
- ustupanje sanitetskog vozila bez vozača za potrebe službe----- 1 dan
- transport pacijenta sanitetskim vozilom iz KBC do stana-----1 dan
- prevoz sanitetskim vozilom iz KBC do Aerodroma Podgorica----- 1 dan

UKUPNO 35 dana

ODSJEK ZA KADROVSKE POSLOVE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Rješenja o rasporedu.....	955
Rješenja o utvrđivanju prava na zaradu.....	840
Rješenja o utvrđivanju prava na godišnji odmor za 2023. godinu sa izmjenama.....	575
Rješenja o ocjeni rada za 2022. godinu.	873
Rješenja o utvrđivanju prava na dodatak na osnovnu zaradu.	410
Sporazum o prestanku radnog odnosa	11
Rješenje o utvrđivanju prava na advokatske troškove	
Rešenja o prestanku radnog odnosa po sili zakona.....	3
Rešenja o utvrđivanju prava na otpremninu.....	10

Rešenja o utvrđivanju prava na roditeljsko odsustvo.....	5
Rešenja o utvrđivanju prava na odsustvo sa rada bez naknade zarade.....	0
Odsjek za ljudske resurse	
Ugovora o djelu	289
Propratnih akata prema ministru.....	284
Obraćanje za pribavljanje potvrde o obezbijeđenim finansijskim sredstvima.....	289
Prosleđivanje na realizaciju Direkciji za rač.finasij.poslove i Budžet.....	289
Rješenja o pravu na novčanu pomoć	134
Rješenja o pravu naknadu po osnovu naučnog zvanja	89
Nacrti rješenja o pravu na jubilarnu nagradu.....	83
Odgovora o pravu na jubilarnu nagradu.....	326
Rješenja o pravu naknadu po osnovu članstva u radnim tijelima,Komisijama	
Koordinacionim tijelima shodno Odlukama Vlade Crne Gore.....	19
Vršenje uvida u personalne dosjeee o ispunjenosti uslova i prava.....	19
Propratnih akata prema ministru.....	10
Prosleđivanje na realizaciju Direkciji za rač.finasij.poslove i Budžet.....	19
Ugovora o volonterskom radu.....	3
Ugovora o stručnom sposobljavanju.....	1
Sporazuma o raskidu ugovora o djelu.....	29
Sporazuma o raskidu ugovora o dopunskom radu.....	1
Sporazumnih raskida ugovora o volonterskom radu	1
Odobrenja za dodatni rad	13
Povraćaj zahtjeva za dodatni rad uslijed nenađežnosti	25
Sporazuma o raskida ugovora o stručnom sposobljavanju.....	1
Rješenja o odbijanju zahtjeva za vođenje evidencija	1
Pedloga za prestanak mandata v. d	7
Pedloga za određivanje v. d	9
Pedloga za postavljenje	6
Zahtjeva za davanje saglasnosti za popunu radnih mjesta koja nijesu predviđena Kadrovskim planom Vladi Crne Gore	10
Upućivanje dokumentacije Vladi Crne Gore.....	10
Ostvarivanje kontakta sa zainteresovanim službenicima, prikupljanje, čuvanje, prosleđivanje dokumentacije po javnim pozivima na dalju nadležnost, sačinjavanje zapisnika	
Vraćanje podnijete dokumetacije službenicima	
Odluka o pokretanju postupka za popunu radnih mesta putem javnog oglasa.....	51
Priprema Obrazaca za objavu i E1 obrazaca.....	51
Upućivanje prema Upravi za ljudske resurse.....	51
Odluka o pokretanju postupka za popunu radnih mesta putem internog oglasa.....	11
Priprema Obrazaca za objavu	10
Upućivanje prema Upravi za ljudske resurse.....	10
Odluka o pokretanju postupka za zasnivanje radnog odnosa u svojstvu pripravnika-policajac/ka putem javnog oglasa.....	11
Priprema Obrazaca za objavu	11
Nacrti Odluka o izboru kandidata.....	9
Prosleđivanje prema Upravi za ljudske resurse.....	9
Prosleđivanje žalbi i spisa predmeta Komisi za žalbe.....	11
Odgovora na tužbu i prosleđivanje Upravnom sudu.....	1

4.6. ODJELJENJE ZA ZAŠTITU PODATAKA O LIČNOSTII SLOBODAN PRISTUP

U oblasti rada Odieljenja za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, Odjeljenje je u izvještajnom periodu bilo posvećeno izvršavanju poslova iz svoje djelatnosti, kako normativne tako i u izvršavanju zakona.

Najznačajnije aktivnosti Odjeljenja u 2023.godini bile su:

- učestvovanje u izvještavanju iz Akcionog plana za Poglavlje 23 za oblast zaštite ličnih podataka, kao i učestvovanje u realizaciji mjeru iz Poglavlja 24 koja se odnosi na zaštitu ličnih podataka;
- sa ekspertom iz Slovenije usaglasili novi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji će biti upotpunosti usaglašen sa Regulativom EU;

dalje aktivnosti:

- javna rasprava;
- sačinjavanje izvještaja sa Javne rasprave;
- usaglašavanje sa Sekretarijatom za zakonodavstvo;
- slanje Evropskoj Komisiji na mišljenje i usaglašavanje (teksta zakona, izvještaj sa javne rasprave i tabelu usklađenosti);
- pribavljanje mišljenja nadležnih organa;
- u III kvartalu dostaviti Vladi Crne Gore na usvajanje.
- sa ekspertom iz Slovenije počeli usaglašavanje Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje sprovodi Uprava policije, državno tužilaštvo i drugi organi nadležni za sprovođenje istrage , otkrivanja ili gonjenja učinilaca krivičnih djela ili izvršavanje krivičnih sankcija:

dalje aktivnosti:

- formiranje radne grupe, koja će raditi na izradi zakona ;
- javna rasprava;
- sačinjavanje izvještaja sa Javne rasprave;
- usaglašavanje sa Sekretarijatom za zakonodavstvo;
- slanje Evropskoj Komisiji na mišljenje i usaglašavanje (teksta zakona, izvještaj sa javne rasprave i tabelu usklađenosti);
- pribavljanje mišljenja nadležnih organa;
- u III kvartalu dostaviti Vladi Crne Gore na usvajanje.
- Informacija o stanju zaštite ličnih podataka u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije sa predlogom mjeru;
- davanje mišljenja organizacionim jedinicama Ministarstva o primjeni Zakona o zaštiti podaka o ličnosti;
- davanje mišljenja na sporazume koje je MUP zaključio sa organima u Crnoj Gori i inostranstvu;
- praćenje sihronizacije podataka iz izvornih registara radi formiranja Biračkog spiska;
- dostavljanje podataka za Interpolove potjernice;
- blagovremeno rješavanje zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

II Razvojna politika-normativna djelatnost:

Odjeljenje je u 2023.godini u oblasti normativne djelatnosti realizovalo:

- sa ekspertom iz Slovenije usaglasili novi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;

-
- sa ekspertom iz Slovenije počeli usaglašavanje Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje sprovodi Uprava policije, državno tužilaštvo i drugi organi nadležni za sprovođenje istrage , otkrivanja ili gonjenja učinilaca krivičnih djela ili izvršavanje krivičnih sankcija.

Davanje mišljenja na normativna akta dugih organa:

- Davanje pisanih mišljenja na Sporazume i normativna akta Ministarstva

III Izvršavanje zakona i drugih propisa.

Pošto je 2023. godina bila godina u kojoj su se održali lokalni izbori i parlamentari izbori, a shodno novom izbornom zakonodavstvu Ministarstvo unutrašnjih poslova vodi birački spisak, Odjeljenje je davalo mišljenje na dostavljanje podataka iz biračkog spiska, parlamentarnim strankama, podnosiocima potvrđenih izbornih lista i nevladinim organizacijama koje su od strane DIK-a dobile saglasnost da prate raspisane izbore. Pratilo sihronizaciju podataka iz izvornih registara radi formiranja Biračkog spiska

Odjeljenje je sačinilo Informaciju o zaštiti ličnih podataka sa predlogom mjera u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Takođe, Odjeljenje je realizovalo interno vođenje evidencije o podnijetim i riješenim zahtjevima za slobodan pristup informacijama. Redovno je Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama dostavljalo izvještaje o podnijetim i riješenim zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Odjeljenje redovno postupa po zamolnicama organa potpisnika Sporazuma o unapređenju saradnje u oblasti suzbijanja kriminala i realizovalo je 27 zahtjeva od strane INTERPOLA.

IV Odlučivanje u upravnom postupku:

Broj predmeta i način rješavanja zahtjeva za slobodan pristup informacijam u 2023.godini

Broj neriješenih predmeta iz 2022.godine	Broj predmeta po presudama Upravnog suda iz 2022.godine	Broj primljenih predmeta od 01.01.2023.god do 31.12.2023.godine	Ukupan broj predmeta u radu
3	0	1006	1009

Ukupan broj predmeta	Broj riješenih zahtjeva	Usvojeno	Broj upućenih zahtjeva nadležnim organima	Broj odbijenih zahtjeva	Broj obavještenja da se informacija nalazi na sajtu MUP-a	Broj žalbi	Ishod po žalbama	Upravni spor

1009	931	698	7	224	2	226	81 - usvojena 0 - odbijena 27 - postupak obustavljen 118 - neriješena	0
------	-----	-----	---	-----	---	-----	--	---

Ovako veliki broj riješenih zahtjeva realizovan je odgovornim odnosom svih organizacionih jedinica Ministarstva i Uprave policije.

VI ocjena stanja:

Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao resorno ministarstvo zaduženo za predlaganje i praćenje politike u oblasti zaštite ličnih podataka preduzelo je sve neophodne radnje i stvorilo pravne pretpostavke da se zaštita ličnih podataka u Crnoj Gori, obavlja shodno međunarodnim standardima.

4.7. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU POLICIJE

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je, u skladu sa poslovima i ovlašćenjima unutrašnje kontrole policije utvrđenim Zakonom o unutrašnjim poslovima u 2023.godini obavljalo kontrolne, operativne, instruktivne i druge poslove u oblasti unutrašnje kontrole rada policije koji su obuhvatili:

- Kontrole zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja

Službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije su toku 2023.godine izvršili 67 kontrola – provjera zakonitosti postupanja policijskih službenika, na osnovu operativnih i drugih saznanja o mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika.

Nakon sprovedenih postupaka provjera, u 27 slučajeva, (40,30% od ukupnog broja kontrola) izvršene kontrole imale su za rezultat konstatovanje propusta, nepravilnosti ili nezakonitosti u postupanju policijskih službenika.

Na osnovu izvršenih provjera u ovim slučajevima, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je preduzelo slijedeće mjere:

- u 23 slučaja, direktoru Uprave policije na dalji postupak dostavilo izveštaje o izvršenim kontrolama, u cilju pokretanja disciplinskog postupka protiv 50 policijskih službenika, za koje je

utvrđeno postojanje osnovane sumnje da su radnjama i postupanjem počinili teže povrede službene dužnosti.

* I pored toga što su Izveštaji sa spisima sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni v.d. direktora Uprave policije, u 13 slučajeva (od naznačena 23 predmeta) Izveštaji o izvršenim kontrolama, sa spisima predmeta, dostavljeni su na dalji postupak i nadležnim državnim tužilaštvima, zbog postojanja osnova sumnje da su se u radnjama i postupanju 28 policijskih službenika stekla obilježja nekog od krivičnih djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

* Osim navedenog u dva slučaja (od naznačenih 23 slučaja) Izveštaji o izvršenim provjerama, sa spisima predmeta, dostavljeni su i Etičkom odboru Ministarstva na ocjenu etičnosti ponašanja pet policijskih službenika.

■ u dva slučaja Izveštaji o izvršenim provjerama, sa spisima predmeta, dostavljeni su samo Etičkom odboru Ministarstva na ocjenu etičnosti ponašanja pet policijskih službenika.

■ u jednom slučaju, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i prikupljenih dokaza u postupku unutrašnje kontrole u slučaju koruptivnog ponašanja policijske službenice granične policije, ista je lišena slobode i, uz krivičnu prijavu, sprovedena nadležnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju, zbog osnovane sumnje da je počinila krivičnog djelo Primanje mita iz člana 423 KZCG, dok je istovremeno lišen slobode i azerbejdžanski državljanin zbog krivičnog djela iz člana 424 Davanje mita. (KORUPTIVNO PONAŠANJE).

■ u jednom slučaju na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i prikupljenih dokaza u postupku unutrašnje kontrole Izveštaj o izvršenoj kontroli, sa spisima predmeta, dostavljen je na dalji postupak nadležnom državnom tužilaštvu, zbog postojanja osnova sumnje da su se u radnjama i postupanju više NN policijskih službenika stekla obilježja krivičnih djela, za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

■ Kontrole po pritužbama građana

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je u toku 2023. godine, izvršilo kontrole zakonitosti postupanja policijskih službenika na osnovu 50 pritužbi građana na postupanje i ponašanje policijskih službenika.

Nakon sprovedenih postupaka kontrole, od strane službenika ovog Odjeljenja, ocijenjeno je da je 11 pritužbi osnovano (22% od ukupnog broja), dok je za 39 pritužbi (78%) ocijenjeno da su neosnovane, odnosno da u postupku izvršenih provjera nijesu utvrđene činjenice i dokazi koji bi ukazivali na postojanje disciplinske ili druge odgovornosti policijskih službenika.

U slučajevima u kojima je od strane Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije utvrđena osnovanost pritužbi preuzete su sljedeće mjere:

U sedam slučajeva, predloženo je pokretanje disciplinskih postupaka protiv 11 policijskih službenika, zbog osnovane sumnje da su počinili teže povrede službene dužnosti, uslijed čega su Izveštaji sa spisima sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni na dalji postupak direktoru Uprave policije, i to:

U tri slučaja, spisi predmeta, sačinjeni u postupku unutrašnje kontrole, dostavljeni su Etičkom odboru na ocjenu etičnosti postupanja tri policijska službenika u predmetnim slčajevima.

U jednom slučaju, spisi sačinjeni u postupku unutrašnje kontrole dostavljeni su nadležnom državnom tužilaštву, na konačnu ocjenu i odlučivanje o eventualnom postojanju elemenata krivične odgovornosti u radnjama i postupanju dva policijska službenika.

U preostalih 39 slučajeva, u postupcima unutrašnje kontrole nijesu se mogle utvrditi činjenice i dokazi koji bi ukazivali na nezakonito i neprofesionalno postupanje policijskih službenika.

4.8. ODJELJENJE ZA INTEGRISANO UPRAVLJANJE GRANICOM

Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2023. godinu, sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2024. godinu (realizovano Vlada usvojila izvještaj i donijela AP).

Informacija o sprovođenju sporazuma o graničnim prelazima sa susjednim državama, sa Zapisnikom sa XI sjednice Mješovite komisije za praćenje sprovođenja sporazuma između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima za međunarodni i pogranični saobraćaj (realizovano Vlada usvojila Informaciju).

Izvještaj o sprovođenju projekata u cilju realizacije akcionih planova za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicomi Šengenskog akcionog plana u 2023. godini (realizovano).

U saradnji sa nadležnim organima državne uprave pripremljen je: Plan mjera i aktivnosti na pojednostavljenju graničnih procedura za vrijeme ljetne turističke sezone (realizovano).

Pripremljen Predlog zakona o dopunama Zakona o graničnoj kontroli, kojim je propisan pravni osnov i utvrđena visina naknade troškova za izdavanje pogranične propusnice ili dozvole za pogranični saobraćaj u iznosu od 30€. (realizovano Vlada utvrdila Predlog Skupština donijela Zakon).

U cilju implementacije sporazuma o graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju i sporazuma o državnoj granici održani su bilateralni sastanci mješovite komisije crnogorsko-bosanskohercegovačke.

4.9. ODJELJENJE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je nastavilo sa sprovođenjem intenzivnih aktivnosti na polju regionalne i međunarodne saradnje u cilju unaprjeđenja ukupnih napora u borbi protiv ovog fenomena koji ne poznae granice i pogađa sve zemlje.

Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima je aktivan član mreže Nacionalnih koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima zemalja Jugoistočne Evrope, i uzimala je učešće na zajedničkim sastancima Mreže nacionalnih koordinatora u JIE (NATC SEE) i Mreže nacionalnih izvjestilaca EU-a ili ekvivalentnih mehanizama (NREM). Sastanci su bili prilika da se pruži pregled napora koje zemlje članice ulažu u borbi protiv trgovine ljudima, kao i da se istakne važnost saradnje u tom pogledu sa zemljama JIE i ulaganje zajedničkih napora.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore bilo je domaćin Regionalne konferencije "Migratori izazovi na Zapadnobalkanskoj ruti", koja je organizovana u okviru crnogorskog

predsjedavanja Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP) i Evropske mreže za migracije (EMN). Konferencija je održana 6. juna 2023. godine u Podgorici, a otvorena je panelom koji je bio posvećen "Jačanju prekogranične saradnje u odgovoru na krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima, sa posebnim akcentom na razgovor o najboljim praksama u sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudskim bićima". Panel je vodila načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima, a na istom učešće su uzeli predstavnici Evropske komisije, Europol, UNODC-a i crnogorske Uprave policije.

Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovala je u radu Trećeg Sarajevskog dijaloga o migracijama - "Unapređenje deklaracije iz Skoplja o održivom upravljanju migracijama na Zapadnom Balkanu" Konferencija je održana 7-8. juna 2023. godine na Jahorini u organizaciji Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine i Švedskog predsjedavanja Savjetom EU uz pomoć IOM-a;

Načelnica Odjeljenja učesvtovala je u radu regionalne radionice u organizaciji Misije OEBS-a u Crnoj Gori na temu intervjuisanja žrtva trgovine ljudima i seksualne eksploracije, a koje je održna 9. oktobra 2023. godine. Ovaj regionalni skup održan je u Budvi, a okupio je oko 40 delegata – tužilaca, sudija, policajaca, psihologa, socijalnih radnika i predstavnika nevladinih organizacija iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova, Sjeverne Makedonije, Rumunije i Slovenije;

Takođe, Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima učestvovalo je u realizaciji važnih regionalnih projekata:

- "Prevencija i borba protiv trgovine ljudima u zemljama Zapadnog Balkana-PACT", koji se sprovodila od strane MARRI-a uz podršku njemačke organizacije GIZ čija je implementacija finalizovana u junu 2023. godine.

- „Zajedničko djelovanje na Zapadnom Balkanu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima“ (WBAST), projektu Međunarodne organizacije za migracije IOM, u okviru kojeg je pokrenuta inicijativa za izradu elektronske baze podataka za praćenje slučajeva trgovine ljudima.

- „UN. Sprječavanje nekažnjivosti trgovaca ljudima i podrška pravdi za žrtve trgovine ljudima u Jugoistočnoj Evropi“, koji je realizuje kancelarija UNODC-ja uz podršku Kancelarije za praćenje i borbu protiv trgovine ljudima u Stejt departmentu Sjedinjenih Američkih Država.

- „Podrška EU pri jačanju borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“ (EU4FAST) koji zajednički sufinansiraju EU, njemačko Ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ), Ministarstvo unutrašnjih poslova Italije (IT Mol), kao i Ministarstvo inostarnih poslova Holandije (NL MFA). Projekat EU4FAST se implementira od strane GIZ, CIVIPOL, IT Mol, NL MFA, i zvanično je pokrenut 1. novembra 2023. godine. Cilj projekta je unapređenje uslova za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu. Trajanje ove akcije je predviđeno od 01. juna 2023. do 31. maja 2027 .godine.

- Saradnja sa međunarodnim organizacijama

Predstavnici MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzeli su učešće u radu sastanaka i konferencijsa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena :

-Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima bila je članica delegacije koju su činili predstavnici/e sve tri grane vlasti na čelu sa Ministrom za ljudska i manjinska prava, na predstavljanju Nacionalnog izvješta o stanju ljudskih prava u okviru četvrtog opštег periodičnog

pregleda UPR, na skupu koji je održan u Palati nacija u Ženevi, 9. maja 2023. godine, na kojem je predstavljen ostvareni napredak, izazovi i obaveze Crne Gore u oblasti jačanja sistema zaštite i poštovanja ljudskih prava i sloboda.

-Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima je na poziv Kancelarije Specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima OEBS-a, uzela učešće na 23. Konferenciji Alijanse za borbu protiv trgovine ljudima, koja je održana u Beču, 18-19. aprila 2023. godine.

-Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće online putem Regionalnoj konferenciji: „Unaprjeđenje odgovora na trgovinu ljudima radi seksualne eksploracije, posebno žena i djevojaka, kroz bavljenje potražnjom u jugoistočnoj Evropi”, u organizaciji UN Kancelarije za borbu protiv droga i kriminala (UNODC) i Ureda za ljudska prava Hrvatske, 27-28. aprila 2023. godine.

-Predstavnice MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima uzele su učešće na regionalnom skupu pod nazivom “Dubinska analiza ljudskih prava: Preduzimanje mjera protiv trgovine ljudima i radne eksploracije u lancima snabdijevanja” u Skoplju 11. maja 2023. godine, koju je organizovala Kancelarija Specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima OEBS-a i Misija OEBS-a u Skoplju u saradnji sa Nacionalnom komisijom za borbu protiv trgovine ljudima Sjeverne Makedonije.

-Predstavnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće online putem na Sastanku nacionalnih koordinatora i izvršitelaca za borbu protiv trgovine ljudima ili ekvivalentnih mehanizama, koji su zajedno organizovali Savjet Evrope i Kancelarija specijalnog predstavnika i koordinatora OEBS-a za borbu protiv trgovine ljudima u kombinovanom formatu u sjedištu Savjeta Evrope u Strazburu, Francuska, 6-7. juna 2023. godine

- u organizaciji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i UN Kancelarije za borbu protiv droga i kriminala (UNODC) održan je Regionalni sastanak ekspertske grupe na temu „Bavljenje trgovinom ljudima koja je omogućena sajber i tehnološkim putem u svrhu seksualne eksploracije, uključujući djecom u Jugoistočnoj Evropi”, u organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, UN Kancelarije za borbu protiv droga i kriminala (UNODC) 21-22. juna 2023. godine.

- Predstavnice MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima uzele su učešće na regionalnom Okruglom stolu na temu “Jačanje uloge privatnog sektora i finansijskih institucija u otkrivanju i prevenciji trgovine ljudima”, održanom u Sarajevu 7-8. septembra 2023. godine, koji je organizovala Kancelarija Specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima OEBS-a i Savjet Evrope.

- Načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće na Regionalnom okruglom stolu „Jačanje odgovora pravosuđa na trgovinu ljudima i krijumčarenje migranata u kontekstu mješovitih migracija”, u Sarajevu, koji je organizovan od strane Međunarodne organizacije za migracije (IOM) 16-17. novembra 2023. godine.

- Predstavnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće na sastanku Regionalne ekspertske grupe o bavljenju problema trgovine djecom u Jugoistočnoj Evropi, koji je organizovala Kancelarija UN za borbu protiv droge i kriminala - UNODC u saradnji sa Nacionalnom

komisijom za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalnih migracija Sjeverne Makedonije i Ministarstvom Evrope i inostranih poslova Francuske, u Skoplju, 5-6. decembra 2023. godine.

- **Izvršavanje zakona i drugih propisa**

Sprovođenje utvrđenih i opredijeljenih programa saradnje sa međunarodnim i regionalnim organizacijama, institucijama i drugima

- U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Međunarodne organizacije za migracije IOM, u junu mjesecu 2023. godine je izrađen informativni flajer vezano za informisanje relevantnih službenika na terenu o procesu formalne identifikacije u Crnoj Gori, shodno Nacionalnom planu za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Flajer sadrži pregled koraka u proceduri upućivanja (potencijalnih) žrtava trgovine ljudima, kao i kontakte članova ispred Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima.

- U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Međunarodne organizacije za migracije IOM realizovana je kampanja povodom obilježavanja 30. JULA – SVJETSKOG DANA BORBE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA pod nazivom „Prepoznaj i prijavi trgovinu ljudima“. Kampanja je realizovana u periodu od 27. jula do 1. avgusta 2023. godine u cilju skretanja pažnje javnosti - građana, putnika, turista koji borave u Crnoj Gori o ovom fenomenu, a istom je bilo obuhvaćeno 15 lokalnih samouprava - Podgorica, Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Cetinje, Nikšić, Berane, Rožaje, Žabljak, Pljevlja, Kolašin i Bijelo Polje. U navedenim gradovima postavljeni su štandovi putem kojih su predstavnici MUP/Odjeljenja u saradnji sa lokalnim predstavnicima Međunarodne organizacije za migracije, Crvenog krsta Crne Gore i nevladinim organizacijama Crnogorski ženski lobi, SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja – Nikšić i Centar za bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore “Defendologija” pružali informacije i uručivali informativni materijal (flajere i liflete) o ovoj negativnoj društvenoj pojavi, kao i informisali o službama za pomoć i podršku. Cilj ove kampanje bio je povećanje opšte informisanosti o najzastupljenijim vidovima trgovine ljudima, indikatorima koji mogu pomoći u prepoznavanju trgovine ljudima, kao i institucijama kojima građani mogu prijaviti svoju sumnju na trgovinu ljudima.

- **U oblasti borbe protiv trgovine ljudima**

Na strateškom nivou za praćenje sprovođenja nacionalne politike borbe protiv trgovine ljudima zaduženo je Koordinaciono tijelo za praćenje sprovođenja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine. Koordinaciono tijelo je pripremilo, a Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 13.04.2023. g. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019-2024. za 2022. godinu, kao i Predlog Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024. za 2023. godinu.

Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024., za 2022. godinu pratila se realizacija 65 aktivnosti. Od ukupnog broja aktivnosti je realizovano 36 (55%), 15 aktivnosti je djelimično realizovano (23%), dok je nerealizovanih aktivnosti ukupno 14 (22%). Riječ je o aktivnostima u strateškim oblastima: Prevencija trgovine ljudima (6), Zaštita žrtava trgovine ljudima (1), Odgovor krivičnog pravosuđa/ krivično gonjenje (1) i Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja (6).

S druge strane, prilikom izrade Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu posebna pažnja je bila posvećena preporukama iz relevantnih međunarodnih izvještaja, kao što su preporuke iz III Izvještaja (GRETA) o implementaciji Konvencije

SE za borbu protiv trgovine ljudima pod nazivom „Pristup pravdi i efikasnim ljevkovima za žrtve trgovine ljudima” kao i izvještaja State departmента o trgovini ljudima i najnovija Strategija za borbu protiv trgovine ljudima EU, te je s tim u vezi definisan niz aktivnosti čija implementacija će doprinijeti unaređenju stanja u predmetnoj oblasti.

Na operativnom nivou prateći najbolju međunarodnu praksu, a u želji da se unaprijedi sistem identifikacije žrtava trgovine ljudima, pri Ministarsvu unutrašnjih poslova funkcioniše Tim za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2023. godine kroz postupak formalne identifikacije Tim je donio odluku za 18 lica da se radi o žrtvama trgovine ljudima. U strukturi identifikovanih žrtva bilo je 13 maloljetnih (8 ženskog, 5 muškog pola) i 5 punoljetnih lica (ženskog pola). Kao oblici eksploatacije kojima su ova lica bila izložena Tim je donio odluku da su: 4 lica ženskog pola žrtve trgovine ljudima u cilju seksualne eksploatacije (2 punoljetna, od kojih jedno i kao žrtva trgovine ljudima u cilju upotrebe u pornografske svrhe, 2 maloljetna, od kojih jedna i kao žrtva trgovine ljudima u cilju prinude na vršenje krivičnih djela); 3 lica ženskog pola žrtve trgovine ljudima u cilju upotrebe u pornografske svrhe (sva lica punoljetna); 4 lica ženskog pola žrtve trgovine ljudima u cilju sklapanja nedozvoljenog braka (maloljetna lica od kojih jedno i kao žrtva prisilnog prosjačenja); 6 lica – žrtve trgovine ljudima u cilju prisilnog prosjačenja (sva lica maloljetna, 4 muškog i 2 ženskog pola) i 1 lice muškog pola kao žrtva trgovine ljudima u cilju vršenja kriminalne djelatnosti (maloljetno lice).

Žrtve koje su identifikovane u Crnoj Gori su su u najvećem broju crnogorske državljanke/ni (11 lica), zatim lica sa državljanstvom Ukrajine (3 lica), Izraela (1 lice) i Srbije (1 lice), Albanije (1 lica) i Kosova (1).

Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u skladu sa obavezama koje proističu iz strateških dokumenata tokom izvještajnog perioda u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama sprovelo aktivnosti koje su imale za cilj jačanje kapaciteta nadležnih organa vezano za borbu protiv trgovine ljudima:

- Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima uz podršku Međunarodne organizacije za migracije IOM je u periodu 17-18. januar; 21-22. februar, 12-13. april 2023. godine organizovalo obuke na temu „Identifikacija i upućivanje žrtava trgovine ljudima- primjena Nacionalnog plana za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima”, za predstavnike Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije, Ministarstva rada i socijalnog staranja/Centara za socijalni rad, Javnih ustanova za pružanje smještaja u skloništu/prihvatalištu, NVO, ukupno njih 52. Pomenuta obuka imala je za cilj jačanje nacionalnih kapaciteta ka održivoj reintegraciji, integraciji i zaštiti ranjivih grupa u Crnoj Gori, uz poseban fokus na djecu.

- Dana 3. maja 2023.godine MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i Upravom za ljudske resurse, a shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu organizovalo je obuku na temu „Uloga i mogućnost djelovanja Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko konzularnih predstavništva u borbi protiv trgovine ljudima“ za 10 predstavnika Ministarstva vanjskih poslova.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima i Ministarstvo zdravlja su uz podršku Njemačke organizacije za međunarodnu saradnju GIZ organizovali u Budvi 17-18. maja 2023.g. obuku na temu „Prezentacija zdravstvenih indikatora i regionalnih standardnih operativnih procedura za identifikaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima“. Navedenoj obuci

prisustvovalo je 18 zdravstvenih radnika sa više nivoa zdravstvene zaštite iz više crnogorskih opština.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori organizovalo tri obuke na temu „Primjena smjernica za obavljanje razgovora sa osobama za koje postoji sumnja da su žrtve trgovine ljudima sa ponuđenim setom pitanja“ (24-25. aprila 2023., 25-26. maja 2023. i 18-19. septembra 2023. godine). Obuke su održane u Budvi, Baru i Bijelom Polju, i istima su prisustvovali policijski službenici iz Sektora za borbu protiv kriminala i Sektora granične policije, kao i predstavnici Centara za socijalni rad iz južnog, centralnog i sjevernog regiona, kao i predstavnici NVO (ukupno 58 predstavika i to 9 ispred Ministarstva unutrašnjih poslova, 27 ispred Uprave policije, 20 ispred Centara za socijalni rad, 2 ispred NVO).

- MUP/ Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa timom Projekta „THB Balkans“ i Interpolom, dana 14. juna 2023. godine, organizovalo je jednodnevnu Nacionalnu obuku na temu “Borba protiv trgovine ljudima“ koja je imala je za cilj da, između ostalog, predstavi načine razmjene informacija sa širom policijskom zajednicom posredstvom Interpol-a i istakne njen značaj kada je u pitanju borba protiv trgovine ljudima. Obuka je prvenstveno bila namijenjena polaznicima XV generacije i diplomcima Policijske akademije koji su prvi put zasnovali radni odnos u Upravi policije/Ministarstvu unutrašnjih poslova, ali i polaicjcima i inspektorima koji mogu biti u bliskom kontaktu sa slučajevima trgovine ljudima. Obuci je prisustvovalo ukupno 17 učesnika.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Međunarodnom organizacijom za migracije, u periodu od 3-5. jula 2023. godine, organizovala je dvije jednodnevne obuke na temu „Upotreba visoke tehnologije za izvršenje, istragu i krivično gonjenje trgovine ljudima“, kojima su prisustvovali predstavnici MUP/Uprave policije, MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima, predstavnici tužilaštva kao i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja i Centara za socijalni rad, ukupno njih 24: 3 predstavnika Višeg državnog tužilaštva, 2 predstavnika Osnovnog državnog tužilaštva, 9 predstavnika Uprave policije, 7 predstavnika Centara za socijalni rad, 2 predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova i 1 predstavnik Osnovnog suda. Cilj predmetne obuke je bio jačanje kapaciteta i osposobljavanje učesnika za efikasan odgovor na trgovinu ljudima u slučajevima upotrebe visoke tehnologije.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u okviru projekta EU4FAST, uz podršku međunarodne organizacije GIZ, organizovalo je tri Okrugla stola u lokalnim samoupravama, na temu: "Osnaživanje međuinsticucionalne saradnje nadležnih institucija na lokalnom nivou sa ciljem suzbijanja pojave djece uključene u život i/ili rad na ulici" - jačanje stučnih kapaciteta nadležnih subjekata u odnosu na postupanje sa djecom uključenom u život i/ ili rad na ulici u Crnoj Gori" (u Bijelom Polju 30. oktobra 2023. godine, Baru 01. novembra 2023. godine i Podgorici 03. novembra 2023.g.), za lokalne predstavnike policije, tužilaštva, suda, centara za socijalni rad, domova zdravlja i škola. Od tog broja, Okruglim stolovima je prisustvovalo 8 službenika Uprave policije, 8 službenika CZSR, 11 predstavnika ispred obrazovnih institucija, 2 predstavnika Sudova za prekršaje, 4 predstavnika Osnovnih sudova, 1 predstavnik Višeg državnog tužilaštva, 2 predstavnika Osnovnog državnog tužilaštva, 6 predstavnika ispred domova zdravlja, 3 predstavnika Viših sudova. Ova aktivnost realizovana je sa ciljem jačanja sprovođenja Protokola o postupanju organa, ustanova i organizacija sa djecom uključenom u život i rad na ulici za čiju je koordinaciju zaduženo Ministarstvo unutrašnjih poslova.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u sradnji sa Centrom za prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, organizovalo je dana 23. novembra 2023. godine, a shodno

Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, obuku u Prihvatnom centru Spuž za 11 korisnika iz više zemalja porijekla, na temu borbe protiv trgovine ljudima.

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima organizovalo je obuku na temu : „Borba protiv trgovine ljudima - upoznavanje sa indikatorima za prepoznavanje slučajeva radne eksplatacije”, dana 11. decembra 2023. godine, shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu. Obuci je prisustvovalo ukupno 12 predstavnika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave za inspekcijske poslove, agencija za zapošljavanje i agencija za privremeno ustupanje zaposlenih.

- Ministarstvo kulture i medija i MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima dana 15. decembra 2023. godine, a shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu, održali su obuku za predstavnike medija o medijskom izvještavanju o slučajevima trgovine ljudima. Istoj je prisustvovalo ukupno 16 predstavnika medija.

- U organizaciji Uprave za ljudske resurse i Ministarstva unutrašnjih poslova dana 15. decembra 2023. godine, a shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu, organizovana je obuka zdravstvenih radnika na temu “Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima”, za 13 učesnika.

- U organizaciji Uprave za ljudske resurse i Ministarstva unutrašnjih poslova, a shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu, organizovane su dvije multisektorske obuke o mogućnostima prepoznavanja i upućivanja žrtava trgovine ljudima (11. decembra 2023. i 18. decembra 2023. godine) , za ukupno 19 predstavnika MUP/UP, škola, centara za socijalni rad, Uprave prihoda i carina.

-Dana 26. decembra 2023. godine, shodno Akcionom planu za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2023. godinu, u organizaciji Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima održana je obuka na temu Borba protiv trgovine ljudima u putovanjima i turizmu za predstavnike/ce kompanija iz sektora turizma. Obuku je pohađalo 30 učesnika - predstavnici hotela, turističkih agencija, Privredne komora Crne Gore i Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

Takođe, službenici Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima, uzeli su učešće na sljedećim obukama:

-20-21. mart 2023. Samostalna savjetnica II u Odjeljenju za borbu protiv trgovine ljudima u MUP-u, učestvovala je na „Multisektorskoj obuci o razlikama između krijumčarenja migranata i trgovine ljudima zasnovanoj na realnom scenariju- studija slučaja“ koja je održana u Sarajevu, Bosna i Hercegovina

- 5-16. juna, 2023. godine, na poziv Škole za javnu administraciju Univerziteta u Geteborgu u Švedskoj u saradnji sa Fondacijom za integraciju Estonije, predstavnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima boravila je u Taljinu, sa ciljem učešća na Tematskom modulu obuke Švedske akademije za mlade profesionalce - „Migracije i integracije: Izazovi i dobre prakse u razvoju inkluzivnih društava“. Predmetna obuka organizovana je sa ciljem podrške javnim službenicima, kreatorima politike i civilnom društvu u razvijanju sveobuhvatnijeg razumijevanja različitih političkih, društvenih i administrativnih izazova povezanih sa migracijom i integracijom.

-28-30. juna 2023. godine, predstavnice Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzele su učešće na nacionalnoj multidisciplinarnoj tematskoj radionici: Krivičnopravni odgovor Crne Gore protiv sklapanja nedozvoljenih brakova i eksplatacije djece u cilju prosjačenja, koju je organizovala

UN Kancelarija za borbu protiv droge i kriminala UNODC u Bijeloj. Ista je podrazumijevala učešće predstavnika sudova, državnog tužilaštva, policije i sektora zaštite.

-4-29. septembra 2023. godine, predstavnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima prošla je onlajn kurs Interpolove Virtuelne akademije na temu Borba protiv trgovine ljudima.

- 12-14. decembra 2023. godine, načelnica Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće na obuci pod nazivom Finansijske istrage i naknada štete žrtvama u okviru krivičnog postupka zbog krivičnog djela trgovine ljudima u organizaciji UN Kancelarije za borbu protiv droga i kriminala (UNODC).

Takođe, tokom 2023. godine, nastavljeno je sa praćenjem broja poziva ka nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima. Naime, na predmetnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima 11 6666 tokom 2023. godine evidentirano je ukupno 2,433 poziva, od toga 913 informativnih poziva, 620 prekinutih poziva, i 896 ostalih poziva (porodično nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom-koji su u tom slučaju prosljeđivani nadležnim institucijama). Takođe, putem SOS telefona bila su ostvarena 4 poziva u kojima su se provjeravale okolnosti povodom potencijalnih situacija trgovine ljudima.

Povećana je vidljivost SOS linije za žrtve trgovine ljudima sa brojem 11 6666 prvenstveno kroz sprovođenje kampanje u julu mjesecu 2023. godine u saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Misije IOM-a u Crnoj Gori, povodom obilježavanja 30. jula – Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima pod nazivom „Prepoznaj i prijavi trgovinu ljudima“. Kampanja je realizovana u periodu od 27. jula do 1. avgusta 2023. godine u cilju skretanja pažnje javnosti - građana, putnika, turista koji borave u Crnoj Gori o ovom fenomenu, a istom je bilo obuhvaćeno 15 lokalnih samouprava. Tokom kampanje uručivani su informativni flajeri koji su između ostalog sadržali informaciju o ovoj SOS liniji, a takođe su upriličena gostovanja na TV i radio stanicama sa nacionalnom frekvencijom, i emitovan je TV spot kojim se promoviše pomenuta SOS linija, koji je urađen uz podršku Ambasade SAD-a u Podgorici.

Tokom ovog perioda Odjeljenje je nastavilo sa jačanjem saradnje sa partnerima iz civilnog društva. S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova je formiralo Komisiju za raspodjelu sredstava za projekte/programe nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava za 2023. godinu, koja je 26. jula 2023.g. raspisala Javni konkurs pod nazivom „Udruženi protiv trgovine ljudima“ u iznosu od 40 000 eura. Dana 11. decembra 2023. godine navedena Komisija je donijela Odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava za 2023. godinu, kojom su podržani projekti 5 NVO.

4.10. ODJELJENJE ZA ANTIKORUPCIJU

Odjeljenje za antikorupciju – u oblasti kontrole rada, sagledavanja i analize stanja i funkcionisanja organizacionih jedinica Ministarstva, a posebno organizacionih jedinica i službenika koji vrše poslove javnih nabavki i nadzora nad sprovođenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država; kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika i sa njima povezanih lica; kontrolu tačnosti podataka prijavljenih u imovinskom kartonu policijskih službenika, kao i kontrolu promjene imovnog stanja policijskih službenika i sa njima povezanih lica, Odjeljenje za antikorupciju je, u skladu sa poslovima i ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o

unutrašnjim poslovima i shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova u 2022. godini, objavljalo kontrolne, operativne, instruktivne i druge poslove koji su obuhvatili:

- Kontrolu rada, sagledavanje i analizu stanja i funkcionisanja organizacionih jedinica Ministarstva, a posebno organizacionih jedinica i službenika koji vrše poslove javnih nabavki i nadzora nad sprovodenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbeđuje država; kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika i sa njima povezanih lica; kontrolu tačnosti podataka prijavljenih u imovinskom kartonu policijskih službenika, kao i kontrolu promjene imovnog stanja policijskih službenika i sa njima povezanih lica;
- Unapređenje procedura, metodologija i rada organizacionih jedinica i službenika Ministarstva; učešće u izradi normativnih akata, inicijativa i drugih stručnih materijala od značaja za rad Ministarstva;
- Preduzimanje preventivnih, operativnih i drugih mjera i radnji u skladu sa zakonom na otkrivanju i suzbijanju krivičnih djela sa elementima korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja službenika Ministarstva koji vrše poslove koji su predmet kontrole - izvršenih na radu ili u vezi sa radom;
- Prevenciju korupcije;
- Unapređenje plana integriteta Ministarstva; kontrolu implementacije plana integriteta;
- Praćenje primjene mjera, efikasnosti i ostvarenih rezultata; organizovanje relevantnih obuka u cilju jačanja integriteta zaposlenih u Ministarstvu; sprovođenje postupaka provjere po pritužbama službenika Ministarstva;
- Pravnih i fizičkih lica koje su podnijete odjeljenju ili Ministarstvu na rad službenika Ministarstva koji vrše poslove koji su predmet kontrole;
- Vršenje provjera i prikupljanje podataka i dokaza potrebnih za pokretanje krivičnog, disciplinskog ili prekršajnog postupka protiv službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole;
- Saradnju sa organizacionim jedinicama Ministarstva, državnim tužilaštvom radi provjere i dobijanja podataka u vezi sa osumnjičenim, odnosno okrivljenim službenikom koji vrši poslove koji su predmet kontrole, u svim fazama krivičnog postupka; vođenje propisanih evidencija, analiza i izvještaja o radu organizacionih jedinica Ministarstva; pripremu i izradu izvještaja, analitičko-informativnih i drugih materijala;
- Obavljanje i drugih kontrola od značaja za efikasan i zakonit rad Ministarstva kao i drugih poslova iz djelokruga Odjeljenja koji su propisani zakonom.

Analiza stanja i aktivnosti Odjeljenja za antikorupciju

Stupanjem na snagu Zakona o unutrašnjim poslovima (Službeni list CG broj 070/21 od 25.06.2021. godine), članom 183, stvorene su zakonske prepostavke za formiranje posebne organizacione jedinice Ministarstva, za poslove kontrole rada u Ministarstvu. Donošenjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, od dana 08.08.2022. godine, formirano je Odjeljenje za antikorupciju. Prva rasporedna rješenja službenici Odjeljenja su dobili 05.10.2022. godine, a Odjeljenje je faktički počelo sa radom dana 17.10.2022.

godine, kada je od Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte ustupljenja na korišćenje kancelarija u Podgorici u zgradu Ministarstva kao jedini radni prostor.

Analize stanja i aktivnosti iz nadležnosti Odjeljenja za antikorupciju

- U saradnji sa Sektorom za borbu protiv kriminala (OKOP-om) izvršena je analiza krivičnih djela sa elementima korupcije u zadnjih 5 godina, sa aspekta povezanosti službenika MUP-a i UP sa istim. Službenici Odjeljenja u kontinuitetu prikupljaju, obrađuju i analiziraju informacije dobijene operativnim radom na terenu, vrše selekciju po stvarnoj i mjesnoj nadležnosti, proslijeđuju iste i planiraju aktivnosti shodno zakonom propisanim ovlašćenjima. U kontinuitetu se održavaju sastanci, planiraju i realizuju aktivnosti sa drugim organizacionim jedinicama MUP-a i UP.

-Shodno članu 185 stav 2 tačka 1 službenici Odjeljenja su ostvari uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka koje u skladu sa svojim nadležnostima pribavlja, sačinjava ili izdaje Ministarstvo, u 3 slučaja.

-Shodno članu 185 stav 2 tačka 2 službenici Odjeljenja oduzeli su privremeno dokumentaciju, predmete i druge stvari nastale u radu ili u vezi sa poslovima koji su predmet kontrole, koje su neophodne radi utvrđivanja činjeničnog stanja, u jednom slučaju.

-Shodno članu 185 stav 2 tačka 3 službenici Odjeljenja su uzeli 10 izjava od službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole i drugih lica u 4 predmeta.

-Shodno članu 185 stav 2 tačka 4 službenici Odjeljenja su podnijeli 29 zahtjeva službenicima koji vrše poslove, koji su predmet kontrole da najkasnije u roku od 5 dana dostave izvještaje, druge podatke i informacije iz njihove nadležnosti koji su potrebni za vršenje kontrole rada u Ministarstvu, u 12 predmeta.

- Shodno članu 185 stav 2 tačka 5 i 6 službenici Odjeljenja su u 2 slučaja ukazali na utvrđene nepravilnosti, odredi rok za njihovo otklanjanje i naredili preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji u roku koji su odredili.

- Shodno članu 185 stav 2 tačka 7 službenici Odjeljenja su inicirali pokretanje krivičnog postupka u 1 slučaju, disciplinskog postupka u 1 slučaju, dok iniciranja prekršajnog postupka protiv službenika koji vrše poslove koji su predmet kontrole nije bilo.

- Shodno članu 185 stav 2 tačka 8 službenici Odjeljenja su se obratili nadležnom tužilaštvu radi dobijanja podataka u vezi sa osumnjičenim, odnosno okriviljenim službenikom koji vrši poslove koji su predmet kontrole, u 1 slučaju.

-Shodno članu 186 Zakona o unutrašnjim poslovima službenici Odjeljenja su postupali samoinicijativno u 5 predmeta, na osnovu prikupljenih obavještenja i drugih saznanja u 2 predmeta i na osnovu predloga, pritužbi i predstavki pravnih i fizičkih lica, kao i službenika Ministarstva, u 11 predmeta (od kojih je 1 predmet po anonimnoj prijavi).

-Shodno članu 188 Zakona o unutrašnjim poslovima službenici Odjeljenja nisu u mogućnosti vršiti kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima, usled nedonošenja Pravilnika o kontroli imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika iz člana 188 stav 3, kao i zbog nepodnošenja izvještaja iz člana 169 stav 2 i stav 3. Zakona o unutrašnjim poslovima.

U odnosu na kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika, njihovih bračnih i vanbračnih supružnika i djece, kao i lica povezanih sa njima službenici Odjeljena, shodno policijskim ovlašćenjima, operativnim radom na terenu, permanentno prikupljaju podatke i

informacije koje bi koristili nakon donošenja pomenutog Pravilnika, sve u cilju efikasnije primjene ovlašćenja iz člana 188.

- Kontrolu rada, sagledavanje i analizu stanja i funkcionisanja organizacionih jedinica Ministarstva, a posebno organizacionih jedinica i službenika koji vrše poslove javnih nabavki i nadzora nad sprovodenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbeđuje država; kontrolu imovine, prihoda i životnog stila policijskih službenika i sa njima povezanih lica; kontrolu tačnosti podataka prijavljenih u imovinskom kartonu policijskih službenika, kao i kontrolu promjene imovnog stanja policijskih službenika i sa njima povezanih lica;

¶ Predmet "XXXXXX" (označen stepenom tajnosti), formiran na osnovu prijave političke koalicije, na sumnju da je vršena zloupotreba službenog položaja službenika organizacione jedinice MUP-a. Upućena je inicijativa Direktoratu za upravne poslove, državljanstva i strance, za pokretanje disciplinskog postupka protiv službenika Filijale Šavnik. U vezi istog urađen je i dostavljen Izvještaj Ministru 44-074/23-53610 od dana 28.06.2023. godine. Predmet u radu.

¶ Predmet "XXXXXXX XXXXXXX X XXXXXX XXXXXX" (označen stepenom tajnosti), formiran na osnovu inicijative ASK-a u kojoj navode da postoji indicija o pravnom osnovu sticanje imovine službenika MUP-a, koja ne korespondira sa njegovim primanjima. U vezi navedenog upoznata je DT iz ODT Bijelo Polje, po čijoj instrukciji su PS OB Bijelo Polje već preduzimali mjere i radnje, nakon čega se DT izjasnio da nema elemenata KD. Predmet je završen.

¶ Predmet "XXXXXXXX XXXXXX XXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXX" (označen stepenom tajnosti), formiran od strane Odjeljenja za antikorupciju zbog osnova sumlje da su policijski službenici zloupotrijebili službeni položaj, na način što su objavljivali službene dokumentacije MUP-a nezakonito. Od strane nadležne organizacione jedinice RCGP „Centar“ protiv PS XXXXX XXXXXXX je pokrenut disciplinski postupak. Predmet je završen.

¶ Predmet "XXXXXX XXXXXXX XX XXXXXXXX XXXX" (označen stepenom tajnosti), formiran od strane Odjeljenja za antikorupciju zbog osnova sumnje da su NN lica omogućila policijskim službenicima naknadu za odvojeni život, a isti nisu imali osnov za sticanja navedenog prava. Takođe, radi se na utvrđivanju broja policijskih službenika koji su zloupotrijebili pravo na naknadu za odvojeni život od porodice. U vezi istog Ministru UP je dostavljena Informacija sa predlogom mera, broj informacije 44 „I“ – 3320 od dana 06.06.2023. godine. Predmet je u radu u saradnji sa ODT Podgorica.

¶ Predmet "XXXX XXXXXXXX X XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXX-X" (označen stepenom tajnosti), formiran je po osnovu prijave od strane načelnika organizacione jedinice MUP-a, na osnovu indicije da u organizacionoj jedinici kojom rukovodi, postoji indicija da je vršena korupcija, jer je pronađen novac. Nakon preduzetih radnji i mera od strane službenika Odjeljenja za antikorupciju, sa svim spisima predmeta upoznat je DT iz ODT Podgorica koji se izjasnio da nema elemenata KD. Predmet je završen.

¶ Predmet "XXXX XXXX" (označen stepenom tajnosti), formiran je od strane Odjeljenja za antikorupciju zbog osnova sumnje da se imenovani policijski službenik nalazi u sukobu interesa zbog obavljanja dopunske djelatnosti suprotno važećim zakonima i propisima. Predmet je u radu.

¶ Predmet "XXXXXX XXXXXXXX" formiran od strane Odjeljenja za unutrašnju kontrolu na osnovu anonimne prijave upućene kabinetu Ministra, službenici Odjeljenja za antikorupciju, po

ovom predmetu vrše provjere u dijelu koji se odnosi na imovinu imenovanog policijskog službenika.Predmet je u radu.

¶ Predmet "XXXXXXXX XXX XXXXXXXX XX XXXXXXXX XXXXXX XXXXXX" u vezi zloupotreba koje vrše policijski službenici Sektora policije opšte nadležnosti, vezano za kontrolu rada stanica za tehničku registraciju vozila.Nakon sprovedenih planskih operativnih aktivnosti i drugih provjera, u saradnji sa Odjeljenjem za unutrašnju kontrolu policije utvrđeno je da su navodi operativne informacije netačni, te ne postoji osnov za pokretanje bilo kakvog daljeg postupka.Predmet je završen.

¶ Predmet „XXXXX XXX“ u vezi postupka javne nabavke broj #43944, nabavka usluga zakupa kapaciteta sistema i prenosa za uspostavljanje primarnih komunikacionih linkova ka udaljenim tačkama IT sistema MUP-a.Predmet je u radu.

¶ Službenici Odjeljenja preduzimaju operativne mjere i radnje iz svoje nadležnosti i u saradnji sa ASK-om i organizacionim jedinicama Ministarstva i Uprave policije, formirali su predmet u odnosu na PS XXXXXXXXX XXXXXX X XXXX XXXXXXXXX, (označen stepenom tajnosti) a koji se odnosi na imovinu, prihode i životne stilove navedenih policijskih službenika. Predmet u radu.

¶ Službenici Odjeljenja preduzimaju operativne mjere i radnje iz svoje nadležnosti u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama MUP-a, formirali su predmet u odnosu na PS XXXXXXXX XXXXXX, a koji se odnosi na imovinu, prihode i životne stilove navedenog policijskog službenika.

¶ Aktom načelnika Odjeljenja za antikorupciju opunomoćeno je lice za potpisivanje službenih akata Odeljenja za antikorupciju XXXX XXXXXX u slučaju odsutnosti načelnika Odjeljenja.

¶ Od strane Odjeljenja za antikorupciju direktoru Uprave policije dostavljena je Informacija sa predlogom mjera, a u vezi zloupotreba službenog položaja i saradnje sa BIL po pitanju krijumčarenja i nedozvoljene trgovine akciznim robama za 5 službenika UP – Sektora granične policije. Pred Komisijom za provjeru bezbjednosnih smetnji je utvrđeno postojanje bezbjednosnih smetnji za dalji rad u policijskom zvanju. (predmet označen stepenom tajnosti).

Aktivnosti sa Upravom policije

¶ Odeljenju je dostavljena prijava od strane Odeljenja za unutrašnju kontrolu policije, NVO „MANS“, a u vezi sa stilovima života službenika Uprave policije XXXXX I XXXXX XXXXXXXX, koja je u saradnji sa SPO dostavljena SDT-u. (predmet označen stepenom tajnosti)

¶ Dostavljena je Informacija broj 44 "I"-1989, Sektoru za borbu protiv kriminala, a u vezi KD iz člana 327 KZCG - Izazivanje opšte opasnosti.

¶ Dostavljena je Informacija broj 44 "I" – 2587 Sektoru za borbu protiv kriminala, a u vezi KD iz člana 412 KZCG – Falsifikovanje isprave (tenderska dokumentacija).

¶ Dostavljena je dopuna Informacije broj 44 "I" - 2093 a u vezi Informacije 001/439/21/83-2, u vezi lica za kojim je raspisana potraga.

¶ Dostavljena je Informacija broj 44 "I" – 895, Sektoru za finansijsko obavlještajne poslove I zahtjev za vršenje provjere službenika UP-a.

¶ Dostavljena je informacija broj 44 "I" – 1478, Sektoru za borbu protiv kriminala – Interpolu, a u vezi državljanina Turske za kojim je raspisana nacionalna potjernica po naredbi VS iz Podgorice, a koji je u bliskim odnosima sa dva policijska službenika OB Budva.

¶ Sproveđenjem zajedničkih aktivnosti sa RCB Zapad - OB Nikšić, preduzimajući mjere i radnje u kordinaciji sa ODT u Nikšiću, usmjerene prema policijskom službeniku Sektora granične policije, podnešena je krivična prijava protiv policijskog službenika Stanice granične policije I Nikšić RB iz Nikšića, zbog postojanja osnova sumnje da izvršio KD iz člana 412 KZCG – Falsifikovanje isprave.

Inspeksijski nadzori

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju izvršili su 2 kontrole rada nad sproveđenjem zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbeđuje država i to u:

¶ Upravi policije, Sektoru policije opšte nadležnosti, Odsjeku za poslove zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti, nad načelnikom Odsjeka za poslove zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti, policijskim službenikom za zaštitu lica i imovine i službenikom za ažuriranje elektronskih i drugih evidencija i baza podataka i izdavanja obrazaca u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti.S tim u vezi, dana 16.12.2022. godine izvršena je kontrola rada nad primjenom Zakona o zaštiti lica i imovine nad policijskim službenicima Odsjeka za poslove zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti i tom prilikom sačinjen je zapisnik broj 44 745/22 – UPIN – 361 od 16.12.2022. godine.Prilikom kontrole u navedenom Odsjeku dat je ukaz kontrolisanim subjektima da uklone utvrđene nepravilnosti i određen je rok za njihovo otklanjanje.

¶ Ministarstvo unutrašnjih poslova, Direktorat za bezbjednosno-nadzorne poslove, Direkciji za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti, nad glavnim ovlašćenim službenim licem, kao i ovlašćenim službenim licima.Dana 22.12.2022. godina izvršena je kontrola rada nad primjenom Zakona o zaštiti lica i imovine nad policijskim službenicima Direkcije u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti i tom prilikom sačinjen je zapisnik broj 44 UPIN 745/22 – 370/1 od 22.12.2022. godine.Prilikom kontrole u navedenoj Direkciji utvrđene su nepravilnosti u radu, s tim u vezi dat je ukaz kontrolisanim subjektima da uklone utvrđene nepravilnosti i određen je rok za njihovo otklanjanje.Sačinjen Izvještaj o vršenju kontrole rada u Ministarstvu broj 44-077/23-11254/1 od dana 24.02.2023. koji je dostavljen ministru.

• Unapređenje procedura, metodologija i rada organizacionih jedinica i službenika Ministarstva; učešće u izradi normativnih akata, inicijativa i drugih stručnih materijala od značaja za rad Ministarstva;

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju su prepremili Program rada Odeljenja za antikorupciju za 2023. godinu.

¶ U odnosu na aktivnosti u sproveđenju edukativnih programa i kampanja usmjerenih na prevenciju korupcije, donešeno je Uputstvo o postupanju službenika Ministarstva unutrašnjih

poslova po prijavi o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, dana 22.12.2022. godine.

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju su u saradnji sa Direktoratom za normativne poslove i razvoj policije izradili predlog Pravilnika o službenoj legitimaciji i službenoj znački za kontrolu rada u Ministarsvu unutrašnjih poslova.

¶ Nakon donošenja Pravilnika o kontroli imovine i životnog stila policijskih službenika, planirane su aktivnosti na upoznavanju i edukaciji policijskih službenika sa navedenim pravilnikom kao i sa načinom popunjavanja i dostavljanja obrasca Izvještaja iz člana 169 stav 4 Zakona o unutrašnjim poslovima.

¶ Rješenjem ministra unutrašnjih poslova na osnovu člana 15 Zakona o tajnosti podataka imenovano je ovlašćeno lice XXXX XXXXXX, službenik Odjeljenja za antikorupciju, za obavljanje postupka određivanja stepena tajnosti podataka u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka i podzakonskim aktima za njegovo sprovodenje.

¶ Odlukom ministra unutrašnjih poslova, saglasno članu 49 stav 1 Zakona o sprječavanju korupcije određeno je lice XXXX XXXXXX, službenik Odjeljenja za antikorupciju, za sprovođenje postupka po prijavi zviždača, radi provjere navoda iz prajave zviždača i predlaže mjere starješini organa, ukoliko utvrdi postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije i na osnovu njega donijetim podzakonskim aktima.

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju su podnijeli Zahtjeve za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, na osnovu Zakona o tajnosti podataka. Na osnovu podnošenih zahtjeva, svi službenici Odjeljenja za antikorupciju su dobili dozvole za pristup tajnim podacima stepena tajnosti „TAJNO“.

¶ Policijski službenik D.Đ je završio policijsku obuku u JU Viša stručna škola „Policijska akademija“ Danilovgrad, koja je planirana programom rada Odjeljenja za antikorupciju za 2023. godinu.

¶ Načelnik Odjeljenja za antikorupciju je dana 12.01.2023. godine prisustvovao „Samitu za demokratiju“ u Ministarstvu vanjskih poslova, tema sastanka je bila realiyovana

¶ Pet službenika Odjeljenja za antikorupciju završili su obuku „Priprema i sprovođenje specijalnih policijskih radnji i mjera tajnog nadzora“ dana 16.11.2023. godine u JU Viša stručna škola „Policijska akademija“ Danilovgrad.

¶ Jedan službenik Odjeljenja za antikorupciju je završio obuku „Kreatore i izvođača nastave za elektronsko učenje na platformi „Moodle“, od 25-29.09.2023. godine u zgradi hotela „Premier“.

¶ Dva službenika Odjeljenja za antikorupciju završili su obuku „Bezbjednosne procedure i kultura“ dana 29.11.2023. godine u JU Viša stručna škola „Policijska akademija“ Danilovgrad.

¶ Dva službenika Odjeljenja za antikorupciju završili su obuku „Mjere o uzbunjivanju, podizanje svijesti i procedure uzbunjivanja“ dana 18.12.2023. godine u Podgorici.

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju su sačinili Izvještaj o statusu realizacije mjera iz Programa rada MUP-a iz 2023. godinu.

Unapređenje plana integriteta Ministarstva; kontrolu implementacije plana integriteta

¶ Službenici Odjeljenja za antikorupciju su uradili Izvještaj o realizaciji mjera za sprovođenje integriteta za 2022. godinu, izvještaj za izradu i sprovođenje Plana integriteta u ministarstva unutrašnjih poslova sa zadatkom koji se odnose: rukovođenje komisijom zaduženom za izradu plana integriteta, koordinaciju i učešće u primjeni program izrade plana integriteta; koordinaciju i učešće u sakupljanju i analizi potrebne dokumentacije koja se odnosi na funkcionisanje organa vlasti, a koja predstavlja osnov za procjenu riziku i izradu plana integriteta; nadziranje sprovođenje mjera za poboljšanje integriteta; sačinjavanje izvještaja o sprovođenju plana integriteta u saradnji sa svim organizacionim jedinicama. i isti dostavili Agenciji za sprječavanje korupcije

Saradnja sa drugim relevantnim državnim institucijama, kao i međunarodnim institucijama:

¶ Aktom broj 01-078/23-21007/ od 31.03.2023. godine ministra unutrašnjih poslova imenovana je kontakt osoba iz Odjeljenja za antikorupciju za izradu Akcionog plana za realizaciju preporuka GRECO-a.

¶ Održano je više radnih sastanaka sa Ministrom bez portfelja Zoranom Miljanićem povodom izrade nacionalne strategije za borbu protiv korupcije za period od 2023 – 2026 godine.

¶ Održava se redovna komunikacija sa Agencijom za sprječavanje korupcije u cilju unaprjeđenja rada Odjeljenja, planiraju se zajedničke aktivnosti na normativnom i tehničkom planu, (razmjena informacija, dobiljanje mišljenja, stvaranje prepostavki za tehničku saradnju, potpisivanje memoranduma o saradnji...).

¶ Takođe u skladu sa pozitivnim zakonodavstvom, planira se izrada i potpisivanje memoranduma o saradnji i razmjeni podataka sa drugim državnim organima, pravnim licima koja raspolažu podacima potrebnim za rad Odjeljenja.

¶ Dana 10.05.2023. godine službenici Odjeljenja su na poziv skupštinskog Odbora za antikorupciju učestvovali na Okruglom stolu u Skupštini Crne Gore, i uzeli aktivno učešće kojom prilikom su iznjeli stavove, mišljenja i sugestije u vezi izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju korupcije

¶ Dana 28.09.2023. godine u prostorijama Agencije za sprječavanje korupcije održan je sastanak sa predstavnicima Vlade u vezi preporuka GRECO-a i dogovoreni dalji koraci za

realizaciju istih, jedna od preporuka se odnosi na izbor menadžera integriteta MUP-a, što bi u daljem radu olakšalo realizaciju preporuka.

¶ Dana 24.10.2023. godine službenici Odjeljenja su uzeli učešće na konferenciji u organizaciji Instituta alternativa, na temu Evropske integracije izvan akcionalih planova.

¶ Dana 06.11.2023. godine službenici Odjeljenja su na poziv Instituta alternativa, učestvovali na sastanku sa predstavnicima instituta i Uprave policije na temu Javnih nabavki.

¶ Službenici Odjeljenja su u saradnji sa Direktoratom za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte dana 29.11.2022. i dana 23.12.2022. godine održali radne sastanke sa Pjetar Kopročaj – oficir za vezu u mađarskoj ambasadi, na temu saradnja,

¶ Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova u Odjeljenju za antikorupciju je sistematizovano je 25 radnih mesta.

¶ Trenutno je na radnim mjestima raspoređeno 11 policijskih službenika, (44 % popunjeno, od kojih je 9 službenika sa VSS, 2 službenika su sa SSS) koji su sa radom u Odeljenju počeli shodno rasporednim rješenjima.

¶ Po teritorijalnoj nadležnosti, po 1 službenik je raspoređen u Baru, Kotoru, Nikšiću, Pljevljima, dok su ostali službenici sa rasporedom u sjedištu u Podgorici.

¶ Kada su u pitanju smještajni kapaciteti službenici Odjeljenja raspolažu sa ukupno tri ustupljena kancelarijska prostora manje površine (jedna kancelarija u Podgorici ustupljena od Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte, kancelarija u Nikšiću ustupljena od RCB Zapad - OB Nikšić i kancelarija u Pljevljima ustupljena od RCB Zapad – OB Pljevlja).

¶ Kancelarije u Podgorici i Nikšiću su u saradnji sa nadležnim službama MUP-a kao i iz sopstvenih sredstava službenika, relativno opremljene za rad, dok kancelarija u Pljevljima nije opremljena u pogledu infrastrukture (internet, povezanost sa informacionim sistemima MUP-a, kancelarijski namještaj i ostalo)

¶ Odjeljenje za antikorupciju trenutno raspolaže sa jednim pmv marke Audi A6, koje je u veoma lošem stanju (1997 godište), a koristi se u Nikšiću.Službeno vozilo marke Audi A4 (2010 godište) koje je korišćeno u Podgorici je dana 07.11.2023. godine na zahtjev Sekretara MUP- razduženo u AC Zagorič, dok se vozilo marke VW Golf (2005 godište) od 18.07.2023. godine nalazi u AC Zagorič zbog kvara, koji usled nedostaka i nemogućnosti nabavke potrebnih djelova nije opravljeno i stavljen u funkciju. U odnosu na navedeno ističemo da je operativnost službenika Odjeljenja svedena na minimum, a posebno uzimajući u obzir činjenicu da službenici u sjedištu nemaju na upotrebu nijedno službeno vozilo.

¶ Nakon donošenja Pravilnika o službenoj legitimaciji i službenoj znački službenika za kontrolu rada u Ministarstvu, izvršena je izrada i nabavka službenih legitimacija, koje su službenici Odjeljenja zadužili dana 08.08.2023. godine.Napominjemo da do navedenog datuma službenici Odjeljenja nijesu mogli sprovoditi mjere i radnje iz svoje nadležnosti osim u svojim službenim prostorijama.

¶ Odjeljenje ne raspolaže sa softverom koji je potreban radi elektronskog podnošenja izvještaja o imovini i prihodima policijskih službenika, obrade podataka, vođenja registra prihoda i imovine policijskih službenika, te iz tog razloga nije moguće elektronsko uparivanje sa bazama

podataka institucija koje raspolažu sa podacima od značaja za provjere što u potpunosti onemogućava rad službenika Odjeljenja na provjerama imovine i prihoda policijskih službenika.

¶ Materijalno tehnička sredstva sa kojima raspolaže Odjeljenje u navedenim kancelarijama (1 radni računar, 2 prenosna računara – laptopovi i 1 - tablet uređaj su dobijena donacijom preko Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte), dok su ostala sredstva (računari) dobijena preko nadležnih službi MUP-a u tehnološkom smislu zastarjela jer su ista zadužena kao već korišćena, što dodatno otežava rad službenika Odjeljenja.Takođe napominjemo da Odjeljenje ne raspolaže sa fax uređajima, štampačima, skenerima, mobilnim telefonima.

¶ Službenici Odjeljenja ne raspolažu sa materijalno tehničkim sredstvima koja su neophodana za operativno tehničku podršku (prikupljanje audio i video podataka, lociranje lica i objekata i postavljanje skrivenih elektronskih uređaja, kao i drugih aktivnosti shodno svojim ovlašćenjima).

¶ Rješavanje smještajnih kapaciteta tj. kancelarijskog prostora u Podgorici, južnoj i sjevernoj regiji..

¶ Rješavanje potrebe za softverom sa kojim odjeljenje ne raspolaže a koji je potreban radi elektronskog podnošenja izvještaja o imovini i prihodima policijskih službenika, obrade podataka, vođenja registra prihoda i imovine policijskih službenika, te iz tog razloga nije moguće elektronsko uparivanje sa bazama podataka institucija koje raspolažu sa podacima od značaja za provjere što u potpunosti onemogućava rad službenika odjeljenja na provjerama imovine i prihoda policijskih službenika.

¶ Rješavanje potrebe za materijalno tehničkim sredstvima sa kojima odjeljenje ne raspolaže a koja su neophodana za operativno tehničku podršku tj. prikupljanje audio i video podataka, lociranje lica i objekata i postavljanje skrivenih elektronskih uređaja, kao i drugih aktivnosti shodno ovlašćenjima odjeljenja.

¶ Rješavanje potrebe za fax uređajima, štampačima, skenerima, mobilnim telefonima, sa kojima odjeljenje ne raspolaže a koji su potrebni za nesmetano funkcionisanje istog.

¶ Rješavanje nabavke putničkih motornih vozila za službenike Odjeljenja. U odnosu na navedeno ističemo da je operativnost službenika odjeljenja svedena na minimum, a posebnouzimajući u obzir činjenicu da službenici u sjedištu nemaju na upotrebu nijedno službeno vozilo.

4.11. SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

5. SPROVOĐENJE PREPORUKA UNUTRAŠNJE REVIZIJE	
5.1. Za preporuke u revizorskim izvještajima jedinica za unutrašnju reviziju ima uspostavljenu bazu podataka za praćenje implementacije preporuka	Da ☒ Ne ☐

5.2 Tabela: Sprovođenje preporuka

	Ukupno	Sprovedene preporuke	Djelimično sprovedene preporuke	Nesprovedene preporuke
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda	15	1	1	13
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje kraj izvještajnog perioda	8	1	1	6
Broj preporuka iz prethodnog izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje izvještajni period	4	2	2	0

5.3. Razlozi nesprovođenja preporuka: Organizacione promjene i promjena kadrovske strukture

6. OBEZBJEĐENJE I UNAPRIJEĐENJE KVALITETA RADA UNUTRAŠNJE REVIZIJE

6.1. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju utvrdio Program obezbeđenja i unaprijeđenja kvaliteta unutrašnje revizije	Da ☒ Ne ☐
6.2. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju obezbijedio stalni nadzor učinka aktivnosti unutrašnje revizije	Da ☒ Ne ☐
6.3. Da li se po završetku pojedinačnog angažmana unutrašnje revizije šalje anketa zadovoljstva subjektu revizije	Da ☒ Ne ☐

6.4. Da li je izvršeno periodično samoocjenjivanje u jedinici za unutrašnju reviziju u poslednje dvije godine	Da ☒ Ne ☐
6.5. Da li se dokumentuje i čuva evidencija o sprovedenom ocjenjivanju	Da ☒ Ne ☐
6.6. Da li je jedinica za unutrašnju reviziju bila predmet eksternog ocjenjivanja u poslednjih pet godina	Da ☐ Ne ☒
6.7 Da li je vršeno sagledavanje kvaliteta jedinice za unutrašnju reviziju od strane Direktorata za centralnu harmonizaciju u poslednjih pet godina	Da ☒ Ne ☐

7. PREGLED OBAVLJENIH REVIZIJA

Naziv obavljenih revizija u izvještajnom periodu sa značajnijim zaključcima i preporukama za svaku reviziju:

7.1. Naziv revizije: *REVIZIJE PROCESA POVRAĆAJA POGREŠNO UPLAĆENIH ILI VIŠE UPLAĆENIH SREDSTVA NA PRIHODOVNI RAČUN MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA*

Zaključak 1: Imajući u vidu da je donijet Zakon o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 37/17) i izmijenjen Zakon o administrativnim taksama („Sl. list CG“, br. 18/19), neophodno je donijeti novo uputstvo o postupku povraćaja pogrešno uplaćenih ili više uplaćenih novčanih sredstava na prihodovni račun MUP-a, koje će biti u skladu sa navedenim zakonima i koje će doprinijeti jasnijoj podjeli obaveza i odgovornosti u procesu povraćaja sredstava.

Preporuka 1: *Preporučujemo da se doneše interno uputstvo o postupku povraćaja pogrešno uplaćenih ili više uplaćenih novčanih sredstava na prihodovni račun MUP-a, kako bi se jasno definisale obaveze i odgovornosti svih učesnika u procesu povraćaja pogrešno ili više uplaćenih sredstava.*

Preporuka 2: *Preporučujemo da se, na sjaju Ministarstva i na vidnom mjestu u prostorijama područnih jedinica i filijala, istakne obavještenje o postupcima u slučaju više ili pogrešno uplaćenih sredstava u skladu sa donijetim Upustvom.*

Zaključak 2: Imajući u vidu da područne jedinice i filijale zaprimaju predmetne zahtjeve i raspolažu potrebnim podacima, u svrhu ocjene opravdanosti podnijetih zahtjeva za povraćaj pogrešno ili više uplaćenih sredstava, donošenje rješenja po istim u okviru Područnih jedinica i filijala će doprinijeti ekonomičnjem i efikasnijem postupanju po podnijetim zahtjevima stranaka, kao i većem zadovoljstvu stranaka.

Preporuka 3: *Preporučujemo da stranke predaju zahtjeve za povraćaj pogrešno ili više uplaćenih sredstava u područnim jedinicama u kojima su predale inicijalne zahtjeve za ostvarivanje svojih prava.*

Preporuka 4: *Preporučujemo da u cilju pojednostavljenja postupka, rukovodioци područnih jedinica i filijala, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, donose rješenja po zahtjevu o povraćaju pogrešno ili više uplaćenih sredstava na prihodovni račun MUP-a.*

Zaključak 3: Uspostavljanje jednistvene evidencije zaprimljenih i riješenih zahtjeva će doprinijeti sistematičnjem pregledu vremenskog perioda od prijema do rješavanja po zahtjevu.

Preporuka 5: *Preporučujemo da se uspostavi jedinstvena evidencija svih zaprimljenih i riješenih zahtjeva za povraćaj pogrešno uplaćenih ili više uplaćenih sredstava na prihodovni račun MUP-a.*

7.2. Naziv revizije: *REVIZIJA PROCESA UPRAVLJANJA NEPOKRETNOM IMOVINOM*

Zaključak 1. Na osnovu navedenog zaključujemo da opis poslova radnih mesta Direkcije za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje ne korespondira sa djelokrugom rada Direkcije. Poslovi koji se odnose na upravljanje nepokretnom imovinom (djelokrug rada Direkcije za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje) nijesu definisani u opisu poslova radnih mesta u Direkciji za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje niti u Odjeljenju za investicije, što za posljedicu ima da se navedeni poslovi ne obavljaju ni u jednoj organizacionoj jedinici Ministarstva.

Preporuka 1: *Preporučujemo da se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova izmjeni tako što će se usaglasiti djelokrug rada i opis poslova radnih mesta za organizacionu jedinicu Direkcija za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje.*

Zaključak 2: Fizičku diobu (diobeni bilans) između Ministarstva i Policijske akademije trebalo je završiti nakon izdvajanja akademije iz sastava Ministarstva (u roku od 90 dana). Član 44 Zakona o državnoj imovini propisuje da evidenciju nepokretnih stvari vodi organ koji te stvari koristi, što

znači da objekti Policijske akademije ne bi trebalo da se evidentiraju u poslovnim knjigama Ministarstva.

Preporuka 2: *Preporučujemo da se izvrši fizička dioba nepokretne imovine između Ministarstva unutrašnjih poslova i Policijske akademije.*

Zaključak 3: Sveobuhvatna i potpuna evidencija nepokretne imovine koju koristi Ministarstvo je sastavni dio Centralne evidencije imovine na nivou države. Evidencije su osnov za ekonomično i efektivno upravljanje imovinom, a procjena vrijednosti imovine od strane ovlašćenog lica bi predstavljala fer vrijednost imovine koju koristi Ministarstvo.

Preporuka 3: *Preporučujemo da se u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu ili u postupku javnih nabavki angažuju stručna i ovlašćena lica koja će izvršiti procjenu svih nepokretnosti koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova.*

Preporuka 4: *Preporučujemo da na osnovu procijenjene vrijednosti nepokretne imovine, službenici Direkcije za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje uspostave evidenciju nepokretne imovine koju koristi Ministarstvo. Evidencija treba da sadrži bitne elemente za svaki pojedinačni objekat (starost objekta, kvadraturu prostora i zemljišta, adresu, vrijednost...).*

Preporuka 5: *Preporučujemo da Direkcija za finansijsko računovodstvene poslove, budžet i obračun zarada na osnovu podataka iz Direkcije za imovinsko stambene poslove i magacinsko poslovanje uspostavi knjigovodstvenu evidenciju nepokretne imovine u skladu sa MRS.*

7.3. Naziv revizije: **REVIZIJA UPRAVLJANJA UGOVORIMA O DJELU, UGOVORIMA O DOPUNSKOM RADU I UGOVORIMA O PRIVREMENIM I POVREMENIM POSLOVIMA**

Zaključak 1: Nepostojanje jasno definisanih internih procedura i utvrđenih kriterijuma na osnovu kojih se predlažu i biraju lica sa kojima će se zaključiti ugovori o djelu daju diskreciono pravo da odgovorna lica u Ministarstvu zaključuju ugovore po sopstvenom nahodjenju.

Preporuka 1: *Preporučujemo da se doneše Interno pravilo sa jasno definisanim načinom i kriterijumima za izbor lica koja će se angažovati po ugovoru o djelu.*

Zaključak 2: Nedostatak adekvatnog planiranja ima za posljedicu nerealne zahtjeve za budžetskim sredstvima ili zahtjeve za čestim preusmjeravanjem sredstava sa jedne pozicije na drugu.

Preporuka 2: Potrebno je donijeti Plan angažovanja lica po osnovu ugovorua o djelu, ugovora o dopunskom radu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, sa jasno navedenim poslovima i aktivnostima za koje će biti angažovana lica, kao i iznos potrebnih finansijskih sredstava za angažovanje istih.

Zaključak 3: Angažovanje lica po osnovu navedenih ugovora ima za posljedicu da fizička lica obavljaju poslove državnih službenika i namještenika (dostupnost svim sredstvima, informacijama i podacima iz osnovne nadležnosti Ministarstva).

Preporuka 3: Preporučujemo da se ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključuju samo za poslove za koje nisu sistematizovana radna mjesta i poslove koji nisu iz osnovne nadležnosti državnog organa, odnosno da se za sva nova zapošljavanja primjenjuje Zakon o državnim službenicima i namještenicima.

7.4. Naziv revizije: REVIZIJA UPRAVLJANJA RASHODIMA ZA SLUŽBENA PUTOVANJA

Zaključak 1: Interna pravila i procedure su smjernice za zaposlene da prepoznaju svoju ulogu u procesu. Na taj način će se usmjeriti tok dokumentacije, kontrole, ovlašćenja i odgovornosti zaposlenih u procesu upravljanja rashodima za službena putovanja.

Preporuka 1: Preporučujemo da se ažuiriraju Interno pravilo/procedura o načinu obračuna troškova za službena putovanja u zemlji i Interno pravilo/procedura o načinu obračuna troškova za službena putovanja u inostranstvo u skladu sa Uputstvom o izmenama i dopuni Uputstva o radu Državnog trezora.

Zaključak 2: Neblagovremeno pravdanje putnih naloga i neadekvatno planiranje dinamike službenih putovanja tokom godine može imati za posljedicu da rashodi prethodne godine terete rashode tekućeg perioda.

Preporuka 2: Potrebno je da svi korisnici naloga za službeno putovanja, tri dana nakon povratka sa službenog puta u zemlji i sedam dana nakon povratka iz inostranstva pravdaju primljenu akontaciju za službeno putovanje ili pravdaju putne naloge.

V REALIZACIJA PROGRAMA VLADE

Ministarstvo unutrašnjih poslova preuzimalo je mjere i radnje u cilju ostvarivanja Programa rada Vlade, izvršavanja zaključaka i akata Vlade kojima se utvrđuju stavovi o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike i realizacije programa Vlade.

5.1. Shodno Programu rada Vlade za 2023. godinu, MUP je iz svoje nadležnosti realizovao 13 (65%) aktivnosti, dok je nerealizovano sedam (35%) aktivnosti.

5.2. Shodno Programu rada MUP-a za 2023. godinu iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova realizovano je 364 (74%) aktivnosti, djelimično je realizovano 41 (8%) aktivnosti, dok je nerealizovana 91 (18%) aktivnost. Iz nadležnosti Uprave policije, realizovano je 265 aktivnosti (69%), djelimično je realizovano 25 (7%), dok su 92 (24%) aktivnosti nerealizovane.

VI ZVJEŠTAJ O RADU UPRAVE POLICIJE ZA 2023. GODINU

U skladu sa nadležnostima i utvrđenim prioritetima, **Uprava policije** je tokom **2023. godine**, preduzimala aktivnosti na obezbjeđenju povoljnog stanja bezbjednosti, mjere i radnje na sprječavanju i suzbijanju kriminaliteta, identifikovanju i pronalaženju počinilaca krivičnih djela, kao i druge aktivnosti, koje za prioritet imaju efikasnije funkcionisanje Policije, a kao posljedicu veću bezbjednost građana Crne Gore.

U izvještajnoj godini su po gotovo svim parametrima realizovane značajne aktivnosti, što je rezultat intenzivnih preventivnih, operativno - istražnih, obavještajno - analitičkih i procesnih aktivnosti, kao i koordiniranih aktivnosti svih organizacionih jedinica policije i vanrednog angažovanja službenika.

Značajne su aktivnosti preduzimane na realizaciji prioriteta utvrđenih Programom rada Vlade Crne Gore. Takođe, shodno obavezama u integracionom procesu Uprave policije, redovno se participiralo na sastancima radnih grupa i kontinuirano su ispunjavane obaveze postavljene od strane Evropske Komisije. U prilog tome ističu se rezultati ostvareni u okviru procesa sprovođenja 5. kruga evaluacije sistema za pranje novca i finansiranje terorizma Moneyval koji su uspješno okončani usvajanjem Izvještaja na plenarnom zasijedanju **Moneyval-a** čime je potvrđena je spremnost Crne Gore da razvija svoj sistem PN/FT u skladu sa FATF preporukama, ali je i potvrđen imidž Crne Gore kao kredibilnog međunarodnog partnera.

Borba protiv svih oblika organizovanog kriminala i korupcije, uključujući i teška krivična djela protiv života i tijela, je veoma složen bezbjednosni izazov, koji zahtijeva multidisciplinarni, integrисани i cjeloviti pristup i dodatan napor i angažovanje svih činilaca, kako nosilaca tužilačkih i pravosudnih funkcija i drugih nadležnih organa, koji djeluju na međunarodnom, nacionalnom i lokalnom nivou, tako i bezbjednosnog sektora. Intenzivan pristup suprotstavljanju organizovanom kriminalu i korupciji, kao i nova organizaciona struktura, doprinijeli su postizanju veoma dobrih rezultata u sprečavanju i suzbijanju organizovanog kriminala. Obezbeđenje povoljnog stanja bezbjednosti na državnoj granici i poboljšanje rezultata u borbi protiv prekograničnog kriminala bio je jedan od primarnih ciljeva, posebno u borbi protiv krijumčarenja droga i ilegalnih migracija, obezbjeđenje štićenih ličnosti, kao i objekata od posebnog značaja.

Podrška koju su pružili brojni međunarodni partneri potvrda su interesovanja za reformske procese Uprave policije i namjere da se kroz povećanje međusobne razmjene napravi kvalitativan iskorak na planu ispunjavanja obaveza iz evroatlanskog i evropskog integracionog procesa. Ostvaren je visok nivo saradnje sa partnerima, obezbijeđena podrška,

donacije i realizovane aktivnosti predstavljaju model kojim su se razvijali i unaprjeđivali odnosi.

Stanje bezbjednosti u Crnoj Gori u 2023. godini, po najvećem broju parametara, bilo je povoljno. Naime, **stopa kriminaliteta** iznosi **7,9³**, pri čemu se **najveća** bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (10,6), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Sjever** (6). Policija je na području Crne Gore registrovala **4.896** (4.936)⁴ krivičnih djela, tako da se u odnosu na 2022. godinu bilježi **neznatan pad obima kriminaliteta za 0,8%**. U odnosu na strukturu, **obim opštег kriminala je veći za 2,6%**, dok se u oblasti **privrednog kriminala bilježi pad od 16%**. Postignuti su veoma dobri rezultati na rasvjetljavanju krivičnih djela po nepoznatom izvršiocu - **80,7%** (79,5%), a rasvjetljeno je još **14** (13) krivičnih djela **registrovanih u prethodnom periodu**.

Stanje **u oblasti javnog reda i mira** je bilo zadovoljavajuće. Broj narušavanja je neznatno povećan za 3,4% u odnosu na 2022.godinu, kao i broj prekršaja kojima se narušavao javni red za 6,3%, čime je zadržana stabilnost u ovoj oblasti. Kvalitetno vršenje poslova obezbjeđenja javnih okupljanja, javnih priredbi, sportskih priredbi **1.135** (1.872) i pružanja asistencija **769** (760) drugim organima, doprinijelo je povoljnog stanju javnog reda i mira. Na stabilnost u ovoj oblasti od značaja su bile i aktivnosti policije na kontroli sprovođenja Zakona o oružju, posebno zabrane nošenja vatretnog oružja na javnom mjestu, pa je tokom 2023. godine od gradjana oduzeto 403 komada oružja, od kojih je u ilegalnom posjedu bilo 139.

Stanje **bezbjednosti u saobraćaju** je nezadovoljavajuće jer je po svim parametrima procentualno došlo do povećanja. U odnosu na prethodnu godinu, više je saobraćajnih nezgoda za 15,8%, povrijedjenih lica za 4,4%, kao i poginulih lica za 6,8 %.

Stanje bezbjednosti **na državnoj granici** je stabilno, a nije registrovan nijedan granični incident, dok je registrovano **135** (218) lica u povredi državne granice koje se uglavnom odnose na nezakoniti prelazak državne granice. U najvećem broju radi se o državljanima susjednih država i socio-ekonomski ugroženih zemalja. U nezakonitom prelasku državne granice, van graničnih prelaza, spriječeno je i procesuirano **616** (511) lica, a odustalo od nezakonitog prelaska državne granice na ulasku u Crnu Goru **2.508** (4.920) lica. Tokom 2023. godine boravak je prijavilo 2.563.460 (2.095.340) stranaca, što je 22% više u odnosu na prethodnu godinu.

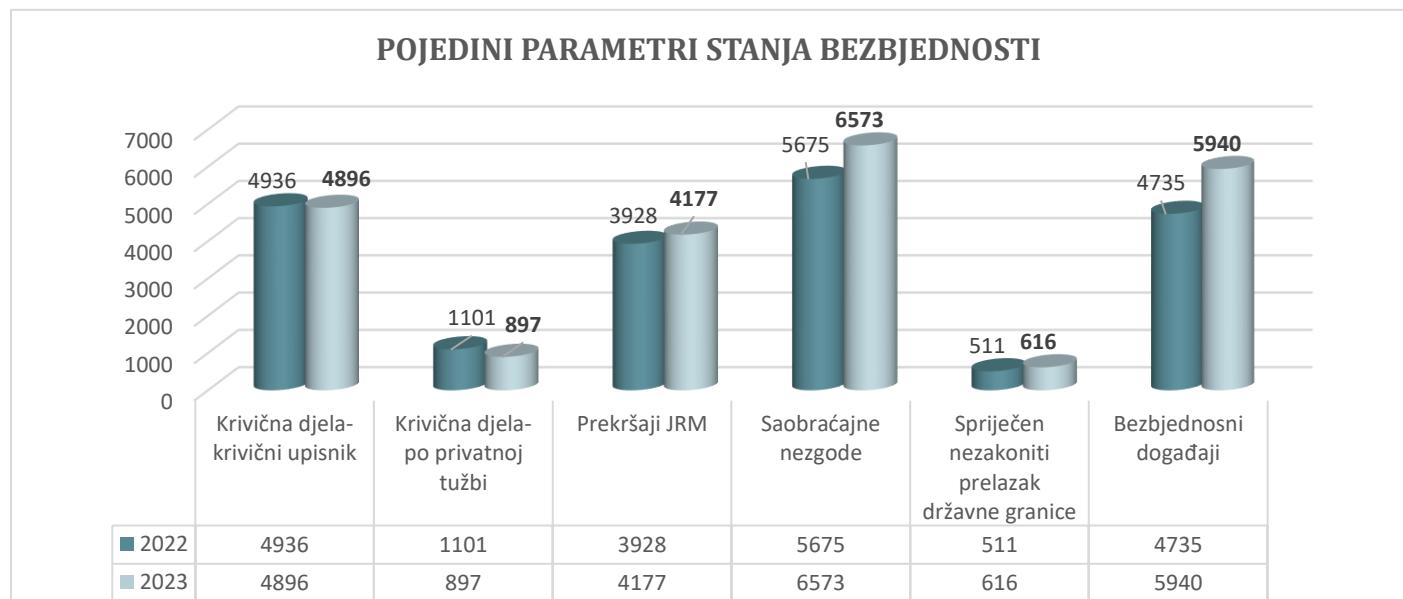
Bezbjednost štićenih ličnosti, kao i objekata od posebnog značaja, bila je na najvišem nivou.

³ Stopa kriminala bi bila veća i iznosila bi **9,3** ako se dodaju i krivična djela koja se gone po privatnoj tužbi i djela koja tužilac nije kvalifikovao (897 kd), a koja policija registruje u "Upisnik kd koja se gone po privatnoj tužbi"

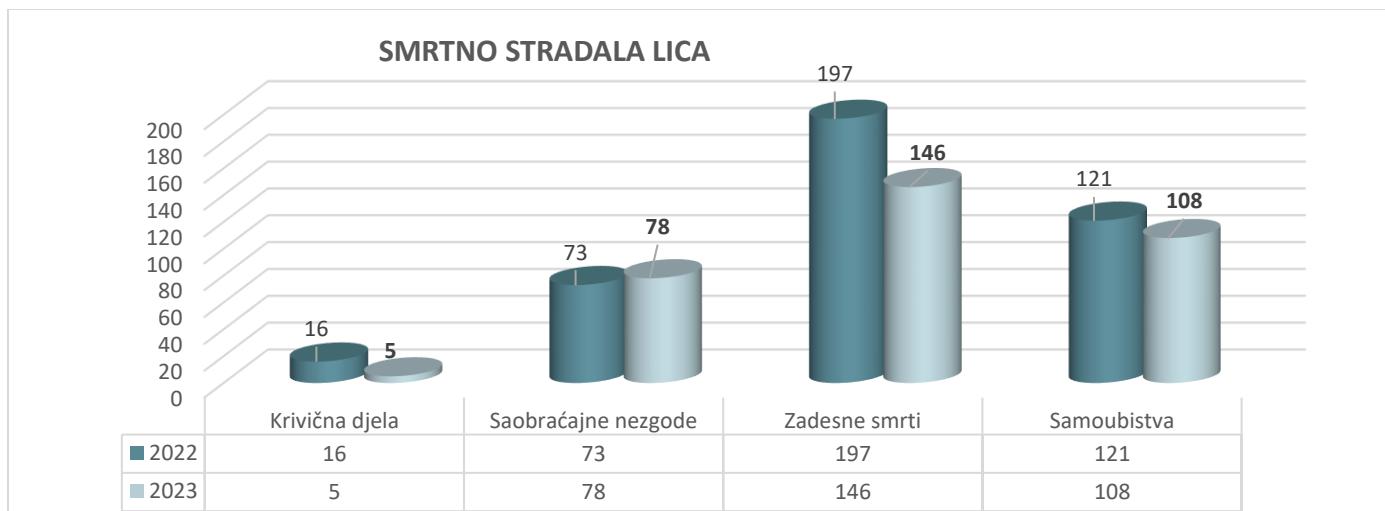
⁴ Podaci u zagradama odnose se na 2022. godinu, koja predstavlja uporedni period

Ipak, sve organizacione jedinice Uprave policije su svojim stalnim aktivnostima pružile maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, te zaštiti granice čime se doprinijelo stabilnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori.

Izvještaj o radu Uprave policije i stanju bezbjednosti u 2023. godini sačinjen je na osnovu informacija i izvještaja o radu i preduzetim aktivnostima, kao i raspoloživim podacima o krivičnim djelima i prekršajima, bezbjednosnim i drugim događajima registrovanim tokom godine. Ocjene stanja i rezultata, dobijeni su sagledavanjem i analizom podataka o stanju i preduzetim aktivnostima i rezultatima u izvještajnoj godini, kao i njihovog upoređivanja sa podacima iz 2022. godine.

Broj krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti (**4.896**) je smanjen u odnosu na uporednu godinu (4.936), a značajno je smanjen i broj krivičnih djela evidentiranih u upisniku po privatnoj tužbi- **897** (1.101).

SUZBIJANJE KRIMINALITETA, ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

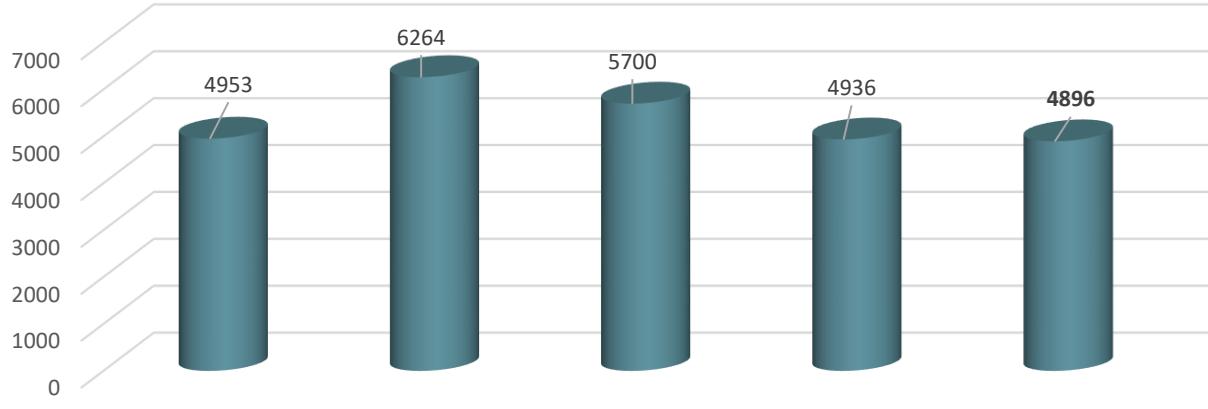
U toku 2023. godine ukupno je registrovano **5.739** (6.037) krivičnih djela, od čega se za **4.896** (4.936)⁵ postupak pokreće po službenoj dužnosti, dok se za **897** (1.101) krivičnih djela postupak pokreće po privatnoj tužbi.

Stopa kriminaliteta⁶ u odnosu na krivična djela koja se registruju u krivičnom upisniku je 7,9. **Najveća** stopa kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (10,6), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Sjever** (6). Stopa kriminaliteta u RCB Centar iznosi 7,5, a u RCB Zapad 6,9.

⁵Podaci u zagradama odnose se na uporedni period – 2022. godinu

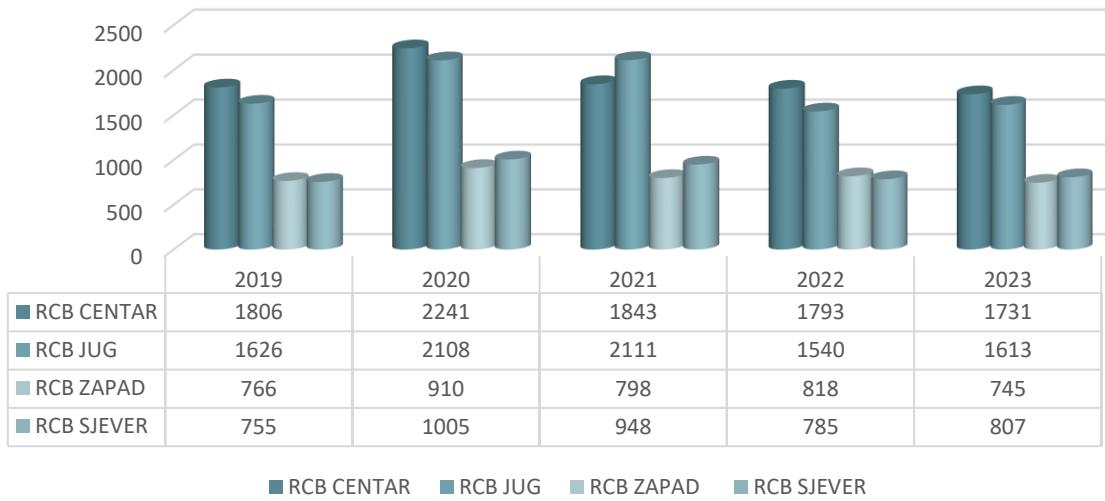
⁶Broj krivičnih djela na 1.000 stanovnika.

KRIVIČNA DJELA U KRIVIČNOM UPISNIKU (2019-2023)

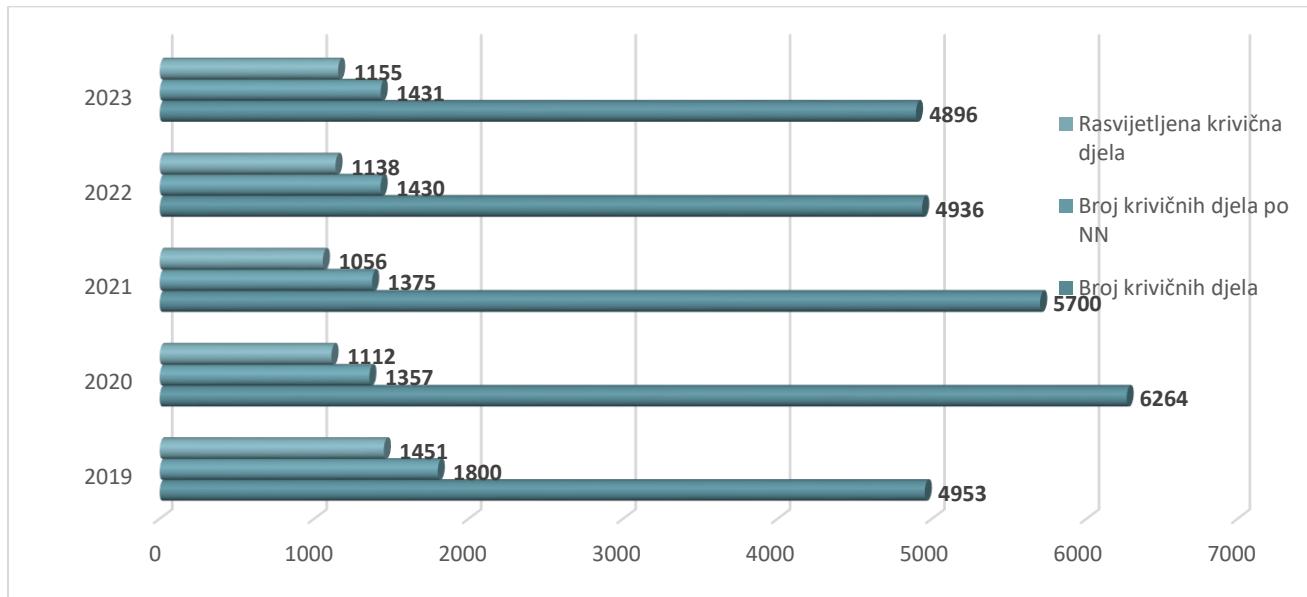
Krivična djela registrirana po regionalnim centrima bezbjednosti: najveći broj krivičnih djela je registrovan na području RCB Centar – 1.731 kd, gdje se bilježi 35,3% ukupne problematike. Potom slijede: RCB Jug – 32,9%, RCB Sjever – 16,5% i RCB Zapad – 15,2%. U poređenju sa 2022. godinom, **rast** obima kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti RCB Jug – 4,7% i RCB Centar – 1,6%, dok se **pad** obima kriminaliteta bilježi na području nadležnosti RCB Zapad – 8,9% i RCB Sjever – 7,8%.

KRIVIČNA DJELA REGISTROVANA PO REGIONALnim CENTRIMA BEZBJEDNOSTI

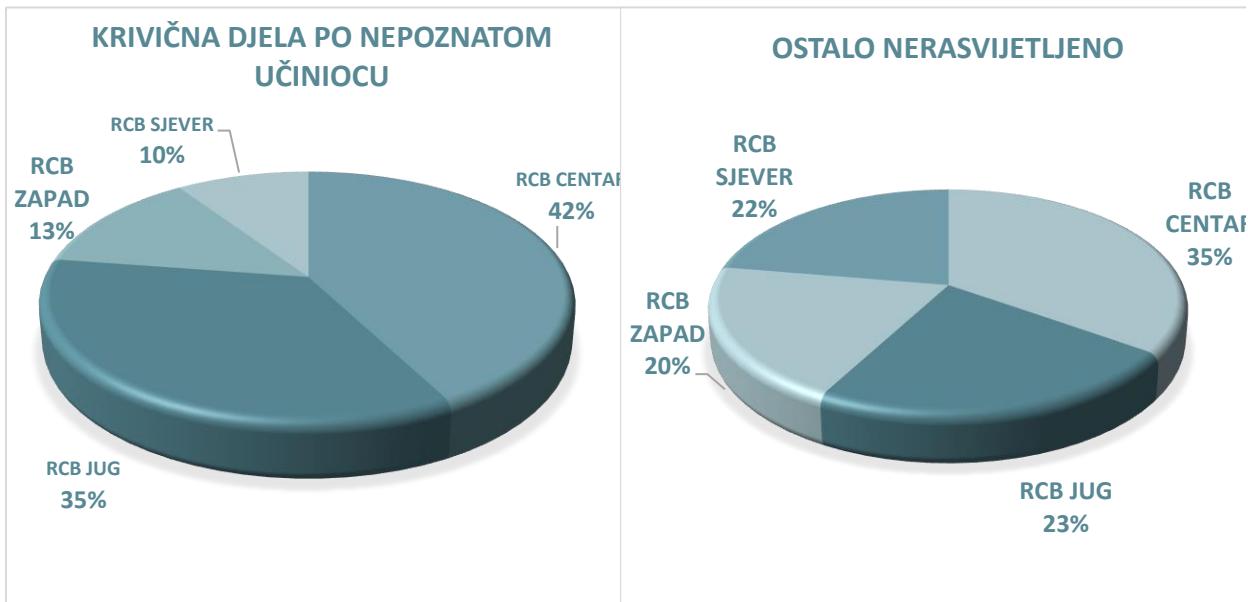
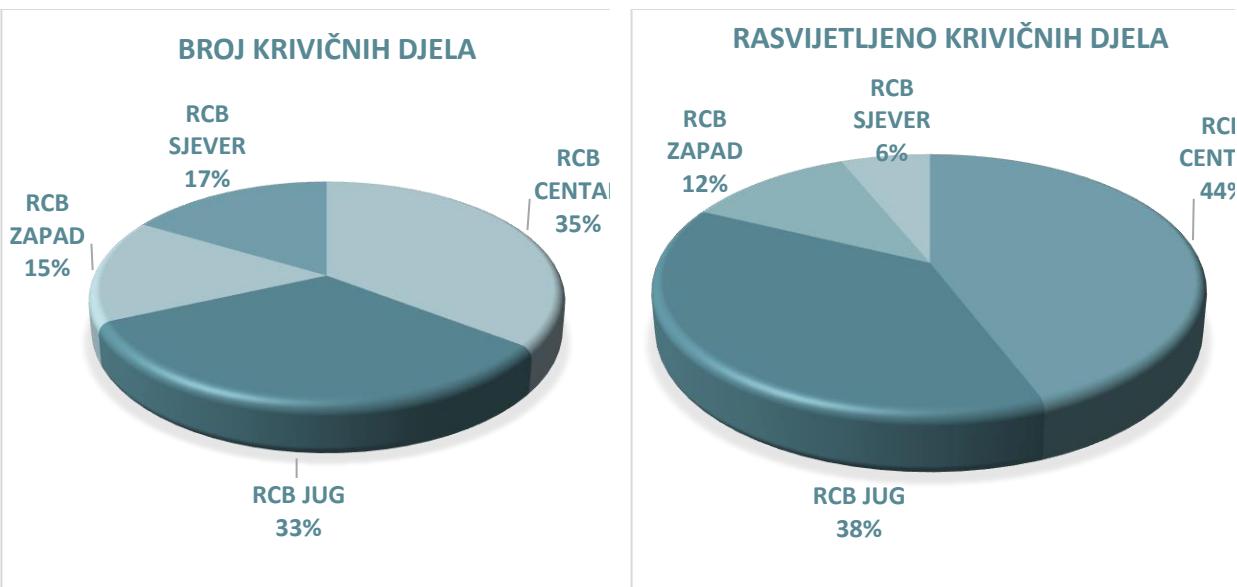
Od ukupnog broja krivičnih djela, **1.431** je u trenutku izvršenja bilo sa **nepoznatim izvršiocem**. Operativnim i drugim aktivnostima službenika kriminalističke policije rasvijetljeno je **1.155** krivičnih djela ili **80,7%** (79,5%). Najveći procenat rasvijetljenosti krivičnih djela se bilježi na području nadležnosti RCB Jug (87.45%), a najmanji u RCB Sjever

(52,3%). Ostala su nerasvijetljena 273 (292) krivična djela ili 19% od ukupnog broja krivičnih djela po nepoznatom učiniocu.

REZULTATI NA RASVJETLJAVANJU KRIVIČNIH DJELA PO NN - UČINIOCU PO REGIONALnim CENTRIMA BEZBJEDNOSTI

REGIONALNI CENTRI BEZBJEDNOSTI	Broj krivičnih djela	Krivična djela po nepoznatom učiniocu	Rasvijetljeno krivičnih djela po NN	Ostalo nerasvijetljeno krivičnih djela
RCB CENTAR	1731	605	510	95
RCB JUG	1613	502	439	63
RCB ZAPAD	745	189	135	54
RCB SJEVER	807	135	71	61
UKUPNO	4896	1431	1155	273

Rasvjetljeno je **14** (13) krivičnih djela **iz prethodnog perioda**: RCB Sjever – 7 kd, RCB Jug – 5 kd, RCB Zapad – 2 kd, RCB Centar - 0 kd. Od težih krivičnih djela rasvjetljenih iz prethodnih godina procesuiranih po NN izvršiocu izdvajamo: jednu tešku tjelesnu povredu (RCB Jug), 2 razbojništva (RCB Sjever i RCB Jug), 1 razbojništvo u pokušaju (RCB Jug).

Ostala su nerasvjetljena **273** (292) krivična djela, a od težih: 5 ubistava u pokušaju (RCB Centar – 4, RCB Jug -1); 6 razbojništava (RCB Centar – 5, CB RCB Jug – 1), jedna razbojnička krađa (RCB Centar), 1 teško djelo protiv opšte sigurnosti u vezi sa požarima, eksplozijama i

havarijama (RCB Sjever), 10 izazivanja opšte opasnosti u vezi sa PEH (RCB Sjever - 3, RCB Jug - 6, RCB Zapad -1). Nije u potpunosti rasvijetljena teška krađa u vezi sa kriminalnim udruživanjem gdje je **objekat napada bio depo Višeg suda u Podgorici** (predmet Tunel) koja je zbog načina izvršenja, samog objekta napada, kao i preduzetih aktinosti na njegovom rasvijetljavanju obilježila izvještajni period.

Za krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, nadležnim državnim tužilaštima podnijeto je **4.094** (3.965) krivičnih prijava, protiv **4.343** (4.115) fizička i **43** (51) pravna lica. U poređenju sa 2022. godinom broj procesuiranih fizičkih lica je **veći** za 5,5%, a pravnih lica **manji** za 15,6%. Od svih procesuiranih lica **1.126** (1.035) ili 25,2% ukupnog broja je prethodno procesuirano zbog vršenja krivičnih djela. U odnosu na starosnu dob, krivičnim prijavama je obuhvaćeno **351** (306) maloljetno lice ili 7,2% ukupnog broja izvršilaca krivičnih djela. U odnosu na uporedni period (7,4%), bilježi se **neznatno smanjenje** učešća maloljetnika u vršenju krivičnih djela.

Krivične prijave podnijete su i protiv **658** (559) **stranih državljanina** ili 15% od ukupnog broja prijavljenih, dok je **461** (414) strani državljanin oštećen kriminalnim aktivnostima.

Počinioci krivičnih djela su vršenjem nezakonitih radnji oštetili ukupno **3487** (3494) fizičkih i **721** (707) pravno lice. Među oštećenim licima su registrovana **352** (317) maloljetna lica ili 10%.

U borbi protiv organizovanog kriminala, visoke korupcije, pranja novca, terorizma i ratnih zločina, Specijalnom državnom tužilaštvu podnijeto je **28** (35) **krivičnih prijava i izvještaja kao dopune krivičnih prijava** (16 krivičnih prijava i 12 dopuna krivičnih prijava), protiv ukupno **131** (205) fizičkog i **5** (5) pravnih lica, zbog osnovane sumnje da su počinili **259** (282) krivičnih djela (250 kd je počinjeno od strane fizičkih lica i 9 kd od strane pravnih lica). Od toga je, zbog izvršenih krivičnih djela na organizovani način, podnijeta je 21 krivična prijava i izvještaj kao dopuna krivične prijave, kojima je procesuirano 110 fizičkih i 5 pravnih lica. Među procesuiranim licima, **32 su označena kao pripadnici OKG**, od kojih je jedan broj procesuiran u više od jednom sprovođenih predmeta, a procesuirana su i 4 lica označena kao bezbjednosno interesantna lica.

U upisniku po privatnoj tužbi registrovano je je upisano **897** (1.101) krivičnih djela, od kojih 475 na zaduženju kriminalističke policije. Najveći broj krivičnih djela se odnosi na oštećenja tuđe stvari – 402, sitne krađe – 340, ostale imovinske – 15, utaje – 37, samovlašće – 23, lake tjelesne povrede – 18, oduzimanje tuđe stvari – 15. Od ukupnog broja krivičnih djela registrovanih u upisnike krivičnih djela koja se gone po privatnoj tužbi, 644 su počinjena od strane nepoznatog izvršioca, od koji su 43 rasvijetljena.

Značajne aktivnosti u brojnim predmetima, kontrolama poslovanja i drugim aktivnostima, realizovane su dostavljanjem **689** (739) predmeta ili informacija, na ocjenu i mišljenje, od kojih je 110 rezultiralo podnošenjem krivične prijave.

Nadležna državna tužilaštva **odbacila** su **1.002** (824) krivične prijave (RCB Jug – 449, RCB Centar – 305, RCB Zapad – 139, RCB Sjever – 109). Odbačenim prijavama je bilo procesuirano **635** fizičkih i 2 pravna lica zbog počinjenih **1.006 krivičnih djela**. U najvećem broju se radi o krivičnim djelima: teška krađa – 252, ugrožavanje bezbjednosti saobraćaja – 160, krađa – 120, nasilje u porodici i porodičnoj zajednici – 63, razbojništvo – 55, falsifikovanje isprave – 44, teški slučajevi ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja – 42, izazivanje opšte opasnosti – 31, ugrožavanje sigurnosti – 20, laka tjelesna povreda – 17, teška tjelesna povreda – 16, nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija – 16, oduzimanje vozila – 14, uništenje ili oštećenje tuđe stvari – 14, neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojne droge – 14, omogućavanje uživanja opojnih droga – 12, šumska krađa – 12, nasilničko ponašanje – 11. Razlozi za odbacivanje krivičnih prijava su: prijavljeno djelo nije krivično djelo – 64 slučaja; nepostojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni izvršio krivično djelo – 196 slučajeva; prijavljeno djelo nije kd koje se goni po službenoj dužnosti – 33 slučaja; zastarelost krivičnog gonjenja - 437 slučajeva; postojanje okolnosti koje isključuju gonjenje - 34 slučaja, odlaganje krivičnog gonjenja – 242 slučaja; odbacivanje kp iz razloga pravičnosti – 3 slučaja. Na osnovu izloženog može se zaključiti da od ukupnog broja odbačenih krivičnih prijava **260** ili **26%** nije imalo potreban kvalitet za dalje procesuiranje, jer je DT našao da se ne radi o krivičnom djelu (nema elemenata kd, nema dokaze ili nema osnovane sumnje). Zbog zastarelosti je odbačeno **43,6%** krivičnih prijava.

Registrovano je **5.940** (4.735) **bezbjednosnih događaja**, među najvažnijim izdvajamo: **108** (121) samoubistava, **92** (97) pokušaja samoubistva, **146** (197) zadesnih smrti, **1** havarija, **296** (407) požara, **76** pronalazaka MES, **95** (240) nesreća na poslu, **134** drugih slučajeva sa smrtnom posljedicom, a postupanje po njima je, takođe, zahtijevalo značajno angažovanje kriminalističke policije.

Samoubistva su zabilježena na području nadležnosti: RCB Centar – **36** (Podgorica – 27, Cetinje – 5, Danilovgrad -4), RCB JUG – **25** (Budva – 10, H Novi – 4, Bar, Kotor i Tivat – po 3, Ulcinj -2), RCB Sjever – **24** (Bijelo Polje – 10, Berane – 8, Kolašin – 3, Rožaje – 2, Mojkovac - 1), RCB Zapad – **23** (Nikšić -13, Pljevlja -8, Žabljak i Plužine – po 1). U odnosu na prethodnu godinu broj samoubistava je **smanjen za 13 ili 10,7%**, dok je broj pokušaja samoubistva smanjen za 5 ili 5,1%. Posmatrano u odnosu na petogodišnji period, **zaustavljen je rast broja samoubistava** (2018 – 109, 2019 – 100, 2020 – 109, 2021 – 120, 2022 – 121, **2023 – 108**).

Operativni rad službenika kriminalističke policije rezultirao je podnošenjem **12.700** operativnih informacija. Od 12.141 operativne informacije po kojima je postupala kriminalistička policija, 2003 ili 16,5% je realizovano rasvijetljavanjem ili otkrivanjem krivičnih djela(1.137) ili podnošenjem informacija tužiocima na ocjenu i mišljenje. Dalje postupanje je okončano u odnosu na 395 operativnih informacija jer nijesu dale osnova za

dalje procesuiranje ili nemaju potreban kvalitet, dok su preostale operativne informacije u fazi dalje operativne obrade.

Od strane službenika kriminalističke policije, **preduzete su mjere** lišenja slobode prema **1.639** lica (RCB Centar – 575, RCB Jug – 627, RCB Zapad – 155, RCB Sjever - 282), od čega po osnovu krivičnog djela – prema 1350 lica, po osnovu potjernice – prema 289 lica. Izvršeno je **1.149** pretresa stanova i drugih prostorija, 6288 pregleda i **164** pretresa lica, **6.177** pregleda i **123** pretresa vozila. Pozvano je **16.117** građana radi prikupljanja različitih obavještenja.

Tokom preduzimanja odgovarajućih mjera i radnji, službenici kriminalističke policije su **oduzeli ukupno 384 komada oružja** (RCB Centar –119, RCB Jug – 121, RCB Zapad – 74, RCB Sjever - 70), od čega: **305 komada vatrenog oružja**, 6 bombi, 29 komada hladnog oružja, 31 komad gasnog oružja, 14 komada ostalog (vazdušne puške i dr). Oduzeli su i 23.957 komada municije različitog kalibra.

SUZBIJANJE OPŠTEG KRIMINALITETA

Registrovano je **4.123** (4.016) krivičnih djela **opštег kriminaliteta**, koja čine 84,2% (81,3%) ukupnog obima registrovanog kriminaliteta. Broj krivičnih djela opšteg kriminaliteta je u odnosu na prethodnu godinu veći za 2,6%.

KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA

Registrovano je **371** (377) **krivično djelo protiv života i tijela** što je neznatan pad obima ovih krivičnih djela od **1,6%** u odnosu na 2022. godinu. Od **122 krivična djela po nepoznatom učiniocu**, rasvijetljeno je **115** ili **94,2%** (94,1%).

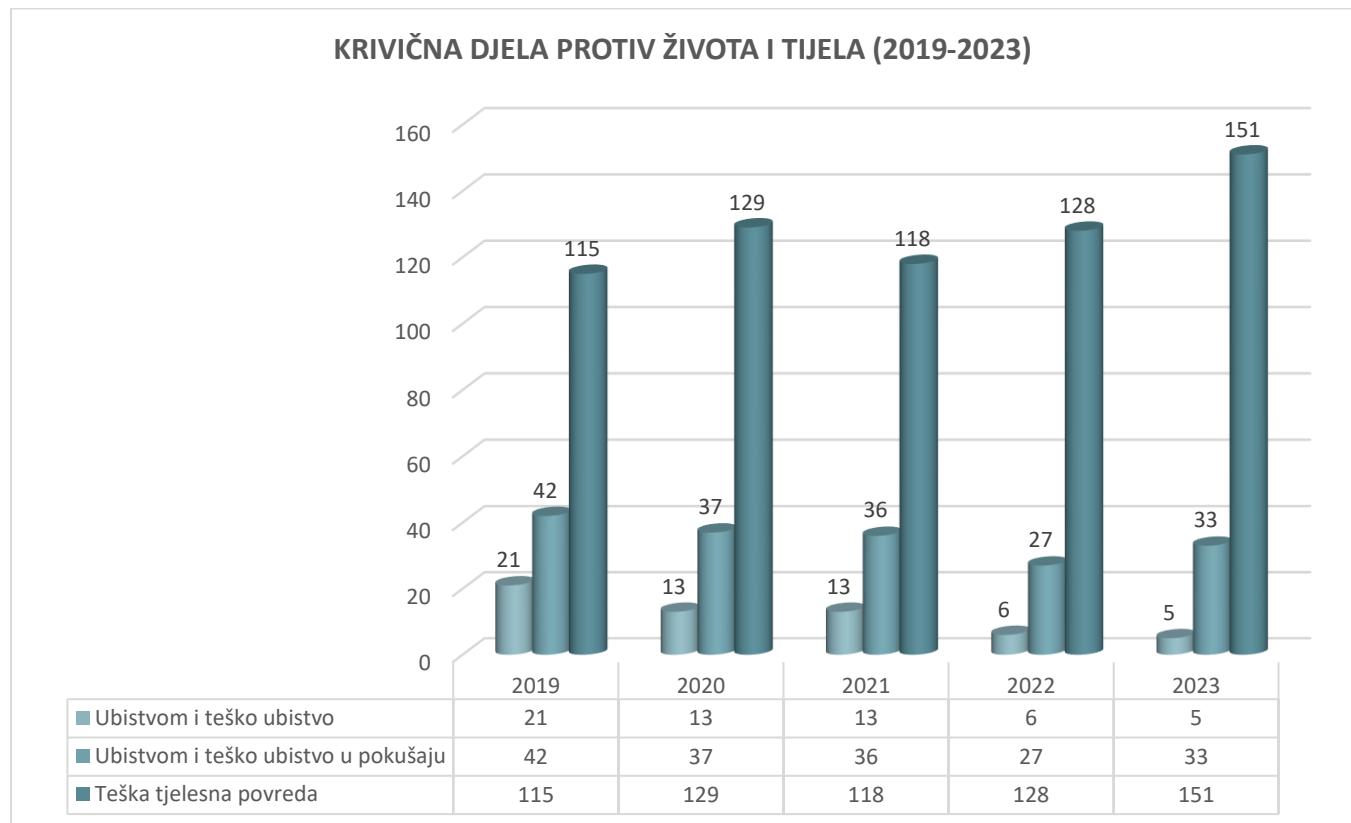
Nadležnim državnim tužilaštвima podnijeto je **299** (320) krivičnih prijava, kojima je prijavljeno 419 lica, među kojima 116 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Vršenjem ovih krivičnih djela oštećeno je 378 lica, **od kojih je 5 (16) lica lišeno života**.

Registrovano je **5 ubistava** (3 kd teško ubistvo i 2 kd ubistvo) sa **5 smrtno stradalih lica**. Počinioci 3 ubistva su u momentu izvršenja bili nepoznati i sva su naknadno rasvijetljena ili **100%**, a počinioci procesuirani nadležnim tužilaštвima. **Posebno je značajno da među**

ovim najtežim krivičnim djelima protiv života i tijela počinjenim u izvještajnom periodu nijedno nije posljedica sukoba OKG.

U odnosu na prethodnu godinu broj registrovanih ubistava je **manji** (2022. godine - 7 kd), dok su procentualno rezultati na njihovom rasvijetljavanju bolji- 100% (75%).

Prema načinu izvršenja ubistava, kao sredstvo korišćeno je: u **dva** slučaja vatreno oružje, u **dva** slučaja hladno oružje - nož, u **jednom** slučaju fizička snaga.

Rasvijetljena ubistva:

- **Teško ubistvo** počinjeno 31.3.2023. godine u mjestu Šteke, Podgorica, na štetu **Vujović Vidaka**, koga je, kako je u toku kriminalističke obrade utvrđeno, učinilac **Dražen Vojvodić**, po prethodnom dogovoru, vozilom VW Golf V, povezao u mjesto Šteke, koristeći njihovo poznanstvo, nakon čega je na pješačkoj stazi iz pištolja ispalio četiri projektila u leđa Vujovića. Dan nakon izvršenog krivičnog djela, Dražen Vojvodić i **Novica Đikanović**, koji je prijavljen za saizvršilaštvo u ovom krivičnom djelu, su zapaljivom tečnošću, najvjerovalnije benzinom, polili tijelo Vidaka Vujovića, a zatim ga zapalili kako bi na taj način uklonili materijalne tragove.

-
- **Teško ubistvo** počinjeno 24.6.2023. godine u mjestu Orlina - Slano, Opština Nikšić, gdje je prijavljeni **Petar Čiraković** pokušao da, ispred kuće oštećenog **Slobodana Barovića**, otuđi vozilo, što je primijetio oštećeni, nakon čega Čirković oštricom noža nanosi više povreda Baroviću u predjelu glave i tijela, od čega je preminuo na licu mjesta.
 - **Ubistvo** počinjeno 2.9.2023. godine u Nikšiću na štetu **Popović Radosava**, od strane **Radović Radovana**, koje je registrovano po nepoznatom učiniocu, a što je nakadno rasvijetljeno. Policijski službenici Regionalnog centra bezbjednosti „Zapad“ - Odjeljenja bezbjednosti Nikšić su lišili slobode i uz poseban izvještaj sproveli VDT u Podgorici Radović Radovana zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio KD ubistvo na način što je nakon verbalne rasprave sa Popović Radosavom u istog ispalio jedan projektil iz vatre nogoružja- pištolja, koji je pogodio Popovića uslijed čega je isti preminuo.

Ubistva po poznatom izvršiocu:

- **Teško ubistvo** počinjeno 06.06.2023. godine, Vrela Ribnička br. 35, u Podgorici, gdje je nakon kraće rasprave prijavljeni **Leonardo Huseini** gurnuo oštećenu **Fatu Beslimi** u njenoj kući, uslijed čega je izgubila ravnotežu i potiljkom udarila u obližnju komodu, a zatim pala na pod. Nakon što je utvrdio da oštećena ne daje znakove života istoj je kanapom vezao ruke, umotao je u čebe i odnio do obližnje rupe u njenom dvorištu gdje je spustio, a zatim prekrio daskama i ostalim drvenim otpadom kako bi na taj način sakrio njen tijelo.
- **Ubistvo** počinjeno 01.10.2023. godine u naselju Nedakusi - Bijelo Polje, na štetu **Beganović Elvise**, učinilac **Beganović Elmaz**, registrovano po poznatom izvršiocu. Policijski službenici Regionalnog centra bezbjednosti „Sjever“ - Odjeljenja bezbjednosti Bijelo Polje su lišili slobode i uz poseban izvještaj u zakonskom roku sproveli VDT u Bijelom Polju lice Beganović Elmaz zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio KD ubistvo na način što je nakon verbalne rasprave sa svojim bratom Elvism, istom kuhinjskim nožem nanio jednu ubodnu ranu u predjelu vrata, uslijed čega je kod istog nastupila smrt.

Registrovana su i **33 ubistva u pokušaju** (7 kd teško ubistvo u pokušaju, 25 kd ubistvo u pokušaju, 1 kd ubistvo u pokušaju u saizvrsilaštvu), na štetu 41 lica. Počinioci **23** kd su u momentu izvršenja bili nepoznati i nakon intenzivnog operativnog angažovanja počinioci 18 kd su identifikovani i procesuirani, tako da procenat rasvijetljenosti ovih kd iznosi **78,2%**. Za sada je **ostalo nerasvijetljeno 5 ubistava u pokušaju** i na identifikovanju i procesuiranju njihovih počinilaca nadležnim tužiocima se intenzivno radi.

Od ostalih krvnih delikata posebnu pažnju zavrijeđuju i krivična djela **teška tjelesna povreda**, kojih je registrovano **151** (128) ili **18% više**. Procenat rasvijetljenosti i ovih krivičnih djela je veoma dobar - **97%**.

KRIVIČNA DJELA PROTIV POLNE SLOBODE

Tokom 2023.godine registrovana su **54 (40) krivična djela protiv polne slobode**, čime je obim kriminala u ovoj oblasti u odnosu na uporedni period **povećan** za 35%. Evidentirano je **15 (16)** kd **silovanje**, što je smanjenje od 6,2% u odnosu na uporednu godinu, od kojih 3 kd po NN izvršiocu i sva tri su naknadno rasvijetljena. Među ostalim seksualnim deliktima evidentirano je i: **7 (1)** kd **obljuba sa djetetom**, **18 (14)** kd **nedozvoljena polna radnja, od kojih 1 u produženom trajanju; 1 kd posredovanje u vršenju prostitucije; 11 (8) kd dječja pornografija; 1 kd navođenje maloljetnog lica da prisustvuje vršenju kd protiv polne slobode; 1 kd mamljenje djeteta u cilju vršenja kd protiv polne slobode.** Nepoznati izvršioci počinili su 11 krivičnih djela od kojih je 9 rasvijetljeno (procenat rasvijetljenosti 82%).

Krivična djela protiv polne slobode procesuirana su nadležnim tužiocima sa 50 krivičnih prijava, kojima su obuhvaćena 52 lica, sve muškog pola, među kojima 9 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Žrtve vršenja ovih krivičnih djela su 49 lica, od kojih je 48 ženskog pola, među kojima 25 maloljetnih lica.

Krivična djela protiv polne slobode su zabilježena na području nadležnosti: RCB Jug (18), RCB Centar (17), RCB Sjever (17), RCB Zapad (2).

KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE

Registrovano je **1.010 (1.085) krivičnih djela** protiv imovine, što čini 20,6% ukupnog broja evidentiranih krivičnih djela. U odnosu na 2022. godinu obim registrovanih imovinskih delikata je **u padu** za 7%. Nepoznati izvršioci počinili su 932 krivična djela od kojih je operativnim radom rasvijetljeno 769 kd, tako da procenat rasvijetljenosti imovinskih delikata iznosi **82,5%** (78,8%).

Krivična djela protiv imovine su nadležnim tužiocima procesuirana sa **962 krivične prijave**, kojima je procesuirano **635 lica**. Među prijavljenima evidentiran je značajan broj i ranije procesuiranih lica zbog vršenja krivičnih djela – 321 ili 50%. Vršenjem imovinskih delikata oštećeno je 667 fizičkih i 321 pravno lice.

Izvještajni period je zbog načina izvršenja, samog objekta napada, kao i preduzetih aktinosti na njegovom rasvijetljavanju obilježio **slučaj kriminalnog udruživanja u sticaju sa teškom krađom** i spriječavanjem dokazivanja, gdje je **objekat napada bio depo Višeg suda u Podgorici** (predmet „Tunel“). Dosadašnje aktivnosti na rasvijetljavanju ovog događaja su rezultirale podnošenjem nadležnom tužiocu četiri izvještaja kao dopune krivične prijave kojima je **procesuirano ukupno devet lica, od kojih četiri državljanina**

Srbije. U toku kriminalističke obrade je utvrđeno da su prijavljena lica po prethodnom dogovoru, organizovali grupu sa ciljem vršenja krivičnog djela sa tačno razrađenim planom, sa jasnim i preciznim pojedinačnim zadacima i ulogama za izvršenje krivičnog djela, koje im se stavlja na teret, te isto izvršili na način što su ušli na teritoriji Crne Gore, iznajmili stan u kojem su boravili za vrijeme izvršenja kd u ul.Ksenije Cicvarić, iznajmili poslovni prostor sa suterenom u ul.Njegoševoj br.12, iz koga su prokopali tunel dužine 30 m, do prostorija depoa u zgradi Višeg suda i za sad u neutvrđenom vremenskom intervalu, koristeći razni podesni alat,ušli u prostorije depoa kroz prokopani tunel iz koga su otuđili 19 komada vatrenog oružja, a zatim se dana 11.09.2023. godine udaljili sa lica mjesta koristeći TMV. Tokom kriminalističke obrade vršena su poligrafska testiranja, pretresi na više lokacija, izuzet je veći broj video nadzora, prikupljeno je više obavještenja od građana, proslijeđeno je više naredbi za vještačenja FC Danilovgrad, raspisane su potrage za licima na međunarodnom nivou, a preduzimaju se i druge mjere i radnje po naredbi sudije za istragu OS u Podgorici, sve u cilju potpunog rasvijetljavanja ovog slučaja.

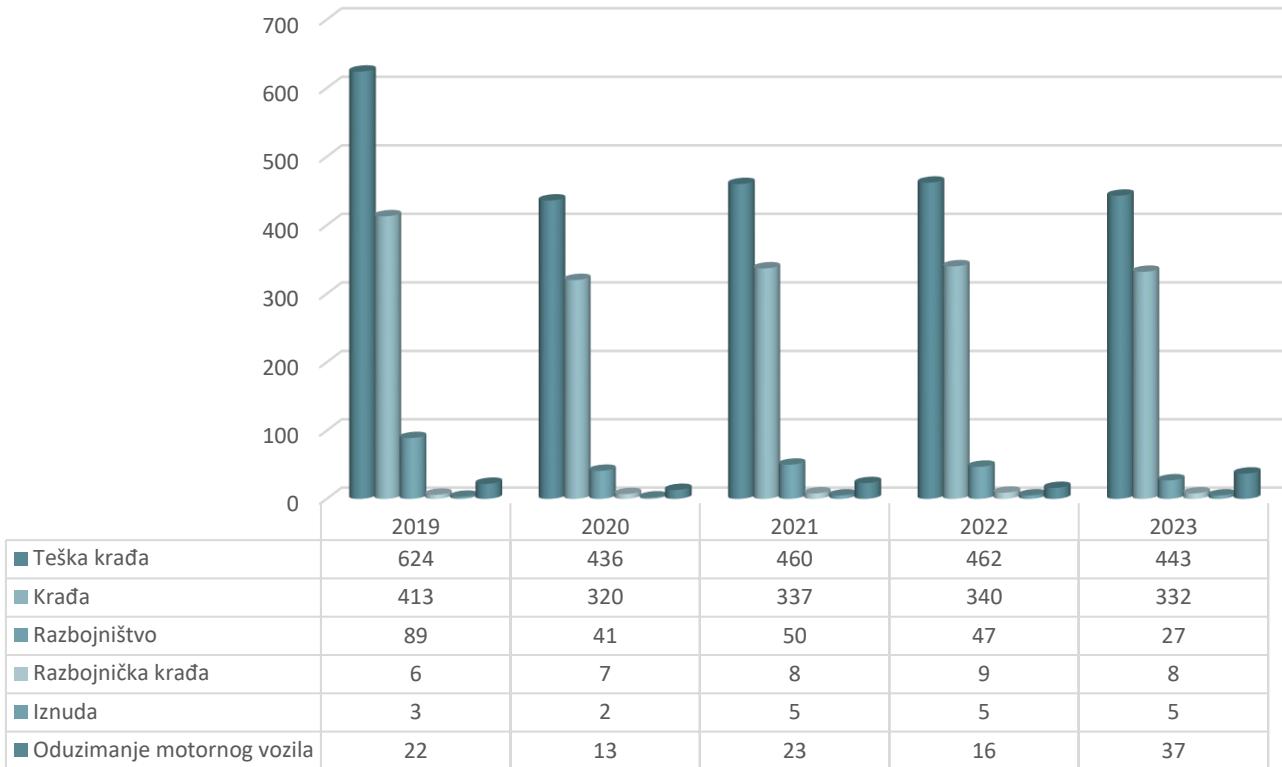
U izvještajnoj godini je rasvijetljeno **13** krivičnih djela protiv imovine registrovanih u prethodnom periodu, u najvećem broju teške krađe - 8 kd. Rasvijetljena su i 2 kd razbojništvo i 1 kd razbojništvo u pokušaju.

Registrovano je **139 (103) krivičnih djela koja se odnose na problematiku u vezi sa motornim vozilima**. Nepoznati izvršioci počinili su **124 kd** (79 kd): krađa – 49 kd, teška krađa – 42 kd, oduzimanje motornih vozila – 32 kd, lažno prijavljivanje – 1 kd. U odnosu na 2022. godinu došlo je do povećanja broja registrovanih kd u vezi sa MV za 35%. Rasvijetljeno je **117 kd** ili 94,3% (krađa – 48 kd, teška krađa – 38 kd, oduzimanje motornih vozila – 31 kd). Registrovano je i 15 kd po poznatom izvršiocu: falsifikovanje isprave – 12 kd, prevara – 2 kd, oduzimanje vozila – 1 kd. U istom periodu registrovana su **3** kd u vezi sa motociklima, sva po NN izvršiocu od kojih su 2 rasvijetljena – po 1 kd krađa i teška krađa. Krivičnih djela koja se odnose na otuđenje motornih vozila po NN izvršiocu (124) registrovana su u: RCB Podgorica (88), RCB Jug (18), RCB Zapad (14) i RCB Sjever (4). Takođe je registrovano **45 (33) kd krađa iz vozila i sa vozila** po NN izvršiocu ili 36% više u odnosu na uporednu godinu, a rasvijetljeno je 38 ili 84,4%.

Među imovinskim deliktima poseban značaj imaju:

- **razbojništvo** –registrovano **27 (47)** kd, 26 kd po NN, od kojih je 20 kd rasvijetljeno;
- **razbojništvo u pokušaju** – registrovana **4 (9)** kd, sva po NN od koji su 3 kd rasvijetljena;
- **razbojnička krađa** – registrovano **8 (9)** kd, sva po NN, od kojih je 7 kd rasvijetljeno;
- **iznuda**, registrovano **5 (5)** kd, od kojih 3 kd po NN izvršiocu i sva su rasvijetljena;
- **iznuda u pokušaju** – registrovano **1 (3)** kd, po poznatom izvršiocu.

KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE - STRUKTURA (2019-2023)

OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ OBLASTI OPŠTEG KRIMINALITETA

U izvještajnom periodu su registrovana **2 (2) kd teško djelo protiv opšte sigurnosti u vezi sa požarima, eksplozijama i havarijama**, oba po NN izvršiocu, od kojih je 1 rasvijetljeno. Odnose se na podmetanje požara na poslovnim prostorima kojom prilikom je nastupila velika materijalna šteta. Evidentirano je **29 (28) kd izazivanje opšte opasnosti** koja su izvršena podmetanjem požara ili eksplozivne naprave ili 3,5% više u odnosu na uporednu godinu. U 26 slučajeva podnešena je krivična prijava protiv NN izvršioca, od kojih je 16 kd rasvijetljeno, tako da se bilježi dobar procenat rasvijetljenosti kada je ovaj oblik kriminala u pitanju - **61,5% (65,1%)**.

U 22 slučaja krivično djelo je izvršeno podmetanjem požara, u 7 slučajeva kd su izvršena upotreba eksploziva, u 9 slučajeva mete napada su bili stambeni, poslovni i pomoćni objekti, u 17 PMV, a u 3 slučaja - ostalo (otvoreni prostori, dvorišta i sl.). Kao sredstva

izvršenja ovih kd najčešće se upotrebljavaju improvizovane eksplozivne naprave, ručne bombe, benzin, druge zapaljive tečnosti i sl.

U izvještajnom periodu registrovano je **9 (3) KD nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija** koja su izvršena aktiviranjem eksplozivne naprave (8 kd) ili pronalaskom neaktiviranih (1 kd), što predstavlja **povećanje za 200%** u odnosu na uporedni period. Od ovih 9 krivičnih djela 5 je rasvijetljeno.

Registrovano je **10 (16)** kd **uništenje ili oštećenje tuđe stvari koja se gone po službenoj dužnosti**, a koja su izvršena podmetanjem požara, što predstavlja **smanjenje za 37,5%** u odnosu na uporedni period. Od 10 kd rasvijetljeno je 5, tako da **procenat rasvijetljenosti iznosi 50%**.

Registrovano je **14 (12)** kd **uništenje ili oštećenje tuđe stvari koje se gone po privatnoj tužbi**. Sva KD izvršena su podmetanjem požara. U 3 slučaja meta napada su bili stambeni, poslovni i pomoćni objekti, u 9 PMV, a 2 ostalo (pomoćni objekti, sijeno, itd).

Pored toga, do kraja izvještajne godine **12 (22) događaja** nije kvalifikovano od strane nadležnog ODT. U 6 slučajeva radi se o požaru i u 6 slučajeva o eksploziji.

U izvještajnom periodu registrovano je **296 požara koji su kvalifikovani kao ostali bezbjednosni događaji**. U ovim događajima smrtno je stradalo **7 lica**.

U izvještajnom periodu **registrovane su 23⁷ lažne dojave putem e-maila o postavljenim bombama u školama i državnim ustanovama na teritoriji Crne Gore, od kojih je 13 rasvijetljeno**.

Registrovano je **261 (246)** kd **nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija** i u odnosu na uporedni period bilježe se **rast za 6%**. Zbog vršenja ovih krivičnih djela prijavljeno je 247 lica, među kojima 65 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela.

Otkriveno je **21 (12) krivično djelo trgovina ljudima – 75% više u odnosu na uporedni period**. Ova krivična djela su procesuirana sa **16** krivičnih prijava (SDT-u 1 i VDT-u 15) kojima je prijavljeno ukupno **28 lica**. U saradnji sa **Specijalnom državnom tužilaštvom** sprovođene su aktivnosti u 2 kriminalistička istraživanja, od kojih je jedno okončano podnošenjem krivične prijave »UNIVER«, u odnosu na 7 lica i »ZAPAD« u odnosu na 2 lica.

Otkriveno je **17 (9) krivičnih djela nedozvoljeni prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi – gotovo 90% više u odnosu na prošlu godinu**. Nadležnim tužiocima

⁷ Registrovano je da u istom danu sa iste e-mail adrese i sa istim tekstrom bude upućena poruka o postavljenoj bombi na više adresa školskih i državnih ustanova u CG (primjera radi, 08. juna 2023. godine registrovane su 162 lažne dojave).

je sa **13 krivičnih prijava** (SDT -1 i ODT-12 krivičnih prijava **procesuirano ukupno 18 lica**, koja su spriječena u namjeri da prokrijumčare ukupno **42 strana državljanina, od kojih 30 migranata** - 4 iz Bangladeša, 12 iz Pakistana, 5 iz Indije, 6 iz Uzbekistana, 3 iz Sirije.

Otkriveno je **je 21 (12) krivično djelo trgovina ljudima – 75% više u odnosu na uporedni period.** Ova krivična djela su procesuirana sa **16 krivičnih prijava** (SDT-u 1 i VDT-u 15) kojima je prijavljeno ukupno **28 lica**. Istimemo da je, u periodu od 10-17. juna 2023. godine, realizovana je aktivnost JAD protiv radne eksploracije. U predmetnoj akciji izvršena je kontrola ukupno 31.310 lica, vozila, dokumenata, lokacija, objekata i dr, s tim da nije bilo podnesenih krivičnih prijava.

KRIVIČNA DJELA NASILJA U PORODICI ILI U PORODIČNOJ ZAJEDNICI

Tokom 2023. godine na teritoriji Crne Gore registrovana su **422 (441) krivična djela** iz čl. 220 Krivičnog zakonika CG i **46 (39)** koja se dovode u vezu sa nasiljem u porodici, za koja je podnijeto **466 (478) krivičnih prijava**. Navedeni broj krivičnih djela učinjen je od strane **450 lica**, od kojih je **409** muškog pola (od kojih su **6** maloljetnih lica) i **32** ženskog pola (od kojih su **3** maloljetna lica). Od svih izvršenih krivičnih djela nasilja u porodici, **117 KD** ili 27,73% je izvršeno na području nadležnosti OB Podgorica.

Žrtve izvršenih krivičnih djela nasilja u porodici su **520 lica, 154** muškog i **366** ženskog pola. Od ukupnog broja žrtava, **76** su maloljetna lica, i to **39** muškog i **37** ženskog pola.

Uprava policije je u 2023. godini podnijela **1.534** prekršajnih prijava zbog izvršenih **2.077** prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Navedeni broj prekršaja učinjen je od strane **1.679** izvršilaca, od kojih je **1.272** muškog pola (od kojih su **22** maloljetna lica), i **407** ženskog pola (od kojih su **5** maloljetna lica).

Žrtve izvršenih prekršaja su **1.881 lice**, od kojih su **744** muškog i **1.092** ženskog pola. Od ukupnog broja žrtava izvršenih prekršaja, **188** su maloljetna lica (**88** muškog i **100** ženskog pola).

Registrovana su **250** povratnika u izvršenju krivičnih djela i prekršaja u vezi sa nasiljem u porodici, što čini oko **14,89%** od ukupnog broja izvršilaca.

Policijski službenici su u **33** slučaja naredili učiniocu nasilja udaljenje ili zabranu vraćanja u stan ili drugi prostor za stanovanje, a podnijeli su i **126** prijava za zanemarivanje.

Postupajući u vezi sa događajima nasilja u porodici, policijski službenici su privremeno oduzeli **119** komada vatrenog oružja, od čega u legalnom posjedu **101** i nedozvoljeno držano (nelegalno) **18** komada vatrenog oružja. U vezi sa nasiljem u porodici nije registrovana upotreba vatrenog oružja.

Registrirano je 1 kd (ubistvo) u vezi sa nasiljem u porodici, koje je ishodovalo smrtnom posledicom, počinjeno hladnim oružjem (nožem) od strane muškog lica, takođe na štetu muškog lica (braća).

Policija je predložila sudovima za prekršaje ukupno **670** zaštitnih mjera, a izrečena je **1 mjera** - Zabranu približavanja, te pratila ukupno **623** zaštitnih mjera po osnovu rješenja sudova za prekršaje.

U skloništa je upućeno **38** žrtava, od kojih su **24** maloljetna lica.

MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA

U toku 2023. godine registrirano je **413** (335) krivičnih djela **počinjenih** od strane **351** (306) maloljetnog lica. U izvještajnoj godini je došlo do **povećanja** broja maloljetnih lica kao izvršilaca krivičnih djela za 14,7%.

Maloljetnici čine 7,2% ukupnog broja prijavljenih lica zbog počinjenih krivičnih djela. Po starosnoj strukturi, prijavljeno je **215** starijih maloljetnika, **123** mlađa maloljetnika i na kraju djeca (maloljetnici do četrnaeste godine života) – **13** lica. U odnosu na polnu strukturu **327** maloljetnih lica ili 93,1% su muškog pola. Od ukupnog broja maloljetnih izvršilaca, **69** ili 19,6% je i ranije procesuirano zbog vršenja krivičnih djela.

Kao što je bio trend i u ranijim godinama, maloljetnici su u najvećem procentu bili izvršioci krivičnih djela iz oblasti imovinskog kriminaliteta, i to **227** kd ili 55%. Od ukupnog broja krivičnih djela izvršenih od strane maloljetnika, čak **48% je izvršeno na području Podgorice**.

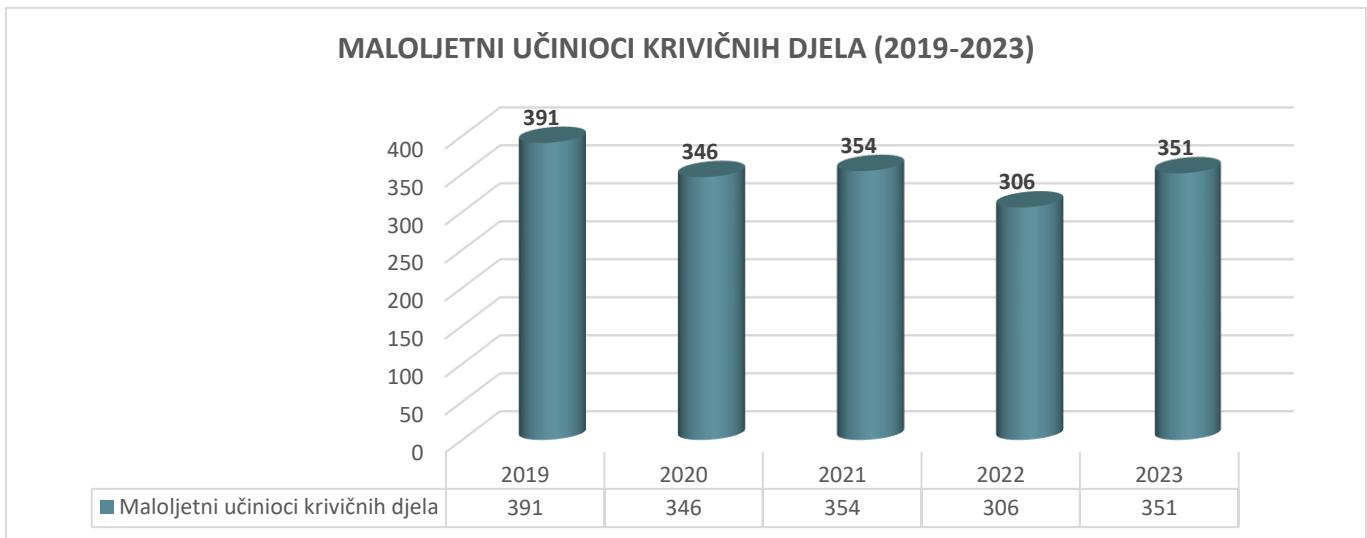
Osim imovinskih, maloljetnici su počinili još: 74 krivična djela protiv života i tijela, 56 krivičnih djela protiv javnog reda i mira, 14 krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga, 11 krivičnih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, 7 krivičnih djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja, 5 kd protiv braka i porodice, 4 krivična djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, 4 krivična djela protiv državnih organa, 3 krivična djela protiv polne slobode i dr.

Maloljetna lica su prilikom izvršenja krivičnih djela u **8** slučajeva posjedovala ili koristila hladno oružje (nož). U jednom slučaju je evidentirana **upotreba vatrenog oružja** od strane maloljetnog lica prilikom izvršenja kd ubistvo u pokušaju. U četiri slučaja u vezi sa kd nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija i jednom slučaju kd ubistvo u pokušaju oduzeto je ukupno 6 komada vatrenog oružja.

U izvještajnom periodu, **352** (317) **maloljetna lica su evidentirana kao žrtve** vršenja **322** krivična djela. Po starosnoj strukturi, najbrojnije žrtve su djeca (maloljetnici do četrnaeste

godine života) – 155 lica ili 44%, potom stariji maloljetnici – 110 lica ili 31,2%, i na kraju mlađi maloljetnici – 87 lica ili 24,7%. U odnosu na polnu strukturu 217 žrtava su muškog i 135 ženskog pola. Maloljetnici su najčešće žrtve krivičnih djela iz oblasti bezbjednosti javnog saobraćaja – 81 kd ili 25,1%.

Ova lica su i žrtve vršenja 66 krivičnih djela protiv braka i porodice, 55 krivičnih djela protiv života i tijela, 51 krivičnog djela protiv javnog reda i mira, 21 krivičnog djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina, 19 krivičnih djela protiv polne slobode, 10 imovinskih delikata, 8 krivičnih djela trgovina ljudima, 7 kd protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, 3 kd protiv zdravlja ljudi i dr.

SUZBIJANJE NAPADA NA PREDSTAVNIKE MEDIJA I NJIHOVU IMOVINU

U izvještajnoj godini se u odnosu na prošlu godinu bilježi **50% manje događaja** gdje su oštećeni novinari i/ili njihova imovina kao posljedica njihovog profesionalnog angažovanja, što je posebno značajno, **70% manje događaja koji su kvalifikovani kao krivična djela**.

Registrirano je ukupno 11 (22) takvih događaja, a nadležni državni tužilac je 4 (13) događaja kvalifikovao kao krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti (ugrožavanje sigurnosti, izazivanje opšte opasnosti i neovlašćeno prikupljanje i korišćenje ličnih podataka), od kojih je, za sada, **1 ostalo nerazvijljeno**. Ovlašćeni policijski službenici su analizirajući spise predmeta u 3 događaja cijenili da se u radnjama dva prijavljena lica stiču elementi izvršenja **prekršaja** iz Zakona o javnom redu i miru. U 2 događaja nadležni državni tužilac je cijenio da u prijavljenim događajima **nema elemenata bića krivičnog djela** koje se goni po službenoj dužnosti. Još uvijek **nijesu kvalifikovana 2 događaja** od strane nadležnog tužioca.

POTRAŽNA DJELATNOST

Potrage u izviđajnom postupku - Postupajući po zahtjevima odjeljenja bezbjednosti radi kriminalističke obrade, u toku **2023.** godine potraživalo se **701** lice od kojih je pronađeno **491.** **Nacionalne potjernice** - Postupajući po naredbama-zahtjevima nadležnih sudova i UIKS-a, raspisano je **611** potjernica od kojih je po osnovu pronalaska, lišenja slobode ili drugih realizovanih mjera potraga, obustavljeno **309.**

Nacionalne potrage-objave za licima - raspisane su **122** nacionalne objave – nestanak - udaljena od kuće lica, od kojih je **111** pronađeno i izvršene su obustave;

Nacionalne potrage-objave za predmetima:

- raspisane su **202** nacionalne objave - potraga za motornim vozilima i motociklima, po osnovu izvršenih krivičnih djela na teritoriji Crne Gore, a **116** potraga je obustavljeno po osnovu pronalaska.
- raspisano je nacionalnih potraga za otuđeno - nestalo oružje **69** od kojih su **2** pronađena.
- raspisano je **328** objava za predmetima koji su posjedovali fabrički ili drugi identifikacioni broj, a obustavljene su **2** objave za predmetom.
- raspisane su **52** objave - potraga za registarskim tablicama od kojih su **2** pronađene.

Službenici kriminalističke policije pronašli su i lišili slobode **206 lica za kojima je raspisana potjernica**. Interaktivnim djelovanjem NCB Interpola Podgorica i ove linije rada, postupano je u **13** predmeta, po različitim osnovima (operativne i terenske provjere, dostavljanja operativnih saznanja o licima za kojima su raspisane međunarodne potjernice, provjere u dijelu, da li je ugrožena bezbjednost štićenim ličnostima ili osuđenim licima prilikom transfera ili ekstradicije, zatim provjere u raspoloživim evidencijama koje koristi ova linija rada).

Na zahtjev UIKS-a, za **581** osuđeno lice izvršene su bezbjednosne procjene da li osuđeno lice može koristiti pogodnost odmora iz UIKS-a.

POLIGRAFSKO ISPITIVANJE

Na zahtjev drugih organizacionih jedinica, poligrafska metoda je primjenjena u odnosu na ukupno **244** (247) ispitanika. U **22** slučaja ispitanja su rezultirala priznanjem, u **46** slučajeva ukazivanjem (identifikacijom) na moguće izvršioce ili eventualnu povezanost sa

izvršenjem krivičnog djela, u **147** slučajeva eliminacijom (identifikacijom), u **1** slučaju je nalaz bio neodređen, dok su **24** lica odbila da se podvrgnu ovakvom obliku ispitivanja.

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA

Tokom 2023. godine je izvršeno **9.355** (8.501) uviđaja, i to: 439 uviđaja povodom krvnih i seksualnih delikata, 728 uviđaja povodom imovinskih delikata, 326 uviđaja povodom požara i eksplozija, 449 uviđaja povodom djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja i preko 6.000 uviđaja povodom ostalih delikata (lomovi, oštećenja tuđih stvari i dr).

Povodom vršenja uviđaja sačinili su 7.543 fotodokumenta, 436 skica, 3.016 izvještaja o uzorkovanju, a izuzeta su 293 video snimka. Nakon preliminarne obrade dostavljeno je 2.278 zahtjeva za dalja vještačenja i ekspertize, od čega 198 trasoloških, 257 balističkih, 34 u vezi sa PEH, 14 grafoloških, 145 daktiloskopskih, 91 hemijski, 981 fizičko-hemijski, 25 u vezi IT i 533 biohemijska -DNK.

Daktiloskopski je registrovano 1.671 lice.

KRIJUMČARENJE DROGA I SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZLOUPOTREBA DROGA

Na području Crne Gore otkriveno je **381** (313) krivično djelo u vezi sa opojnim drogama, i to **310** (253) krivičnih djela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, od kojih **12** kd u saizvršilaštvu, **5** krivičnih djela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga putem pomaganja, **66** (53) krivičnih djela omogućavanje uživanja opojnih droga.

Zbog osnovane sumnje da su počinili ova krivična djela nadležnom tužiocu podnešeno je **296** (259) krivičnih prijava kojima je obuhvaćeno **335** (305) lica.

Od ukupnog broja podnijetih krivičnih prijava (296), zbog organizovanog krijumčarenja opojnih droga, **Specijalnom državnom tužilaštvu** je podneseno 8 (6) krivičnih prijava i izvještaja kao dopuna krivičnih prijava (5 krivičnih prijava i 3 izvještaja kao dopune krivičnih prijava), kojima je procesuirano **47** (65) lica. Među prijavljenim licima (47), **5 lica je označeno kao pripadnici OKG, dok su 4 lica označena kao BIL**.

U strukturi ukupno prijavljenih lica registrovano je 289 državljana Crne Gore i 46 stranih državljana. Od ukupnog broja prijavljenih lica, 322 su muškog i 13 ženskog pola. Među prijavljenima registrovano je 111 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih

djela ili 33% u ukupnom broju prijavljenih lica u vršenju ovih nezakonitosti. Evidentirano je 10 maloljetnih lica kao počinilaca tih kriminalnih djela.

Procesuirana su **973** (982) lica zbog počinjenih **966** (970) prekršaja iz člana 52 stav 1 tačka 5, u vezi člana 45 stav 1 Zakona o spriječavanju zloupotreba opojnih droga - posjedovanje droge za ličnu upotrebu.

U **1.495** (1.395) pojedinačnih zaplijena, u toku izvještajne godine, ukupno je pronađeno i oduzeto **966 299,41 g⁸** (2.336.017,62 g) opojnih droga, 118 kom stabljika marihuane i 10729 komada tableta sintetičkih droga i farmaceutskih proizvoda.

VRSTA DROGE	2022	2023	TREND
MARIHUANA	1803892,9 gr	932719,31 gr	-871173,59 gr
MARIHUANA	121 pakovanje	/	
HEROIN	3017,48 gr	1554,05 gr	- 1463,43 gr
KOKAIN	500557,55 gr	25123,74 gr	- 475433,81 gr
HAŠIŠ	20032,4 gr	556,29 gr	- 19476,11 gr
SINTETIČKE DROGE	2685,29 gr	5411,53 gr	+ 2726,24 gr
SINTETIČKE DROGE I NEDOVOLJENI FARM.PROIZVODI	3619 kom	10729 kom	+ 7110 kom

⁸ Od ukupne količine oduzete droge, policija opšte nadležnosti je zaplijenila 51 672 g i 494 komada tableta, a granična policija 473 548 g i 207 komada tableta.

OSTALO	5500 gr i 14	55,99 gr	- 5444 gr
STABLJIKE MARIHUANE	759 kom	118 kom	- 641 kom
SJEMENKE MARIHUANE	/	335 kom	
ULJE KANABISA	24,6 gr	852 g	+ 827.4 g
HALUCIONE GLJIVE	11,4 gr	26,4 g	+15 g
SIROVA BILJKA MARIHUANA	/	82000 g	
UKUPNO	2336017,62 g 121 + 14 pakovanja, 759 stabljika marihuane, 3619,8 kom tableta	966299,41 g, 118 kom stabljika marih. 10729 kom. tableta	1369718,21 g. 641 stabljika 7110 kom

U poređenju sa 2022. godinom, broj otkrivenih krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga je **veći** za 21,7%, dok je broj registrovanih prekršaja zbog posjedovanja droge za ličnu upotrebu **manji** za 0,4%. U 7% **većem** broju pojedinačnih zaplijena u odnosu na 2022. godinu, pronađena je i oduzeta **manja količina opojne droge za 59%**.

Analiza strukture zaplijenjene droge ukazuje da je količina zaplijenje marihuane **manja** za 48%, kao i količina zaplijjenjenog kokaina – 95%, heroina - 48%, i hašiša - 97%. Jedino se bilježi **veća** količina zaplijenjene sintetičke droge, i to u gramima – 100%, dok je u komadima – gotovo 200%.

U saradnji sa **Specijalnim državnim tužilaštvom**, sprovedeno je **5 (8) kriminalističkih istraživanja na međunarodnom nivou**, kodnih naziva: "Quashqai", "General", „Moreno“, „Docker“ i „Grom“ u odnosu na 41 lice. Od navedenog broja istraživanja, realizovana su 2 (kodnog naziva „Qashqai“ i „Moreno“) podnošenjem 2 krivične prijave, 1 predmet (kodnog naziva „General“) je okončan dostavljanjem izvještaja postupajućim specijalnim tužiocima radi davanja ocjene i mišljenja i u pripremi je za realizaciju, dok su u 1 predmetu (kodnog naziva „Docker“) okončane mjere tajnog nadzora i predmet zatvoren bez realizacije.

Zbog organizovanog krijumčarenja opojnih droga, **Specijalnom državnom tužilaštvu** podneseno je 8 (6) krivičnih prijava i izvještaja kao dopuna krivičnih prijava (5 krivičnih prijava i 3 izvještaja kao dopune krivičnih prijava), kojima je procesuirano **47 (65) lica**, zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela: **53 (28) u vezi sa kd neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga čl 300 KZCG** (39 neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga i 14 neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga u saizvršilaštvu), 3 stvaranje kriminalne organizacije, 23 stvaranje kriminalne organizacije i 12 stvaranje kriminalne organizacije. Među prijavljenim licima (47), **5 lica je označeno kao pripadnici OKG, dok su 4 lica označena kao BIL.**

Od ukupno 8 realizovanih predmeta, u 3 predmeta je izvršeno i krivično djelo pranje novca, pa je ukupna količina opranog novca u ovim slučajevima – oko 8 miliona eura, koja je plasirana u legalne tokove, potiče iz kriminalne aktivnosti koja je vezana za krijumčarenje droge.

Realizacijom međunarodnih aktivnosti, učestvovano je u zaplijeni 13 kg opojne droge marihuane na teritoriji BiH (Predmet „Pečat“), u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine (SIPA), dok je na osnovu informacije crnogorske policije proslijeđene španskoj policiji preko Siena kanala komunikacije, u luci Valensija u Španiji zaplijenjeno je 45 kg kokaina.

U saradnji sa **Višim državnim tužiocem** sprovedeno je **5 (3) kriminalističkih istraživanja na međunarodnom i nacionalnom nivou**, kodnih naziva „Lovka“, „Zicer“, „Pečat“, „Štek“ i „Milet“. Od navedenog broja istraživanja, realizovana su 2 predmeta (kodnih naziva „Lovka“ i „Zicer“) podnošenjem krivičnih prijava, a ostala 3 predmeta su i dalje u radu.

Na planu suzbijanja ulične prodaje droge, realizovani su predmeti kodnih naziva: „Kwart III“, „Skok“, „Lovka“, „Maslina“, „Malta“ i „Zicer“ .

SUZBIJANJE PRIVREDNOG KRIMINALITETA

U ukupnom broju registrovanih krivičnih djela ovi delikti su zastupljeni sa 15,8%, pri čemu su aktivnošću svih operativnih struktura tokom 2023. godine, otkrivena 773 (920) krivična djela. U poređenju sa proteklom godinom broj otkrivenih privrednih delikata je **manji** za 16%.

Registrovana krivična djela iz oblasti privrednog kriminaliteta nadležnim tužiocima su procesuirana sa **525 (554)** krivičnih prijava, kojima su prijavljena **652 (666) fizička lica** ili 2,1% **manje** u odnosu na uporednu godinu. Među ovim licima registrovano je 107 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Shodno Zakonu o krivičnoj

odgovornosti pravnih lica, nadležnim tužiocima je zbog krivičnih djela iz izvještajnog perioda procesuirana **43 (44) pravna lica**, 2,2% manje u odnosu na prošlu godinu.

Od navedenog broja, **Specijalnom državnom tužilaštvu je podnijeto 11 (14) krivičnih prijava i dopuna krivičnih prijava** iz oblasti privrednog kriminala (od kojih 5 sa elementima organizovanog kriminala), dok su krivična djela privrednog kriminaliteta otkrivena i u drugim krivičnim prijavama i dopunama krivičnih prijava (4) podnijetim primarno zbog krijumčarenja droge. Ukupno je procesuirano **41 (52) fizičko i 5 pravnih lica**, zbog osnovane sumnje da su počinili **53 (79) krivična djela privrednog kriminaliteta**.

Ukupna materijalna šteta počinjena krivičnim djelima privrednog kriminala otkrivenim aktivnošću svih operativnih struktura SBPK-a iznosi **153.282.942 eura, 247.430 USD, 126.000 CHF i 32.570 GBP** (39.369.460 eura) i **enormno je veća** od materijalne štete prouzrokovane privrednim deliktima otkrivenim u uporednom periodu. Od ovog iznosa, **materijalna šteta za budžet Crne Gore iznosi 130.981.990 eura, 700 USD i 1.000 CHF**. **Ukupna materijalna šteta** obuhvaćena podnijetim krivičnim prijavama **Specijalnom državnom tužilaštvu** cjeni se na oko **138,8** (12,4 miliona eura) **miliona eura, 241.642,77 USD, 125.000,00 CHF, 32.570 GBP**, od čega **šteta za budžet Crne Gore iznosi oko 121** (7 miliona eura) **miliona eura**.

Prema statističkim pokazateljima, privredni kriminalitet se u izvještajnom periodu u najvećem obimu ispoljava kroz sljedeće nezakonitosti: Krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja – **287** (463) kd, Krivična djela protiv pravnog saobraćaja – **242** (171) kd, Krivična djela protiv službene dužnosti – **43** (83) kd, te ostala kd.

SUZBIJANJE KORUPCIJE

Nadležnim tužiocima je aktivnošću svih operativnih struktura podnijeto **48 (88) krivičnih prijava i 8 (17) izvještaja kao dopune krivičnih prijava** (SDT-u – 5 kp i 2 dopune) protiv **79 (130) fizička i 4 (3) pravna lica** kojima su prijavljena **104 (336) koruptivna krivična djela**, što je gotovo 70% manje u odnosu na prošlu godinu. U 2 predmeta, koji se odnose isključivo na koruptivna krivična djela, imamo **elemente organizovanog kriminala**.

Ukupna materijalna šteta prouzrokovana koruptivnim krivičnim djelima iznosi **42.564.717 eura, 241.642 USD, 125.000 CHF i 32.570 GBP** (2022 – 10 522 364 eura) i **znatno je veća** u odnosu na uporedni period. **Materijalna šteta obuhvaćena krivičnim prijavama podnesenim SDT-u iznosi 38 772 923 eura, 241.642 USD, 125.000 CHF i 3.570 GBP** (6 328 441), od čega na štetu budžeta Crne Gore iznosi **21.024 136,00 eura** (907 485 eura) i višestruko je veća u odnosu na štetu iz 2022.godine.

U **javnom sektoru** su otkrivena 22 (28) slučaja korupcije. U **privatnom sektoru** su otkrivena 32 slučaja korupcije. U dva predmeta su procesuirana dva učesnika u saobraćaju (zbog davanja mita).

Iz **javnog sektora** su procesuirana ukupno 33 (44) lica - izvršni direktor i službenik privrednog društva DOO "Fond za zaštitu životne sredine" - Eko Fond Podgorica; direktor Uprave policije; ministar odbrane, državni sekretar u Ministarstvu odbrane; dva izvršna direktora zemljoradničke zadruge i predsjednik skupštine lokalnog preduzeća sa 4 člana skupštine i blagajnikom; rukovodilac u Upravi za šume, 6 službenika MUP-a; 5 policijskih službenika, 4 carinika, 1 stručni saradnik u JU Centar za socijalni rad, dva službenika u Ministarstvu poloprivrede i šumarstva, službenik u Upravi za bezbjednost hrane i veterinu, lugar.

Među procesuiranim licima su 4 (4) javna funkcionera – direktor Uprave policije, ministar odbrane, državni sekretar u Ministarstvu odbrane i izvršni direktor Fonda za zaštitu životne sredine.

Zbog koruptivnih krivičnih djela, **Specijalnom državnom tužilaštvu je podnijeto 6 (13) krivičnih prijava i izvještaja kao dopuna krivičnih prijava** (od kojih su 2 imale elemente organizovanog kriminala), a korupcija je registrovana i u okviru još 3 predmeta realizovana primarno zbog drugih krivičnih djela sa elementima organizovanog kriminala. Ovim krivičnim prijavama je procesuirano **14 (41) fizičkih lica, zbog počinjenih 13 (68) koruptivnih krivičnih djela** - 7 kd u vezi zloupotrebe službenog položaja(2 zloupotreba službenog položaja, 2 zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju, 2 zloupotreba službenog položaja u saizvršilaštvu u produženom trajanju i 1 zloupotreba službenog položaja u pomaganju u produženom trajanju), 2 krivična djela u vezi sa zloupotrebom položaja u privrednom poslovanju (1 zloupotreba službenog položaja u privrednom poslovanju i 1 zloupotreba službenog položaja u privrednom poslovanju u saizvršilaštvu), 3 primanje mita i 1 davanje mita. Među prijavljenim licima su **4 carinska službenika, 3 policijska službenika**, kao i pomenuta **4 javna funkcionera**⁹. Pored prijavljenih lica, po nalogu postupajućeg specijalnog tužioca lišen je slobode još jedan **bivši direktor Uprave policije**, koji je u vrijeme izvršenja djela bio **javni funkcioner**, zbog osnovane sumnje da je izvršio zloupotrebu službenog položaja iz čl. 416 Krivičnog zakonika Crne Gore (i krijumčarenje cigareta).

⁹ Kada se pominju javni funkcioneri, procesuirana su i lišena slobode još dva javna funkcionera - v.d. pomoćnika direktora za Sektor za borbu protiv kriminala procesuiran za učešće u kriminalnoj organizaciji i odavanje tajnih podataka članovima kriminalne organizacije, dok se predsjednik Opštine Budva, tereti da je kao organizator kriminalne grupe organizovano, međunarodno krijumčarenje kokaina.

FINANSIJSKE ISTRAGE

Tokom izvještajne godine **inicirano je ukupno 8 finansijskih istraga** (prema SDT- u 7 i prema ODT- u 1) u odnosu na ukupno 362 lica, za koja su nadležni tužioci izdali naredbe za pokretanje finansijskih istraga. Postupano je po ovim i još 5 naredbi nadležnih DT u odnosu na 19 fizičkih lica. Realizovane su naredbe u 4 predmeta kojima je obuhvaćeno 17 lica, kao 7 predmeta iz prethodnog perioda kojima su obuhvaćena 142 fizička i 30 pravnih lica. U toku su aktivnosti na realizaciji naredbi u 14 predmeta iz prethodnog perioda kojima je obuhvaćeno 250 fizičkih i 10 pravnih lica.

U oblasti borbe protiv pranja novca, **Specijalnom državnom tužilaštvu**, procesuirano je **13 (3) lica** zbog osnovane sumnje da su izvršili **19 krivičnih djela pranje novca**. Od prijavljenih lica (13), **4 lica** su procesuirana podnošenjem **2 (1) krivične prijave**, primarno zbog počinjena **2 (1) krivična djela pranje novca** (od kojih jedno u saizvršilaštvu), dok je 9 lica procesuirano podnošenjem 2 krivične prijave i jednog izvještaja kao dopune krivične prijave, zbog krivičnih djela **pranje novca**, u predmetima koji su realizovani primarno zbog organizovanog krijumčarenja droga. Među prijavljenim licima su **3 policijska službenika i 2 pripadnika OKG**.

Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove iznosi 8132.822 eura i značajno je veći u odnosu na uporednu godinu (971.100 eura).

DT/ NAREDBE	INICIJATIVA POLICIJE ZA POKRETANJE FIN. ISTRAGA		NAREDBA/NALOG TUŽIOCA PO INICIJATIVI POLICIJE		NAREDBA/NALOG TUŽIOCA BEZ INICIJATIVE POLICIJE		REALIZOVANE NAREDBE		NAREDBE/NAZOVI IZ PRETH. PERIODA ČIJA JE REALIZACIJA U TOKU	
	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA
SDT	7	361	7	361	1	14	1+7 (IZ PRET. PER)	14+142 FL I 30 PL (IZ PRET.PER)	13	248 FL 10 PL
VDT					4	5	3	3	1	2
ODT	1	1	1	1						
UKUPNO	8	362	8	362	5	19	4+7 (IZ PRET. PER)	17 142 FL 30 PL (IZ PRET.PER)	14	250 FL 10 PL

KRIJUMČARENJE I NEDOZVOLJENA TRGOVINA CIGARETAMA

U oblasti **borbe protiv krijumčarenja cigareta, Specijanom državnom tužilaštvu** podnijeta je 1 krivična prijava i 2 izvještaja kao dopune krivičnih prijava iz 2020. i 2022. godine, protiv **ukupno 5** pravnih i **15** fizičkih lica.

Prijavljena lica su počinili krivičnih djela: **5** stvaranje kriminalne organizacije, **4** krijumčarenje u pomaganju u produženom trajanju i **1** nedozvoljena trgovina u pomaganju u produženom trajanju KZCG a u vezi sa čl. 5 Zakona o odgovornosti pravnih lica (za pravna lica), kao i **3** stvaranje kriminalne organizacije, **9** stvaranje kriminalne organizacije, **11** krivičnih djela u vezi krijumčarenja (1 krijumčarenje u saizvršilaštvu, 1 krijumčarenje u produženom trajanju i 9 krijumčarenje u pomaganju u produženom trajanju) i **1** nedozvoljena trgovina za fizička lica.

Među prijavljenim licima je procesuirano 6 službenika Uprave prihoda i carina, od kojih 4 u svojsvu članova Komisije za uništavanje oduzetih cigareta, koji se terete za pomaganje u krijumčarenju cigaretama u dužem vremenskom periodu ali i za koruptivna krivična djela. Takođe, prijavljena su 2 lica koja su evidentirana kao pripadnici OKG, što i u ovom slučaju potvrđuje spregu organizovanog kriminala sa zaposlenima u državnim strukturama¹⁰.

Ukupna količina cigareta koje su prokrijumčarene preko carinske linije u nepoznatom pravcu, radi plasiranja iste na sivom tržištu iznosi 109 833 paketa, pri čime je nastupila **materijalna šteta po budžet Crne Gore od oko 100 miliona eura** (obuhvaćena jednom krivičnom prijavom).

ZELENAŠENJE

Kroz obavještajni projekat „**LOAN**“ – zelenašenje, ODT-ima je podnešeno **7 krivičnih prijava** protiv **8 lica za 8 kd zelenaštvo**, od kojih 4 kd u produženom trajanju, a iznos sredstava koja su plasirana na kamatu je **843.000 eura**.

U akciji „**NELEGALNA GRADNJA**“ Osnovnom državnom tužilaštvu, podnešeno je **49 krivičnih prijava** protiv **51 fizičkog i 8 pravnih lica** za **58 kd** građenje objekta bez prijave građenja i dokumentacije za građenje, od kojih 3 kd u produženom trajanju.

¹⁰ Pored prijavljenih lica, po nalogu postupajućeg specijalnog tužioca liшен je slobode **još jedan bivši direktor Uprave policije**, koji je u vrijeme izvršenja djela bio **javni funkcioner**, zbog osnovane sumnje da je zloupotrebljavajući službeni položaj, izvršio krivično djelo krijumčarenje cigareta.

U akciji "ŠLJUNAK" koja je zavedena u cilju suzbijanja nelegalnog eksplorisanja šljunka iz korita rijeka, podnešeno je **13 krivičnih prijava** protiv **16 fizičkih i 3 pravna lica** za **21 krivično djelo** sljedeće strukture: 3 kd građenje objekta bez prijave i dokumentacije za građenje u produženom trajanju, 7 kd skidanje i povreda službenog pečata i znaka, 3 kd krađa zaštićenog prirodnog dobra, 2 kd nedozvoljeno bavljenje privrednom, bankarskom, berzanskom i djelatnošću osiguranja, 1 kd protivpravno zauzimanje zemljišta, 1 kd teška krađa, 3 kd krađa, 1 kd sitna krađa, utaja i prevara.

U akciji "ŠUME" usmjerene na suzbijanje bespravne sječe šuma, podnešeno je **40 krivičnih prijava** (od kojih 4 po NN licu) i **2 posebna izvještaja** kao dopune krivičnih prijava protiv **45 lica** za izvršeno **41 kd** - šumska krađa.

TERORIZAM I RATNI ZLOČINI

U oblasti borbe protiv terorizma i ratnih zločina, Specijalnom državnom tužilaštvu, nije bilo podnešenih krivičnih prijava.

Kontinuirano se sprovodi operativno istraživanje u odnosu na ekstremističke grupe koje djeluju na teritoriji Crne Gore, na osnovu kojeg se formiraju predmeti shodno prikupljenim saznanjima koja bi ukazivala na osnov sumnje da lica koja su predmet istraživanja mogu biti povezana sa terorističkim i ekstremističkim aktivnostima. U izvještajnom periodu nije bilo odlazaka ni povrata sa stranih ratišta.

SUZBIJANJE VISOKOTEHNOLOŠKOG KRIMINALA

U oblasti krivičnih djela počinjenih uz pomoć informacionih tehnologija, preduzimane su aktivnosti u **344** predmeta. Nakon izvršenih provjera okončano je postupanje u **262** predmeta. Na ocjenu i mišljenje nadležnim tužilaštvima dostavljena su **23** predmeta.

U ovoj oblasti, nadležnim državnim tužilaštvima podnijete su ukupno **23 krivične prijave** (VDT-1; ODT-22) i **4 izvještaja** (ODT) kao dopune krivičnih prijava protiv **25 lica** zbog **27** krivičnih djela.

Struktura krivičnih djela: dječja pornografija - 8 kd, ugrožavanje sigurnosti - 6 kd, izazivanje panike i nereda - 4 kd, prevara - 2 kd, prevara u pokušaju - 3 kd, računarska prevara - 1 kd,

proganjanje – 1 kd, izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje – 1 kd, lažno prijavljivanje – 1 kd.

Podnijeto je i **5 prekršajnih prijava** u odnosu na **6 lica**. Izvršenim krivičnim djelima iz oblasti visokotehnološkog kriminala pričinjena je ukupna **materijalna šteta** u iznosu od preko **150.000 eura**.

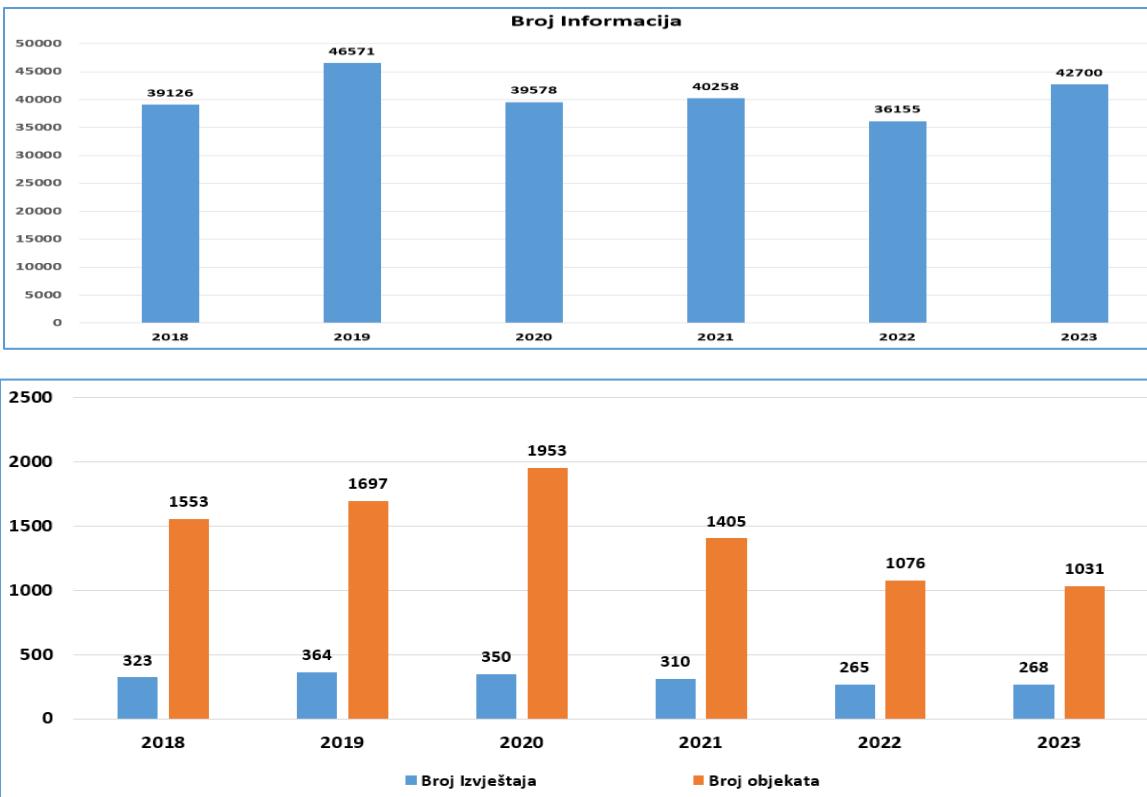
KRIMINALISTIČKO-OBAVJEŠTAJNI POSLOVI

Aktivnosti kriminalističko obavještajnih poslova bile su usmjerene na podršku linijama rada kriminalističke policije, kao i regionalnih centara bezbjednosti Uprave policije. Kriminalističko-obavještajna analitika je primila i obradila **42.700** informacija koje su najvećim dijelom dostavljene elektronski kroz aplikaciju »Infostream«. U predmetima istraga i drugih aktivnosti koje su sprovedene od strane organizacionih jedinica Sektora za borbu protiv kriminala, Sektora za finansijsko-obavještajne poslove, Sektora granične policije, Sektora policije posebne namjene, Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, Odjeljenja za antikorupciju, Direktorata za upravne poslove, Specijalnog državnog tužilaštva izrađeno je 268 obavještajnih izvještaja, u okviru kojih je obrađeno **1.031** objekat¹¹ i izrađeno 246 šema veza.

U izvještajnom periodu od strane Agencije za nacionalnu bezbjednost dostavljene su 4 informacije. Za potrebe drugih Odsjeka u okviru SBPK-a, tokom izvještajnog perioda, izvršeno je 325 „ad hoc“ provjera koje su se odnosile na identifikaciju lica, SIM kartica, dostavljanje informacija u odnosu na aktivnosti pojedinih lica koji su predmet obrade njihovih operativnih akcija.

Kao posebno značajne izdvajamo i aktivnosti na praćenju stanja i kretanja teškog i organizovanog kriminala i djelovanja organizovanih kriminalnih grupa sa ciljem proaktivnog djelovanja. U kontekstu navedenoga, kroz sveobuhvatne analize prikupljenih obavještajnih podataka i podataka iz eksternih izvora, izrađeno je 12 kompeksnih analitičkih izvještaja, koji su tretirali nacionalne prioritete u oblasti teškog i organizovanog kriminala i organizovane kriminalne grupe.

¹¹ U najvišem broju odnosi se na lica, neznatan broj se odnosio na vozila i druge objekte obrade.

U sklopu obavještajnog projekta »Talas« izvršeno je: **27.182** (29.627) kontrola članova OKG, BIL i njima bliskih lica. Izvršeno je 322 (237) pretresa stambenih objekata i pmv koje koriste navedene kategorije lica, 3.917 (4.635) kontrola ugostiteljskih objekata čiji su vlasnici, odnosno u kojima borave članovi OKG i BIL, oduzeto je **63** (46) komada vatrenog oružja, **452** komada municije razlilčitog kalibra, **4** komada ručnih ofanzivnih bombi, **2** komada prigušivača. Sa članovima OKG i BIL na različite okolnosti obavljen je **2.198** (1.797) razgovora. Privremeno je radi vršenja odgovarajućih provjera oduzeto **47** pmv. Protiv članova OKG i BIL podnijeta je **791** (726) krivična i **764** (931) prekršajne prijave.

U elektronsku evidenciju operativnih informacija "Infostream", a vezano za predmetni obavještajni projekat i njegove ciljeve, unijeto je **3.813** (5.552) operativnih informacija. Izrađeno je **15** (144) operativna izvještaja za **128** (198) objekata obrade.

SPECIJALNE ISTRAŽNE METODE

Tokom 2023. godine postupano je u **119 predmeta** koji se odnose na primjenu mjera tajnog nadzora na osnovu naredbi sudija za istragu, shodno članu 157 stav 1 tačka 1, 3 i 4 i stava 2 tačka 6 i 7 Zakona o krivičnom postupku i **24 predmeta** koji se odnose na primjenu posebnih policijskih radnji shodno Zakonu o unutrašnjim poslovima.

U dijelu koji se odnosi na razmjenu kriminalističko obavještajnih podataka, drugim organizacionim jedinicama Sektora za borbu protiv kriminala, dostavljeno je **106 operativnih informacija**.

POSEBNA OPERATIVNA PODRŠKA

Primarne aktivnosti su bile usmjerene na: lišavanju slobode učinilaca krivičnih djela, preventivnom djelovanju prema članovima organizovanih kriminalnih grupa i bezbjednosno interesantnim licima, sprovođenju mjera na očuvanju javnog reda i mira. Obezbijedena je stalna prisutnost službenika na terenu.

Aktivnosti su usmjerene i na podizanju nivoa i kvaliteta fizičko – kondicione spremnosti, i podizanju nivoa taktičke obučenosti službenika.

U I kvartalu sprovedeno je više aktivnosti na teritoriji Crne Gore sa ciljem sprečavanja vršenja teških krivičnih djela, lociranja, kontrole i preventivnog djelovanja prema članovima OKG, kao i pružanja asistencija i ispomoći drugim drugim organizacionim cjelinama Uprave policije. Sprovedena je redovna fizička obuka, koja je realizovana svakodnevno kroz grupne i individualne treninge.

Od aprila 2023. godine ukinite su ove aktivnosti i rasformirana organizaciona jedinica.

ZAŠTITA SVJEDOKA¹²

Shodno nadležnostima koje su definisane Zakonom o zaštiti svjedoka, **sprovedene su mjere zaštite u 5 (6) Programa zaštite svjedoka, prema 5 (6) lica**, u predmetima koji su u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, od kojih se **2 Programa zaštite** sprovode u saradnji sa partnerskim službama.

¹² Detaljne aktivnosti Jedinice navedene su u posebnom dijelu izvještaja Sektora za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, koji je, kao poseban podatak, označen stepenom tajnosti u skladu sa Zakona o tajnosti podataka.

MEĐUNARODNA OPERATIVNA POLICIJSKA SARADNJA

U izvještajnom periodu, obrađen je ukupno **10.901** (10.938) predmet. Od ukupnog broja predmeta, u oblasti međunarodnih ciljanih potraga, međunarodnih raspisa i objava lica je obrađivano **3.562** predmeta (3 978 predmeta), dok je u oblasti međunarodne operativne saradnje obrađivano **7.021** predmeta (6 650 predmeta). Ukupan broj unešenih međunarodnih potjernica do 31.05.2023. godine je **2207** (u 2022. godini ovaj broj bio je 17 566).

U sklopu obrađivanih predmeta, ostvareno je **35.866** komunikacija, od čega **16.956** komunikacija sa drugim NCB-ima, **2.056** komunikacija sa org.jedinicama unutar Uprave policije i MUP, **3.471** komunikacija unutar Sektora za borbu protiv kriminala, **2.640** komunikacija sa Centrima i Odjeljenjima bezbjednosti, **4.222** komunikacije sa ostalim segmentima policije i MUP-a, **1 589** komunikacija sa drugim organima i institucijama (domaćim), **444** komunikacija sa inostranim policijskim oficirima za vezu, **466** sa inostranim policijskim organizacijama i inostranim ambasadama, kao i **4.574** komunikacija sa EUROPOL-om.

U oblasti **međunarodnih potjernica, ciljanih potraga, lišenja slobode, ekstradicije** obrađen je **1.481** predmet, od kojih je **377** završeno. U izvještajnom periodu unešeno je **2207** međunarodnih potjernica za licima, a po zahtjevu inostranih NCB-a, dok su za isti period obustavljene **1204** međunarodne potjernice. Najviše potjernica je unijeto za sledeća krivična djela: krađa, prevara, krijumčarenje narkotika, terorizam i td.

U Interpol-ovoj bazi podataka trenutno su aktivne **273** potjernice (crvenih i difuzionih) koje je raspisao NCB Interpol Podgorica. U izvještajnom periodu je raspisano **98** međunarodnih potjernica. Obustavljeno je **69** međunarodnih potjernica. Najčešći razlog obustavljanja međunarodnih potjernica je: realizovana ekstradicija 33, absolutna zastarelost - 16, lišenje slobode i privođenje u UIKS – 10, povlačenje nadležnog suda – 6.

Sprovedene su aktivnosti ciljanog traganja u ukupno **58** predmeta, od kojih **44 aktivne** (naše medjunarodne potjernice) i **14 pasivnih** (inostrane medjunarodne potjernice). Završeno je **13** aktivnih i **12** pasivnih ciljanih potraga. Ostali predmeti su u radu. Od realizovanih **13 aktivnih ciljanih** potraga, **10** je završeno **lišenjem slobode lica u inostranstvu**, od čega **10** lociranjem i lišenjem slobode lica kroz ENFAST mrežu, dok su **2** lica lišena slobode kroz druge policijske aktivnosti, a u **1** predmetu lice se predalo nadležnim organima Crne Gore. Od 10 lica lišenih slobode u okviru aktivnih ciljanih potraga, **9 su članovi OKG**. Od reačizovanih **12 pasivnih ciljanih potraga**, završeno je 10 lišenjem slobode u Crnoj Gori, dok je **1** završena usled lišenja slobode lica u drugim državama, a **1** iz razloga jer se nije došlo do indicija da se traženo lice krije na teritoriji Crne Gore. Od **10** lica lišenih slobode, **3 su članovi OKG**.

Izvršena je ekstradicija **36** lica u Crnu Goru, dok na kraju godine **50** lica čeka na izručenje u Crnu Goru. Izvršena je ekstradicija **36** lica iz Crne Gore, dok se na kraju izvještajnog perioda, u pritvoru u Crnoj Gori nalazi **38** lica koja čekaju izručenje iz Crne Gore.

Po osnovu međunarodnih potjernica raspisanih od strane NCB Interpola Podgorica **u inostranstvu je lišeno slobode 31 lice**. Po osnovu međunarodnih potjernica raspisanih od strane inostranih NCB Interpol-a **u Crnoj Gori je lišeno slobode 38 lica**. Izvršen je transfer **5** osuđenih lica u Crnu Goru, kao i **2** osuđena lica iz Crne Gore. Nije bilo realizovanih deportacija lica u Crnu Goru ili iz Crne Gore.

U Interpol-ovu bazu nestalih lica tokom 2023. godine insertovane su **3 „žute“** potjernica, dok je u okviru Interpol-ovog projekta I-Familia insertovano **1 DNK profil** od užih srodnika nestalih lica.

U oblasti **utvrđivanja identiteta lica** obrađen je **2.081** predmet, od kojih je **216** završeno. Na osnovu **daktiloskopskog materijala** obradjena su **33** predmeta, od kojih je **20** predmeta i dalje u radu. Na zahtjev Forenzičkog centra, za provjeru identiteta stranih državljanina koji su počinili krivična djela u Crnoj Gori obrađeno je **36** predmeta koji obuhvataju **477** lica.

Vršene su kontinuirane provjere **na osnovu dostavljenih DNK profila**, pri čemu je u predmetu koji se radi u saradnji sa austrijskim nadležnim organima vezano za istragu KD razbojništvo na štetu juvelirnice „Baden“ u Austriji, došlo do poklapanja u DNK registru Forenzičkog centra Crne Gore sa profilom koji pripada jednom crnogorskom državljaninu.

U oblasti suzbijanja međunarodnog kriminala obrađen je **7.021** predmet, od kojih je **4260** predmeta završeno.

Komunikacija NCB Interpol-a sa ostalim NCB-ima, i Generalnim sekretarijatom INTERPOL-a, odvija bez smetnji, pravovremeno, pouzdano i sigurno, u skladu sa postavljenim standardima, posredstvom sistema I-24/7. Ostvareno je ukupno **37.199** poruka (digitalizovali poruka) od čega je primljeno **23.648** poruka, dok je **13.446** poruka od strane OMPS poslatko drugim primaocima kroz različite kanale komunikacija. Korištenjem FIND sistema na graničnim prelazima u Crnoj Gori, izvršeno je **20 148 829** provjera u INTERPOL-ovoj bazi traženih lica, pri čemu je došlo do poklapanja u **3.164** slučaja, od čega je lišeno je slobode **41** lica (na Graničnim prelazima i od strane službenika CB/OB). Korištenjem FIND sistema na graničnim prelazima u Crnoj Gori, izvršeno je **19.298. 292** provjera u INTERPOL-ovoj bazi kradenih i izgubljenih putnih isprava, a **19.367.047** find provjera, od čega **955.311** provjera find linka, pri čemu je došlo do poklapanja u **15** slučajeva, dok je **308** provjera rezultiralo pozitivnim pogotkom u FIND link bazi. Sa graničnih prelaza u INTERPOL-ovu bazu otuđenih motornih vozila izvršeno je ukupno **5.467.397** provjera, a došlo je do poklapanja u **22.367** slučajeva, pri čemu je privremeno oduzeto **93** vozila. Izvršen je unos **9.844** crnogorskih nevažećih identifikacionih dokumenata i putnih isprava u INTERPOL-ovu bazu otuđenih i izgubljenih putnih isprava (SLTD), kroz WISDM sistem i to po spisku dostavljenom od strane MUP. Ostvarena je kontinuirana komunikacija sa policijskim oficirom za vezu pri Europolu, u Hagu. Kroz SIENA ME komunikacioni kanal

razmijenjeno je ukupno 4.821 poruka, primljenih 3.632 i poslatih 1.189 (računajući i FAST¹³ kanal komunikacije).

POSLOVI POLICIJE OPŠTE NADLEŽNOSTI

Sektor policije opšte nadležnosti je težište svojih aktivnosti usmjeroio na sprovodjenju proaktivnih mjera koje su doprinijele očuvanju stabilnog javnog reda i mira, poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, kao i ostalih aktivnosti u cilju očuvanja stabilnog i bezbjednosnog ambijenta, lične i imovinske sigurnosti svih građana u Crnoj Gori.

Policija opšte nadležnosti dala je značajan doprinos na sprečavanju izvršenja krivičnih djela, pronalaženju i lišenju slobode izvršilaca krivičnih djela, a svojim stalnim aktivnostima pružila maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, čime se doprinijeli ukupnoj povoljnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori.

JAVNI RED I MIR

Realizacijom Plana i programa rada za 2023.godinu, Sektor policije opšte nadležnosti je težište svojih aktivnosti usmjeroio na sprovođenju proaktivnih mjera koje su doprinijele očuvanju stabilnog javnog reda i mira, poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, kao i ostalih aktivnosti u cilju očuvanja stabilnog bezbjednosnog ambijenta, lične i imovinske sigurnosti svih građana u Crnoj Gori. Policija opšte nadležnosti dala je značajan doprinos na sprečavanju izvršenja krivičnih djela, pronalaženju i lišenju slobode izvršilaca krivičnih djela, a svojim stalnim aktivnostima pružila maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, čime su doprinijeli ukupnoj povoljnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori.

Zadovoljavajuće stanje u ovoj oblasti rezultat je planiranja, organizovanja, usmjeravanja i koordiniranja poslova organizacionih jedinica u sastavu, analitičkih sagledavanja stanja bezbjednosti i rezultata rada, preduzimanja aktivnosti na unapređenju metoda preventivnog i operativnog rada, kao i zajedničkim aktivnostima sa drugim organizacionim jedinicama Uprave policije i drugim organima.

¹³ FAST - Operativne akcije ciljanih potraga za međunarodnim bjeguncima

Registrovano je **2.591** (2.505) **narušavanja javnog reda i mira** ili 3,4% više u odnosu na 2022.godinu, u kojima je izvršeno **4.177** (3.928) prekršaja ili 6,3% više.

MJESECI	2023.g.		2022.g.	
	BROJ NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ PREKRŠAJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ PREKRŠAJA JAVNOG REDA I MIRA
JANUAR	158	257	122	175
FEBRUAR	143	207	161	230
MART	183	301	189	286
APRIL	178	301	183	279
MAJ	227	366	227	352
JUN	240	373	170	274
JUL	260	435	259	419
AVGUST	301	484	261	428
SEPTEMBAR	228	369	265	440
OKTOBAR	242	414	209	334
NOVEMBAR	236	390	208	340
DECEMBAR	195	280	251	371
UKUPNO	2.591	4.177	2.505	3.928

STRUKTUTRA IZVRŠENIH PREKRŠAJA PO ZAKONU O JAVNOM REDU I MIRU	BROJ	
	2023.	2022.
NEPRISTOJNO ILI BEZOZBIRNO PONAŠANJE (SVADJA,VIKA)	32	37

UZNEMIRAVANJE GRADJANJA ILI UGROŽAVANJE NJIHOVE BEZBJEDNOSTI	50	45
VRIJEDJANJE DRUGOG ILI DRSKO PONAŠANJE	839	1.075
GRUBO VRIJEDJANJE ILI NAROČITO DRSKO PONAŠANJE	831	493
PRIJETNJA	760	651
PODSTREKAVANJE ILI IZAZIVANJE DRUGOG NA TUČU	39	39
FIZIČKI NAPAD	1091	1.064
OMETANJE ILI OMALOVAŽAVANJE SLUŽBENIH LICA	319	300
NEPOSTUPANJE PO NAREDJENJU OPS	8	19
UPOTREBA VATRENOG ORUŽJA ILI EKS.MATERIJE, BEZ DOZVOLE	26	41
UPOTREBA LAŽNIH PODATAKA	4	6
VRIJEDJANJE DRUGOG PO OSNOVU NACIONALNE, RASNE ILI VJERSKE PRIPADNOSTI	59	43
PRODAJA ILI OMOGUĆAVANJE KORIŠĆENJA ALKOHOLNIH PIĆA LICIMA MLADJIM OD 18 GODINA	18	5
UŽIVANJE OPOJNE DROGE ILI DRUGE ZABRANJENE PSIHO AKTIVNE SUPSTANCE	14	8
PROSJAČENJE	39	44
ORGANIZOVANJE PROSJAČENJA , NAVODJENJE ILI PRISILJAVANJE DRUGOG NA PROSJAČENJE	5	1
DRŽANJE OPASNIH ŽIVOTINJA	11	7
PROPUST PRAVNOG LICA, ODGOVORNOG LICA U PRAVNOM LICU I PREDUZETNIKA KOJE SE BAVI UGOSTITELJSKOM DJELATNOŠĆU DA BEZ ODLAGANJA OBAVIJESTI DA JE U OBJEKTU NARUŠEN JAVNI RED I MIR	7	6
OSTALI PREKRŠAJI	25	44
UKUPNO	4.177	3.928

Tokom 2023.godine Uprava policije zaprimila je **7.813** (7.231) prijava građana, na osnovu kojih je u izvještajnom periodu podnijela **1.719** (2.505) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Podnesen je ukupno **2.601** zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv **3.482** lica i izjavljeno 149 (138) žalbi na rješenja sudova za prekršaje.

Protiv izvršilaca prekršaja (**prekršaji izvan JRM**) policija je podnijela ukupno **2.960** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, i to: 1.557 po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici, 847 po Zakonu o sprečavanju zloupotrebe droga, 100 zahtjeva po osnovu zakona koji regulišu oblast kretanja i boravka stranaca, 130 po Zakonu o oružju, 26 po Zakonu o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama i 300 po osnovu drugih propisa.

Kvalitetno vršenje poslova obezbjeđenja javnih okupljanja, javnih priredbi, sportskih priredbi i pružanja asistencija drugim organima, doprinijelo je povoljnem stanju javnog reda i mira. U toku 2023.godine policija je izvršila **1.135** (1.872) **obezbjeđenja** i to: 390 - obezbjeđenja javnih okupljanja, 457 - obezbjeđenja javnih priredbi i 288-obezbjeđenja sportskih priredbi. Na svim javnim okupljanjima, javnim i sportskim priredbama prisustvovalo je oko milion i 58 hiljada građana. U 2023.godini policija je u **769** (760) slučajeva **pružila pomoć (asistenciju)** državnim i drugim organima radi obezbjeđenja izvršenja njihovih izvršnih odluka.

Policija je legitimisala **123.213** (118.275) lica, pregledala **89.643** (72.046) lica, **78.753** (73.287) vozila; Po naredbi suda pretresena su **64** (133) lica, **736** (514) stanova i drugih prostorija. U izvještajnom periodu pronadjeno je i lišeno slobode **179** (216) lica i to: **121** po nacionalnoj potjernici i **58** po interpolovoj potjernici. Izvedene su ukupno 736 (1.046) akcije operativnog karaktera.

Ukupno je zaduženo **729** (744) krivičnih djela u periodu od godinu dana, i to 597(606) po poznatom i 132 (138) po nepoznatom izvršiocu i podnešene 674 (645) krivične prijave protiv izvršilaca krivičnih djela, i to 569 (553) protiv poznatih i 105 (92) protiv nepoznatih izvršilaca krivičnih djela, pri čemu je rasvijetljeno je 89 (119) krivičnih djela po NN.

Kvalitetnom postavkom službe, kontrolom bezbjednosno interesantnih lica, kontrolom i obilascima bezbjednosnih rejona, pravovremenim obavještenjima građana, policija je u 125 (130) slučajeva lišila slobode 150 (151) izvršioca krivičnih djela na licu mjesta.

Dodatna angažovanja policije, pored poslova bezbjednosti, bila su postupanja po naredbama sudova i aktima drugih organa, pa je zadužila ukupno 28.850 naredbi (Viši sud, Osnovni sud, Sud za prekršaje,od koji je realizovano 22.509, a 6.341 naredba je u radu.

Preduzete aktivnosti policije na kontroli sprovođenja Zakona o oružju, posebno zabrane nošenja vatreng oružja na javnom mjestu, preventivno su uticale na stabilnost javnog reda i mira. U toku izvještajne godine, policija je od građana oduzela **403** (412) **komada vatrenog oružja**. Od ukupno oduzetog vatrenog oružja, **139** (145) komada građani su držali u ilegalnom vlasništvu. Pored oružja, policija je u izvještajnom periodu oduzela i **14.803** (10.218) komada municije različitog kalibra.

VRSTA VATRENOG ORUŽJA	2023.	2022.	2021.	2020.	2019.
PIŠTOLJ	171	167	123	123	205

REVOLVER	12	4	5	7	21
AUTOMATSKA PUŠKA	15	4	4	8	15
PUŠKA M 48	/	2	3	15	2
LOVAČKA PUŠKA	108	135	67	83	131
MALOKALIBARSKA PUŠKA	/	6	0	2	6
PUŠKOMITRALJEZ	/	0	2	0	0
POLUAUTOMATSKA PUŠKA	5	3	5	7	4
AUTOMATSKI PIŠTOLJ	/	0	1	3	0
KARABIN	13	23	12	9	31
PUŠKA	70	54	38	25	0
RUČNA BOMBA	/	14	23	4	8
OSTALO ORUŽJE	9	0	3	1	91
UKUPNO	403	412	286	287	514

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

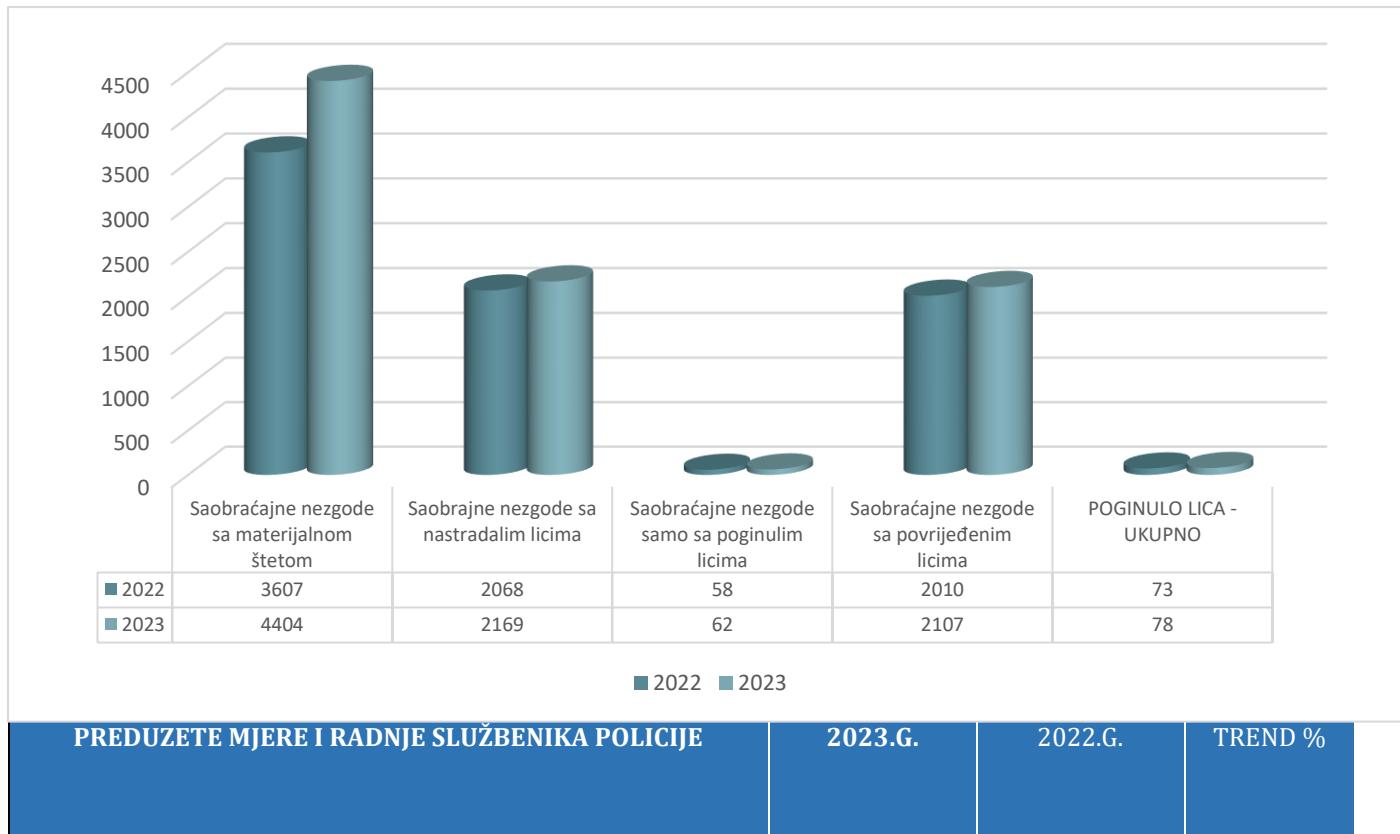
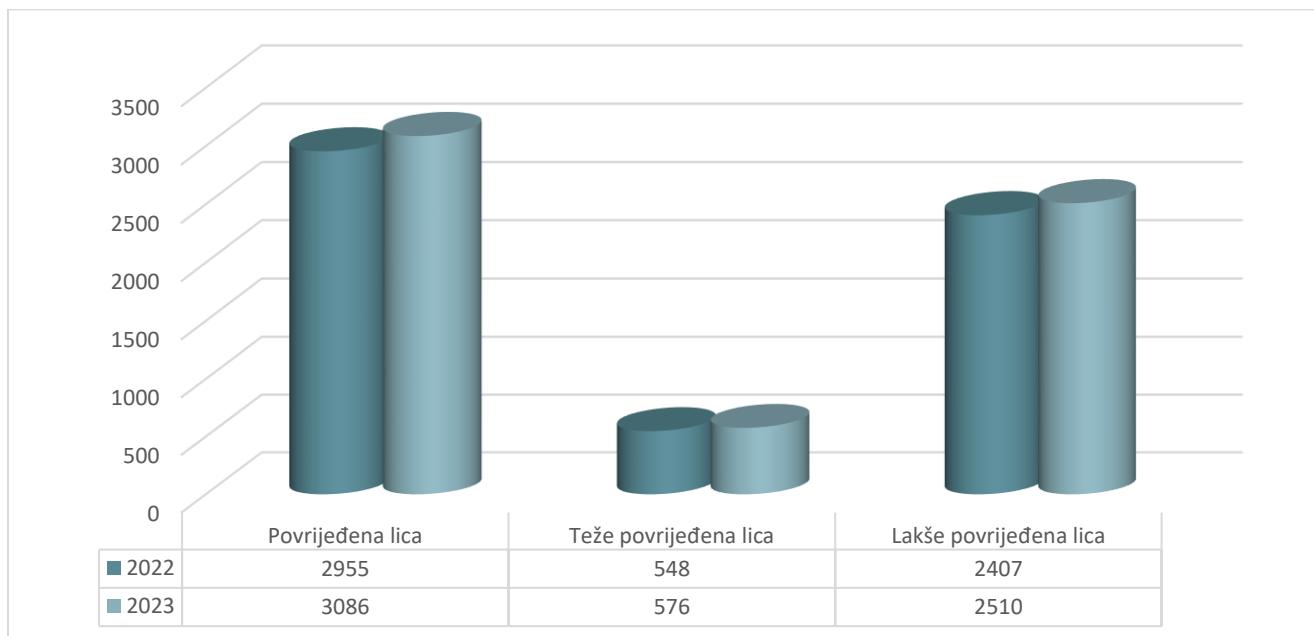
Aktivnosti su i u ovom periodu primarno bile usmjerenе na poboljšanje bezbjednosti u saobraćaju, smanjenje broja saobraćajnih nezgoda, kao i broja poginulih i povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama. Ipak do **povećanja je došlo po svim parametrima u ovoj oblasti.**

Broj saobraćajnih nezgoda tokom 2023.godine povećan je za 15,8 % u odnosu na 2022.godinu. U toku 2023.godine **smrtno je stradalo 78 (73) lica**, što predstavlja povećanje za 6,8 % u odnosu na uporednu godinu.

Takođe, tokom 2023.godine u saobraćajnim nezgodama je **povrijeđeno 3.086 (2.955) lica**, što predstavlja povećanje za 4,4 % u odnosu na prošlu godinu. **Teže je povrijeđeno 576 (548) lica**, ili 5,1 % više u odnosu na 2022.godinu i **lakše 2.510 (2.407) lica**, odnosno 4,3 % više u odnosu na uporedni period.

Po podacima o saobraćajnim nezgodama prema kategoriji puta, najviše nezgoda se dogodilo na ulicama i to: 55,2%, dok se na magistralnim putevima dogodilo 27,6 %, na lokalnim putevima 7,1%, regionalnim 4%, na nekategorisanim putevima 2,6%, a na autoputu 0,7%.

SAOBRAĆAJNE NEZGODE I NJIHOVE POSLEDICE			
	2023.g.	2022.g.	
UKUPNO SAOBRAĆAJNIH NEZGODA	6.573	5.675	15,8 %
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SA MATERIJALNOM ŠTETOM	4.404	3.607	22,1 %
SAOBRAJNE NEZGODE SA NASTRADALIM LICIMA	2.169	2.068	4,9 %
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SAMO SA POGINULIM LICIMA	62	58	6,9 %
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SA POVRIJEĐENIM LICIMA	2107	2.010	4,8 %
POGINULO LICA - UKUPNO	78	73	6,8 %
POGINULO VOZAČA	35	34	2,9 %
POGINULO SAPUTNIKA	21	19	10,5 %
POGINULO BICIKLISTA	1	1	0,0 %
POGINULO MOTOCIKLISTA	4	6	-33,3 %
POGINULO PJEŠAKA	17	13	30,8 %
POVRIJEĐENO LICA – UKUPNO	3.086	2.955	4,4 %
TEŽE POVRIJEĐENO LICA	576	548	5,1 %
LAKŠE POVRIJEĐENO LICA	2.510	2.407	4,3 %

PREDUZETE MJERE I RADNJE SLUŽBENIKA POLICIJE

2023.G.

2022.G.

TREND %

Kontrolisano vozila	265.047	246.516
Nadjeno neispravno vozila	9.502	8.470
Isključeno vozila iz saobraćaja	9.984	8.977
Upućeno vozila na kontrolni tehnički pregled	146	292
Alkotestirano vozača	182.342	130.223
Nadjeno vozača pod uticajem alkohola	11.586	11.268
Odbilo alkotestiranje	265	282
Naloženo uzimanje krvi i urina	1.029	1.467
Izdato naloga za plaćenje novčanih kazni	126.531	91.906
Podnijeto prekršajnih prijava	17.988	32.924
Podnijeto zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	22.265	36.681
Podnijeto krivičnih prijava	618	503
Upućeno predmeta na ocjenu tužilaštву	1.035	1.231
Privremeno oduzeto saobraćajnih dozvola	6	11
Privremeno oduzeto pari registarskih tablica	2.766	2.406
Privremeno oduzeto vozila	92	81

U cilju podizanja nivoa svijesti i saobraćajne kulture učesnika u saobraćaju, u saradnji sa partnerima sa nivoa lokalne zajednice realizovane su dvije kampanje i to „Zdravo da vozite“ i „Kad pijem ne vozim,,. Kampanja „Zdravo da vozite“ realizovana je u saradnji sa Biroom osiguravača Crne Gore, a kampanja „Kad pijem ne vozim,, u saradnji sa pivaram „Trebjesa,, - Nikšić. Posredstvom sredstava javnog informisanja, kroz niz medijskih kampanja, gostovanja u radio i TV emisijama, tekstovima u štampanim medijima, aktivnostima na društvenim mrežama, pripadnici saobraćajne policije kontinuirano su obavještavali javnost i sve učesnike u saobraćaju o uzrocima, posledicama saobraćajnih nezgoda, kao i o preventivnim mjerama koje saobraćajna policija preduzima u skladu sa svojim nadležnostima.

PREVENCIJA I RAD POLICIJE U ZAJEDNICI

Zadaci i aktivnosti vršeni na osnovu Godišnjeg plana rada Sektora i težišnih zadataka Odsjeka za prevenciju i rad policije u zajednici, rezultirali su realizacijom brojnih zadataka i aktivnosti tokom izveštajne godine.

UKUPAN BROJ PRIMLJENIH ZAHTJEVA	1503
UKUPNO REALIZOVANO PRIMLJENIH ZAHTJEVA	1485
UKUPAN BROJ PODNEŠENIH ZAHTJEVA	277
UKUPNO REALIZOVANIH PODNEŠENIH ZAHTJEVA	221
UKUPAN BROJ PREVENTIVNIH MJERA	2225
UKUPAN BROJ PREDUZETIH PLANSKIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI	1045
UKUPAN BROJ MEDIJSKIH AKTIVNOSTI	2019
UKUPAN BROJ ODRŽANIH SASTANAKA	754

ZAŠTITA LICA I IMOVINE I DETEKTIVSKA DJELATNOST

U skladu sa Zakonom o upravnom postupku, donijeto je **696** (1.005) rješenja, što je u odnosu na prethodnu godinu umanjenje od 3,6%.

U upravnom postupku za privredna društva i preduzetnike Odsjek je u izvještajnom periodu donio **22** (44) rješenja, što predstavlja uvećanje u odnosu na prethodnu godinu od 50 %.

RB	NAZIV AKTA	DONEŠENO	PRESTALO DA VAŽI	SVEGA
1	Rješenja kojima se odobrava vršenje poslova zaštite	11	1	12
2	Promjena odgovornog lica	6	-	6
3	Promjena naziva – sjedišta društva	5	-	5
	U K U P N O	22	1	23

U upravnom postupku donesena su **946** (962) rješenja koja se tiču fizičkih lica, i to: **325** rješenja kojim se **dozvoljava vršenje poslova zaštitara lica i imovine**, **468** rješenja kojim se **produžava dozvola za vršenje poslova zaštite**, **16** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima čuvara**, **25** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima zaštitara tehničara**, **35** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima tjelohranitelja**, te **69** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima pratioca vrijednosti**.

U izvještajnom periodu Odsjek je u sprovedenoj proceduri, po službenoj dužnosti donio **1** rješenje kojim **prestaje da važi** dozvola za vršenje poslova zaštite, a rješavajući u upravnom postupku donio **7** rješenja kojim se **odbija zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje poslova zaštite**, a **38** lica je u toku postupka **odustalo od zahtjeva za izdavanje dozvole za vršenje poslova zaštite**.

Treba istaći i da je upućeno **737** zahtjeva za vršenje provjera prema centrima/odjeljenjima bezbjednosti i Ministarstvu pravde, kojim je tražena provjera za **1.862** lica

SPROVOĐENJE POSTUPKA PRINUDNE NAPLATE

U izvještajnom periodu, rad Odsjeka za sprovođenje postupka prinudne naplate odvijao se kontinuirano, shodno planskim aktivnostima i postavljenim zadacima, a u skladu sa Zakonom o prekršajima, Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju i Zakonom o upravnom postupku.

Prioritetne aktivnosti službenika bile su usmjerene na donošenju što većeg broja naredbi za prinudnu naplatu, kako ne bi dolazilo do zastarjevanja izvešenja prekršajnih naloga. Donijete naredbe su upućivane prema: poslodavcima zaposlenih počinilaca prekršaja, Fondu PIO za korisnike penzije, Centralnoj banci za preduzetnike i pravna lica, kao i poslovnim bankama na izvršenje. Takođe, službenici Odsjeka su donijeli veliki broj akata o povlačenju naredbe za koje je nastupio apsolutni rok zastarjelosti potraživanja.

Donijeto **64.449** (116.412) naredbi za prinudnu naplatu za **40.214** (76.614) prekršajnih naloga prema poslodavcima je proslijeđeno **17.032** (32.515) naredbi, prema Fondu PIO **929** (1.938) naredbi, prema Centralnoj banci Crne Gore za preduzetnike **675** (1.648) naredbi, te prema poslovnim bankama **45.813** (80.311) naredbi za **21.578** (40.513) prekršajnih naloga. Takođe je prema bankama proslijeđeno **69.704** (2.582) akata o povlačenju naredbi.

Tokom 2023. godine na osnovu donijetih naredbi, od strane Odsjeka za sprovođenje postupka prinudne naplate realizovan prihod u iznosu od **1.682.195,15** (1.724.274,92) eura.

POSLOVI OPERATIVNO KOMUNIKACIONOG CENTRA

Značajne aktivnosti preduzimane su vršenjem koordinacije, usmjeravanja i nadzora rada dežurnih službi, registrovanjem bezbjednosnih događaja, dostavljanjem obavještenja i informacija o događajima koji su zahtjevali hitno postupanje i drugih poslova.

Evidentirano je **42.943** (42.325) događaja, što je više za 1,46% u odnosu na 2022. godinu. Prema načinu prijema početnih obavještenja i dalje dominiraju ona zaprimljena telefonom 56,4 %, ličnim prisustvom građana 18,7 %, zapažanjem PS 7,2 %, od strane medicinske ustanove 9,4% i ostalo 8,3%. U 2.016 slučajeva šefovi smjene OKC izdvojili su i ažurirali događaje značajnije prirode koji su zahtjevali prioritetno postupanje i preduzimanje hitnih mjera informisanja i sinhronizovanja aktivnosti.

Ukupno je zaprimljeno i postupano po **19.158** (18.952) telegrama, koji su analitički obrađeni i uobličeni u dnevni bilten dogadjaja na nivou Uprave policije, dok je u dijelu poslova distribucije telegrama, iz OKC ukupno je predato 12.299 telegrama, pririmljeno 28.742 telegrama i informacija. Ukupna razmjena informacija, teleprinteriske službe za izvještajni period je 83.217.

Na osnovu rješenja nadležnih državnih tužilaca i nadležnih sudija, u prostorijama za zadržavanje, **zadržana** su **1.125** (972) lica.

EVIDENTIRANI DOGAĐAJI	BROJ
OBAVJEŠTENJA GRAĐANA TELEFONOM	17587
PRIJAVA GRAĐANA LIČNIM PRISUSTVOM	8035
ZAPAŽANJA PS	3100
OBAVJEST MED. USTANOVA	4024
DOJAVA OKC-A	36

OBAVJEŠTENJE DRUGOG ORGANA	634
DOJAVA OKC-A »112«	164
ANONIMNA DOJAVA	5771
OSTALO	3592
KRIVIČNA DJELA	3548
PREKRŠAJI JRM	3127
SAOBRAĆAJNE NEZGODE	6581
ZADRŽANA LICA	1125
ODUZETO VATRENOG ORUŽJA	661
ODUZETE STVARI I PREDMETA	983
POSLATI TELEGRAMI (UKUPNO)	38646
PRIMLJENI TELEGRAMI(UKUPNO)	26558
UKUPNO	42943

Unutar Uprave policije sa rukovodiocima značajnih struktura nastavljeni su kontakti i konsultacije sa ciljem ubrzavanja procesa revizije dežurnih službi, a rezultati rada su ocijenjeni dobrim.

GRANIČNA BEZBJEDNOST

Tokom 2023. godine granična policija je, paralelno sa realizacijom redovnih poslova i zadataka, sprovodila proces reforme i jačanja svojih kapaciteta kroz usvajanje savremenih metoda rada i standarda. U tom smislu ističemo da je krajem maja 2023. godine započet je projekat "**Individualna mjera za jačanje kapaciteta integrisanog upravljanja granicom u Crnoj Gori**", koji ima za cilj da sredstvima EU ojača sistem granične bezbjednosti u Crnoj Gori i pripremi nas za preuzimanje obezbjeđenja spoljne granice Evropske unije. Sredstvima Evropske unije kroz projekte, koje će implementirati IOM, planirana je izgradnja zgrade granične policije, unapređenje sistema elektronskog nadzora državne granice, uspostavljanje operativne i logističke baze na Skadarskom jezeru i Jadranskom moru, povezivanje graničnih prelaza optičkom mrežom i uvođenje elektronskog sistema za identifikaciju i registraciju migranata koji će biti kompatibilan sa EURODAC-om.

Takođe, u junu je **otvoren novi granični prelaz Ranče** za međunarodni drumski putnički i robni saobraćaj, na putu Pljevlja – Prijepolje, a sredstva za realizaciju projekta obezbijeđena su kroz Sektorsku budžetsku podršku EU za unapređenje sistema integrisanog upravljanja granicom. U julu je **u Ulcinju otvoren privremeni granični prelaz** Pristanište za pomorski međunarodni putnički saobraćaj.

U toku izvještajne godine je nastavljeno sa realizacijom projekata sa međunarodnim partnerima, gdje je posebno plodna saradnja ostvarena kroz partnerstvo sa Saveznom policijom Njemačke, Sjedinjenim Američkim Državama i Velikom Britanijom.

Nakon potписанog Memoranduma o razumijevanju sa predstvincima Velike Britanije vezano za zajedničku saradnju, unapređenje znanja i razvoj vještina u svim pitanjima vezanim za granice Crne Gore intezivirana je saradnja. Nastavljena je i operativna saradnja sa italijanskim Guardia di Finanzom shodno potписанom Memorandumu između Crne Gore i R. Italije. Predmetna saradnja je sadržajna i u sklopu iste se razmenjuju informacije u vezi prekograničnog kriminala i nezakonitih migracija na Jadranskom moru. Tokom 2023. godine u kontinuitetu vršeno održavanje i servisiranje doniranih patrolnih čamaca (PČ 21 i PČ 31) koji su oba u ispravnom i operativnom stanju.

Značajnu podršku Sektoru granične policije pružali su oficiri za vezu, posebno partneri iz Savezne policije Njemčake, sa kojima su u prethodnom periodu obezbijeđena motorna vozila, plovila, IT, specijalistička i taktička oprema, a očekuje se i podrška na planu softverskih rješenja za elektronske baze podataka. Razmjena informacija o kriminalu i nezakonitim migracijama podgila je nivo povjerenja i partnerstva između dvije policije. Očekuje se da će SCOPE projekat još više ojačati i izgraditi međusobno povjerenje i unaprijediti kapacitete Uprave policije za sprječavanje nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala.

Pored ovog, za naš razvoj bile su važne aktivnosti u okviru: IPA III - EU podrška zaštitno osjetljivim sistemima za upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu; IPA III - Podrška EU unaprjeđenju borbe protiv krijućenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu; WBIBM - Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za integrisano upravljanje granicom; WBCAP - Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za readmisiju; Individualna mjera za migracije i dr.

Na osnovu Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva unutrašnjih poslova Austrije i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore o jačanju saradnje u oblasti unutrašnje bezbjednosti, nakon skoro dvogodišnje podrške, 24.10.2023.g. okončano je angažovanje austrijskog kontigenta na crnogorskoj granici. Austrijski policijski službenici bili su angažovani kroz zajedničke patrole na pozicijama uz državnu granicu prema R.Albaniji, uz upotrebu dronova i drugih tehničkih sredstava.

Na granici Crne Gore zabilježen je **rekordan promet putnika i povećanje od 24%** u odnosu na 2022. godinu. **Broj stranaca koji je prijavio boravak je veći za 22%** u odnosu na 2022. godinu.

Granična policija je tokom ljetnje turističke sezone 2023. godine, akcenat stavila na nesmetan promet putnika. Višestruko uvećanje prometa putnika u fokus stavlja infrastrukturne i logističke probleme, kao što su: slaba putna infrastruktura, neadekvatni prilazi i račvanje puteva na graničnim prelazima, nedovoljan broj ulazno-izlaznih saobraćajnih traka, kontrolnih kabina, tehničkih sredstava za vršenje graničnih provjera na graničnim prelazima i nedovoljan broj službenika. Prije početka turističke sezone održani su radni sastanci sa predstavnicima susjednih graničnih policija u cilju usklađivanja procedura rada na graničnim prelazima, realizacije zajedničkih patrola na poslovima nadzora državne granice i ostalih zajedničkih aktivnosti. Tokom turističke sezone registrovan je **promet 11.735.972 lica** što je za **19% više** u odnosu na isti period 2022. godine ili 17 % više u odnosu rekordnu 2019. godinu. Takođe, **1.416.202 stranih državljana prijavilo je boravak do 90 dana**, što je za **14 % više** u odnosu na isti period prethodne godine. Najveći broj prijava registrovan je u RC GP Jug - 90% .

Migratorno kretanje na zapadno-balkanskoj ruti je konstantno, ali je **broj registrovanih migranata u Crnoj Gori manji za 37%** u odnosu na 2022. godinu. Migranti za ulazak u Crnu Goru i dalje najčešće koriste područje na granici sa Republikom Albanijom, dok u najvećem broju slučajeva nezakonito pokušavaju izaći iz Crne Gore na granici sa Bosnom i Hercegovinom, rjeđe R. Hrvatskom i R. Srbijom.

U okviru Odsjeka za operativni rad i analizu rizika počela je sa radom Grupa za suzbijanje krijumčarenja ljudi i prekograničnog kriminala. Donesena je "Instrukcija o zajedničkom postupanju organizacionih jedinica Uprave policije u oblasti prekograničnog kriminala". Ovim su učinjeni krupni koraci ka ispunjenju dugogodišnje preporuke Evropske komisije, da treba obezbijediti snažniju ulogu i autonomiju granične policije u krivičnim istragama vezanim za graničnu bezbjednost. Dobijen je i direktni pristup Europolovom kanalu za međunarodnu operativnu policijsku saradnju - SIENA. Tako je ove godine granična policija otpočela operativno-istražne mjere i radnje, u saradnji sa nadležnim tužiocima i kriminalističkom policijom, usled čega je otvoreno nekoliko novih SEINA predmeta usmjerenih na istrage grupa krijumčara migranata koje djeluju preko naše teritorije i gdje se naše korisne informacije u kontinuitetu razmjenjuju preko SIENA kanala sa Europolom.

Ukrajinska kriza, a nakon toga kriza na Bliskom istoku su izazovi kojii su uticali na migratorna kretanja ka Evropi tokom 2023. godine. Crna Gora je posvećena poštovanju međunarodnih standarda i jačanju sistema, posebno u dijelu upravljanja granicom i kontrole migracija. Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva unutrašnjih poslova 15.03.2023. godine donijela Odluku izmjeni i dopunama odluke o odobravanju privremene zaštite licima

iz Ukrajine, odnosno produženje trajanja na godinu dana. Tokom 2023. godine u Crnu Goru je ušlo 98.871, a iz nje izašlo 97.860 lica iz Ukrajine.

Nastavljeno je sa sprovođenjem Zajedničke operacije „Crna Gora“ na fokalnoj tački Debeli brije - graničnom prelazu između Crne Gore i Hrvatske i na operativnom području na Jadranskom moru. Novim Sporazumom o statusu između Crne Gore i EU o aktivnostima koje sprovodi Frontex u Crnoj Gori je u završnim odredbama predviđena privremena primjena Sporazuma od 01. jula 2023. godine, do završetka internih pravnih procedura obje strane, potrebnih za njegovo stupanje na snagu. Sporazum je usaglašen sa novom EU regulativom i predviđa mogućnost da Frontex angažuje svoje službenike sa izvršnim ovlašćenjima na bilo kom dijelu teritorije Crne Gore, a ne samo na granici sa EU, kao što je to bilo do sada.

S tim u vezi Sektor granične policije je inicirao proširenje zajedničke operacije JO Montenegro Land za 2023. godinu. Akcenat je stavljen na nadzor državne granice i planiranje zajedničkih aktivnosti sa Frontex-om. Izvršene su izmjene Operativnog plana za zajedničku operaciju u kojem je detaljno opisan i isplaniran način saradnje (zona operacije, broj i profili službenika Frontex-a, materijalno-tehnička sredstva, koordinacija i članovi tima, i druga pitanja). Tako je i otpočela implementacija novog Sporazuma o policijskoj graničnoj saradnji MUP-a Crne Gore i Frontex-a, kroz proširenu Zajedničku operaciju - Joint Operation Montenegro Land. Tom prilikom je održan generalni briefing koji je okupio sve trenutno angažovane službenike FRONTEX-a u Crnoj Gori, kao i određeni broj novih službenika koji su angažovani od 1. novembra 2023.g.

Nakon turističke sezone, od oktobra mjeseca 2023. godine nastavljena je koordinacija operativnim aktivnostima prisustvom predstavnika granične policije u Međunarodnom koordinacionom centru Frontex-a (International Coordination Center – ICC) sa sjedištem u Varšavi.

Nastavljeno je sa radom u okviru Zajedničkog operativnog tima, kojeg po Sporazumu čine predstavnici MUP-a i Uprave policije - SGP, MO i Vojske Crne Gore - Mornarice Crne Gore i Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama. Realizovano je 30 zajedničkih aktivnosti sa visokim stepenom profesionalnosti, a blagovremenost reakcije, pri realizaciji konkretnih radnji, imale su za rezultat održavanje povoljnog stepena bezbjednosti državne granice na vodi, sigurnosti pomorske plovidbe i zaštite mora sa plovnih objekata. Akcenat u zajedničkom radu dat je u periodu ljetnje turističke sezone, pa je kroz redovan rad Sektora granične policije i aktivnosti nadležnih lučkih kapetanija i Inspekcije sigurnosti pomorske plovidbe ostvaren značajan broj kontrola na moru koje su, pored utvrđivanja poštovanja Zakona o graničnoj kontroli, imale za cilj i utvrđivanje poštovanja propisa iz oblasti pomorske i unutrašnje plovidbe.

Realizovan je manji broj patrola u nadzoru državne granice za oko 5%, ali veći broj zajedničkih patrola za 29%. Patrole su kontrolisale manji broj lica za oko 7%, ali registrovale veći broj prekršaja na državnoj granici za 21%. Uočavanjem patrola, od nezakonitog prelaska državne granice odustalo je 2.508 lica, 49% manje nego prethodne godine, dok je broj procesuiranih lica zbog nezakonitog prelaska državne granice veći za 20%.

Na graničnim prelazima registrovano je povećanje prometa putnika za 24% i povećanje prometa prevoznih sredstava za 19%. Na planu detekcije po nacionalnim i Interpolovim bazama podatka registrovano je smanjenje broja otkrivenih lica za 16%, vozila za 10% i povećanje broja dokumenata 17%.

Boravak do 90 dana prijavilo je 22% više stranaca, a njihovom kontrolom registrovano 15% više prekršaja u odnosu na prethodu godinu. Broj realizovanih akcija je na nivou prethodne godine, dok je istima prekršajno procesuirano 26% više stranaca nego 2022. godine. Registrovano je 37% manje migranata, od kojih 82% u unutrašnjosti zemlje.

Podnešeno je 9% manje operativnih informacija, od kojih se najveći broj odnosio na bezbjednosno interesantna lica, nezakoniti boravak, narkotike, migracije i krijumčarenje akciznih roba. Od 3.932 podnešene operativne informacije realizovano je 33%, što je na nivou prethodne godine.

Granična policija postigla je dobre rezultate na planu suzbijanja prekograničnog kriminala, a posebno krijumčarenja narkotika i akciznih roba. Ukupno je, samostalno i u saradnji sa partnerima, pronađeno: 984,830kg (1638,621) marihuane-skanka, 725 kom (425) stabljika marihuane, 19,657kg (0,004) kokaina, 1.713kg (3398) duvana, 2.954 šteka (8398) cigareta, 12.60l (229) alkoholnog pića, 7.050l (13.586) bezalkoholnog pića, 146.230 eura (354.660), 1.077kg (1.152) ribe, 855 kg (0) mlječnih proizvoda 57kg (92) kafe i dr.

Stanje bezbjednosti na državnoj granici je stabilno, nije registrovan nijedan granični incident, dok je registrovano **135** (218) lica u povredi državne granice koje se uglavnom odnose na nezakoniti prelazak državne granice. U najvećem broju radi se o državljanima susjednih, socio-ekonomski i ratom nesigurnih zemalja.

Radom granične policije u nezakonitom prelasku državne granice, van graničnih prelaza, **616** (511) lica je spriječeno i procesuirano, a **2.508** (4.920) lica je odustalo od nezakonitog prelaska državne granice na ulasku u Crnu Goru.

Na poslovima nadzora državne granice, angažovano je 15.043 (15.839) patrola/organa, od čega na kopnu 12.175 (12.822) i 2.868 (3.017) na vodi.

PREGLED NAJZNAČAJNIJIH REZULTATA RADA	2023	2022	Trend %
Kontrolisano lica van GP	64074	69478	

Kontrolisano prevoznih sredstava van GP	54332	54576	
Kontrola stvari	30561	35080	
Zatečeno lica u KD	75	86	
Zatečeno lica u prekršaju	1189	978	
Lica koja su odustala od nezakonitog prelaska DG Crne Gore	2508	4920	

Nastavljeno je sa sprovođenjem Plana pojačanog nadzora državne granice, koji predviđa raspored patrola na svim kritičnim tačkama, odnosno pravcima u prvom stepenu ugroženosti kada su u pitanju nezakonite migracije, odnosno broj službenika, vozila, tehničkih sredstava i opreme koja se angažuje.

U skladu sa Poslovnikom o radu, tokom 2023. godine, službenici su u **Zajedničkom centru za policijsku saradnju u Trebinju** razmijenili 1.180 (1.271) informacija, od kojih 431 (557) po zahtjevu MUP-a - Uprave policije Crne Gore, 743 (704) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Protokola i 6 (10) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Konvencije o policijskoj saradnji zemalja Jugoistočne Evrope (PCC SEE). Službenici u **Zajedničkom centru za policijsku saradnju u Plavu** razmijenili su 269 (398) informacija i to 217 (355) po zahtjevu MUP – Uprave policije Crne Gore, 48 (41) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Protokola i 4 (2) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Konvencije o policijskoj saradnji zemalja Jugoistočne Evrope (PCC SEE). Karakteristično je da je nakon više godina kontinuiranog rasta broja zahjteva podnijetih od strane Crne Gore, tokom 2023. godine, u radu oba gore navedena Zajednička centra, došlo do njihovog naglog pada i to u ZCPS Trebinje za 22%, a u ZCPS Plav za čak 39%.

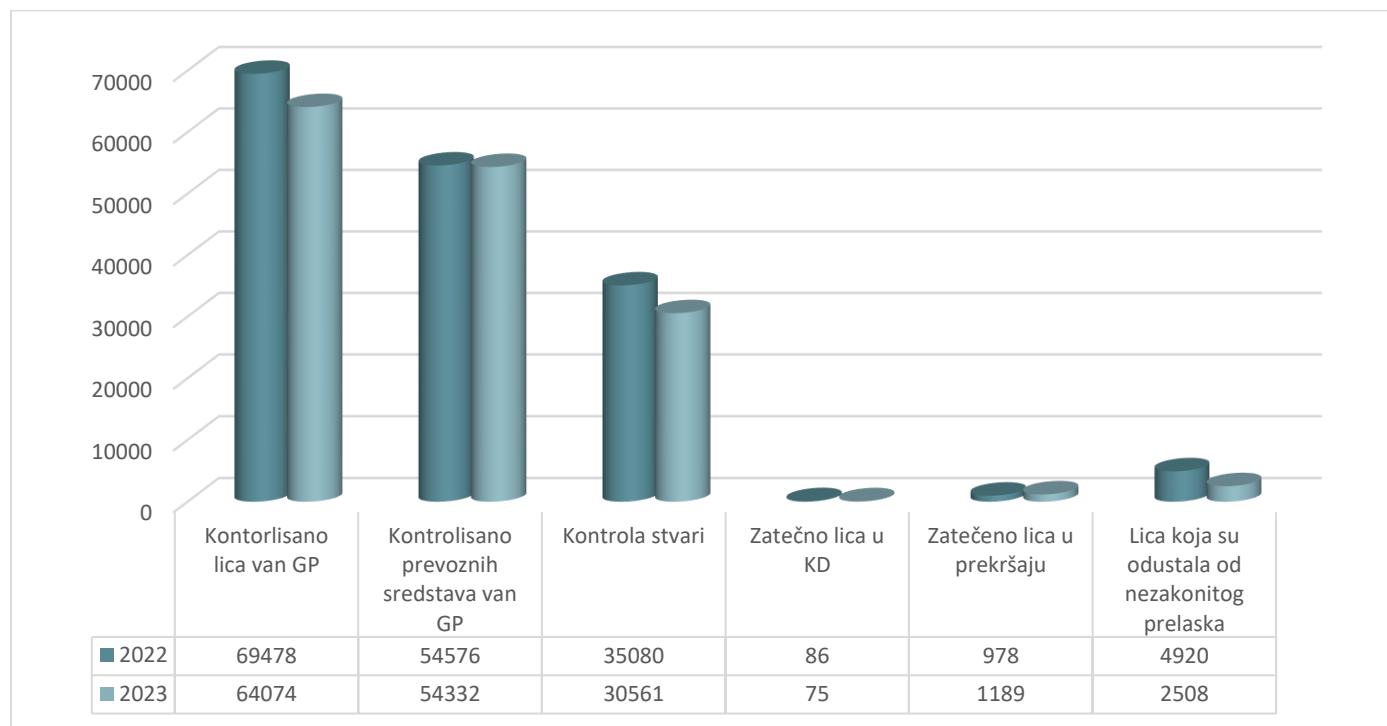
Kontrolama na GP otkriveno je **198** (202) lica u **nezakonitom prelasku državne granice**, a za **766** lica **nije dozvoljen ulazak** u Crnu Goru. Tokom 2023. godine provjerama na GP pronađeno je 1.020 (1.213) lica, od čega 196 (205) lica po Nacionalnim potjernicama i poklapanje za 824 (1008) lica po potjernicama INTERPOL-a. Po potjernici INTERPOL-a pronađeno je 85 (95) m/v i 393 (334) dokumenata.

Tokom 2023. godine registrovano je **5.314** (8.519) **migranta**, od čega 4.400 (7.277) u unutrašnjosti i 914 (1242) na granici. Najveći broj registrovanih lica je sa područja: Avganistana – 2.429 (5.181), Irana – 747 (1284), Pakistana – 719 (453), Bangladeša – 561 (698), Maroka – 168 (294), Indija – 101 (31), Rusija – 94 (59), Turske – 71 (56), Nepal – 67 (36), Njemačka – 46 (37), Alžira – 18 (13), Kube – 2 (27) i dr.

Tokom godine shodno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, namjeru za međunarodnu zaštitu kod policije izrazilo je 4.998 (8.320) stranaca. Dobrovoljni povratak u matičnu zemlju obezbjeđivanjem putne isprave i novčanih sredstava od strane policije

organizovan je za 19 (25) lica, a uz podršku IOM-a za 12 (12) lica. U cilju efikasnije borbe protiv nezakonitih migracija, kao i suzbijanja nezakonitog rada stranaca u saradnji sa lokalnim jedinicama granične policije i inspekcijskim službama u 2023. godini realizovano je 516 (509) akcija kontrole kretanja i boravka stranaca, kojima je prekršajno procesuirano 3.308 (2613) lica.

Stanje u oblasti granične bezbjednosti je ocijenjeno stabilnim, a rezultati rada dobrim.

POSLOVI POLICIJE POSEBNE NAMJENE

Aktivnosti Sektora policije posebne namjene bile su usmjerene na podizanje nivoa i kvaliteta osposobljenosti i obučenosti pripadnika za pravovremenu intervenciju i postupanje u slučaju eventualnih terorističkih napada, kroz realizaciju planirane obuke, kao i na izvršavanju ostalih-vanrednih zadataka iz domena nadležnosti PTJ, kao i obezbjeđenjima domaćih i stranih štićenih ličnosti i obezbjeđenjima objekata i DKP-a.

Tokom 2023. godine, Sektor je, sa 6 organizacionih cjelina koje su u njegovom sastavu, realizovao ukupno **18.533** (19.298) aktivnosti, **4% manje u odnosu na uporednu godinu**.

PROTIVTERORISTIČKA JEDINICA

Program obuke pripadnika Protivterorističke jedinice realizovan je na identičnom nivou sa 2022. godinom - **85,50%** (86,5%).

Realizovane vanredne aktivnosti odnosile su se na:

- obezbjeđenje novčanih pošiljki -16;
- kontrasnajperske aktivnosti - 36 ;
- ronilačke aktivnosti - 7;
- alpinističke aktivnosti - 2;
- pružene ispomoći organizacionim jedinicama Uprave policije - 50.

Navedene aktivnosti PTJ, odnosile su se na: lišavanje slobode pripadnika OKG u situacijama kada se očekivalo pružanje otpora vatrenim oružjem, asistencije prilikom pretresa stana i drugih prostorija, slučajeve rješavanja situacija sa barikadiranim naoružanm licima, ispomoći za vrijeme održavanja predsjedničkih izbora, obezbjeđivanje štićenih ličnosti (neposredna fizička zaštita – bliska pratnja, CAT, kontra-snajpersko i ronilačko obezbjeđenje), Inauguraciju predsjednika, obezbjeđivanje novčanih pošiljki velikih vrjednosti, operativno- taktičku radnju „Racija“, kao i na pripravnosti u bazi.

POSEBNA JEDINICA POLICIJE

U cilju jačanja kapaciteta za izvršavanje najsloženijih zadataka, realizovano je **72 %** programa obuke.

Realizovano je **992** (804) vanrednih angažovanja, među kojima 365 asistencija u okviru samog Sektora na pojačanom obezbjeđenju Ambasade SAD i 195 ostalih ispomioći , 331 asistencija Sektoru policije opšte nadležnosti sa organizacionim jedinicama na terenu, 65 asistencija Sektoru za borbu protiv kriminala u dijelu ekstradicija i transfera lica, 2 asistencije Graničnoj policiji i 34 ostalih ispomoći.

Službenici PJP su, **tokom ljetnje turističke sezone 2023.g.**, legitimisali **2,299** (2.339) lica, izvršili pregled **1.231** (1.369) lica, izvršili kontrola i pregleda **474** (474) BIL, kontrolisali **1.280** (1.007) vozila i vozača, pregledali **647** (1.026) vozila, oduzeli **37** (12) predmeta.

Jedan od prioriteta ovih segmenata Sektora u 2023. godini bio je obezbjeđenje domaćih i stranih ličnosti čija se bezbjednost štiti, obezbjeđenje objekata i prostora oko tih objekata i diplomatsko - konzularnih predstavništava akreditovanih u Crnoj Gori.

OBEZBJEĐENJE LIČNOSTI

Realizovano je **9.176** (9.450) **obezbjeđenja**, od čega **1.333** (1.116) vanrednih. Broj štićenih ličnosti, tokom izvještajnog perioda, kretao se u rasponu od **17 do 21 štićenih ličnosti**, čija se bezbjednost štiti, kao i članova uže porodice predsjednika Crne Gore, predsjednice-ka Skupštine Crne Gore i predsjednika Vlade Crne Gore, od čega: po mjestu rada i stanovanja - **4.276**, izvan mjesta prebivališta - **2.083**, obezbjeđenja štićenih ličnosti, za vrijeme putovanja u inostranstvo - **425**, prilikom održavanja javnih skupova, sportskih, kulturnih, vjerskih i drugih događaja - **409**, prilikom skupštinskih zasjedanja, sjednica Vlade, drugih sastanaka, akreditacija, foruma, konferencija - **319**, poslovi prethodnice u Crnoj Gori - **273** i poslovi prethodnice u inostranstvu - **58**.

OBEZBJEĐENJE STRANIH ŠTIĆENIH LIČNOSTI

Ogranizovano je obezbjeđenje **217** (171) **stranih štićenih ličnosti**, te realizovano je **289** (1.080) **obezbjeđenja**, od kojih redovnih - **240** (756) i vanrednih - **49** (324).

Ostale aktivnosti: 9 angažovanja medicinskog osoblja i specijalnih sanitetskih vozila, odnosno vozila za prvu reanimaciju, 9 podnijetih zahtjeva za izradu i dostavljanje bezbjednosne procjene ugroženosti ličnosti i objekata upucenih ANB-u, 5 dostavljenih izvještaja o procjeni ugroženosti od strane ANB-a, upućeno 9 zahtjeva za dostavljanje podataka i saznanja u vezi stanja bezbjednosti štićenih ličnosti, stranih štićenih ličnosti, štićenih objekata, diplomatsko konzularnih predstavnici i prostora kao i drugih ličnosti i objekata, dostavljena 3 podataka i saznanja u vezi stanja bezbjednosti štićenih ličnosti, stranih štićenih ličnosti, štićenih objekata, diplomatsko konzularnih predstavnici i prostora kao i drugih ličnosti i objekata, te sačinjeno 17 planova obezbjeđenja štićenih ličnosti, stranih štićenih ličnosti i objekata i DKP-a.

OBEZBJEĐENJE OBJEKATA I DKP

Ukupno su se obezbjeđivala **94 objekta**, 33 objekata od posebnog značaja i 43 DKP-a i 18 po drugim osnovama.

Odrađeno 826 vanrednih obezbjeđenja i 134 redovno pojačana obezbjeđenja; Odrađena 1 Plan redovnog-pojačanog obezbjeđenja, 59 Planova vanrednog obezbjeđenja; Izvršeno obezbjeđenje 127 javnih skupova na kojima je prisustvovalo 16.408 građana; Izvršene provjere za 2.823 lica prilikom ulaska u objekte koji se bezbjednosno štite; Sačinjena 1

operativna informacija; Odrađeno obezbjeđenje za 3.3778 suđenja koja su se održala u zgradи Višeg suda u Podgorici za teška krivična djela i 20 službenih zabilješki o kretanju bezbjednosno interesantnih lica, a legitimisano i kontrolisano lica na štićenim objektima 110.629.

POSLOVI PODRŠKE

U toku 2023.godine izvršen je **41** protivdiverzioni pregled po najavi da se u objektu nalazi improvizana eksplozivna naprava (IEN), ali i demontiranje **2** improvizovane eksplozivne naprave (IEN).

Aktivnosti ovog segmenta Službe iskazani brojčano su sljedeći:

- Izvršeno biohemijskih pregleda - 206;
- Izvršeno medicinskih obezbjeđenja – 61;
- Protivdiverzioni pregled objekata, vozila i predmeta – 541;

Bezbjednost ličnosti i stranih ličnosti čija se bezbjednost štiti, kao i objekata od posebnog značaja, bila je na visokom nivou, a rezultati rada dobri.

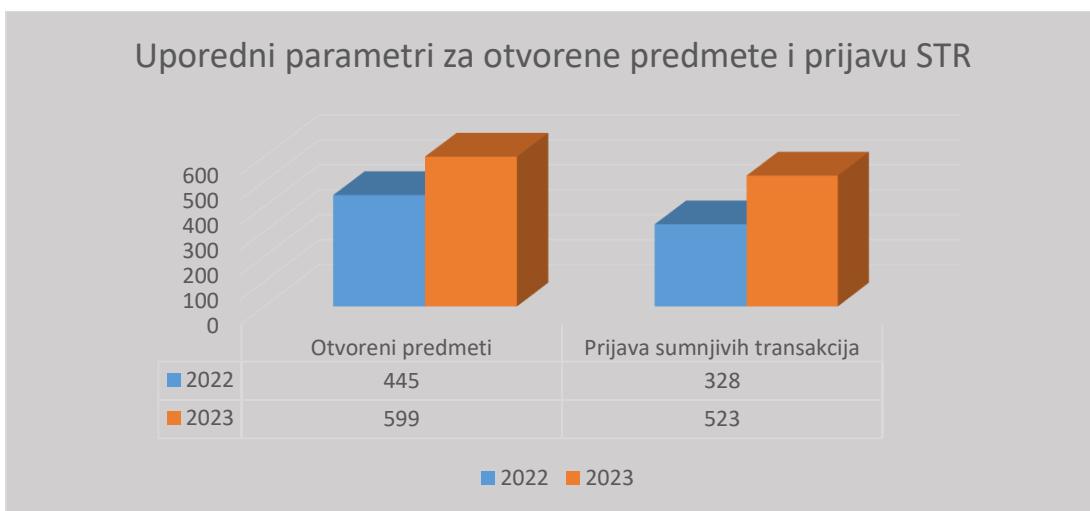
FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNI POSLOVI

Sektor za finansijsko obavještajne poslove je operativno nezavistan u vršenju svojih poslova, kao i u primjeni ovlašćenja prilikom vršenja poslova utvrđenih Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i obavlja poslove finansijsko obavještajne službe i bavi se obradom i analizom sumnjivih transakcija primljenih od banaka i drugih obveznika, te prosljeđivanjem pozitivnih rezultata obrada drugim organizacionim jedinicama UP ili drugim nadležnim državnim organima na dalje postupanje u cilju sprječavanja i suzbijanja pranja novca i finansiranja terorizma. Takođe, u SFOP-u se obrađuju i analiziraju podaci primljeni od stranih finansijsko obavještajnih službi.

Tokom 2023.godine, paralelno se radilo na dva procesa: jačanje kapaciteta za preventivni i proaktivni operativni i analitičko-obavještajni rad i koordiniranje i realizacija aktivnosti u okviru procesa 5. kruga evaluacije sistema sprečavanja pranja novca i finansirana terorizma (Moneyval). Analiza stanja prikazana kroz godišnji izvještaj o radu ukazuje na pozitivne rezultate u odnosu na oba procesa.

Tokom izvještajne godine, na nivou FOJ-a, otvoreno je 599 predmeta što je povećanje za 35%. Navedeni predmeti su otvoreni na osnovu: prijavljenih sumnjivih transakcija, na inicijativu drugih državnih organa, na osnovu analize i procjene FOJ-a, kao i na osnovu zahtjeva dobijenih od inostranih finansijsko-obavještajnih službi.

UKUPNAN BROJ OTVORENIH PREDMETA	
	599
OBVEZNICI - UKUPNO	371
Banke i druge kreditne institucije	289
Pružaoci finansijskih usluga(Montenegro transfers, Ria Money itd)	69
Advokati	1
Notari	2
Davanje zajmova i posredovanje prilikom poslova davanja zajmova	2
Finansijski lizing	2
Promet motornih vozila	6
DRŽAVNI ORGANI - UKUPNO	135
Specijalno državno tužilaštvo	18
Više državno tužilaštvo	4
Osnovno državno tužilaštvo	1
Druge organizacione jedinice Uprave policije	60
Agencija za nacionalnu bezbjednost	17
Ministarstvo unutrašnjih poslova	12
Centralna banka	12
Komisija za tržište kapitala	4
Uprava prihoda i carina	5
Uprava za igre na sreću	1
Ostalo	1
INICIJATIVA SFOP-A	58
INOSTRANE FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNE SLUŽBE (FOS)	35

U izvještajnom periodu **bilježi se značajno povećanje broja prijavljenih sumnjivih transakcija za 60% u poređenju sa 2022. godinom.** Kako je navedeno u tabeli najveći broj predmeta tokom 2023. godine otvoren je na osnovu prijema sumnjivih transakcija od strane obveznika što predstavlja povećanje za 48%. Na osnovu samoinicijativnog rada FOJ-a otvoreno je 58 predmeta što je povećanje za 75%. Na osnovu statističkih pokazatelja i uporedne 2022. godine, evidentan je porast broja aktivnosti.

Ukupan broj prijavljenih transakcija od svih obveznika je 63.818 što je povećanje za 35,5% u poređenju sa 2022. godinom, dok je 55.321 prijavljenih transakcija preko 15.000€. Od ovog broja FOJ je od poslovnih banaka u Crnoj Gori primio 39.207 gotovinskih transakcija, dok je primljenih transakcija iznad 15.000€ bilo 39.167. - FOJ je od Uprave prihoda i carina u 2023. godini primio 1019 izvještaja o prenosu novca preko državne granice na osnovu čega je otvoreno 5 predmeta. Notari su u 2023. godini dostavili 16.493 kupoprodajna ugovora koja se odnose na nepokretnosti čiji je ukupan iznos cca 1,6 milijardi eura.

Kroz proaktivitan pristup u sistemu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, Sektor za finansijsko obavještajne poslove u saradnji sa Sektorom granične policije i Upravom carina, od decembra 2023.godine sprovodi kontinuirane aktivnosti na graničnim prelazima u cilju kontrole prenosa novca u gotovini i drugih dragocjenosti preko državne granice.

Na osnovu analitičkih izvještaja FOJ-a Specijalno državno tužilaštvo je podiglo dvije optužnice za pranje novca u predmetima kodnih naziva „Stanaj“ i „Vektra Boka“, dok je Sektor za borbu protiv kriminala podnio dvije krivične prijave u predmetima „Intelize Mont“ i „DNZ Trade“. Takođe, na inicijativu FOJ-a **Specijalno državno tužilaštvo je formiralo 9 krivičnih predmeta za krivično djelo pranje novca u kojima je privremeno blokirano novčаниh sredstava u ukupnom iznosu od 8.214.405,27 EUR. Intezivirana je saradnja sa Specijalnim državnim tužilaštvom kroz aktivnu participaciju FOJ-a u finansijskim istragama koje sprovodi taj organ. Po zahtjevima **Specijalnog državnog tužilaštva FOJ je****

izvršio finansijsku analizu za 1060 fizička (od čega je 925 pripradnika organizovanih kriminalnih grupa) i **60 pravnih lica** (od čega se njih 35 vezuje za pripadnike organizovanih kriminalnih grupa). **Službenici FOJ-a participirali su u 6 zajedničkih istražnih timova Specijalnog državnog tužilaštva.**

Na osnovu analitičkih izvještaja FOJa u kojima je FOJ konstatovao osnove sumnje u postojanje drugih krivičnih djela (nisu djela pranja novca odnosno finansiranja terorizma), a koje je FOJ dostavio drugim organizacionim jedinicama Uprave policije te organizacione jedinice **podnijele su 4 krivične prijave nadležnim tužilaštvima.**

Bankama su izdate 33 naredbe za privremenu obustavu transakcija ukupne vrijednosti blokiranih sredstava 3.188.000,83 EUR, od koji je svaka potvrđena od strane Specijalnog državnog tužilaštva, kao i 138 naloga za praćenje finansijskog poslovanja klijenta u kontinuitetu, u odnosu na 104 fizičkih i 35 pravnih lica, za koje postoji osnov sumnje na pranje novca

I pored **evidentno boljih rezultata u odnosu na 2022. godinu**, najznačajnije aktivnosti i rezultati ostvareni su u okviru procesa sprovođenja 5. kruga evaluacije sistema za pranje novca i finansiranje terorizma Moneyval. **Usvajanjem Izvještaja na plenarnom zasjedanju Moneyval-a potvrđena je spremnost Crne Gore pa razvija svoj sistem PN/FT u skladu sa FATF preporukama, ali je i potvrđen imidž Crne Gore kao kredibilnog međunarodnog partnera.** U cilju efikasne implementacije perporuka iz Moneyval izvještaja FOJ je započeo izradu Predloga Akcionog plana u odnosu na tehničku usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa FATF preporukama koji će biti upućen Vladi na usvajanje. Takođe, u toku je izrada Plana aktivnosti za unapređenje djelotvornosti sistema po preporukama Manivala.

KOORDINACIJA POLICIJSKIH I SA NJIMA POVEZANIH POSLOVA

Realizovane su brojne aktivnosti usmjerenе ka sveobuhvatnom procesu tranzicije i reformi, jačanju vladavine prava, ali i posvećenost snaženju **međunarodne policijske saradnje sa regionalnim i međunarodnim partnerima, kao i saradnje u okviru pregovaračkog procesa sa EU.**

Realizovani su bilateralni susreti direktora Uprave policije sa šefovima policija R. Srbije, Kosova,R. Srpske, R.Albanije, Austrije, R. Slovenije, R. Sjeverne Makedonije, Federacije BiH, i Italije kojom prilikom je iskazana spremnost za jačanje saradnje u oblasti

prevencije, vođenja istraga, rasvjetljavanja i otkrivanja krivičnih djela organizovanog kriminala, kroz razmjenu strateških i operativnih informacija. Ostvarena je i međunarodna saradnja sa: Republikom Austrijom, Republikom Francuskom, Državom Izrael, Republikom Turskom, Republikom Grčkom, SR Njemačkom, Velikom Britanijom, Sjedinjenim Američkim Državama, Republikom Češkom, Republikom Australijom, Republikom Ukrajinom, Republikom Italijom na temu daljeg unapređenja saradnje s posebnim fokusom na ilegalne migracije i krijumčarenje ljudi i izazova u ovim oblastima, upoznavanja i predstavljanja predloga za eventualnu buduću saradnju u cilju eventualnog dogovora u vezi mogućih obuka pripadnika UP, kao i zajedničkim aktivnostima u oblasti granične bezbjednosti, organizovanog kriminala, borbe protiv droga i finansijskog kriminala i razmjene dobre prakse. Realizovani brojni sastanci predstavnicima FBI i Interpol-a, kao i učešće na obukama i konferencijama.

Ostvarena je intenzivna komunikacija sa policijskim atašeima i oficirima za vezu Norveške, Velike Britanije, SR Njemačke, Austrije, Italije, Švajcarske, Španije, Francuske, Bugarske, Grčke, u cilju definisanja modaliteta unapređenja policijske saradnje i realizacije zajedničkih projekata. Takođe, intenzivna saradnja realizovana je i sa **diplomatskim predstavništvima** u cilju realizacije zajedničkih aktivnosti u oblastima policijske edukacije i razmjene profesionalnih iskustava.

Budući da regionalna saradnja stvara potrebnu sinergiju u cilju dostizanja strateškog cilja Zapadnog Balkana definisanog procesom stabilizacije i pridruživanja, te punopravnog članstva u EU, **Uprava policije posebnu pažnju posvetila jačanju regionalne saradnje, kao jednom od prioriteta Vlade Crne Gore. Uprava policije je, u saradnji sa međunarodnim partnerima održala veliki broj sastanaka i studijskih posjeta.**

Najintenzivnije obaveze u okviru pregovaračkog procesa u odnosu na poglavlja 23 i 24, realizovane su učešćem u velikom broju sastanaka, pripremom značajnog broja materijala u odnosu na ispunjenje preporuka u oblastima u kojima je Uprava policije prepoznata kao ključan partner međuagencijske i međunarodne saradnje. Borba protiv organizovanog kriminala, finansijske istrage, borba protiv pranja novca i krijumčarenja cigareta, jačanje kapaciteta u oblasti granične bezbjednosti, saradnja u oblasti borbe protiv trgovine drogom, borba protiv terorizma i nezakonitih migracija prepoznate su u izvještaju EK kao oblasti u kojima je ostvaren određen napredak i stavljena akcenat na buduće zadatke.

Shodno protokolima o saradnji tokom turističke sezone formirani su zajednički timovi sa policijskim organizacijama Albanije, Srbije, Italije, Sjeverne Makedonije, Hrvatske i Kosova radi pružanja podrške u prevenciji kriminalnih aktivnosti međunarodnog karaktera.

U saradnji sa međunarodnim partnerima SR Njemačke, UNDP, UK, SADA, OSCEa, IOMa, **realizovan je veliki broj donacija**, namijenjen organizacionim jedinicama Uprave policije, u cilju jačanja kapaciteta i unaprjeđenja rada, kako u dijelu bezbjednosti državne granice,

tako i u oblasti borbe protiv svih oblika kriminaliteta. SR Njemačka je donirala opremu u vrijednosti 908.634,62 €, Vlada UK u iznosu 169.091,83 funti, Vlada SAD u iznosu 249.263,97 EUR, OSCE u iznosu 965.403,00 EUR, od UNDP-a donirana oprema u vrijednosti od 1.151,625 USD, dok od IOMa u vrijednosti od 7.504,24 EUR.

Linija rada **komunikacije sa medijima** u Upravi policije realizovala je i korisnicima proslijedila 1.116 saopštenja u vezi sa rezultatima i aktivnostima službenika Uprave policije, a odgovoreno je i na 308 upita medija. Osim toga, predstavnici policije su imali 313 nastupa u medijima u video formama.

Na zvaničnom Twiter nalogu kreirano je i objavljeno 477 postova, dok je na zvaničnim društvenim mrežama Uprave policije – Instagram i Facebook, koje su otvorene 10. jula 2023. godine, kreirano i objavljeno po 48 objava na feed-u, od čega je 10 video sadržaja u čijem kreiranju su učestvovalo službenice zadužene za komunikaciju sa medijima.

U izvještajnom periodu je sačinjeno i korisnicima dostavljeno 3910 informacija i izvještaja. Organizacionim jedinicama je dostavljeno 39 telegrama. Kada je riječ o obraćanjima građana, dostavljen je odgovor na 158 predstavki.

PODRŠKA ORGANIZACIONIM JEDINICAMA POLICIJE, UNAPREĐENJE RADA POLICIJE I ANALITIKA

Aktivnosti Odjeljenja za analitiku i unapređenje rada policije bile su usmjerene na izradu, sagledavanje, analiziranje i praćenje realizacije izvještaja, programa, planova, zaključaka i drugih analitičkih dokumenata od značaja za Upravu policije, transparentnost i zakonitost rada, koordinaciju i poboljšanje stanja u svim oblastima rada i realizaciju obaveza shodno Programu rada Vlade:

- Sačinjen Godišnji izvještaj o radu Uprave policije i stanju bezbjednosti u 2022. godini;
- Sačinjeni mjesečni i kvartalni izvještaji o radu i rezultatima Uprave policije, sa komentarima i ocjenama Odjeljenja, kao i posebni prilozi izvještaja o radu;
- Sačinjen Predlog Programa rada Uprave policije za 2024. godinu;
- Sačinjen Izvještaj o realizaciji Programa rada Uprave policije za 2023. godinu;
- Sačinjen Izvještaj o realizaciji Programa rada Vlade za 2023. godinu, iz nadležnosti Uprave policije;
- Sačinjen Poseban izvještaj o rezultatima o borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije za period od 01.06. do 15.11. 2023. godine;

-
- Praćenje realizacije preporuka iz zaključaka Savjeta za građansku kontrolu rada policije;
 - Praćena realizacija preporuka iz izvještaja za 2020.godinu Nacionalnog preventivnog mehanizma, kao i preporuka iz izvještaja CPT, u skladu sa Instrukcijom osprovođenju preporuka iz Izvještaja Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) o posjeti Crnoj Gori;
 - Sačinjeni kvartalni izvještaji i Godišnji izvještaj za 2022. godinu o napadima na policijske službenike;
 - Dostavljene mjesečne informacije o kontroli prometa šljunka i pijeska na javnim putevima, shodno Zaključku Vlade Crne Gore o permanentnoj kontroli prometa šljunka i pijeska od strane Uprave policije;
 - Sačinjen nastavni plan i program za izvođenje mentalno-taktičkih obuka za službenike Uprave policije u saradnji sa Savjetom Evrope u Podgorici;
 - Izvedeno je deset mentalno-taktičkih obuka službenika interventnih jedinica Uprave policije;
 - Izrađeno aplikativno rješenje „Analitika“ za mjesečno izvještavanje o radu javnog reda i mira, prezentovana i čeka se postavljenje na sistem Uprave policije;
 - Sačinjene mjesečne informacije, na zahtjev MVP-a u vezi sa Notom Ambasade Ujedinjenih Arapskih Emirata u Podgorici, – sa podacima o evidentiranim prekršajima, krivičnim djelima koja su učinili državljanji UAE;
 - Pružena stručna pomoć u dijelu zaštite tajnih podataka organizacionim jedinicama UP , kako u pogledu izrade rješenja tako i u pogledu online testiranja, označavanja tajnih podataka i drugih oblika zaštite tajnih podataka;
 - Prikupljanje i dostavljanje podataka o preduzetim aktivnostima i ostvarenim rezultatima na suzbijanju nezakonitog ribolova za 2022. godinu, shodno Zaključku Vlade Crne Gore i zahtjevu Savjeta za građansku kontrolu rada policije – Direktoratu za poslove nadzora;
 - Popunjena Eurostat upitnik;
 - Za potrebe ažuriranja INTRANETA - Internog portala Uprave policije, sakupljena raspoloživa instruktivna akta koja su na snazi i po kojima organizacione jedinice postupaju u radu i postavljena na Intranet portal;
 - Sačinjen Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz plana za ljetnju i zimsku turističku sezonu;
 - Izrada odluka o formiranju Komisije za ocjenu okolnosti pod kojima su upotrebljena sredstva prinude;

-
- U kontinuitetu su se preduzimale aktivnosti na izradi podzakonskih akata (instrukcija, pravilnika, uredbi...) i strateških dokumenata, u saradnji sa organizacionim jedinicama UP, MUP-om i drugim državnim organima.

FORENZIČKI CENTAR

Forenzičkom centru je dostavljeno **5.278** (5.029) zahtjeva/naredbi za vještačenje od strane organizacionih jedinica Uprave policije, nadležnih državnih tužilaštava, sudova i drugih državnih organa, **za 5% više u odnosu na uporedni period**. Odgovoreno je na **3.465** (4.682) zahtjeva/naredbe, obrađeno je **45.680** (36.466) uzorka i izvršeno **97.097** (88.481) analiza. Sredinom oktobra 2023.godine prijavi uspješno završeno, ocjenjivanje Grupe za balistička ispitivanja, koja je sada peta linija rada koja se priključuje porodici akreditovanih laboratorija.

Tokom 2023. godine izvršene su identifikacije:

- **56** (70) lica iz baze DNK registra;
- **107** (103) osumnjičenih/okriviljenih lica i 47 DNK profila oštećenih/eliminacionih lica;
- **133** (140) sporne čaure i **32** (40) projektila i dostavljeno **226** (234) komada vatrenog oružja;

Izvršenim analizama **484 motorna vozila**, vještačenjem je utvrđeno da su **22** vozila sa falsifikovanim brojem šasije, a **16** sa brojem motora. Ispitano je **1 850 504.765 grama i 123 ml** (2222484.329 g i 25.8 ml i 20.53 µg LSD) opojne droge sljedeće strukture:

NAZIV DROGE	NETO MASA
KONOPLJA	1801172.461
ALPRAZOLAM	141.627
ALPRAZOLAM /BUPRENORFIN	0.4
AMFETAMIN	1255.61
AMFETAMIN / KOKAIN	0.075
BROMAZEPAM	20.209

BUPRENORFIN	30.559
DIAZEPAM	30.842
EKSTRAKT KONOPLJE	5.67
HEROIN	1369.918
HEROIN / ALPRAZOLAM	0.064
HEROIN / MORFIN	123.931
KLONAZEPAM	31.679
KODEIN	4.019
KOKAIN	20698.526
KOKAIN / HEROIN	0.133
LORAZEPAM	1.05
MDMA	3514.881
MDMA / 2C-B	0.262
METADON	123ml
METADON / KOKAIN	2.025
METAMFETAMIN	0.848
MIDAZOLAM	4.648
OKSIKODON	8.173
PSILOCIN / PSILOCIBIN	31.875
PSILOCIN	6.412
SMOLA KONOPLJE - HAŠIŠ	4.403
THC, KANABINOL, KANABIDIOL	166.77
THC. KANABINOL	342.638
ZOLPIDEM	137.034
TRAMADOL	1.473
BILJKA SA STABLJIKOM KONOPLJE	21378.27

THC	18.28
UKUPNO	1 850 504.765 grama

- **Grupi za digitalnu forenziku ispitivanje rukopisa i dokumenata** dostavljena su 202 zahtjeva/naredbe (OB-65 zahtjeva, SKP-1 i 136 naredbi suda/tužilaštva). Odgovoreno je na 65 zahtjeva i 85 naredbi pri čemu je obrađeno 570 uzorka i izvršen 581 analiza.
- **Grupi za daktiloskopska ispitivanja** dostavljeno je 397 zahtjeva-naredbi (OB 206, Interpol 101 i 90 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 563 zahtjeva od čega 151 naredbu pri tome je obrađen 2.181 uzorak i izvršeno 2.3824 analize. Izvršena je identifikacija 130 lica u vezi krivičnih djela »teška krađa«, »oduzimanje vozila«, »nedozvoljeno držanje oruzja«, »podmetanje pozara«, »neovlašćena proizvodnja i upotreba opojnih droga«. Po osnovu međunarodnih potjernica odgovoreno na 70 zahtjeva. NCB Interpol-u Podgorica poslato 11 zahtjeva za 156 registrovanih lica na teritoriji naše države, koja su strani državljeni i za koje je potrebno izvršiti provjeru identiteta.
- **Grupi za DNK analize** dostavljeno je 1.185 zahtjeva/naredbi (OB 650, Interpol i Sektori u okviru Uprave policije 141 i 394 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 790 zahtjeva i 332 naredbe, pri tome je obrađeno 2.708 uzoraka i izvršeno 10.297 DNK analiza/ispitivanja. Izvršena je identifikacija 214 lica i to: iz baze DNK registra izvršena je identifikacija 56 lica, analizom dokaznog materijala identifikovano je 107 osumnjičenih/okrivljenih lica i 47 DNK profila oštećenih/eliminacionih lica.
- **Grupi za balistička ispitivanja** dostavljena su 644 zahtjeva/naredbe (OB 315, Interpol-2, 327 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 249 zahtjeva i 252 naredbe, pri čemu je obradjeno 14.118 uzoraka i izvršeno 2.065 analiza. Izvršena je identifikacija 133 sporne čaure i 32 projektila. Ispitano je 226 komada vatrenog oružja i nad istima izvršeno ispitivanje na okolnosti ispravnosti, kao i da li je iz istog pucano. Dostavčeno je 14205 komada municije.
- **Grupi za mehanoskopska ispitivanja** dostavljeno je 770 zahtjeva/naredbi (OB 260, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu-1, MUP 284 i 225 naredbe pravosudnih organa). Odgovoreno je na 552 zahtjeva i 212 naredbi, pri čemu je ispitano 815 uzoraka i izvršeno 2.139 analiza. Takođe su izvršili analizu 484 motorna vozila za koja je vještačenjem utvrđeno da su 22 vozila sa falsifikovanim brojem šasije, a 16 sa falsifikovanim brojem motora. Na mehanoskopsko vještačenje dostavljeno je 15 komada varenog oružja. U jednom predmetu na vještačenje dostavljeno je ukupno 13 kom. oružja od čega 9 sa uklonjenim serijskim brojem. U potpunosti je izvršeno

očitavanje brojeva na 5 predmeta - oružja, dok su na dva oružja djelimično očitani serijski brojevi.

- **Grupi za hemijska ispitivanja daljine pucanja, identifikaciju GSR čestica** su dostavljena 202 zahtjeva/naredbe (OB 100 i 102 naredbe pravosudnih organa). Odgovoreno je na 88 zahtjeva i 91 naredbu, pri čemu je obrađeno 317 uzoraka i izvršeno 438 analiza. Urađeno je 48 GSR predmeta na osnovu čega je određeno da se ne isključuje mogućnost da su 49 lica rukovala vatrenim oružjem, za 31 lice se ne može prepostaviti da li su rukovali vatrenim oružjem. U 17 predmeta u kojima se traži utvrđivanje prisustva barutnih čestica, u 15 je dokazano prisustvo barutnih čestica, a u 8 predmeta je određena daljina pucanja.
- **Grupi za hemijska ispitivanja** dostavljeno je 1.770 zahtjeva/naredbi (OB 1.353 zahtjeva i 417 naredbi pravosudnih organa). Ukupno je odgovoreno na 1.113 zahtjeva i 375 naredbi, pri čemu je obrađeno **16.938 uzoraka** i ukupno izvršeno **56.109 analiza**/ispitivanja. Ukupna količina ispitane opojne droge iznosi 1850504.765 grama i 123 ml. Ukupna bruto masa dostavljenih analiziranih uzoraka iznosi: 2085336.967 grama, masa ambalaže dostavljenih analiziranih uzoraka iznosi: 234841.688 grama, a za analizu je utrošeno 201.653 grama. Na osnovu EMC izveštaja na Grupi za hemijska ispitivanja odrađeno je ukupno 1.568 zaplena droge, od čega se na maloprodaju odnosi 1139 zaplena, srednje 225 zaplijena i na veleprodaju 204 zaplijene.
- **Grupi za ispitivanje uzroka kod požara, eksplozija, havarija, koordinaciju vršenja uviđaja, standardizaciju opreme i nadzor** dostavljeno je 108 zahtjeva/naredbi (OB 53 i 55 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 45 zahtjeva i 46 naredbi, pri čemu je obrađeno 8025 uzoraka i izvršeno 1.644 analiza. Službenici ove linije su prisustvovali vršenju uviđaja u 9 slučajeva.

Na osnovu ostvarenih rezultata rada kroz izvršene direktnе identifikacije, kroz aktivnosti na akreditaciji, kao i prisustvo naših službenika uviđajima, rezultati rada za 2023. godinu ocijenjeni su **odličnim**.

ELEKTRONSKI SISTEMI POLICIJE

Tokom 2023. godine, **realizovan je veliki broj aktivnosti u cilju obezbjeđivanja nesmetanih uslova za funkcionisanje svih organizacionih jedinica MUP-a i Uprave policije.**

U kontinuitetu su se sprovodile aktivnosti na: praćenju rada sistema i implementaciji digitalnog radio-komunikacionog sistema TETRA, postavljanju zračećeg kabla za distibuciju signala digitalnog radio sistema TETRA u svim tunelima na auto putu. Izdato 20 TETRA terminala za potrebe OB Cetinja i za CB PG-saobraćaj 10 TETRA terminala. Uspješno je

realizovana organizacija telekomunikacionih sistema i digitalnog radio sistema TETRA i praćenje rada servisa za potrebe obezbjeđenja javnih skupova povećanog bezbjednosnog rizika i ostalih aktivnosti po zahtjevima svih organizacionih jedinica policije, a sve aktivnosti putem telekomunikacionih servisa realizovane su na najvišem mogućem nivou, sa 100% ostvarenih komunikacija.

Nadgradnja sistema za legalno presretanje komunikacija je podrazumijevala aktivnosti potrebne za realizaciju ciljeva koji se sprovode u kontinuitetu i u skladu sa ETSI standardima i zakonom. Sistem je u potpunosti funkcionalan, a vrši se nadzor savremenih telekomunikacionih servisa, čime je povećana efikasnost rada kriminalističke policije, a sprovode se i aktivnosti na daljoj nadgradnji sistema za nadzor telekomunikacija u skladu sa unapređenjem tehnologija operatora, pružaoca telekomunikacionih usluga u Crnoj Gori.

U cilju unapređenja Sistema elektronskog osmatranja državne granice stupio je na snagu Sporazum o saradnji Uprave policije – Granične policije i FRONTEX-a, pa kako bi se realizovale predmetne aktivnosti službenici Odjeljenja aktivno učestvuju u planiranim aktivnostima i uspešno realizuju sve zahtjeve. Vrštene su intervencije na V.T.M. serveru, dok je

redovno održavan sistemski server u NCC Centru, na smartdec mobilnim setovima NK1 (servisiran) i NK2 (trajno oštećen usled penetracije vode).

Tokom izvještajnog perioda je obezbijedena funkcionalnost svih telekomunikacionih i elektronskih sistema koji su u nadležnosti Odjeljenja, najviši nivo kvaliteta i pouzdanost veza u akcijama i lancu komandovanja, kao i kvalitet i pouzdanost elektronskih sistema nadzora, za potrebe obezbjeđenja javnih skupova.

Organizovana je dodatna podrška za sve sektore UP u toku vanrednih angažovanja, pa su u tom smislu službenici Odjeljenja aktivno učestvovali u pripremi i obezbjeđenju manifestacije koja je organizovana u čast proslave Dana unutrašnjih poslova (pripremljen dovoljan broj digitalnih radio stanica TETRA sa programiranim kanalima za komunikaciju, sistem za kontrolu pristupa, nadzor sa Sistema video nadzora javnih površina, spoljnih kamera za nadzor i nadzor iz vazduha bespilotnom letjelicom u saradnji sa kolegama iz SGP i SBPK), a za potrebe štaba obezbijeđeni su prenos video signala sa nadzornih uređaja i aktivno učešće službenika u štabu in a terenu. Takođe, službenici Odjeljenja su aktivno učestvovali u pripremi i obezbjeđenju protestnog skupa ispred zgrade Parlamenta 30.10.2023. godine, pri čemu je pripremljen dovoljan broj digitalnih radio stanica sa programiranim kanalima za komunikaciju, sistem za kontrolu pristupa, nadzor sa Sistema video nadzora javnih površina, spoljnih kamera za nadzor i nadzor iz vazduha bespilotnom letjelicom.

Treba pomenuti da su službenici Odjeljenja, po zahtjevima nadležnih tužilaštava, bezbjednosnih službi i org-jedinica Uprave policije, realizovali 54 zahtjeva za analizu i eksportovanje materijala sa sistema video nadzora gradova. Analiza, izdavanje i

primopredaja materijala su izvršeni u skladu sa procedurama. U kontinuitetu se sprovode aktivnosti vezane za aktiviranje sistema za video nadzor javnih površina pa je u toku priprema uslova za nesmetan rad, nabavka opreme, propisivanje procedura i formiranje evidencija za pristup sistemu i preuzimanje podataka sa sistema. Nakon toga će biti omogućeno da se sa raspoloživih kamera vrši eksportovanje materijala i priprema dokaza, i u skladu sa zakonskim normama i odgovarajućim zahtjevima realizuje obrada podataka sa sistema.

Od posebne važnosti su aktivnosti na upoznavanju i usaglašavanju pravnih akata i donošenja procedura vezanih za sisteme nadzora iz vazduha, sistema za detekciju, prepoznavanje, neutralisanje dronova i praćenje postupanja u skladu sa Instrukcijom o postupanju policijskih službenika prilikom provjere pojedinih uslova za upotrebu sistema bespilotnih vazduhoplova i vazduhoplovnih modela.

Na osnovu ostvarenih rezultata rada kroz sve aktivnosti koje su kvalitetom i kvantitetom prezentovane izvještavanjem, rezultati rada za 2023. godinu ocijenjeni su **DOBRIM**.

* * *

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Reformski procesi Uprave policije i namjere da se napravi kvalitativan iskorak na planu ispunjavanja obaveza iz evroatlanskog i evropskog integracionog procesa reflektovani su kroz visok nivo saradnje sa međunarodnim partnerima i Evropskom komisijom, koji su tokom protekle godine obezbijedivali podršku, u najvećem obimu kroz donacije i realizaciju niza projektnih aktivnosti. Najintenzivnije obaveze u okviru pregovaračkog procesa u odnosu na poglavља 23 i 24, realizovane su učešćem u velikom broju sastanaka, pripremom značajnog broja materijala u odnosu na ispunjenje preporuka u oblastima u kojima je Uprava policije prepoznata kao ključan partner međuagencijske i međunarodne saradnje. Borba protiv organizovanog kriminala, finansijske istrage, borba protiv pranja novca i krijumčarenja cigareta, jačanje kapaciteta u oblasti granične bezbjednosti, saradnja u oblasti borbe protiv trgovine drogom, borba protiv terorizma i nezakonitih migracija prepoznate su u izvještaju EK kao oblasti u kojima je ostvaren određen napredak i stavljen akcenat na buduće zadatke.

Uprava policije obezbijedila je povoljno stanje bezbjednosti na teritoriji Crne Gore sprovođenjem preventivnih i represivnih aktivnosti. Postignuti su dobri rezultati na otkrivanju i sprečavanju krivičnih djela i ostalih delikata. Obezbijeden je stabilan javni red i mir, dok je stanje bezbjednosti u saobraćaju nezadovoljavajuće. Takođe, stanje bezbjednosti državne granice je bilo stabilno.

Stanje **u oblasti kriminaliteta**¹⁴, sproveđenjem intenzivnih preventivnih, operativno - istražnih, obavještajno - analitičkih i međunarodnih aktivnosti, posebno u prioritetnim oblastima rada, je zadovoljavajuće tako da se u odnosu na 2022. godinu bilježi **neznatan pad obima kriminaliteta - za 0,8%**.

Stopa kriminaliteta (broj krivičnih djela na 1000 stanovnika) iznosi **7,9**. **Najveća** stopa kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (10,6), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Sjever** (6). Stopa kriminaliteta u RCB Centar iznosi 7,5, a u RCB Zapad 6,9.

Posmatrano **po regionalnim centrima bezbjednosti**, najveći broj krivičnih djela je registrovan na području RCB Centar – 1731 kd, gdje se bilježi 35,3% ukupne problematike. Potom slijede: RCB Jug – 32,9%, RCB Sjever – 16,5% i RCB Zapad – 15,2%. U poređenju sa 2022. godinom, **rast** obima kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti RCB Jug – 4,7% i RCB Centar – 1,6%, dok se **pad** obima kriminaliteta bilježi na području nadležnosti RCB Zapad – 8,9% i RCB Sjever – 7,8%.

Specijalnom državnom tužilaštvu je, od ukupnog broja (4094), podnijeto 28 (35) krivičnih prijava i izvještaja kao dopune krivičnih prijava (16 krivičnih prijava i 12 dopuna krivičnih prijava), protiv ukupno **131** (205) fizičkog i **5** (5) pravnih lica, zbog osnovane sumnje da su počinili **259** (282) krivičnih djela (250 kd je počinjeno od strane fizičkih lica i 9 kd od strane pravnih lica). Od toga je, zbog izvršenih krivičnih djela na organizovani način, podnijeta je 21 krivična prijava i izvještaj kao dopuna krivične prijave, kojima je procesuirano 110 fizičkih i 5 pravnih lica. Među procesuiranim licima, **32 su označena kao pripadnici OKG, od kojih je jedan broj procesuiran u više od jednom sproveđenih predmeta, a procesuirana su i 4 lica označena kao bezbjednosno interesantna lica.**

Bilježi se pad obima ukupno registrovanih krivičnih djela protiv života i tijela (1,6%), što prate **odlični rezultati na njihovom rasvjetljavanju** zadržani na nivou uporedne godine – **94,2%**. Broj registrovanih krivičnih djela **ubistvo i teško ubistvo** je **5** (7) i manji je 28,5%. Počinioci **3** ubistva su u momentu izvršenja bili nepoznati i sva su naknadno rasvjetljena ili **100%**, a počinioci procesuirani nadležnim tužilaštвima. **Posebno je značajno da među ovim najtežim krivičnim djelima protiv života i tijela počinjenim u izvještajnom periodu nijedno nije posljedica sukoba OKG.** Registrovana su i **33 ubistva u pokušaju** na štetu ukupno 41 lica. Počinioci **23** kd su u momentu izvršenja bili nepoznati i nakon

¹⁴ Brojni izazovi prouzrokovani procesuiranjem jednog broja policijskih službenika, promjena rukovodnog sastava na gotovo svim nivoima, promjene gotovo kompletног sastava pojedinih organizacionih cjelina (Specijalnog policijskog odjeljenja, Grupe za specijalnu operativnu podršku i sl).

intenzivnog operativnog angažovanja počinjeni 18 kod su identifikovani i procesuirani, tako da procenat rasvjetljenosti ovih kod iznosi **78,2%**.

U oblasti **borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa**, nijesu registrovana teška krivična djela - ubistva i ubistva u pokušaju, kao posljedica sukoba OKG, ali su **3 (0)** krivična djela **ubistvo u pokušaju, izvršena na štetu članova OKG, odnosno u kojima su izvršioci ovih krivičnih djela članovi OKG**, sva 3 po nepoznatom izvršiocu, od kojih je **jedno rasvjetljeno**. Ipak, važno je istaći da je realizacijom jednog broja istraživanja - predmeta, koja su vođena u prethodnom periodu, **Specijalnom državnom tužilaštvu** podnijeto **7 (12) krivičnih prijava i dopuna krivičnih prijava** (2 krivične prijave i 5 izvještaja kao dopune krivičnih prijava), zbog krivičnih djela iz ove oblasti. Prijavljeno je ukupno **39 (55) lica, od kojih su 22 označena kao članovi OKG, a među prijavljenima su i 2 policijska službenika**.

U oblasti **imovinskog kriminaliteta** iako je registrovano da je obim registrovanih imovinskih delikata je **u padu za 7%**, zadržan je visok procenat rasvjetljenosti – **82,5%**. Izvještajni period je, zbog načina izvršenja, samog objekta napada, kao i preduzetih aktinosti na njegovom rasvjetljavanju obilježio **slučaj kriminalnog udruživanja u sticaju sa teškom krađom** i spriječavanjem dokazivanja, gdje je **objekat napada bio depo Višeg suda u Podgorici** (predmet „Tunel“) gdje se i dalje preduzimaju mjere i radnje u cilju potpunog rasvjetljavanja ovog slučaja.

Pojačane operativne, istražne i forenzičke aktivnosti **u oblasti krivičnih djela u vezi sa PEH**, sistemski pristup problematici i usvajanje novih metodologija rada rezultirao je rasvjetljavanjem i procesuiranjem, za ovu oblast kriminala, značajan broj izvršilaca krivičnih djela (**50%**). Sve navedeno je uticalo i na neznatne razlike u broju svih krivičnih djela koja su izvršena podmetanjem požara ili eksplozivnih naprava u proteklom periodu.

U oblasti **trgovine ljudima** evidentan je rast od **75%**, pa je otkriveno **21 (12)** krivično djelo trgovina ljudima. Ova krivična djela su procesuirana sa **16** krivičnih prijava (SDT-u 1 i VDT-u 15) kojima je prijavljeno **28** lica.

U izvještajnoj godini se u odnosu na prošlu godinu bilježi **50% manje događaja** gdje su oštećeni **novinari i/ili njihova imovina** kao posljedica njihovog profesionalnog angažovanja i, što je posebno značajno, **70% manje** događaja koji su kvalifikovani kao **krivična djela**.

U poređenju sa proteklom godinom, realizovan je manji broj kriminalističkih kontrola i obrada u oblasti **privrednog kriminala**, što je rezultiralo i otkrivanjem manjeg broja

privrednih delikata za 16%. Nadležnim tužiocima je procesuirano **525** (554) krivičnih prijava, kojima su prijavljena **652** (666) **fizička lica** ili 2,1% **manje** u odnosu na uporednu godinu. Među ovim licima registrovano je 107 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Shodno Zakonu o krivičnoj odgovornosti pravnih lica, nadležnim tužiocima je zbog krivičnih djela iz izvještajnog perioda procesuirana **43** (44) **pravna lica**, 2,2% **manje** u odnosu na prošlu godinu. **Specijalnom državnom tužilaštvu je podnijeto 11** (14) **krivičnih prijava i dopuna krivičnih prijava** iz oblasti privrednog kriminala (od kojih 5 sa elementima organizovanog kriminala), dok su krivična djela privrednog kriminaliteta otkrivena i u drugim krivičnim prijavama i dopunama krivičnih prijava (4) podnijetim primarno zbog krijumčarenja droge. Ukupno je procesuirano **41** (52) **fizičko i 5 pravnih lica**, zbog osnovane sumnje da su počinili **53** (79) **krivična djela privrednog kriminaliteta**. Ukupna **materijalna šteta počinjena ovim krivičnim djelima** **enormno je veća od uporedne godine i iznosi 153.282.942 eura, 247.430 USD, 126.000 CHF i 32 570 GBP**.

Što se tiče **korupcije** nadležnim tužiocima je aktivnošću svih operativnih struktura podnijeto je **48** (88) **krivičnih prijava i 8** (17) **izvještaja kao dopune krivičnih prijava** (SDT-u – 5 kp i 2 dopune) protiv **79¹⁵** (130) **fizičkih i 4** (3) **pravna lica** kojima su prijavljena **104** (336) **koruptivna krivična djela**, što je gotovo **70% manje u odnosu na prošlu godinu**. U **2 predmeta, koji se odnose isključivo na koruptivna krivična djela**, evidentiran su **elementi organizovanog kriminala**.

Inicirano je **8 finansijskih istraga** (prema SDT- u 7 i prema ODT- u 1) u odnosu na ukupno 362 lica, za koja su nadležni tužioци izdali naredbe za pokretanje finansijskih istraga. Postupano je po ovim i još 5 naredbi nadležnih DT u odnosu na 19 fizičkih lca. Realizovane su naredbe u 4 predmeta kojima je obuhvaćeno 17 lica, kao i u 7 predmeta iz prethodnog perioda kojima su obuhvaćena 142 fizička i 30 pravnih lica. U toku su aktivnosti na realizaciji naredbi u 14 predmeta iz prethodnog perioda kojima je obuhvaćeno 250 fizičkih I 10 pravnih lica.

U oblasti borbe protiv pranja novca, **Specijalnom državnom tužilaštvu**, procesuirano je **13 lica** zbog osnovane sumnje da su izvršili **19 krivičnih djela pranje novca**. Od prijavljenih lica **4 lica** su procesuirana podnošenjem **2 krivične prijave**, primarno zbog

¹⁵ Među procesuiranim licima po **osnovu korupcije su 4** (4) javna funkcionera –direktor Uprave policije, ministar odbrane, državni sekretar u Ministarstvu odbrane i izvršni direktor Fonda za zaštitu životne sredine. Kada se pominju javni funkcioneri, procesuirana su i lišena slobode još dva javna funkcionera - **v.d. pomoćnika direktora za Sektor za borbu protiv kriminala** procesuiran za učešće u kriminalnoj organizaciji i odavanje tajnih podataka članovima kriminalne organizacije, dok se **predsjednik Opštine Budva**, tereti da je kao organizator kriminalne grupe organizованo, međunarodno krijumčarenje kokaina. Pored prijavljenih lica, po nalogu postupajućeg specijalnog tužioca lišen je slobode još jedan **bivši direktor Uprave policije**, koji je u vrijeme izvršenja djela bio javni funkcioner, zbog osnovane sumnje da je izvršio zloupotrebu službenog položaja (i krijumčarenje cigareta).

počinjena **2** krivična djela pranje novca dok je **9 lica** procesuirano podnošenjem **2** krivične prijave i jednog izvještaja kao dopune krivične prijave u predmetima koji su realizovani primarno zbog organizovanog krijumčarenja droga. Među prijavljenim licima su **3 policijska službenika i 2 pripadnika OKG**. **Ukupan iznos** novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i **plasiranih u legalne tokove iznosi 8.132.822 (971 100) eura i značajno je veći u odnosu na uporednu godinu.**

U oblasti borbe protiv krijumčarenja cigareta, Specijalnom državnom tužilaštvu, podnijete su **1** krivična prijava i **2** izvještaja kao dopune krivičnih prijava iz **2020. i 2022. godine**, protiv **ukupno 5** pravnih i **15 fizičkih lica**. Među prijavljenim licima je procesuirano **6 službenika Uprave prihoda i carina**, od kojih **4** u svojsvu članova Komisije za uništavanje oduzetih cigareta, koji se terete za pomaganje u krijumčarenju cigaretama u dužem vremenskom periodu ali i za koruptivna krivična djela, Takode, prijavljena su **2 lica koja su evidentirana kao pripadnici OKG**, što je i u ovom slučaju potvrđuje spregu organizovanog kriminala sa zaposlenima u državnim strukturama.

U oblasti krivičnih djela **viskotehnološkog kriminala** počinjenih uz pomoć informacionih tehnologija, preduzimane su aktivnosti u **344** predmeta. Nakon izvršenih provjera okončano je postupanje u **262** predmeta. Prethodnu godinu obilježili su slučajevi: procesuiranje državljanina R Srbije nastanjenog u SR Njemačkoj zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio krivično djelo **izazivanje panike i nereda** na način što je kao korisnik mail naloga i inostranog telefonskog broja u više navrata upućivao prijeteće sadržaje o postavljenim eksplozivnim napravama prema institucijama i objektima u Crnoj Gori (Opština Kotor, Aerodrom Podgorica, Željeznička stanica Crne Gore, Klinički Centar Crne Gore, Hotel „Hilton“ i dr); procesuiranje ukrajinskog državljanina nastanjenog u R. Češkoj, zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo **izazivanje panike i nereda** na štetu SMŠ „Danilo Kiš“ iz Budve, **kao i prekršajno procesuiranje** roditelja malodobnog lica koje je u **19** obrazovnih ustanova na teritoriji opštine Podgorica, Danilovgrad i Bar uputio mail prijeteće i uznemirujuće sadržine o potencijalnom aktiviranju eksplozivne naprave.

U poređenju sa **2022. godinom**, broj otkrivenih **krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga** je **veći za 22%**, a broj registrovanih prekršaja zbog posjedovanja droge za ličnu upotrebu je na prošlogodišnjem nivou. U **7% većem** broju pojedinačnih zaplijena pronađena je i oduzeta **manja količina opojne droge - 59%**. Analiza strukture zaplijenjene droge ukazuje da je količina zaplijenje marihuane **manja** za **48%**, kao i količina zaplijenjenog kokaina – **95%**, heroina - **48%**, i hašiša - **97%**. Jedino se bilježi **veća** količina zaplijenjene sintetičke droge, i u gramima – **100%**, i u komadima – gotovo **200%**.

Zbog organizovanog krijumčarenja opojnih droga, **Specijalnom državnom tužilaštvu** je podneseno **8 (6)** krivičnih prijava i dopuna krivičnih prijava (**5** krivičnih prijava i **3** izvještaja kao dopune krivičnih prijava), kojima je procesuirano **47 (65) lica**, zbog osnovane

sumnje da su počinili krivična djela: **53** (28) KD iz ove oblasti, a među prijavljenim licima (47), **5 lica je označeno kao pripadnici OKG, dok su 4 lica označena kao BIL.**

Značajni rezultati ostvareni su u borbi protiv krijumčarenja droga **na međunarodnom nivou**, pa u tom smislu ističemo učešće u zaplijeni **13 kg opojne droge mariuhana na teritoriji BiH** (Predmet „Pečat“), u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine (SIPA), dok je na osnovu informacije crnogorske policije proslijeđene španskoj policiji preko Siena kanala komunikacije, u luci Valensija **u Španiji zaplijenjeno je 45 kg kokaina**. Takođe, realizacijom aktivnosti u predmetu “**Moreno**” podnijeta je **krivična prijava** protiv 6 lica, od kojih protiv jednog policijskog službenika i 2 pripadnika OKG, kada je utvrđeno da su u periodu od polovine 2019.godine do kraja februara 2021.godine, kao pripadnici kriminalne organizacije djelovali u pravcu vršenja krijumčarenja **2 .584 kg kokaina, kao i 59 kg metaamfetamina, korišćenjem plovila iz zemalja J.Amerike ka Evropi, Africi i Australiji.**

Nadležna državna tužilaštva **odbacila su 1.002** (824) krivične prijave (RCB Jug – 449, RCB Centar – 305, RCB Zapad – 139, RCB Sjever – 109). Odbačenim prijavama je bilo procesuirano **635** fizičkih i **2** pravna lica zbog počinjenih **1.006 krivičnih djela**. U odnosu na broj odbačenih krivičnih prijava smatramo potrebnim da se uradi posebna analiza.

U oblasti **međunarodne operativne policijske saradnje** zadržan je visok nivo efikasnosti, posebno u domenu traganja za bjeguncima i međunarodnoj pravnoj pomoći vezanoj za istrage najtežih krivičnih djela sa elementima međunarodnog organizovanog kriminala. Nastavljena je uspješna primjena najmodernijih Interpol-ovih standarda u pogledu automatskog pristupa svim dostupnim bazama podataka. Aktivno se učestvuje u svim Interpol-ovim i Europol-ovim regionalnim i globalnim projektima koji imaju za cilj borbu protiv teškog i organizovanog kriminala. Tokom 2023. godine sproveđene su aktivnosti ciljanog traganja u ukupno **58** predmeta, od kojih **44 aktivne** (naše medjunarodne potjernice) i **14 pasivnih** (inostrane medjunarodne potjernice). Završeno je **13** aktivnih i **12** pasivnih ciljanih potraga. Od realizovanih **13 aktivnih**, **10** je završeno **lišenjem slobode lica u inostranstvu**, od čega **10** lociranjem i lišenjem slobode lica kroz ENFAST mrežu, dok su **2** lica lišena slobode kroz druge policijske aktivnosti, a u **1** predmetu lice se predalo nadležnim organima Crne Gore. Od 10 lica lišenih slobode u okviru aktivnih ciljanih potraga, **9 su članovi OKG, dok je od** realizovanih **12 pasivnih**, završeno je 10 lišenjem slobode u Crnoj Gori, od kojih su **3 članovi OKG**.

U oblasti **kriminalističko-obavještajnih poslova** evidentan je značajan doprinos najvažnijim kriminalističkim obradama predmeta teškog i organizovanog kriminala. U predmetima koji su formirani u tim prioritetnim oblastima, izrađeno je 268 obavještajnih

izvještaja, u okviru kojih je obrađeno 1.031 objekat¹⁶ i izrađeno 246 šema veza. Paralelno se radilo i na stvaranju pretpostavki za jačanje kapaciteta, prevashodno kroz međunarodnu saradnju i angažovanje u okviru razvojnih projekata.

U oblasti **primjene specijalnih istražnih metoda**, u saradnji sa međunarodnim partnerskim službama, realizovan je veći broj aktivnosti usmjerenih na unapređenje materijalno - tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti za sprovođenje mjera tajnog nadzora, kao i planiranje daljih aktivnosti na jačanju i sprovođenju međunarodne saradnje u ovoj oblasti rada. Donirana je tehnička oprema za sprovođenje mjera tajnog nadzora u ukupno iznosu od oko 18 500 eura i 114, 500 funti. U dijelu koji se odnosi na razmjenu kriminalističko obavještajnih podataka, drugim organizacionim jedinicama, dostavljeno je **106 operativnih informacija**.

U oblasti **zaštite svjedoka**, sprovođene su mjere zaštite u **5** Programa zaštite svjedoka, prema 5 lica, u predmetima koji su u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva.

U oblasti **posebne operativne podrške**, primarne aktivnosti su bile usmjerene na: lišavanju slobode učinilaca krivičnih dijela, preventivnom djelovanju prema članovima organizovanih kriminalnih grupa i bezbjednosno interesantnim licima, sprovođenju mjera na očuvanje javnog reda i mira. Obezbiđena je stalna prisutnost službenika na terenu, a od aprila 2023.godine ukinute su ove aktivnosti i rasformirana organizaciona jedinica

Stanje u **oblasti javnog reda i mira** je bilo zadovoljavajuće. Broj narušavanja i prekršaja kojima se narušavao javni red i mir **2.591** (2.505), u odnosu na prethodnu godinu, je neznatno povećan – 3,4%, a izvršeno je i **4.177** (3.928) prekršaja, što je takođe povećanje od oko 6,3%. Povoljno stanje bezbjednosti obezbjeđeno je sa izvršenih **1.135** (1.872) obezbjeđenja i pruženih **769** (760) asistencija.

U toku 2023.godine povećan je broj **saobraćajnih nezgoda** za 15,8 % u odnosu na 2022.godinu, smrtno je stradalo 78 lica, što predstavlja povećanje za 6,8 %, kada su u saobraćajnim nezgodama stradala 73 lica. Takođe, u saobraćajnim nezgodama je povrijeđeno 3.086 lica, što predstavlja povećanje za 4,4 %. Teže je povrijeđeno 576 lica, ili više za 5,1 % i lakše 2.510 lica, odnosno 4,3 % više u odnosu na uporedni period. Nezadovoljavajući parametri natavljuju sa trendom rasta, a u cilju podizanja nivoa svijesti i saobraćajne kulture učesnika u saobraćaju,u saradnji sa partnerima sa nivoa lokalne zajednice realizovane su dvije kampanje: „Zdravo da vozite“ u saradnji sa Biroom osiguravača Crne Gore, i „Kad pijem ne vozim,“ u saradnji sa pivaram „Trebjesa,“ - Nikšić.

¹⁶ U najvišem broju odnosi se na lica, neznatan broj se odnosio na vozila i druge objekte obrade.

Zakonom o budžetu za 2022 i 2023. godinu, obezbijedena su sredstva za nabavku Stacionarnih radarskih sistema, ali postupci nisu bili pokrenuti. Izvještajem smo konstatovali da stanje u saobraćaju nije zadovoljavajuće te to zahtjeva dodatno konkretnije i mjerljivije angažovanje u cilju stvaranja pravnih i tehničkih uslova za implementaciju ovog, za policijski rad, važnog sistema, uz prihvatanje činjenice da su nadležnosti i kapaciteti policijske organizacije limitirani.

Stanje **bezbjednosti državne granice** je bilo stabilno, nije bilo registrovanih graničnih incidenata. Na granici Crne Gore zabilježen je rekordan promet putnika i povećanje od 24% u odnosu na 2022. godinu, a broj stranaca koji je **prijavio boravak je veći za 22%**. Tokom turističke sezone registrovan je **promet 11.735.972 lica što je za 19% više** u odnosu na uporedni period ili 17 % više u odnosu rekordnu 2019. godinu. Takođe, 1.416.202 stranih državljana prijavilo je boravak do 90 dana, što je za 14 % više, pri čemu je najveći broj prijava registrovan je u RC GP Jug - 90%. Migratorno kretanje na zapadno-balkanskoj ruti je konstantno, ali je broj **registrovanih migranata u Crnoj Gori manji za 37%**. Granična policija postigla je dobre rezultate na planu suzbijanja prekograničnog kriminala, a posebno krijumčarenja narkotika i akciznih roba. Ukupno je, samostalno i u saradnji sa partnerima, pronađeno: 984,830kg (1638,621) marihuane-skanka, 725 kom (425) stabljika marihuana, 19,657kg (0,004) kokaina, 1713kg (3398) duvana, 2954 šteka (8398) cigareta, 1260l (229) alkoholnog pića, 7050l (13586) bezalkoholnog pića, 146230 eura (354660), 1077kg (1152) ribe, 855kg (0) mlječnih proizvoda 57kg (92) kafe i dr.

Kroz realizaciju **18.533 (19.298) aktivnosti** poslovi i aktivnosti **Policije posebne namjene** dale su značajan doprinos uspostavljanju povoljnog bezbjednosnog ambijenta. Aktivnosti su bile usmjerenе na: obezbjeđivanju transporta novčanih pošiljki za potrebe CBCG, kontrasnjperska obezbjeđenja, ronilačke aktivnosti, PDZ pregledi, ekstradicije, transfere, ispomoći ostalim organizacijama cjelinama UP.

Jedan od prioriteta ovih segmenata službe u 2023. godini bio je i obezbjeđenje domaćih i stranih ličnosti čija se bezbjednost štiti, obezbjeđenje objekata i prostora oko tih objekata i diplomatsko - konzularnih predstavništava akreditovanih u Crnoj Gori. Naime, realizovano je **4.276 obezbjeđenja štićenih ličnosti**, po mjestu rada i stanovanja i **2.083** izvan mjesta prebivališta, kao i **1.333 vanrednih obezbjeđenja**. Ukupno se obezbjeđivalo 94 objekta, od toga 33 objekta od posebnog značaja, 43 DKP i 18 po drugim osnovama, **pri čemu je realizovano 7.159 obezbjeđenja**.

Poseban doprinos u radu Sektora tokom 2023.godine predstavlja i realizacija 61 medicinskog obezbjeđenja, 206 biohemiskih pregleda i 541 protivdiverzionalih pregleda.

U Sektoru za finansijsko obavještajne poslove pored **evidentno boljih rezultata u odnosu na 2022. godinu**, najznačajnije aktivnosti i rezultati ostvareni su u okviru procesa sprovođenja 5. kruga evaluacije sistema za pranje novca i finansiranje terorizma Moneyval. **Usvajanjem Izvještaja na plenarnom zasjedanju Moneyval-a potvrđena je spremnost Crne Gore pa razvija svoj sistem PN/FT u skladu sa FATF preporukama, ali je i**

potvrđen imidž Crne Gore kao kredibilnog međunarodnog partnera. U cilju efikasne implementacije perporuka iz Moneyval izvještaja FOJ je započeo izradu Predloga Akcionog plana u odnosu na tehničku usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa FATF preporukama koji će biti upućen Vladi na usvajanje. Takođe, u toku je izrada Plana aktivnosti za unapređenje djelotvornosti sistema po preporukama Manivala.

U oblasti **međunarodne policijske saradnje i odnose s javnošću**, tokom 2023. godine realizovane je brojne aktivnosti koje su imale za cilj jačanje međunarodne policijske saradnje, a značajan doprinos koordinaciji poslova, efikasnijem funkcionisanju, unapređenju stanja i rezultata rada Uprave policije, u skladu sa svojim nadležnostima, su dali i **Odjeljenje za analitiku, unapređenje rada i razvoj policije**. Poslovi Odjeljenja bili su usmjereni na izradu, sagledavanje, analiziranje i praćenje realizacije izvještaja, programa, planova, zaključaka i drugih analitičkih dokumenata od značaja za Upravu policije.

U **Forenzičkom centru** je od strane centara i odjeljenja bezbjednosti sudova, tužilaštva i drugih državnih organa dostavljeno **5.278** (5.029) zahtjeva/naredbi za vještačenje/ispitivanje i analizu što je za 5% više u odnosu na 2022. godinu. Odgovoreno je na 3.465 zahtjeva i 1.544 naredbe, obrađeno je 45.680 uzoraka i izvršeno 97.097 analiza. Kontinuirano se radi na održavanju akreditacije Forenzičkog centra kroz izmjenu postojećih dokumenata i izradu novih. Sredinom oktobra prijavljeno je Akreditacionom tijelu metodu „Komparativno ispitivanje čaura“, a u decembru je izvršeno ocjenjivanje Grupe za balistička ispitivanja, koje je uspješno završeno, pa je ova Grupa **peta linija rada koja se priključuje porodici akreditovanih laboratorija**. Na ovaj način je ispunjen jedan od uslova koji se navodi u Izvještaju evropske komisije. Postignut je izuzetno visok procenat efikasnosti svih linija rada u odnosu na broj dostavljenih zahtjeva, kao i činjenicu da u stalnoj komunikaciji sa podnosiocima zahtjeva sa terena, pravosudnih i drugih organa, nije upućen nijedan prigovor za eventualna dodatna vještačenja ili prigovor na izvršene analize.

U Upravi policije je tokom 2023. godine posebna pažnja posvećena pregovaračkom procesu u odnosu na poglavљa 23 i 24, realizovana učešćem na velikom broju sastanaka, pripremama značajnog broja materijala u odnosu na ispunjenje preporuka u oblastima u kojima je Uprava policije prepoznata kao ključan partner međuagencijske i međunarodne saradnje. Kao najznačajniju aktivnost naglašavamo rezultate ostvarene u okviru procesa sprovođenja 5. kruga evaluacije sistema za pranje novca i finansiranje terorizma Moneyval koji je rezultirao usvajanjem Izvještaja na plenarnom zasjedanju Moneyval-a čime je potvrđena je spremnost Crne Gore pa razvija svoj sistem PN/FT u skladu sa FATF preporukama, ali je i potvrđen imidž Crne Gore kao kredibilnog međunarodnog partnera.

Aktivnostima svih organizacionih jedinica policije i svih policijskih službenika, kroz zajednički rad postignuto je **povoljno stanje bezbjednosti u 2023. godini.**

* * *

PRIORITETI U RADU UPRAVE POLICIJE U 2024. GODINI

Analizom stanja, problematike, prioriteta u borbi protiv organizovanog kriminala, kao i rezultata u najznačajnijim oblastima rada, definisani su **prioriteti rada Uprave policije u 2024. godini:**

- Obezbeđenje povoljnog stanja bezbjednosti, sprečavanje i otkrivanje najtežih krivičnih djela i događaja koji mogu ugroziti bezbjednost građana i imovine i izazvati uznemirenje javnosti;
- Implementacija prioriteta definisanih Procjenom opasnosti od teškog i organizovanog kriminala u borbi protiv: korupcije na svim nivoima, krijumčarenja i nedozvoljene trgovine drogama i akciznim robama, ilegalnih migracija i trgovine ljudima, zelenaštva, pranja novca, kompjuterskog kriminala, utaje poreza, terorizma i vjerskog ekstremizma, kao i unapređenje kadrovske kapacitete u oblasti finansijskih istaga;
- Impelemntacija Strategija razvoja uprave policije i realizacija aktivnosti iz akcionog plana;
- Realizacija aktivnosti iz Programa rada Uprave policije za 2024. godinu;
- Poboljšanje rezultata u borbi protiv organizovanog kriminala i smanjenje broja organizovanih kriminalnih grupa;
- Rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz prethodnog perioda, posebno teških ubistava i ubistava izvršenih na organizovan način, kao posledica sukoba kriminalnih grupa;
- Suzbijanje krivičnih djela nasilje u porodici i porodičnoj zajednici i maloljetničke delikvencije, kao i sprečavanje i suzbijanje zloupotreba droga;
- Preduzimati preventivne i represivne mjere na obezbjeđenju povoljnog stanja javnog reda i mira i sprečavati vršenje prekršaja koji bi mogli uzrokovati neželjene posljedice po bezbjednost građana i imovinu;

-
- Preduzimanje svih raspoloživih preventivnih i represivnih mjera i aktivnosti u cilju smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica;
 - Intenzivirati aktivnosti na nadzoru državne granice, graničnim provjerama, kontroli kretanja i boravka stranaca i suzbijanje nezakonitih migracija, procjeni prijetnji za bezbjedenost državne granice;
 - Jačanje sistema, posebno u dijelu upravljanja granicom i kontrole migracija;
 - Unapređenje saradnje sa tužilaštvoima, sudovima, Zaštitnikom za ljudska prava i slobode, Savjetom za građansku kontrolu rada policije i drugim državnim organima, međunarodnim organizacijama i partnerskim službama u inostranstvu;
 - Dalje jačanje integracijske i međuinsticucionalne saradnje u cilju efikasnijeg funkcionisanja cjelokupnog sistema za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
 - Jačanje saradnje i povjerenja građana u policiju;
 - Unapređenje prava zadržanih lica, u skladu sa preporukama Nacionalnog preventivnog mehanizma i Komiteta Savjeta Evrope za prevenciju torture i nehumanog i ponižavajućeg tretmana i kažnjavanja;
 - Unapređenje transparentnosti rada policije

VII OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA ZA UNAPRJEĐENJE STANJA

Ministarstvo unutrašnjih poslova, u 2023. godini, bilo je posvećeno ostvarivanju načelazakonitosti, vladavine prava i zaštite ljudskih prava i sloboda.

Nastavljen je sprovođenje niza aktivnosti koje su doprinijele uspješnom nastavku reformskih procesa iz nadležnosti Ministarstva, u cilju povećanja stepena efikasnosti i ekonomičnosti u radu, kontrolu rada Policije, jačanje povjerenja građana, kao i nivoa kvaliteta usluga koje se pružaju građanima i privrednim subjektima, i to:

Ostvarivanju spoljno-političkih prioriteta Crne Gore, implementaciji preporuka EK, realizaciji mera i aktivnosti iz AP za pregovaračko poglavlje 24- Pravda, sloboda i bezbjednost, AP 23-Pravosuđe i temeljna prava, privremenih mjerila, radu u ostalim poglavljima, pripremi, zaključenju i sprovođenju međunarodnih ugovora, kao i drugih strateških dokumenata u okviru prioriteta Crne Gore;

Unaprjeđenju i harmonizaciji normativnog okvira sa pravnom tekom EU;

Implementaciji strateškog i normativnog okvira;

Sprovođenju zakona kroz donošenje podzakonskih akata, za čiju implementaciju je nadležno Ministarstvo;

Organizacionom, kadrovskom i funkcionalnom prilagođavanju, u cilju ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti rada;

Poboljšanju sistema zaštite i spašavanja i stvaranju uslova za efikasno upravljanje rukovođenje u vanrednim situacijama, kao i u planiranju, pripremanju i jačanju ljudskih i materijalnih resursa na nacionalnom nivou, kroz realizaciju nekoliko projekata u saradnji sa međunarodnim i drugim organizacijama;

Jačanju uslova za adekvatno funkcionisanje graničnih prelaza i dalji napredak u oblasti integrisanog upravljanja granicom, potpisivanja ugovora o granici, graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju sa susjedima;

Povećanju kapaciteta, obima i kvaliteta usluga koje se pružaju građanima i privrednim subjektima;

Ažuriranje baze podataka, kao jednog od bitnih činilaca i izvora podataka za Centralni registar stanovništva, kao i birački spisak, shodno Zakonu o biračkom spisku;

Obuci kadra, stručnom i specijalističkom usavršavanju, u zemlji i inostranstvu.

Ministarstvo će, u narednom periodu, nastaviti aktivnosti u cilju unaprijeđenja stanja, u skladu sa projektovanim ciljevima i očekivanjima, i to :

Izvršavanje obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore i Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2024. godinu;

Obezbeđenje povoljnog stanja bezbjednosti, sprečavanje i otkrivanje najtežih krivičnih djela i događaja koji mogu ugroziti bezbjednost građana i imovine i izazvati uznemirenje javnosti;

Rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz prethodnog perioda, posebno teških hubistava i ubistava izvršenih na organizovan način, kao posljedica sukoba kriminalnih grupa;

Suzbijanje krivičnih djela nasilje u porodici i porodičnoj zajednici i maloljetničke delikvencije, kao i sprečavanje i suzbijanje zloupotreba droga;

Unapređenje saradnje sa tužilaštvoima, sudovima, Zaštitnikom za ljudska prava i slobode i drugim državnim organima, međunarodnim organizacijama i partnerskim službama u inostranstvu;

Preduzimanje svih raspoloživih preventivnih i represivnih mjera i aktivnosti u cilju smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, kao i jačanje saradnje u zajedničkom, sistemskom i sinergetskom djelovanju, svih zainteresovanih društvenih subjekata da se, organizovanim, planskim i aktivnim pristupom šire društvene zajednice, utiče na poboljšanje postojećeg stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja i unapređenje saobraćajne kulture na nivou Crne Gore.

Dalje jačanje integracijske i međuinsticionalne saradnje u cilju efikasnijeg funkcionisanja cjelokupnog sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma će biti jedan od prioriteta u narednom periodu.

Intenziviranje strateškog pristupa razvoja Uprave policije i borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala, kao i reformskih procesa Uprave policije i namjere da se kroz povećanje međunarodnih kontakata i razmjene podataka i iskustava napravi kvalitativan iskorak na planu ispunjavanja obaveza iz evroatlanskog i evropskog integracionog procesa;

Unapređenje prava zadržanih lica, u skladu sa preporukama Nacionalnog preventivnog mehanizma i Komiteta Savjeta Evrope za prevenciju torture i nehumanog i ponižavajućeg tretmana i kažnjavanja;

Jačanje saradnje i povjerenja građana u policiju;

Unapređenje transparentnosti rada policije.

Izvršavanje zaključaka Vlade Crne Gore, kao uslova za sprovođenje programskih aktivnosti i politike Vlade;

Izvršavanje obaveza iz AP za poglavlja 24 i 23 i Programa pristupanja Crne Gore EU;

Kvalitetna implementacija strateškog i normativno-pravnog okvira;

Priprema analiza, informacija, izvještaja, programa i projekata za sagledavanje stanja, unaprjeđenje odnosa i efikasnu implementaciju pravnih, institucionalnih i tehničko-tehnoloških normi i standarda;

Poboljšanje aktivnosti na polju preventivnog djelovanja radi smanjenja posljedica mogućih hazarda, formiranje jedinica i timova civilne zaštite, nastavak osposobljavanja operativnih jedinica koje djeluju u vanrednim situacijama;

Unaprijeđenje rada u oblasti unutrašnje i građanske kontrole rada policije, poštovanja ljudskih prava i Etičkog kodeksa;

Sprovođenja kvalitetnog i efikasnog upravnog nadzora;

Unaprijeđenje upravnog postupanja;

Unaprijeđivanja ICT - informatizacije, koja je osnov kvalitetnih i preciznih evidencija, efikasnost rada i postupanja.